

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-ဥရဂသုတ်

၁။ (တစ်ကိုယ်လုံး) ပျံ့နှံ့၍ တည်သော မြေဆိပ်ကို ဆေးတို့ဖြင့် ပယ်ဖျောက်သကဲ့သို့ အကြင် ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမျက်ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ဤမှာဘက် ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၂။ (သူငယ်တို့သည်) ရေအိုင်သို့ ဆင်း၍ ရေအိုင်၌ ပေါက်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းကို ချိုးဖြတ်ဖျက် ဆီးကုန်သကဲ့သို့ အကြင်ရဟန်းသည် ရာဂကို အကြွင်းမဲ့ ချိုးဖြတ် ဖျက်ဆီး၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၃။ အကြင်ရဟန်းသည် ကျင်လည်စေတတ်သော လျင်စွာပြေးသွားတတ်သောတဏှာကို ၊ ခန်းခြောက်စေလျက် အကြွင်းမဲ့ ချိုးဖြတ် ဖျက်ဆီး၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၄။ ကြီးစွာသော ရေအလျဉ်သည် အလွန်အားနည်းသော ကျူရိုးတံတားကို တိုက်ဖျက်သွား သကဲ့သို့ အကြင်ရဟန်းသည် မာနကို အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက် ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၅။ ရေသဖန်းပင်တို့၌ အပွင့်ကို စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော် မရနိုင်သကဲ့သို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဘဝတို့၌ ပညာဖြင့် စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော် အနှစ် 'သာရ'ကို မရနိုင်၊ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၆။ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်၌ အမျက်ဒေါသတို့ မရှိကုန်၊ ပြည့်စုံမှု ပျက်စီးမှု တိုးပွားမှု ဆုတ်ယုတ်မှု ခိုင်မြဲမှု ပြတ်စဲမှု ကောင်းမှု မကောင်းမှုကိုလည်း မဂ် လေးပါးတို့ဖြင့် လွန်မြောက်ခဲ့၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၇။ အကြင်ရဟန်းသည် မိမိခန္ဓာအစဉ်၌ ကာမဝိတက်စသည်တို့ကို (အောက် မဂ်သုံးပါးတို့ဖြင့်) ရှို့မြှိုက်လောင်ကျွမ်းစေပြီးလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ မြေသည်ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်း ဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၈။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ဤ (တဏှာမာန ဒိဋ္ဌိ) ပပဉ္စတရားအားလုံးကို လွန်မြောက်ခဲ့၏။ မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့် လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့် လွှတ်၏။

၉။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ထိုရဟန်းသည် လောက၌ ဤသင်္ခတတရားဟူသမျှအားလုံးသည် ဗာလ ပုထုဇဉ်တို့ ထင်မှတ်သည့် နိစ္စသုခ စသည်မှ ကင်း၏ဟု သိသောကြောင့် မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ် သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၀။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသင်္ခတတရားဟူသမျှအားလုံးသည် ဗာလပုထုဇဉ်တို့ ထင်မှတ်သည့် နိစ္စသုခစသည်မှ ကင်း၏ဟု သိသောကြောင့် လောဘကင်းသည်ဖြစ်၍ မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၁။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသင်္ခတတရားဟူသမျှအားလုံးသည် ဗာလပုထုဇဉ်တို့ ထင်မှတ်သည့် နိစ္စသုခစသည်မှ ကင်း၏ဟု သိသောကြောင့် ရာဂကင်းသည်ဖြစ်၍ မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့် လွှတ်သကဲ့သို့ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၂။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ထိုရဟန်းသည် သင်္ခတတရားဟူသမျှအားလုံးသည် ဗာလပုထုဇဉ်တို့ ထင်မှတ်သည့် နိစ္စသုခစသည်မှ ကင်း၏ဟု သိသောကြောင့် ဒေါသကင်းသည်ဖြစ်၍ မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ် သကဲ့သို့ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၃။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်၍လည်း မပြေးသွား နောက်သို့လည်း မတွန့် ဆုတ်၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသင်္ခတတရားဟူသမျှအားလုံးသည် ဗာလပုထုဇဉ်တို့ ထင်မှတ်သည့် နိစ္စသုခစသည်မှ ကင်း၏ဟု သိသောကြောင့် မောဟကင်းသည်ဖြစ်၍ မြေသည် ဆွေးမြေသော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၄။ အကြင်ရဟန်းအား တစ်စုံတစ်ခုသော အနုသယတို့ မရှိကုန်၊ အကုသိုလ် မူလတို့ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်အပ်ကုန်၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေ ဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထို ရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၅။ အကြင်ရဟန်းအား ခန္ဓာကိုယ် (သက္ကာယ) ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော တစ်စုံတစ်ခုသော ပူပန်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ မရှိကုန်၊ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေ ဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက် ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၆။ အကြင်ရဟန်းအား ဘဝ၌ မြဲစွာ ဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သောတစ်စုံ တစ်ခုသော ကိလေသာ (တဏှာ)တို့ မရှိကုန်၊ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေ ဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထို ရဟန်းသည် သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

၁၇။ အကြင်ရဟန်းသည် နီဝရဏငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်သောကြောင့် ဆင်းရဲ မရှိ၊ သို့လောသို့လောတွေးတောယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၏။ ရာဂစသော ငြောင့် တံသင်းမှ ကင်း၏။ မြေသည် ဆွေးမြေ့သော အရေဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် သံသရာတည်း ဟူသော သမုဒ္ဒရာ၏ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်လွှတ်၏။

ရှေးဦးစွာသော ဥရဂသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၂-ဓနိယသုတ်

၁၈။ (ကိုယ်ပိုင်နွားတို့ကို ထိန်းကျောင်းသူ နွားကျောင်းသား ဓနိယသည် ဤသို့ ဆို၏) -

ငါသည် ထမင်းချက်ပြီးသူ နွားနှို့ညှစ်ယူပြီးသူ ဖြစ်၏။ မဟီမြစ်၏ ကမ်းနား၌ အခြံအရံနှင့်တကွ နေသူဖြစ်၏။ (ငါ၏) အိမ်ကိုလည်း မိုးပြီးလေပြီ၊ မီးကိုလည်း ထွန်းညှိပြီးလေပြီ၊ မိုးနတ်မင်း သင် သည်ရွာသွန်းလိုပါမူ ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၁)

၁၉။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

ငါသည် အမျက်မထွက်သူ စိတ်၌ စူးဝင်တတ်သော ငြောင့်တံသင်း ကင်းပြီးသူ ဖြစ်၏။ မဟီ မြစ်၏ကမ်းနား၌ တစ်ည၌သာ နေသူဖြစ်၏။ ငါ၏ (ခန္ဓာ) အိမ်ကို (ကိလေသာ) အမိုး ဖွင့်လှစ် ထားပြီ၊ မီး (တစ်ဆယ့်တစ်ပါး) ငြိမ်းအေးလေပြီ၊ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ်မင်း သင်သည် ရွာသွန်းလိုမူရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၂)

၂၀။ (နွားကျောင်းသား ဓနိယက ဤသို့ ဆို၏) -

(ဤအရပ်၌)မှက် ခြင် မရှိကုန်၊ မြက်တို့ပေါက်ရာ မြစ်ဝှမ်း၌ နွားတို့ ကျက် စားကုန်၏။ ထိုနွား တို့သည် ရွာချလာသော မိုးကြီးကိုလည်း ခံနိုင်ရည်ရှိကြကုန်၏။ မိုးနတ်မင်း သင်သည် ရွာသွန်း လိုမူရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၃)

၂၁။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

ငါဘုရားသည် (အရိယမဂ်တည်းဟူသော) ဖောင်ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ဖွဲ့ထားပြီး ကောင်စွာ စီရင်ထား ပြီးဖြစ်ခဲ့၏။ (ငါသည်) ဩဃလေးပါးဟူသော ရေအလျဉ်ကို တွန်းလှန်ပယ် ဖျောက်ကူးမြှောက် ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတစ်ဘက်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ရကား (ငါ့အား) ဖောင်ဖြင့် အကျိုးမရှိ တော့ပေ၊ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ်မင်း သင်သည် ရွာသွန်းလိုမူ ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၄)

၂၂။ (နွားကျောင်းသား ဓနိယက ဤသို့ ဆို၏) -

(ငါ၏ အိမ်ရှင်မ) ဂေါပီသည် လင့်အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ လော်လည်မှု မရှိ၊ ကာလရှည်စွာက ပေါင်းသင်းခဲ့သော မယားဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ့ကို မြတ်နိုး၏။ ထိုမယား၏ အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ငါမ ကြားစဖူး၊ မိုးနတ်မင်း သင်သည် ရွာသွန်းလိုမူ ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၅)

၂၃။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

ငါ၏ စိတ်သည် (ငါ့) အလိုသို့ လိုက်၏။ ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်၏။ ကာလရှည်ကြာစွာ ထက်ဝန်းကျင် ပွားစေအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေး ပြီးဖြစ်ရကား ငါ့အား မကောင်းမှု မရှိတော့ချေ။ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ်မင်း သင်သည် ရွာသွန်းလိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၆)

၂၄။ (နွားကျောင်းသား ဓနိယက ဤသို့ ဆို၏) -

ငါသည်ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ဖြင့်သာ အသက်မွေးမြူ၏။ ငါ၏သားသမီးတို့သည်လည်း ငါနှင့် အတူတကွနေထိုင်ကြကုန်၏။ အနာရောဂါမရှိကြကုန်၊ ထိုသားသမီးတို့၏ အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာကို မျှ ငါမကြားစဖူး၊ (မိုးနတ်မင်း) အကယ်၍ ရွာသွန်း လိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၇)

၂၅။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

ငါသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ အခစားမဟုတ်၊ လောကအားလုံး၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ် လောကုတ္တရာ သမာဓိချမ်းသာဖြင့် လှည့်လည်နိုင်သူဖြစ်၍ အဖိုးအခဖြင့် ငါ့အား အကျိုးမရှိ တော့ပေ၊ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ်မင်း အကယ်၍ ရွာ သွန်းလိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၈)

၂၆။ (နွားကျောင်းသား ဓနိယက ဤသို့ ဆို၏) -

ဤအရပ်၌ ငါ့အား မသင်းမကွပ်ရသေးသော နွားပေါက်တို့လည်း ရှိကုန်၏။ နို့စို့နွားငယ်တို့လည်း ရှိကုန်၏။ ကိုယ်ဝန်ဆောင် နွားမတို့လည်း ရှိကုန်၏။ အရွယ်ရောက် နွားမတို့လည်း ရှိကုန်၏။ နွား တို့၏အကြီးဖြစ်သော နွားလား (ဥသဘ) လည်း ရှိ၏။ မိုးနတ်မင်း အကယ်၍ ရွာသွန်းလိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၉)

၂၇။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

ဤသာသနာတော်၌ ငါဘုရားအား မသင်းမကွပ်ရသေးသော နွားပေါက် (ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ)တို့သည်လည်း မရှိကုန်၊ နို့စို့နွားငယ် (အနုသယကိလေသာ)တို့သည်လည်း မရှိကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နွားမ (ပညာဘိသင်္ခါရ) စသည်တို့သည်လည်းကောင်း အရွယ်ရောက်နွားမ (တဏှာ)တို့သည်လည်းကောင်း မရှိကုန်၊ နွားတို့၏ အကြီးဖြစ်သော နွားလားဥသဘ (အဘိ သင်္ခါရဝိညာဉ်)သည်လည်း မရှိ၊ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ်မင်း အကယ်၍ရွာသွန်းလိုမှု ရွာသွန်း လိုက်ပါလော့။ (၁၀)

၂၈။ (နွားကျောင်းသား ဓနိယက ဤသို့ ဆို၏) -

နွားချည်တိုင်တို့ကို မတုန်လှုပ်စေကုန်မူ၍ မြဲစွာစိုက်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ ဖြူဆန်မြက်ဖြင့် ပြုအပ်ကုန် သော ကြိုးအသစ်တို့ကို ကောင်းစွာ ကျစ်ထားကုန်ပြီ၊ (ထိုကြိုးတို့ကို) နွားငယ်တို့သည်လည်း ဖြတ်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ကုန်၊ မိုးနတ်မင်း အကယ်၍ ရွာသွန်းလိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။ (၁၁)

၂၉။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

နွားလားဥသဘာသည် ကြိုးအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်၍ တည်သကဲ့သို့ ငါသည် အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆင် ပြောင်ကြီးသည် ဆင်တုံးမနွယ်ကြိုးကို ချိုးဖြတ်၍ တည်သကဲ့သို့ ငါသည် အောက် ပိုင်းသံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ တို့ကို ဖြတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း အမိဝမ်းတိုက်၌ ကိန်းနေခြင်းသို့ တစ်ဖန်ကပ်ရောက်တော့ မည်မဟုတ်၊ (ကိလေသာဟူသော) မိုးနတ် မင်း အကယ်၍ ရွာသွန်းလိုမှု ရွာသွန်းလိုက်ပါလော့။

(၁၂)

၃၀။ ထိုခဏ၌ပင် မိုးကြီးသည် ချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုန်းအရပ်ကိုလည်းကောင်း ပြည့်စေလျက် ရွာသွန်း၏။ ဓနိယသည် ရွာသွန်းသော မိုးသံကို ကြား၍ ဤအနက်သဘောကို ဆို လေ၏။ (၁၃)

၃၁။ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကြရသော ငါတို့အား များစွာသော ကျေးဇူးတို့ကို ရကြပေကုန်စွ၊ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို ကိုး ကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏။ မုနိတို့၏ အကြီးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ် တို့၏ဆရာဖြစ်တော်မူပါလော့။ (၁၄)

၃၂။ တပည့်တော်သည်လည်းကောင်း၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သော အိမ်ရှင်မ ဂေါပီသည် လည်းကောင်းမြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လိုပါကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း သေ ခြင်း၏တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြသူ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုကြသူတို့ ဖြစ်လိုပါ ကုန်၏။ (ဤအနက်သဘောကို လျှောက်ဆို၏)။ (၁၅)

၃၃။ (ထိုအခါ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ဤသို့ ဆို၏) -

သားသမီးရှိသူသည်သားသမီးတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏။ နွားရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် နှစ်သက်ရ၏။ မှန်၏-ဥပဓိတို့သည် လူကို နှစ်သက်စေကုန်၏။ ဥပဓိမရှိသူသည် မနှစ်သက်ရပေ။ (၁၆)

၃၄။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်ဆို၏) -

သားသမီးရှိသူသည်သားသမီးတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏။ နွားရှိသူသည် နွားတို့ဖြင့် စိုးရိမ်ရ၏။မှန်၏-ဥပ ဓိတို့သည် လူတို့ကို စိုးရိမ်စေကုန်၏။ ဥပဓိမရှိသူသည် မစိုးရိမ်ရ။ (၁၇)

နှစ်ခုမြောက် ဓနိယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၃-ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်

၃၅။ (ထိုအရှင်သည်) သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ ဒဏ်မထားမှု၍ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်ကိုမျှလည်း မညှဉ်းဆဲဘဲ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကိုရ၏။ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါအ သျှင်သည်သားသမီးကိုသော်လည်း အလိုမရှိပေ၊ အပေါင်းအဖော်ကို မူကား အဘယ်မှာ အလိုရှိ ပါတော့မည်နည်း၊ (ထို့အတူ သူတော်ကောင်းသည်) ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁)

၃၆။ ရောနှောစပ်ယှက်မှု 'သံသဂ္ဂ' ဖြစ်နေသူအား ချစ်ခင်မှု 'သွေဟ' ဖြစ်ရသည့် အပြင်ချစ်ခင် မှု 'သွေဟ'သို့ အစဉ်လိုက်သော ဤဆင်းရဲအမျိုးမျိုး ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ချစ်ခင်မှု 'သွေဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော အပြစ်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်းကျင့် ရာ၏။ (၂)

၃၇။ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုလည်းကောင်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကိုလည်းကောင်း အစဉ်သနားသည် ဖြစ်၍ထိုသူတို့၌ နှစ်သက်နှောင်ဖွဲ့သော စိတ်ရှိသူသည် အကျိုး စီးပွားအားလုံးကို ဆုတ်ယုတ် စေ၏။ ထို့ကြောင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု၌ ဤအကျိုး ဆုတ်ယုတ်မှုဟူသော ဘေးကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လျက် ကြံ့ချိုပမာတစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃)

၃၈။ ကျယ်ပြန့်သော ဝါးရုံကြီးသည် ငြိယှက်ရှုပ်ထွေးကာ တည်သကဲ့သို့သား သမီး တို့၌လည်းကောင်း၊ မယားတို့၌လည်းကောင်း ငဲ့ကွက်မှု ချစ်ခြင်း တဏှာသည် ထိုသားသမီး စသည်တို့၌ ငြိကပ်တွယ်တာ၏။ ထို့ကြောင့် ဝါးရုံ၏ အလယ်၌ ပေါက် သစ်စဖြစ်သော ဝါးမျှစ် စို့သည် မငြိမတွယ်တည်သကဲ့သို့ ထို့အတူမငြိကပ်မတွယ် တာဘဲ ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၄)

၃၉။ သားသမင်သည် တောအရပ်၌ အနှောင်အဖွဲ့မရှိဘဲ သွားလိုရာရာ အရပ်သို့ ကျက်စားရန် သွားနိုင်သကဲ့သို့ ပညာရှိသော ယောကျ်ားသည် (သူတစ်ပါးနှင့်မစပ်ဘဲ) မိမိအလိုဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ် ခြင်းကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၅)

၄၀။ အပေါင်းအဖော်တို့၏ အလယ်၌ တည်သူအား ထိုင်နေရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ရပ်တည် ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ သွားရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ လှည့် လည်ရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (သူတစ်ပါးတို့) အတောင်းခံရ၏။ (ထို့ကြောင့်) သူတစ်ပါးတို့ မမက်မောအပ်သော မိမိအလိုဆန္ဒ

အတိုင်းဖြစ်ခြင်းကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လျက် ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၆)

၄၁။ အပေါင်းအဖော်တို့၏ အလယ်၌ တည်သူအား ကစားမြူးထူးခြင်းနှင့် (ကာမဂုဏ်) မွေ့လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သားသမီးတို့၌လည်း ကျယ်ပြန့်များပြားသော ချစ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ချစ်သူတို့နှင့် ကွေကွင်းခြင်းကို စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍ ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်းကျင့်ရာ၏။ (၇)

၄၂။ ဆိုးကောင်း ယုတ်မြတ် ရတတ်သမျှသော ပစ္စည်းဖြင့် နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲကာ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ မေတ္တာဘာဝနာဖြင့် ပျံ့နှံ့စေလျက် ချမ်းသာစွာနေရသူ သတ္တဝါတို့၌ ထိပါးမှုမရှိသူဖြစ်သည့်အပြင်အတွင်းအပဘေးရန်တို့ကိုသည်းခံနိုင် သူ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိသူဖြစ်၍ ကြံ့ချုပ်မာတစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၈)

၄၃။ အချို့သော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အချို့သော အိမ်နေသူလူတို့ကိုလည်းကောင်း ချီးမြှောက်ရန် ခဲယဉ်းလှကုန်၏။ ဤသို့ သိသောကြောင့် သူတစ်ပါး သားသမီးတို့၌ကြောင့်ကြမဲ့ဖြစ်၍ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၉)

၄၄။ လုံ့လ ဝီရိယရှိသူသည် လူ၏အသွင်အပြင်တို့ကို ပယ်ချ၍ အရွက်ကြွေ ကျပြီးသော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကဲ့သို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ် တောက်လျက် ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၀)

၄၅။ ရင့်ကျက်သည့် ပညာရှိသော ကောင်းစွာနေလေ့ရှိသော ဝီရိယမလျော့သော အတူတကွကျင့်ဘက်မိတ်ဆွေကောင်းကို ရနိုင်ခဲ့မှု ထိုမိတ်ဆွေကောင်းနှင့် ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာ သတိရှိသည်ဖြစ်၍အတွင်းအပဘေးရန်အားလုံးတို့ကို လွှမ်းမိုးလျက် ကျင့်ရာ၏။ (၁၁)

၄၆။ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော ဝီရိယမလျော့သော အတူတကွကျင့်ဘက်မိတ်ဆွေကောင်းကို မရခဲ့မှု မင်းသည် မိမိအောင်နိုင်ပြီးသောတိုင်းနိုင်ငံကို ပယ်စွန့်ကာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တော၌ မာတင်္ဂမည်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် တစ်ကောင်တည်း လှည့်လည်သကဲ့သို့လည်းကောင်း တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၂)

၄၇။ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အမှန်ပင် ငါတို့ ချီးမွမ်းပါကုန်၏။ သီလစသည်တို့ဖြင့် မိမိထက်မြတ်သော အပေါင်းအဖော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိနှင့် တူသော အပေါင်းအဖော်တို့ကိုလည်းကောင်းမှီဝဲပေါင်းသင်းထိုက်ကုန်၏။ ဤသို့ သော အပေါင်းအဖော်တို့ကို မရခဲ့သော် အပြစ်ကင်းသော ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်မှီဝဲလျက် ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်းကျင့်ရာ၏။ (၁၃)

၄၈။ ရွှေပန်းထိမ်သည်သားသည် ကောင်းစွာပြုလုပ်ပြီးကုန်သော လက်၌ နှစ်ဆင့် ဝတ်ထားသော ရွှေရောင်တလက်လက် ထွက်သော ရွှေလက်ကောက်တို့ အချင်းချင်း ထိခိုက်ကြသည်တို့ကို မြင်ရ၍ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၄)

၄၉။ အဖော်နှင့်တကွ ဤသို့ စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အလွန်ကပ်ငြိစွဲလမ်းခြင်း သည်လည်းကောင်း ငါ့အား ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ နောင်အခါ ဖြစ်မည့် ဤသို့ သော ဘေးကို ရှုဆင်ခြင် လျက် ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၅)

၅၀။ ဆန်းကြယ်ကုန် သာယာဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော စိတ်ပျော်မွေ့ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် တို့သည် ဖောက်ပြန်သော သဘောအားဖြင့် စိတ်ကို မွေ့နှောက်ချောက် ချား တတ်ကုန်၏ဟု ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှုမြင်ပြီး၍ ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၆)

၅၁။ ဤကာမဂုဏ်သည် ဘေးရန်လည်း မည်၏။ အိုင်းအမာလည်း မည်၏။ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ် သော ဥပဒ္ဒဝေါလည်း မည်၏။ အနာရောဂါလည်း မည်၏။ ငြောင့်တံသင်းလည်း မည်၏။ ဘေး လည်း မည်၏ဟု ကာမဂုဏ်တို့၌ ဤသို့ သော ဘေးကို ရှုမြင်ပြီး၍ ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၇)

၅၂။ အအေးကိုလည်းကောင်း၊ အပူကိုလည်းကောင်း၊ ဆာလောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မွတ်သိပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လေ နေပူကိုလည်းကောင်း၊ ခြင်မှက် မြေ ကင်းသန်းတို့ကို လည်းကောင်း ဤအလုံးစုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနှိမ်နင်း၍ ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၁၈)

၅၃။ ကောင်းသော လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြံအင်လက္ခဏာရှိသော ပဒုမ္မာကြာ အဆင်းရှိ၍ မြင့် မြတ်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ဆင်အပေါင်းတို့ကို ရှောင်ဖယ်စွန့်ခွါလျက် တော၌ မွေ့လျော် သရွေ့ နေသကဲ့သို့ ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့် ရာ၏။ (၁၉)

၅၄။ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သူအား (ဝင်စားဆဲ၌) ကိလေသာမှ လွတ် မြောက်မှုလောကီ သမာပတ်ကို ရနိုင်ရာ၏ဟူသော အကြောင်းမျိုးသည် အကြောင်းမှန်မဟုတ်နိုင်၊ ဤသို့လျှင် နေမင်း၏အဆွေဖြစ်တော်မူသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ စကား တော်ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ဆင်ခြင်၍ (အပေါင်းအဖော်၌) မွေ့လျော်မှုကို ပယ်ဖျောက်လျက် ကြံချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၀)

၅၅။ (ငါသည်) မိစ္ဆာအယူဟူသော ငြောင့်တံသင်းတို့ကို လွန်၍ ဖြစ်ပြီးလျှင်သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်ပြီးသူ အထက်မဂ်သုံးပါးကို ရပြီးသူဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့ သိစေအပ်သည်မဟုတ်ဘဲဖြစ် ပေါ်လာသော ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ရှိသူဖြစ်၏။ (ထို့ကြောင့် ဗောဓိဉာဏ်ကို) အလိုရှိသူသည် ကြံ ချုပ်မာတစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၁)

၅၆။ အာဟာရ၌ လော်လည်ခြင်းကင်းသူအံ့ဩဖွယ်ပြုခြင်းမှ ကင်းသူ မွတ်သိပ်ခြင်းမှ ကင်းသူသူ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းမှ ကင်းသူ တွေဝေမှု ဖန်ရည်ကို ထုတ်နုတ်အပ်ပြီးသူ လောကအားလုံး၌ တွယ်တာမှု 'တဏှာ' ကင်းသူဖြစ်၍ ကြံချုပ် မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၂)

၅၇။ အကျိုးမဲ့ကို ပြတတ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည့် မညီမညွတ်ရာ၌ သက်ဝင် တတ်သော ကာမ၌ လိုက်စားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မေ့လျော့တတ်သော ယုတ်ညံ့သော အပေါင်းအဖော်ကို ရှောင်ရာ၏။ မိမိအလိုအားဖြင့် မမှီဝဲရာ ကြံ့ချို ပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့် ရာ၏။ (၂၃)

၅၈။ အကြားအမြင်များ၍ တရားကို ဆောင်သူ မြင့်မြတ်ပြန့်ပြော၍ ပဋိဘာန် ဉာဏ်အမြင်ရှိသူ မိတ်ဆွေကိုမှီဝဲဆည်းကပ်ရာ၏။ အကျိုးစီးပွားတို့ကို သိ၍ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် ကြံ့ ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၄)

၅၉။ လောက၌ မြူးထူးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မွေ့လျော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကာမချမ်းသာကို လည်းကောင်း တင့်တယ်လျောက်ပတ်၏ဟု မယူမှု၍ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိဘဲအတင့်အတယ်ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကာ အမှန်စကားကို ပြောဆိုလျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်းကျင့်ရာ၏။ (၂၅)

၆၀။ သားသမီးကိုလည်းကောင်း၊ မယားကိုလည်းကောင်း၊ အဖကိုလည်းကောင်း၊ အမိကို လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကောက်ပဲသီးနှံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအဖော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ မိမိတို့၏ အပိုင်းအခြားအလိုက် တည်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း စွန့်ပစ်လျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ် ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၆)

၆၁။ ဤကာမဂုဏ်သည် သတ္တဝါတို့ ငြိတွယ်ရာဖြစ်၏။ ဤကာမဂုဏ်၌ ချမ်းသာခြင်းသည် နည်းပါး၏။ ဤကာမဂုဏ်၌သာယာဖွယ် မရှိ၊ ဆင်းရဲများ၏။ ဤကာမဂုဏ်သည် ငါးမျှားချိတ်နှ င် တူ၏ဟု သိ၍ပညာရှိသောသူသည် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၇)

၆၂။ ရေ၌ ကျက်စားသော ငါးသည် ပိုက်ကွန်ကို ဖြတ်တောက်၍ မကပ်မငြိသွားသကဲ့သို့ သံယော ဇဉ်းအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တောက်ပြီးလျှင် မီးသည် လောင်ကျွမ်းပြီးရာအရပ်သို့ ပြန် လှည့်မလာသကဲ့သို့ (ကာမဂုဏ်တောသို့ ပြန် မလှည့်မှု၍) ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့် ရာ၏။ (၂၈)

၆၃။ အောက်သို့ မျက်လွှာချသည်ဖြစ်၍ ခြေထောက်မလျှပ်ပေါ်ဘဲ စောင့်ရှောက်သော ဣန္ဒြေ၊ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိသဖြင့် ကိလေသာမိုးလည်း မစိုစွတ် ကိလေသာမီးလည်း မလောင်မြိုက် မူ၍ ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၂၉)

၆၄။ လူ့အသွင်အပြင်တို့ကို ပယ်စွန့်၍ အိမ်မှ ထွက်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းထားသော အရက် ရှိသော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကဲ့သို့ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ် သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံဖုံးလွှမ်းလျက် ကြံ့ချို ပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၀)

၆၅။ ရသာရုံတို့၌လည်း တပ်မက်မောခြင်းကို မပြု လျှပ်ပေါ်သောတဏှာလည်း မရှိ သူတစ်ပါးတို့ မွေးမြူမှုကိုလည်း မခံယူဘဲ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလှည့် လည်လျက် အမျိုးတိုင်း အမျိုးတိုင်း၌ ကပ်ငြိနှောင်ဖွဲ့သော စိတ်မရှိမှု၍ ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၁)

၆၆။ စိတ်၏ အပိတ်အပင် နီဝရဏငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ အလုံးစုံသော ညစ်ညူး ကြောင်းတို့ကို နုတ်ပယ်လျက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို မမှီဘဲ ချစ်ခြင်းတဏှာဟူသော သိနေဟနှင့် အမျက်ဒေါသကို ဖြတ် တောက်ပြီးလျှင် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၂)

၆၇။ ချမ်းသာ 'သုခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ဝမ်း မြောက် ခြင်း'သောမနဿ'ကိုလည်းကောင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ကိုလည်းကောင်း ရှေးအဖို့ (ဥပစာရ)၌ပင်လျှင် စွန့်ပစ်ပယ်ရှား ကျောခိုင်းထားလျက် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်၍ငြိမ်သက် တည်ကြည်သော (စတုတ္ထဈာန်) ဥပေက္ခာကို ရပြီးလျှင် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်းကျင့် ရာ၏။ (၃၃)

၆၈။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော မြတ်သော အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းငှါ ထက်သန်သော လုံ့လ မဆုတ်နစ်သော စိတ်မပျင်းရိသော ဖြစ်ခြင်း မြဲမြံသော ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍ကိုယ်အားဉာဏ်အားနှင့် ပြည့်စုံလျက် ကြံ့ချိုပမာတစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၄)

၆၉။ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဈာန်ကိုလည်းကောင်း မကင်းဆိတ် စေမူ၍ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၌ အစဉ်တစိုက်လိုက်သော ဝိပဿနာအကျင့်ကို အမြဲကျင့်သည် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်လျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၅)

၇၀။ တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက် မမေ့မလျော့ မထိုင်းမအဘဲ အကြားအမြင် 'သုတ'အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ပိုင်းခြားသိအပ်ပြီးသောတရားရှိသူ အရိယာမဂ်ဖြင့် မြဲ ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသူ သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လရှိသူ ဖြစ်လျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့် ရာ၏။ (၃၆)

၇၁။ ခြင်္စေ့သုသည် အသံတို့ကြောင့် မထိတ်လန့်သကဲ့သို့ အနိစ္စစသည်တို့ကြောင့် မထိတ်လန့် ဘဲလေသည်ပိုက်ကွန်၌ မကပ်ငြိသကဲ့သို့ ခန္ဓာစသည်တို့၌ မကပ်ငြိဘဲ ပဒုမ္မာကြာသည် ရေဖြင့်မ လိမ်းကျံသကဲ့သို့ ကိလေသာဖြင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကြံ့ချို ပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၇)

၇၂။ အစွယ်ဟူသောအားရှိသော ခြင်္စေ့သုမင်းသည်သားကောင်တို့ကို နှိပ်စက် လွှမ်းမိုး၍လှည့် လည်သွားလာသကဲ့သို့ ဝေးသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကိုမှီဝဲလျက် ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၈)

၇၃။ တစ်ရံတစ်ခါ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်မြောက်သော ချစ်ခြင်း 'မေတ္တာ'ကိုလည်းကောင်း၊ လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကိုလည်းကောင်း၊ သနားမှု 'ကရုဏာ'ကိုလည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက်မှု 'မုဒိတာ'ကိုလည်းကောင်းမှီဝဲလျက် အလုံးစုံသော လောကနှင့် မဆန့်ကျင်မှု၍ ကြံ့ချိုပမာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၃၉)

၇၄။ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကိုလည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကိုလည်းကောင်း၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'ကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်လျက် သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တောက်ကာအသက် ကုန်ဆုံးခြင်း၌ ထိတ်လန့်မှုမရှိသည်ဖြစ်၍ ကြံ့ချုပ်မာ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၄၀)

၇၅။ ယခုအခါ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် ကိုယ်ကျိုးကိုယ်စီးပွားဟူသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။ မှီဝဲကြကုန်၏။ ကိုယ်ကျိုးကိုယ်စီးပွားဟူသော အကြောင်းမရှိ ကုန်ဘဲဆည်းကပ်မှီဝဲသူ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ရဲခဲကုန်၏။ မစင်ကြယ်သော လူတို့သည် ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကိုသာ မြင်နိုင်စွမ်းသည့် ပညာရှိကုန်၏။ (ထိုသို့ သဘောရှိသောသူတို့မှပြီးငွေသည် ဖြစ်၍) ကြံ့ချုပ်မာ တစ် ယောက်တည်း ကျင့်ရာ၏။ (၄၁)

သုံးခုမြောက် ခုဂ္ဂဝိသာဏသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၄-ကသိဘာရဒ္ဒါဇသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းဒေသ ကာဂီရိဇနပုဒ် ဧကရာဇ်မည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကသိဘာရဒ္ဒါဇ မည်သော ပုဏ္ဏားသည် စိုက်ပျိုးချိန် အခါ ဝယ် ငါးရာမျှသော ထွန်တုံးတို့ကို (နွားတို့၌) တပ်ထား အပ်ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ကသိဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ အမှုလုပ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ က သိဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ ထမင်းကျွေးမွေးနေသောအခါ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထမင်းကျွေးမွေးရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ တစ်ခုသောအရပ်၌ ရပ်တော်မူ၏။

ကသိဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းအလို့ငှါ ရပ်သည်ကို မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်းငါသည် ထွန်လည်း ထွန်၏။ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏။ ထွန်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍လည်းကောင်း စား၏။ ရဟန်း သင်သည်လည်း ထွန်လည်း ထွန်လော့၊ စိုက်ပျိုး လည်း စိုက်ပျိုးလော့၊ ထွန်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍လည်းကောင်း စားပါလော့"ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် လည်း ထွန်လည်း ထွန်၏။ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏။ ထွန် ပြီး၍လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍လည်းကောင်း စား၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ငါတို့သည် အသျှင် ဂေါတမ၏ ထမ်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ ထွန်တုံးကိုလည်းကောင်း၊ ထွန်သွားကိုလည်းကောင်း၊ နှင်တံကိုလည်းကောင်း၊ ခိုင်းနွားတို့ကိုလည်းကောင်း မမြင်ကြ ရပါကုန်၊ ထိုသို့ မမြင်ပါဘဲလျက် အသျှင်ဂေါတမသည် 'ပုဏ္ဏား ငါသည်လည်း ထွန်လည်း ထွန်၏။ စိုက်ပျိုးလည်း စိုက်ပျိုး၏။ ထွန်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ စိုက်ပျိုးပြီး၍လည်းကောင်း စား၏'ဟု ဆိုဘိ၏"ဟု ဆိုပြီးနောက် ကသိ ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့်လျှောက်၏-

၇၆။ သင်သည် လယ်ထွန်ယောကျာ်း (လယ်သမား)ဟူ၍ ဝန်ခံဘိ၏။ သင်၏ လယ်ထွန်မှုကို ငါတို့ မမြင်ရ၊ သင်၏ လယ်ထွန်မှုကို ငါတို့ သိနိုင်လောက်သော နည်းဖြင့် သင်ဖြေဆိုပါလော့ (ဟု မေး လျှောက်၏)။ (၁)

၇၇။ ငါ၏ သဒ္ဓါတရားသည် မျိုးစေ့မည်၏။ ငါ၏ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုသည် မိုးရွာခြင်း မည်၏။ ငါ၏ ပညာသည် ထမ်းပိုးနှင့်ထွန်တုံး မည်၏။ ငါ၏ (မကောင်းမှုမှ) ရှက်ကြောက်မှုသည် ထွန်သန်မည်၏။ (ငါ၏) စိတ်သည် ကြိုးလွန်း မည်၏။ ငါ၏ အောက်မေ့မှု 'သတိ'သည် ထွန်သွား

နှင့် နှင်တံမည်၏။ (၂)

၇၈။ သင်သည် လယ်ကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ ငါသည်လည်းကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ နှုတ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ အာဟာရ၌ အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်စေရန် စောင့်ရှောက်၏။ ဝမ်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိရန် စောင့်ရှောက်၏။ မှန်သော စကားဖြင့် (ချွတ်ယွင်းသော စကားတို့ ဟူသော ပေါင်းမြက်ကို) ဖြတ်တောက်ပယ်နုတ်၏။ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်မှုဟူသော ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ပြုလုပ်ဖွယ်အားလုံးမှလွတ် မြောက်တော့၏။ (၃)

၇၉။ ငါ၏ ဝီရိယသည် ဝန်ကို ဆောင်သော နွားမည်၏။ အကြင်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည်ရှိသော်မ စိုးရိမ်ရ၊ ယောဂလေးပါးကုန်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု ဆောင်လျက် မဆုတ်မနစ် သွား၏။ (၄)

၈၀။ (ပုဏ္ဏား) ဤသို့ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဤလယ်ထွန်ခြင်းကို (ငါသည်) ထွန်အပ်ပြီ၊ (ငါ၏) ထိုလယ်ထွန်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသီးအနှံရှိ၏။ ထိုလယ် ထွန်ခြင်းကို ထွန်ပြီးသော ကြောင့် ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

ထိုအခါ ကသိဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် အဖိုးများစွာ ထိုက်သော ရွှေခွက်၌ နိဗ္ဗာန်ကို ခူးထည့် စေ၍မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမသည် နိဗ္ဗာန်ကို စားတော်မူပါလော့၊ အသျှင်သည် လယ်ထွန်ယောကျာ်းပါတည်း။ မှန်၏-အသျှင်ဂေါတမသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အသီးအနှံ အကျိုးရှိသော လယ်ထွန်ခြင်းကို ထွန်တော်မူ၏"ဟု ဆို၍ ဆက်ကပ်၏။

၈၁။ ပုဏ္ဏား ငါ့အား ဂါထာတို့ကို သီဆို၍ ရအပ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို စားခြင်းငှါ မထိုက်၊ ဤ ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းသဘောသည် စင်ကြယ်ခြင်းကို ရှုမြင်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ သဘော မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဂါထာသီဆို၍ ရအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ပယ်တော်မူကုန်၏။ ပုဏ္ဏားအသက်မွေးခြင်း စင်ကြယ်မှုသဘောရှိလတ်သော် ဤတရားသဖြင့် ရှာမှီးခြင်းသည် ဘုရားရှင်တို့၏အသက်မွေးခြင်းတည်း။ (၆)

၈၂။ ပုဏ္ဏား နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါးသော ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်း အလုံးစုံ သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ မြတ်သော သီလစသော ကျေးဇူး အပေါင်းကို ရှာလေ့ရှိသော ကုက္ကုစ္စ ငြိမ်းအေးပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို လုပ် ကျွေးလော့၊ ထိုကောင်းမှုသည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသောသူ၏ လယ်ယာဖြစ်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၇)

အသျှင်ဂေါတမသို့ ဖြစ်လျှင် တပည့်တော်သည် ဤနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သူအား လှူရအံ့နည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်း များလူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားတပည့် သားကိုလည်းကောင်း ထား၍ စားအပ်ပြီးသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာ ကြေကျက်ခြင်းသို့

ရောက်စေနိုင်မည့်သူကို ငါဘုရား မြင်တော်မမူ၊ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် သင်သည် ထိုနို့ဃနာကို စိမ်းသော မြက်မရှိရာ၌သော်လည်းစွန့်လော့၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌သော်လည်း မျောလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ကသိဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် ထိုနို့ဃနာကို ပိုးမရှိသော ရေ၌ မျော၏။ ထိုအခါ ရေ၌ ပစ်ချအပ်သော နို့ဃနာသည် တရှဲရှဲမည်၏။ တရှဲရှဲအသံပြု၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ အခိုးထွက်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှများစွာ အခိုး ထွက်၏။ တစ်နေ့ပတ်လုံး မီးဖုတ်အပ်သော ထယ်သွားကို ရေ၌ ပစ်ချအပ်သည်ရှိသော်တရှဲရှဲမည်သကဲ့သို့ တရှဲရှဲအသံကို ပြုသကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင်မှ အခိုးထွက်သကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင်မှများစွာ အခိုးထွက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ရေ၌ ထည့်အပ်သော ထိုနို့ဃနာသည် တရှဲရှဲမည်၏။ တရှဲရှဲမည်သော အသံကို ပြု၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ အခိုး ထွက်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ များစွာ အခိုးထွက်၏။

ထို့နောက် ကသိဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် ထိတ်လန့်သည် ကြက်သီးမွေးညင်းထသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း "မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်"ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည်များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမအထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု (လျှောက်၏)။

ကသိဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကိုရ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရ၏။ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမီ အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ပြင်း စွာအားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စိတ်ကို စေလွှတ်လျက် နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သောအကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီ"ဟု သိ၏။ အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

လေးခုမြောက် ကသိဘာရဒွါဇသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၅-စုန္ဒသုတ်

၈၃။ (ရွှေပန်းထိမ်သည်သား စုန္ဒသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

အသျှင်ဘုရား ပြန်ပြောသော ပညာရှိသောတရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသောတဏှာကင်းတော်မူသော အခြေနှစ်ချောင်းရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် တော်မူသော ဆုံးမတတ်သူတို့တွင်မြတ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်လိုပါ၏-လောက၌ ရဟန်းတို့သည် (အမျိုးအစားအားဖြင့်) အဘယ်မျှ ရှိပါကုန်သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အသျှင်ဘုရားဟောတော်မူပါ။ (၁)

၈၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

စုန္ဒ (လောက၌) ရဟန်းတို့သည် အမျိုးအစားအားဖြင့် လေးမျိုးရှိကုန်၏။ ငါး ယောက်မြောက် အမျိုးအစား မရှိ၊ မျက်မှောက်မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရဟန်း လေးမျိုးတို့ကို သင့်အား ထင်ရှားပြုအံ့၊ မဂ်ခရီးဖြင့် အောင်ပြီးသော ရဟန်းလည်းကောင်း မဂ်ခရီးကို ညွှန်ပြတတ်သော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ မဂ်ခရီး၌ အသက်ရှင် နေသော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ မဂ်ခရီးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ရဟန်းလည်းကောင်း (ဤလေးမျိုးတို့တည်း)။ (၂)

၈၅။ (ရွှေပန်းထိမ်သည်သား စုန္ဒသည် ဤသို့ လျှောက်ထားပြန်၏) -

အဘယ်သူကို မဂ်ခရီးဖြင့် အောင်ပြီးသော ရဟန်းဟူ၍ ဘုရားရှင်တို့ ဆိုပါကုန် သနည်း၊ အတုမရှိသော ရဟန်းသည် အဘယ်သို့ သော အပြားအားဖြင့် မဂ်ခရီးကို ညွှန်ပြတတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် မဂ်ခရီး၌ အသက်ရှင်နေသော ရဟန်းကို ဟောတော်မူပါ၊ ထို့ပြင် မဂ်ခရီးကို ဖျက်ဆီး တတ်သော ရဟန်းကို အကျွန်ုပ်အား ထင်ရှားပြတော်မူပါ။ (၃)

၈၆။ အကြင်သူသည်သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ရာဂစသော ငြောင့်တံသင်းမှ ကင်းပြီးသူ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်၌ အလွန်မွေ့လျော်၏။ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ တဏှာအားဖြင့်မမက်မော၊ နတ်နှင့်တကွသော လောကကို ဆောင်တတ်၏။ ထိုသို့ သော ရဟန်းကို မဂ်ခရီးဖြင့်အောင်ပြီးသော ရဟန်းဟူ၍ ဘုရားရှင်တို့ ဆိုကုန်၏။ (၄)

၈၇။ ဤသာသနာတော်၌ အကြင်သူသည် နိဗ္ဗာန်ကို မြတ်၏ဟု ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြင့် သိပြီး၍မိမိသိပြီးသော နိဗ္ဗာန်တရားကို သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြား တတ်၏။ ဝေဖန်တတ်၏။ ယုံမှားခြင်းကို ဖြတ်တတ်သောတဏှာကင်းသော ထို ရဟန်းကို ရဟန်းတို့တွင် မဂ်ခရီးကို ညွှန်ပြ

တတ်သော ဒုတိယအမျိုးအစား ရဟန်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ (၅)

၈၈။ အကြင်သူသည် သီလစောင့်စည်းမှုဖြင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းလျက် သတိ ရှိကာ အပြစ်မရှိသော ဗောဓိပက္ခိယတရားစုတို့ကို ဘာဝနာသေဝနအားဖြင့်မှီဝဲသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်တရား၏အကြောင်းကောင်းစွာ ဟောထားသော မဂ်ခရီး၌ အသက်ရှင်နေ၏။ ထိုသူကို ရဟန်းတို့တွင် မဂ်ခရီး၌ အသက်ရှင်နေသောတတိယ အမျိုးအစား ရဟန်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ (၆)

၈၉။ အကြင်သူသည် ကောင်းသောအကျင့်ရှိသူတို့၏ အဝတ်ကို ဝတ်၍ (ရဟန်းတို့၏ အတွင်းသို့) ဝင်၏။ ဒါယကာတို့၏ ကြည်ညိုမှုကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး ကြမ်းတမ်း၏။ လှည့်ပတ်တတ်၏။ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို မစောင့် စည်း၊ ဖွဲအဖျင်းနှင့် တူ၏။ ရဟန်းအတုအယောင် အသွင်အပြင်ဖြင့် လှည့်လည် သွားလာ၏။ ထိုသူကို မဂ်ခရီးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ရဟန်းဟူ၍သိအပ်၏။ (၇)

၉၀။ အိမ်ရာထောင်သူ လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ အကြားအမြင်ရှိသော ပညာရှိသော အကြင်အရိယာတပည့်သည်ဤရဟန်းလေးမျိုးတို့ကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ရဟန်းအားလုံးတို့သည် ထိုသို့ (ပါပရဟန်းနှင့်) တူသော သဘော မရှိကုန်၊ ဤသို့ သိရ၍ ထိုပညာရှိ၏ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'သည် ဤမကောင်းသူကို မြင်သောကြောင့် မယုတ်လျော့ပေ၊မှန်၏။ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသာဝကသည် မဂ်ခရီးကို မဖျက်ဆီးသောတစ်မျိုးတစ်စားသော ရဟန်းကို မဂ်ခရီးကို ဖျက်ဆီးသောတစ်မျိုးတစ်စားသော ရဟန်းနှင့် တူသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ပြုရာအံ့နည်း၊ စင်ကြယ်သော ရဟန်းကို မစင်ကြယ်သော ရဟန်းနှင့် တူသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ပြုရာအံ့နည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ငါးခုမြောက် စုန္ဒသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၆-ပရာဘဝသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအခါ၌ အလွန်နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကာ တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီး သော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤဂါထာဖြင့်လျှောက်၏-

၉၁။ "အသျှင်ဂေါတမ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်နေသော ယောကျ်ားအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်တို့မေး လျှောက်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ရန် လာကြပါကုန်၏။ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁)

၉၂။ ကြီးပွားသူကိုလည်း သိရန် လွယ်ကူလှပေ၏။ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သူကိုလည်း သိရန်လွယ်ကူ လှပေ၏။ တရားကို လိုလားတောင့်တသူသည် ကြီးပွားရ၏။ တရားကို မလိုလား မတောင့်တ မုန်းထားသူသည် ပျက်စီးရ၏။ (၂)

၉၃။ ထိုအကြောင်းသည် ပဌမ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဒုတိယဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကို ွဟောတော်မူပါ။ ဒုတိယ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၃)

၉၄။ ထိုသူသည် သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။ သူတော် ကောင်းတို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှု မပြု၊ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကို နှစ်သက်မြတ်နိုး၏။ ထိုသုံးမျိုးသည်ပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းပေတည်း။ (၄)

၉၅။ ထိုအကြောင်းသည် ဒုတိယဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တတိယ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ တတိယဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၅)

၉၆။ အကြင်သူသည် အိပ်စက်ငိုက်မျဉ်းလေ့ရှိ၏။ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော် လေ့ စကားပြော မှု၌ မွေ့လျော်လေ့ရှိ၏။ နီးကြားထကြွမှုမရှိ ပျင်းရိ၏။ လျင်စွာ အမျက်ထွက်လေ့ရှိ၏။ ထို သူ၏ထိုအကြောင်းငါးမျိုးသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းပေတည်း။ (၆)

၉၇။ ထိုအကြောင်းသည် တတိယဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား စတုတ္ထဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ စတုတ္ထဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၇)

၉၈။ အကြင်သူသည် အိုမင်း၍ ပစ္စိမာရွယ်သို့ ရောက်ပြီးသော အမိကိုလည်းကောင်း၊ အဖကိုလည်းကောင်း ကျွေးမွေးပြုစုနိုင်စွမ်းသူ ဖြစ်ပါလျက် မကျွေးမွေး မပြုစုပေ၊ ထိုသူ၏ မကျွေးမွေးမပြုစုခြင်းသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၈)

၉၉။ ထိုအကြောင်းသည် စတုတ္ထဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ပဉ္စမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ ပဉ္စမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၉)

၁၀၀။ အကြင်သူသည် ဗြာဟ္မဏကိုလည်းကောင်း၊ သမဏကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ဖုန်းတောင်းယာစကာကိုလည်းကောင်း ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ် ကြားပြီးဖြစ်လျက် မုသားပြောဆိုခြင်းဖြင့်လှည့်ပတ်၏။ ထိုသူ၏ ထိုလှည့်ပတ်ခြင်းသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၁၀)

၁၀၁။ ထိုအကြောင်းသည် ပဉ္စမ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆဋ္ဌ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ ဆဋ္ဌဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁၁)

၁၀၂။ အကြင်သူသည် များသော စည်းစိမ်ရှိသူ အသပြာရှိသူ စားဖွယ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါလျက် ကောင်းမြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို တစ်ယောက်တည်း စားသုံး၏။ ထိုသူ၏ ထိုစားသုံးခြင်းသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၁၂)

၁၀၃။ ထိုအကြောင်းသည် ဆဋ္ဌ ဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သတ္တမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ သတ္တမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁၃)

၁၀၄။ အကြင်သူသည် အမျိုး 'ဇာတိ' မာန် ခက်ထန်၏။ ဥစ္စာ 'ဓန' မာန်ခက် ထန်၏။ အနွယ် 'ဂေါတ္ထ' မာန်ခက်ထန်၏။ မိမိဆွေမျိုးကိုလည်း မထိမဲ့မြင် ပြု၏။ ထိုသူ၏ထိုအကြောင်းလေးမျိုးသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၁၄)

၁၀၅။ ထိုအကြောင်းသည် သတ္တမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အဋ္ဌမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ အဋ္ဌမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁၅)

၁၀၆။ အကြင်သူသည် မိန်းမကြူး သေသောက်ကြူး လောင်းကစားကြူးသည်ဖြစ်၍ ရတိုင်းရတိုင်းသော ဥစ္စာကို ဖျက်ဆီး၏။ ထိုသူ၏ ထိုအကြောင်းသုံးမျိုးသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၁၆)

၁၀၇။ ထိုအကြောင်းသည် အဋ္ဌမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား နဝမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ နဝမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁၇)

၁၀၈။ အကြင်သူသည် မိမိမယားဖြင့် မရောင့်ရဲဘဲ ပြည့်တန်ဆာမတို့၌ ပြစ်မှား၏။ သူတစ်ပါးမယားတို့၌ ပြစ်မှား၏။ ထိုသူ၏ ထိုအကြောင်းနှစ်မျိုးသည် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၁၈)

၁၀၉။ ထိုအကြောင်းသည် နဝမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ ဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၁၉)

၁၁၀။ အရွယ်လွန်ပြီးသော ယောကျ်ားသည် တည်သီးသဖွယ် ငယ်သော သား မြတ်ရှိသော မိန်းမငယ်ကို သိမ်းမြန်းဆောင်ယူ အိမ်သူ ပြုလုပ်၏။ ထိုမိန်းမငယ်အား (ယောကျ်ားတစ်ပါးအတွက်) စိတ်မချရသောကြောင့် မအိပ်နိုင်၊ ထိုမအိပ်နိုင်ခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ (၂၀)

၁၁၁။ ထိုအကြောင်းသည် ဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဧကဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ ဧကဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၂၁)

၁၁၂။ အကြင်သူသည် ငါး အမဲစသော အစားအစာတို့၌ မက်မောသော သဘောရှိသော (ဥစ္စာကို) စည်းကမ်းမဲ့ ဖရိုဖရဲပြုတတ်သော မိန်းမကိုသော်လည်းကောင်း ထိုသို့ သဘောရှိသော ယောကျ်ားကိုသော်လည်းကောင်း အိမ်ထောင်ထိန်း အရာ၌ ထား၏။ ထိုသူ၏ ထိုအကြောင်းသည်ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၂၂)

၁၁၃။ ထိုအကြောင်းသည် ဧကဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဟု အကျွန်ုပ်တို့သိရပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဒွါဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါ။ ဒွါဒသမဖြစ်သော ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ (၂၃)

၁၁၄။ အကြင်သူသည် ဥစ္စာနည်း၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၌ တပ်မက်မှု ကြီးမား၏။ မင်းမျိုး၌လည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည်ကား မင်းအဖြစ်ကို တောင့်တ၏။ ထိုသူ၏ ထို အကြောင်းသည်ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတည်း။ (၂၄)

၁၁၅။ လောက၌ ဖြူစင် ကောင်းမြတ်၍ ဉာဏ်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည်ဤပျက်စီး
ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍ ရှောင်ရှားနိုင်သောကြောင့် ချမ်းမြေ့
အေးမြသော နတ်ပြည် လောကသို့ ချဉ်းကပ်ရ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂၅)

ခြောက်ခုမြောက် ပရာဘဝသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၇-ဝသလသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား၏ နေအိမ်၌ (ပူဇော်ထားသော) မီးသည် တောက်ပနေ၏။ မီးပူဇော်ရန် နို့ဃနာထောပတ်စသည်ကို စီရင်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်လတ်သော် အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား၏ နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာသည်ကို အဝေးကပင် မြင်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "ဦးပြည် ဝးယုတ် ထို၌သာလျှင် ရပ်လော့၊ ရဟန်းယုတ် ထို၌သာလျှင် ရပ်လော့၊ သူယုတ်မာ ထို၌သာလျှင် ရပ်လော့"ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် "အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား သင်သည် သူယုတ်အဖြစ် ကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့ကိုလည်းကောင်း သိ၏လော"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် သူယုတ်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မသိပါ။ အကျွန်ုပ်တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ သည် သူယုတ်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သူယုတ်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့ကို လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်သိနိုင်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဂေါတမ ကောင်းပါပြီ"ဟု အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

၁၁၆။ "အကြင်သူသည် အမျက်ထွက်လေ့ရှိ၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏။ ယုတ်မာသည်ဖြစ်၍ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏။ အယူပျက်စီးသူ ဖြစ်၏။ လှည့်ပတ်တတ်၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာ ဟူ၍ သိရာ၏။ (၁)

၁၁၇။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် တစ်ကြိမ် ဖွားဖြစ်သော လူစသော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ကြိမ် ဖွားဖြစ်သော ငှက်စသော သတ္တဝါကိုလည်းကောင်း ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၏။ အကြင်သူအားသတ္တဝါ၌ သနားကြင်နာမှု မရှိ၊ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။

(၂)

၁၁၈။ အကြင်သူသည် ရွာတို့ကို ဖြစ်စေ နိဂုံးတို့ကို ဖြစ်စေ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ပိတ်ပင်တတ်၏။ ရွာနိဂုံးတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သူဟူ၍ (လောက၌) ထင်ရှား၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။

(၃)

၁၁၉။ အကြင်သူသည် ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ တော၌သော်လည်းကောင်း သူတစ်ပါးတို့ မြတ်နိုးအပ်သော ပိုင်ရှင်မပေးသော ဝတ္ထုကို ခိုးယူလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူ၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၄)

၁၂၀။ အကြင်သူသည် သူ့ကြွေးမြီကို အမှန်ပင် ချေးယူပြီးလျှင် မြီရှင်တို့က တောင်းအပ်သည်ရှိ သော်ငါ့ထံ၌ မရှိဟု ပြောဆိုလျက် ထွက်ပြေး၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၅)

၁၂၁။ အကြင်သူသည် အနည်းငယ်မျှလောက်သာ ဖြစ်သော ဥစ္စာကို အလိုရှိ သဖြင့် လမ်းခရီး၌ သွားလာနေသော လူကို သတ်လျက် အနည်းငယ်မျှသော ဘဏ္ဍာကို ယူ၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာ ဟူ၍သိရာ၏။ (၆)

၁၂၂။ အကြင်သူသည် မိမိကို သက်သေထား၍ မေးအပ်သည်ရှိသော် မိမိဟူသော အကြောင်း ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ (မိမိ၏ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး၏ဖြစ်စေ) ဥစ္စာဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း မုသား ဆို၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၇)

၁၂၃။ အကြင်သူသည် ဆွေမျိုးတို့၏ မယားတို့၌သော်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း တို့၏မယားတို့၌သော်လည်းကောင်း အနိုင်အထက်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦး သဘောတူ ချစ်သဖြင့် ဖြစ်စေလွန်ကျူးပြစ်မှား၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၈)

၁၂၄။ အကြင်သူသည် အိုမင်း၍ ပစ္စိမအရွယ်သို့ ရောက်ပြီးသော အမိကိုလည်းကောင်း၊ အဖကို လည်းကောင်း ကျွေးမွေးပြုစုနိုင်စွမ်းသူ ဖြစ်လျက် မကျွေးမွေး မပြုစုပေ၊ ထိုသူကို သူယုတ်မာ ဟူ၍သိရာ၏။ (၉)

၁၂၅။ အကြင်သူသည် အမိကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဖကိုသော်လည်းကောင်း၊ အစ်ကိုနှင့်ညီကို သော်လည်းကောင်း၊ အစ်မနှမကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယောက္ခမ မိန်းမသူ ယောက္ခမယောကျာ်းသူကိုသော်လည်းကောင်း ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် ညှဉ်းဆဲ၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၀)

၁၂၆။ အကြင်သူသည် အကျိုးစီးပွားကို မေးမြန်းအပ်သည် ဖြစ်လျက် အကျိုး စီးပွားမဲ့ကို ပြော ကြားသွန်သင်၏။ မေးမြန်းသူ မသိနိုင်လောက်အောင် လျှို့ဝှက်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုညွှန် ကြား၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၁)

၁၂၇။ အကြင်သူသည် ယုတ်မာသော အမှုကို ပြုပြီးလျှင် ငါ့ကို သူတစ်ပါး မသိပါစေလင့်ဟု အလိုရှိ၏။ အကြင်သူသည် မိမိပြုသော မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်း၏။ ထိုသူနှစ်ဦးကို သူယုတ်မာ ဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၂)

၁၂၈။ အကြင်သူသည် သူတစ်ပါးအိမ်သို့ သွားပြီးလျှင် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို စား ပြီး၍လည်းမိမိအိမ်သို့ လာသော ထိုအဆွေခင်ပွန်းကို (အတုံ့အပြန်) မကျွေးမွေး၊ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍သိရာ၏။ (၁၃)

၁၂၉။ အကြင်သူသည် မြာဟွဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ဖုန်းတောင်း ယာစကာကိုလည်းကောင်း ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ် ကြားပြီးဖြစ်လျက်မုသားပြော ဆိုခြင်းဖြင့် လှည့်ပတ်၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၄)

၁၃၀။ အကြင်သူသည် ထမင်းစားချိန်ရောက်လတ်သော် မြာဟွဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမဏ်ကို လည်းကောင်း စကားဖြင့် ခြုတ်ခြယ်၏။ ပေးကား မပေး၊ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍သိရာ၏။ (၁၅)

၁၃၁။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် မောဟဖြင့် မြွေရစ်သည်ဖြစ်၍ တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝတ္ထုကို ရှာမှီးလာသည်ရှိသော် မသူတော်တို့ စကားကို ပြောဆို၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၆)

၁၃၂။ အကြင်သူသည် မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ပလွှား၏။ သူတစ်ပါးတို့ကို မူကား ရှုတ်ချ၏။ မိမိ ကိုယ်ကို ပလွှားမှု သူတစ်ပါးတို့ကို ရှုတ်ချမှုဟူသော မိမိမာနကြောင့် ဆုတ်ယုတ်၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍သိရာ၏။ (၁၇)

၁၃၃။ အကြင်သူသည် ခြုတ်ခြယ်တတ်၏။ သူတစ်ပါးပေးလှူသည်ကို မူလည်း ဝန်တိုမှု ရှိ၏။ ယုတ်မာသော အလိုရှိ၏။ ဝန်တို စေးနံ့၏။ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်၏။ အရှက် မရှိ၊ အကြောက် မရှိ၊ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၈)

၁၃၄။ အကြင်သူသည် မြတ်စွာဘုရားကို သဗ္ဗညု မဟုတ် စသည်ဖြင့် ရေရှုတ် စွပ်စွဲ၏။ ထိုမှတစ်ပါးထိုဘုရား၏ တပည့်ရဟန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိမိုဇ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လူ ကိုသော်လည်းကောင်း ရေရှုတ်စွပ်စွဲ၏။ ထိုသူကို သူယုတ်မာဟူ၍ သိရာ၏။ (၁၉)

၁၃၅။ အကြင်သူသည် ရဟန္တာ မဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ ဤသူသည်သာလျှင် ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော လောက၌ အယုတ်မာဆုံးဖြစ်သော ခိုးသူကြီး ပေတည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် (ရှေး၌ အကျဉ်းအားဖြင့်) ဆိုခဲ့သောသူယုတ်တို့ကို အကျယ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီ။ (၂၀)

၁၃၆။ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် သူယုတ်မာ မဖြစ်နိုင်၊ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် မြာဟွဏ် မဖြစ်နိုင်၊ မိမိပြု သော အမှုကြောင့် သာလျှင် သူယုတ်မာ ဖြစ်ရ၏။ မိမိပြုသော အမှုကြောင့် သာလျှင် မြာဟွဏ် ဖြစ်ရ၏။ (၂၁)

၁၃၇။ (ပုဏ္ဏား) ထိုစကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဤညွှန်းပြမည့် စကားဖြင့်လည်း သိကုန်လော့၊ ဤညွှန်းပြချက် စကားကား အဘယ်နည်း၊ ခွေးသေတို့ကို ချက်၍ စားတတ်သော ဒွန်းစဏ္ဍား၏သားသည် မာတင်္ဂဟူ၍ ထင်ရှားကျော်စော၏။ (၂၂)

၁၃၈။ ထိုမာတင်္ဂသည် အလွန်အလွန် ရနိုင်ခဲ့သော မြတ်သော ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမာတင်္ဂအား (လုပ်ကျွေးခစားရန်) မင်းမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ များစွာသော ကုန်သည်နှင့် သူဆင်းရဲတို့သည်လည်းကောင်း ခစားရာ အရပ်သို့ လာရောက်ကြကုန်၏။ (၂၃)

၁၃၉။ ထိုမာတင်္ဂသည် ကိလေသာကင်း၍ မြတ်သော ခရီးဖြစ်သော မြာဟ္မာ့ ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း (သမာပတ်ရှစ်ပါး) နတ်ယာဉ်ကို တက်စီး၍ ကာမ၌ တပ်စွန်းမှု 'ကာမရာဂ'ကို ကင်းစင်စေလျက် မြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရသူ ဖြစ် ခဲ့၏။ ထိုမာတင်္ဂကို မြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းမှ အမျိုးဇာတ်က မတားမြစ်နိုင်။ (၂၄)

၁၄၀-၁၄၁။ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈယ်တတ်သည့် အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗေဒင်ဟူသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း ယုတ်မာသော အမှုတို့၌ မပြတ်ထင်ကုန်မှုယခု ဘဝ၌ပင်လျှင် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ တမလွန် ဘဝ၌လည်း ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ လားရောက်ရကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ လားရောက်ရခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းမှလည်းကောင်းအမျိုးဇာတ်က မတားမြစ်နိုင်။ (၂၅-၂၆)

၁၄၂။ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် သူယုတ်မာ မဖြစ်နိုင်၊ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် မြာဟ္မာဏ မဖြစ်နိုင်၊ မိမိပြုသော အမှုကြောင့် သာလျှင် သူယုတ်မာ ဖြစ်ရ၏။ မိမိပြုသော အမှုကြောင့် သာလျှင် မြာဟ္မာဏ ဖြစ်ရ၏။ (၂၇)

ဤသို့ ဆိုသော် အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည်အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် ယနေ့ကို အစပြု၍ အကျွန်ုပ်ကို အသက်ထက်ဆုံးကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟူ၍မှတ်တော်မူပါလော့"ဟု (လျှောက်၏)။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝသလသုတ် ပြီး၏။

၁။ အမိဝမ်းမှ ဥအဖြစ် တစ်ကြိမ် ဖွား၍ ဥမှ တစ်ကြိမ် ပေါက်ဖွားရသော ငှက်စသော သတ္တဝါများကို ဒွိဇ နှစ်ကြိမ် ဖွားဟု ခေါ်၏။ ကြွင်းသော အမိဝမ်းမှ တစ်ကြိမ် ပေါက်ဖွားရသော လူစသော သတ္တဝါများကို ဧကဇ တစ်ကြိမ်ဖွားဟု ခေါ်သည်။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၈-မေတ္တသုတ်

၁၄၃။ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ နေလိုသော အကျိုး စီးပွား၌ လိမ္မာသောသူ သည် (ဤဆိုလတ္တံ့သော စည်းကမ်းနည်းလမ်းကို) ပြုကျင့် အပ်၏။ ကျင့်စွမ်းနိုင်ရမည်၊ ကိုယ် နှုတ်ဖြောင့်မတ်ရမည်၊ စိတ်နေ စိတ်ထား ကောင်းစွာ ဖြောင့်မတ်ရမည်၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ရမည်၊ စိတ်ထား နူးညံ့သိမ်မွေ့ရမည်၊ လွန်ကဲမြင့်မောက်သော မာနမရှိရာ။ (၁)

၁၄၄။ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ရောင့်ရဲ လွယ်ရမည်၊ မွေးမြူ လွယ်ရမည်၊ အမှုကိစ္စ နည်းပါးရမည်၊ ဝန်ကျဉ်းပေါ့ပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိရမည်၊ ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိရမည်၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိရမည်၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကြမ်းတမ်းခြင်း မရှိရာ၊ ဒါယကာတို့၌ တပ်မက်မှု ကင်းရမည်။ (၂)

၁၄၅။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲနိုင်မည့် ဒုစရိုက်ကို စိုးစဉ်း အနည်းငယ်မျှလည်း မပြုကျင့်ရာ၊ (ဤ စည်းကမ်းနည်းလမ်းကို လိုက်နာရမည်)၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သည် ဘေးကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကြပါစေကုန်သတည်း။ (၃)

၁၄၆။ ကြွင်းမဲ့ဥသို့ အလုံးစုံသော (ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိ) သတ္တဝါ (ထွက်သက် ဝင်သက်မဲ့) သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ထိတ်လန့်သော (ပုထုဇဉ်) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓာတ်ခိုင်ခန့်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရှည်သော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြီးသော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အလတ်စား ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုတိုသော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ သေးဖွဲသိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆူဖြိုးသော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။ (၄)

၁၄၇။ မြင်ဖူးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ မမြင်ဖူးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝေး၌ နေသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနီး၌ နေသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ပုထုဇဉ်သေက္ခ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကြပါစေကုန် သတည်း။ (၅)

၁၄၈။ တစ်ယောက်က တစ်ယောက်ကို အမျက်မထွက်ပါစေလင့်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရာ၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ ခြပ်ခြယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရန်လိုသော စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မထိမဲ့မြင်မပြုပါစေလင့်၊ အချင်းချင်း ဆင်းရဲမှုကို အလို မရှိပါစေလင့်။ (၆)

၁၄၉။ မိခင်သည် ရင်၌ ဖြစ်သောတစ်ဦးတည်းသားကို အသက်ရှင်စေရန် အစဉ် စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့၌ အတိုင်းအရှည် မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများရာ၏။ (၇)

၁၅၀။ အထက် အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော လောက၌ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း မရှိသော အတွင်းရန် အပြင်ရန်ကင်းသော အတိုင်းအရှည်မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွား များရာ၏။ (၈)

၁၅၁။ ငိုက်မျဉ်းခြင်း ကင်း၍ ရပ်နေသမျှ သွားနေသမျှ ထိုင်နေသမျှ လျောင်း နေသမျှကာလပတ်လုံး၌ (မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော) သတိကို ပွားများအံ့ဟု ဆောက် တည်ရာ၏။ ဤသာသနာတော်၌ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော သတိဖြင့် နေခြင်းကို မြတ်သော နေခြင်း 'ဗြဟ္မဝိဟာရ'ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားတို့ဟောတော်မူကုန်၏။ (၉)

၁၅၂။ (ထိုမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသောသူသည်) သက္ကာယဒိဋ္ဌိသို့လည်း မကပ်မှု၍ (လောကုတ္တရာ) သီလရှိသည် ဖြစ်လျက်သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဝတ္ထုကာမတို့၌ တပ်မက်တွယ်တာမှုကို ပယ်ဖျောက်သည်ရှိသော် အမိဝမ်း၌ တစ်ဖန် (ပဋိသန္ဓေ) နေခြင်းသို့ မရောက်တော့ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရှစ်ခုမြောက် မေတ္တသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

ဇ-ဟေမဝတသုတ်

၁၅၃။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ပြောဆို) -

အချင်းဟေမဝတ ယနေ့ တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်နေ့တည်း၊ ညဉ့်သည် တောက်ပ ထင်ရှား၏။ မြတ်သော ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့် ရအပ်သော အမည်တော် ရှိတော်မူသော ဂေါတမနွယ် ဖွား ငါတို့ဆရာမြတ်စွာဘုရားကို ယခု ဖူးမြင်ကြကုန်အံ့။ (၁)

၁၅၄။ (ဟေမဝတဘီလူးက ဤသို့ မေးမြန်း၏) -

အချင်းသာတာဂိရ သင်၏ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့် စုံသည်ဖြစ်၍ စိတ်ကို မတုန်မလှုပ် ကောင်းစွာ ထားနိုင်ပါ၏ လော၊ အလိုရှိအပ်သော ဣဋ္ဌာရုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ အလိုမရှိအပ်သော အနိဋ္ဌာရုံ၌သော်လည်းကောင်း ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အလိုသို့ လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်၏လော။ (၂)

၁၅၅။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ဖြေဆို၏) -

အချင်းဟေမဝတ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့် စုံသည်ဖြစ်၍ စိတ်ကို မတုန်မလှုပ် ကောင်းစွာ ထားနိုင်ပါ၏။ အလိုရှိအပ်သော ဣဋ္ဌာရုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ အလိုမရှိအပ်သော အနိဋ္ဌာရုံ၌သော်လည်းကောင်း ကြံစည် မှု'ဝိတက်'တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အလိုသို့ လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ (၃)

၁၅၆။ (ဟေမဝတဘီလူးက ဤသို့ မေးမြန်း၏) -

အချင်းသာတာဂိရ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မပေးသော ဥစ္စာကို မခိုးယူဘဲ ရှိပါ၏လော၊ သတ္တဝါ တို့၌ ညဉ့်ဆဲသတ်ဖြတ်မှုမှ စောင့်စည်းပါ၏လော၊ မေ့လျော့ကြောင်း ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ စိတ်သက်ဝင်မှုမှဝေးပါ၏လော၊ ဈာန်ကို ဝိမဆိတ် သုဉ်းစေဘဲ ရှိပါ၏လော။ (၄)

၁၅၇။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ဖြေဆို၏) -

အချင်းဟေမဝတ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မပေးသော ဥစ္စာကို မခိုး ယူတတ်ပါ၊ သတ္တဝါတို့၌ ညဉ့်ဆဲသတ်ဖြတ်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါး ပါးတို့၌ စိတ်သက်ဝင်မှုမှဝေးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ကို မဆိတ်သုဉ်းစေပါ။ (၅)

၁၅၈။ (ဟေမဝတဘီလူးက ဤသို့ မေးမြန်း၏) -

အချင်းသာတာဂိရ သင်တို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မပြောဆိုဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ကြမ်းကြုတ်သော စကားမရှိသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ ပျက်စီးကြောင်း စကားကို မဆိုသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို မပြောဆိုသူ ဖြစ်ပါ၏လော။ (၆)

၁၅၉။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ဖြေဆို၏) -

အချင်းဟေမဝတ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မပြောဆိုပါ၊ ကြမ်းကြုတ်သော စကားမရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ ပျက်စီးကြောင်း စကားကို မပြောဆိုသူ ဖြစ်ပါ၏။ ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်ပိုင်းခြား၍ အကျိုးရှိသော စကားကိုသာ ပြောဆိုသူ ဖြစ်ပါ၏။ (၇)

၁၆၀။ (ဟေမဝတဘီလူးက ဤသို့ မေးမြန်း၏) -

အချင်းသာတာဂိရ သင်တို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကာမတို့၌ မတပ်စွန်းသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ စိတ်သည် မနောက်ကျဘဲ ရှိပါ၏လော၊ မောဟအားလုံးကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ တရားတို့၌ ပညာမျက်စိရှိသူ ဖြစ်ပါ၏လော။ (၈)

၁၆၁။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ဖြေဆို၏) -

အချင်းဟေမဝတ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကာမတို့၌ မတပ်စွန်းသူ ဖြစ်ပါ၏။ စိတ်သည်မနောက်ကျဘဲ ရှိပါ၏။ မောဟအားလုံးကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်ပါ၏။ တရားတို့၌ ပညာမျက်စိရှိသူဖြစ်ပါ၏။ (၉)

၁၆၂။ (ဟေမဝတဘီလူးက ဤသို့ မေးမြန်း၏) -

အချင်းသာတာဂိရ သင်တို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ စင်ကြယ်သောအကျင့် 'စရဏ' ရှိသူ ဖြစ်ပါ၏လော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အာသဝေါတို့ကုန်ခန်းပါပြီလော၊ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိသူ ဖြစ်ပါ၏လော။ (၁၀)

၁၆၃။ (သာတာဂိရဘီလူးက ဤသို့ ဖြေဆို၏) -

အချင်းဟေမဝတ ငါတို့ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါ၏။ စင်ကြယ်သောအကျင့် 'စရဏ' ရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အာသဝေါအားလုံးတို့ ကုန်ခန်းပါပြီ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း မရှိတော့ပါ။ (၁၁)

၁၆၄။ အချင်းသာတာဂိရ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်သည် ဆိုခဲ့ပြီးသောတာဒိ စသော ဂုဏ်နှင့် လည်းပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကာယကံမူနှင့်လည်း ပြည့်စုံ တော်မူ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝစီကံမူနှင့်လည်းပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဤသို့ သော စိတ် တော်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကိုဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့် သင် သာတာဂိရသည် ချီးမွမ်းပါပေ၏။ (၁၂)

၁၆၅။ အချင်းဟေမဝတ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်သည် ဆိုခဲ့ပြီးသောတာဒိစသော ဂုဏ်နှင့် လည်းပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကာယကံမှုနှင့်လည်း ပြည့်စုံ တော်မူ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝစီကံမှုနှင့်လည်းပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဤသို့ သော စိတ် တော်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး စရဏတစ် ဆယ့်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့် ဟေမဝ တသည် ဝမ်းမြောက်ပါပေ၏။ (၁၃)

၁၆၆။ မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်သည် ဆိုခဲ့ပြီးသောတာဒိစသော ဂုဏ်နှင့်လည်းပြည့်စုံတော်မူ ပါပေ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကာယကံမှုနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါ ပေ၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝစီကံမှုနှင့် လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ စိတ်တော်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးစရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါး နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ယခု ဖူးမြော်ကြကုန်စို့။ (၁၄)

၁၆၇။ အချင်းသာတာဂီရ လာလော့၊ ဧဏီမည်သော သား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ မြင်းခေါင်းရှိတော် မူသော အင်္ဂါကြီးငယ်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်ပါးလှသော ကိုယ်အင်္ဂါရှိတော်မူသော အတွင်းအပ ဘေးရန် ကို ဖျက်ဆီးတော်မူသောတစ်ထပ်တည်းသာ စား သဖြင့် နည်းသော အာဟာရရှိတော်မူသော အာဟာရ၌ လျှပ်ပေါ်မှု ရှိတော်မူသော အနာဂါရမုနိဖြစ်၍ တော၌ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိတော်မူ သော ဂေါတမနွယ်ဖွားမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကြကုန်စို့။ (၁၅)

၁၆၈။ ခြင်္သေ့သွမ်းနှင့် တူတော်မူသော ကိလေသာအဖော်မမှီး တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်တော်မူ သောတစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မသွားသော ကာမတို့၌ ငဲ့ကွက်မှုမရှိသော ဤသို့ သဘောရှိသော ထို မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သေမင်း၏ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မေး လျှောက်ကြကုန်စို့။ (၁၆)

၁၆၉။ သစ္စဉာဏ်ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော (ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ်ကို) ဖြစ်စေတော်မူ တတ်သော စတုမဟာဘူမက တရားအားလုံးတို့၏ (အပြီးအဆုံး) ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော် မူတတ်သော ရန်တည်းဟူသော ဘေးကို လွန်မြောက် တော်မူပြီးသော ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့ မေးလျှောက်လိုပါကုန်၏။ (၁၇)

၁၇၀။ (ဟေမဝတဘီလူးသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အဘယ်တရားဖြစ်လတ်သော် လောကသည် ဖြစ်ပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်တရား၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော) ပေါင်းစပ်မှုကို ပြုပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို စွဲ၍ လောကဟု ခေါ်ပါ သနည်း၊ အဘယ်တရားကြောင့် လောကသည် ပင်ပန်းပါသနည်း။ (၁၈)

၁၇၁။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏) -

ဟေမဝတ (အာယတန) ခြောက်ပါးတို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော် လောကသည် ဖြစ်၏။ လောကသည် (အာယတန) ခြောက်ပါးတို့၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော) ပေါင်းစပ်မှုကို ပြု၏။ (အာယတန) ခြောက် ပါးကိုပင်စွဲ၍ လောကဟု ခေါ်၏။ (အာယတန) ခြောက်ပါးတို့ကြောင့် လောကသည် ပင်ပန်း

ရာ၏။ (၁၉)

၁၇၂။ အကြင်စွဲလမ်းရာ၌ လောကသည် ပင်ပန်း၏။ ထိုစွဲလမ်းရာ ဥပါဒါန်ကား အဘယ်ပါနည်း၊
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဟောတော်မူပါလော့၊
အဘယ်သို့ သော အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက် ရပါသနည်း။ (၂၀)

၁၇၃။ လောက၌ စိတ်လျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ပြအပ်ကုန်ပြီ၊
စိတ်နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်ငါးပါး ဤဒုက္ခသစ္စာတရား၌ တဏှာဆန္ဒကို ဖျက်ဆီး၍ ဤသို့ သော
အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရ၏။ (၂၁)

၁၇၄။ ဤ (မဂ္ဂသစ္စာ) ကို လောက၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းဟူ၍ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သင်တို့အား
ငါဟောကြား၏။ ဤသို့ သော အကြောင်းဖြင့် ဆင်းရဲမှ လွတ် မြောက်ရ၏ဟု သင်တို့အားဤ
ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ငါဟော၏။ (၂၂)

၁၇၅။ ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် ဩဃ (လေးဖြာ သံသရာ) ကို ကူး မြောက်နိုင်ပါသနည်း၊
ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် (သံသရာဟူသော) သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်နိုင်ပါသနည်း၊
ထောက်၍လည်း မမှီ ဆွဲကိုင်စရာလည်း မရှိသော နက်စွာသော (သံသရာတည်းဟူသော)
သမုဒ္ဒရာ၌ အဘယ်သူသည် မနစ်မြုပ်နိုင်ပါ သနည်း။ (၂၃)

၁၇၆။ အကြင်သူသည် အခါ ခပ်သိမ်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာရှိ၏။ ကောင်း စွာ
တည်ကြည်၏။ ကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌ ဝိပဿနာဖြင့် ကြံစည်သုံးသပ်လေ့ရှိ၏။ သတိရှိ၏။ ထိုသူ
သည် ကူးမြောက်နိုင်ခဲ့သော ဩဃ (လေးဖြာ သံသရာ) ကို ကူး မြောက်နိုင်၏။ (၂၄)

၁၇၇။ အကြင်သူသည် ကာမသညာမှ ကြဉ်ရှောင်၏။ သံယောဇဉ်အားလုံးကို လွန်မြောက်၏။
နှစ်သက်မှုတဏှာနှင့် ဘဝသုံးပါးကုန်ဆုံးပြီး ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် နက်လှစွာသော (သံသရာတည်း
ဟူသော) သမုဒ္ဒရာ၌ မနစ်မြုပ်နိုင်။ (၂၅)

၁၇၈။ နက်နဲသော ပညာရှိတော်မူသော သိမ်မွေ့သော ပြဿနာတို့၏ အနက်ကို မြင်တော်မူသော
(ရာဂစသော) ကြောင့်ကြမှု မရှိသော နှစ်ပါးသော ကာမ သုံးပါးသော ဘဝ၌ မကပ်ငြိသော
အလုံးစုံသော အာရုံ၌ (အနှောင်အဖွဲ့မှ) လွတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် အရှင်မြတ်တို့၏ လမ်းခရီး
(သမာပတ်ရှစ်ပါး)၌ ကြွသွားတော်မူသော ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို သင်
တို့ ဖူးမြော်ကြကုန်လော့။ (၂၆)

၁၇၉။ မြတ်လှစွာသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် ရအပ်သော အမည်ရှိတော်မူသော သိမ်မွေ့သော ပြဿနာ
တို့၏အနက်ကို မြင်တော်မူသော ပညာကို ပေးတော်မူတတ်သော ကာမတွယ်တာမှု၌ ကပ်ငြိခြင်း
ကင်းတော်မူသောတရားအားလုံးကို သိတော်မူပြီးသော ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူသော
အရိယာတို့လမ်းခရီး (မဂ္ဂဝိပဿနာ)၌ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်သော ကျေးဇူးကို ရှာမှီးသော ထို
မြတ်စွာဘုရားကို သင်တို့ ဖူးမြော်ကြကုန်လော့။ (၂၇)

၁၈၀။ သြဃလေးဖြာ သံသရာမှ လွန်မြောက်တော်မူပြီးသော အာသဝေါကင်း တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို ယနေ့ ငါတို့ ဖူးမြော်ကြရကုန်သည် ဖြစ်ရကား ကောင်းသော အမြင်ကို မြင်ရ လေစွတကား၊ ကောင်းစွာ မိုးသောက်ရလေစွတကား၊ ကောင်းစွာ အိပ်ရာမှ ထရလေစွတကား။

(၂၈)

၁၈၁။ တန်ခိုးကြီးကုန်သော အခြွေအရံများကုန်သော အလုံးစုံသော ဤဘီလူး တစ်ထောင် တို့သည် အသျှင်ဘုရားကို ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ် တို့၏ အတုမဲ့ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏။ (၂၉)

၁၈၂။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ တရားတော်၏ ကောင်းသော တရား၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ရှိခိုးကုန်လျက် တစ်ရွာမှ တစ်ရွာ တစ်တောင်မှ တစ်တောင်သို့ လှည့်လည်ကြပါကုန်အံ့။ (၃၀)

ကိုးခုမြောက် ဟေမဝတသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၀-အာဠဝကသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အာဠဝကဘီလူး၏ ဗိမာန်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "ရဟန်း ထွက်သွားလိုက်ပါလော့"ဟု ဆို၏။ "ဒကာဘီလူး ကောင်းပြီ"ဟု ဆိုကာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထွက်တော်မူ၏။ "ရဟန်း ဝင်ပါဦးလော့"ဟု ဆို၏။ "ဒကာဘီလူး ကောင်းပြီ"ဟု ဆိုကာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝင်တော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားကို "ရဟန်းထွက်သွားလိုက်ပါလော့"ဟု ဆို၏။ "ဒကာဘီလူး ကောင်းပြီ"ဟု ဆိုကာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထွက်တော်မူ၏။ "ရဟန်း ဝင်ပါဦးလော့"ဟု ဆို၏။ "ဒကာဘီလူး ကောင်းပြီ"ဟု ဆိုကာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝင် တော်မူ၏။

လေးကြိမ်မြောက် အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားကို "ရဟန်း ထွက်သွားလိုက်ပါလော့"ဟု ဆို၏။ ဒကာဘီလူး ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိသမျှကို ပြုလော့၊ ငါ မထွက်တော့အံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်း သင့်ကို ပြဿနာမေးအံ့၊ အကယ်၍ မဖြေနိုင်မူ သင်၏ စိတ်ကိုသော်လည်း ပျံ့လွင့်စေအံ့၊ သင်၏ နှလုံးသားကို မူလည်း ခွဲလိုက်အံ့၊ ခြေတို့ကို မူလည်းကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပစ်ချလိုက်အံ့ဟု (ဆို၏)။

ဒကာအာဠဝက နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ငါ၏စိတ်ကိုသော်လည်း ပျံ့လွင့်စေနိုင်သူ နှလုံးသားကို မူလည်းခွဲနိုင်သူ ခြေတို့ကို မူလည်းကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပစ်ချနိုင်သူကို ငါဘုရား မြင်တော်မမူသို့ ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဒကာအာဠဝက အလိုရှိသော ပြဿနာကို မေးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် အာဠဝကဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို (လျှောက်ထား) ၏-

၁၈၃။ "ဤလောက၌ ယောကျ်ား၏ မြတ်သော ဥစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကောင်းသော အလေ့အကျင့်တို့တွင် အဘယ်ကောင်းသော အလေ့အကျင့်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သနည်း၊

အရသာတို့တွင် အဘယ်အရသာသည် အလွန်အလွန် ချိုမြိန်သော အရသာဖြစ်သနည်း၊

အဘယ်သို့ အသက်ရှင်ခြင်းကို မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟူ၍ ဆိုကုန်သနည်း။ (၁)

၁၈၄။ (အာဠဝက) ဤလောက၌ ယောကျ်ား၏ မြတ်သော ဥစ္စာဟူသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'တရား ပင်တည်း။ ကောင်းသော အလေ့အကျင့်ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးသည် ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်၏။ အရသာတို့တွင်မှန်ကန်သော ဝစီသစ္စာသည် အလွန်အလွန် ချိုမြိန်သော အရသာဖြစ်၏။ ပညာဖြင့် အသက် ရှင်ခြင်းကို မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ (၂)

၁၈၅။ အဘယ်ဖြင့် ဩဃ (လေးဖြာသံသရာ) ကို ကူးမြောက်နိုင်သနည်း၊ အဘယ်ဖြင့် (သံသရာဟူသော) သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်နိုင်သနည်း၊ အဘယ်ဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းကို လွန်မြောက်နိုင်သနည်း၊ အဘယ်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်နိုင် သနည်း။ (၃)

၁၈၆။ (အာဠဝက) ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားဖြင့် ဩဃ (လေးဖြာ သံသရာ) ကို ကူးမြောက်နိုင်၏။ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' တရားဖြင့် (သံသရာဟူသော) သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်နိုင်၏။ ထကြွလုံ့လ 'ဝီရိယ'ဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းကို လွန်မြောက်နိုင်၏။ ပညာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်နိုင်၏။ (၄)

၁၈၇။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ပညာကို ရသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဥစ္စာကို ရသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်ရ သနည်း၊ အဘယ်ဖြင့် အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ဖွဲ့နိုင်သနည်း၊ အဘယ်ဖြင့် ဤလောကမှ တမလွန် လောကသို့ ရောက်သော် မစိုးရိမ်ရသနည်း။ (၅)

၁၈၈။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်း၏ (အကြောင်း) တရားကို ယုံကြည်သော မမေ့မလျော့သော ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသူသည် ကောင်းစွာ နာကြားရသောကြောင့် ပညာကို ရနိုင်၏။ (၆)

၁၈၉။ လျောက်ပတ်သော အကြောင်းကို ပြုလုပ်သည်ဖြစ်၍ တာဝန်ကို ပစ်ချ မထားသော ယောကျ်ားသည် ထကြွလုံ့လ ဝီရိယကြောင့် ဥစ္စာကို ရနိုင်၏။ မှန်သော (ဝစီသစ္စာ) စကားကြောင့် ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏။ ပေးကမ်းတတ်သောသူသည် အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ဖွဲ့နိုင်၏။ (၇)

၁၉၀။ ယုံကြည်မှုရှိသော အိမ်၏ အစီးအပွားကို ရှာတတ်သော အကြင်သူအားမှန်ကန်စွာပြောဆိုမှု 'သစ္စာ' ပညာဟူသော 'ဒမ' ဝီရိယဟူသော 'မိတိ' စွန့်လွှတ်မှုဟူသော 'စာဂ' ဤတရားလေးပါးတို့ ရှိကုန်၏။ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်သော် ဧကန် မစိုးရိမ်ရတော့ပြီ။ (၈)

၁၉၁။ အာဠဝက ငါတိုက်တွန်း၏။ သစ္စာထက်လွန်သော အကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပညာထက်လွန်သော အကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်းထက် လွန်သော အကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ သည်းခံခြင်းထက် လွန်သော အကြောင်းသည်လည်းကောင်း ဤလောက၌ ရှိမူတစ်ပါးသော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မေးချေဦးလော့။

၁၉၂။ အကျွန်ုပ်သည် ယနေ့ တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွားကို သိပြီး သူ ဖြစ်ရကား
ယခုအခါ အဘယ်မှာလျှင် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို မေးမြန်းပါတော့အံ့နည်း။ (၁၀)

၁၉၃။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ အကျိုးငှါ အာဠဝီပြည်သို့ နေရန် ကြွလာ တော်မူပေစွ
တကား၊ အကြင်ဘုရား၌ လှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏။ ထိုဘုရားကို ယခု ငါ သိရပေပြီ။ (၁၁)

၁၉၄။ ထိုငါသည် မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ တရားတော်၏ ကောင်းသောတရား၏အဖြစ်
ကိုလည်းကောင်း ရှိခိုးလျက် တစ်ရွာမှ တစ်ရွာ တစ်မြို့မှတစ်မြို့သို့ လှည့်လည်ပါတော့အံ့။ (၁၂)

ဆယ်ခုမြောက် အာဠဝကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၁-ဝိဇယသုတ်

၁၉၅။ သွားသော်လည်းကောင်း၊ ရပ်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်သော်လည်းကောင်း (ထိုထိုအဆစ်တို့ကို) ကွေး၏။ ဆန့်၏။ ဤသို့ (အဆစ်တို့ကို) ကွေးခြင်းဆန့်ခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ လှုပ်ရှားမှုသာတည်း။ (၁)

၁၉၆။ ကိုယ်ကောင်ကို အရိုးအကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သည် အရေအသားတို့ဖြင့် လိမ်းကျအပ်သည်အရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် ဖြစ်ရကားဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မမြင်နိုင်ပေ။ (၂)

၁၉၇။ ဤကိုယ်ကောင်သည် အူဖြင့် ပြည့်၏။ အစာသစ်ဖြင့် ပြည့်၏။ အသည်း ဆိုင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စည်ပေါင်းအိမ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှလုံးဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဆုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အညို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖျဉ်းဖြင့်လည်းကောင်း ပြည့်နှက်လျက် ရှိ၏။ (၃)

၁၉၈။ နှပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တံထွေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ချွေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဆီခဲဖြင့်လည်းကောင်း၊ သွေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ သည်း ခြေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆီကြည်ဖြင့်လည်းကောင်း ပြည့်နှက်လျက် ရှိ၏။ (၄)

၁၉၉။ ထိုမှတစ်ပါး ထိုကိုယ်၏ကိုးပါးသော ယိုစီးရာ အဝတို့မှ အညစ်အကြေးသည် အခါခပ်သိမ်းယိုစီး၏။ မျက်စိမှ မျက်ချေးသည် ယိုစီး၏။ (နားနှစ်ပေါက်)မှ နားဖာချေးသည် ယိုစီး၏။ (၅)

၂၀၀။ နှာခေါင်းပေါက်မှ နှပ်သည်လည်း ယိုစီး၏။ တစ်ရံတစ်ခါ ခံတွင်းပေါက်မှသည်ခြေသည်လည်းပျို့အန်၏။ သလိပ်သည်လည်း ပျို့အန်၏။ ကိုယ်မှ ချွေး အညစ်အကြေးတို့သည် ယိုစီးကုန်၏။ (၆)

၂၀၁။ ထိုမှတစ်ပါး ထိုကိုယ်၏ ဦးခေါင်းသည် အပေါက်အခေါင်းရှိ၏။ ဦးနှောက်ဖြင့် ပြည့်၏။ ထိုကိုယ်ကို သူမိုက်သည် အဝိဇ္ဇာဖုံးလွှမ်းသည် ဖြစ်ရကား တင့်တယ်၏ဟူ၍ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ (၇)

၂၀၂။ အကြင်အခါ ထိုကိုယ်သည် အသက်ဝိညာဉ် ကင်းသဖြင့် သေခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ဖူးဖူးရောင်၏။ ညိုသော အဆင်းရှိ၏။ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အိပ်ရ၏။ (ထိုအခါ၌ ထိုကိုယ်ကို) ဆွေမျိုးတို့သည် ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း ကြကုန်၏။ (၈)

၂၀၃။ ထိုကိုယ်ကို အိမ်ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ တောခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သစ်ကျုတ်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ လင်းတို့သည်
လည်းကောင်း ခဲစားကုန်၏။ တစ်ပါးကုန်သော အပုပ်အသိုးစား သတ္တဝါတို့သည်လည်းခဲစား
ကုန်၏။ (၉)

၂၀၄။ ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား စကား တော်ကို ကြားနာ
ရ၍ထိုကိုယ်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏။ ရှုမြင်နိုင်၏။ (၁၀)

၂၀၅။ ဤသဝိညာဏက အသုဘသည် မသေမီ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း လျောင်းခြင်းဖြစ်
သကဲ့သို့ ထိုအဝိညာဏက အသုဘသည်လည်း ယခုအခါ သေပြီး ဖြစ်၍ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်
ခြင်းလျောင်းခြင်းမဖြစ်တော့သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤသဝိညာဏက အသုဘသည်လည်း နောင်သေ
သောအခါ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း လျောင်းခြင်း မဖြစ်တော့လတ္တံ့၊ ဤသို့ အဇ္ဈတ္တ
ခန္ဓာကိုယ်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာကိုယ်၌လည်းကောင်း ဆန္ဒရာဂကို ကင်းကွာစေရာ၏။
(၁၁)

၂၀၆။ ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းသည် ဆန္ဒရာဂဖြင့် တပ်ခြင်း ကင်းသည်
ဖြစ်၍သေခြင်းကင်းရာ ငြိမ်းအေးရာ တဏှာမှ ထွက်မြောက်ရာ ရွှေ့ လျော့ခြင်း မရှိရာ နိဗ္ဗာန်ကို
ရနိုင်၏။ (၁၂)

၂၀၇။ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော ဤကိုယ်သည် မစင်ကြယ်၍ မကောင်းသော အနံ့ရှိသောကြောင့်
ပန်းနံ့သာစသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်၍ ဆောင်ရွက်နေရ၏။သို့ ပင်ဖြစ်ပါလျက် အထူးထူးသော
အပုပ်တို့ဖြင့် ပြည့်သည်ဖြစ်၍ ထိုထိုအပေါက် ကြီးငယ်တို့မှ ယိုစီး၏။ (၁၃)

၂၀၈။ အကြင်သူသည် ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်ဖြင့် မာနထောင်လွှားခြင်းငှါ အောက်မေ့
ရာ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း မထီမဲ့မြင် ပြုရာ၏။ ထိုသူ၏ မာနထောင် လွှားမှု မထီမဲ့မြင်
ပြုမှုသည်အရိယသစ္စာကို မမြင်ခြင်းမှတစ်ပါး အဘယ်မှာ အကြောင်းရှိနိုင်ပါအံ့နည်းဟု (မိန့်
တော်မူ၏)။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ဝိဇယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၂-မုနိသုတ်

၂၀၉။ တဏှာ ဒိဋ္ဌိဟူသော ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကြောင့် ကိလေသာဘေး ဖြစ်ရ၏။
အာရုံခြောက်ပါးတည်းဟူသော အိမ်မှ ကိလေသာမြူ ဖြစ်ရ၏။ ကိလေသာ အိမ်မရှိသော
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုမရှိသော ဤနိဗ္ဗာန်ကို ဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည် မြင်နိုင်စွမ်း ပေစွ
တကား။ (၁)

၂၁၀။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်ပြီး၍ နောင်
ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကိလေသာကိုလည်း မစိုက်မပျိုးတော့ပေ။ ကိလေသာ ဖြစ်ပေါ်လာမည့်
အကြောင်းကိုလည်း မဝင်ရောက်စေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မုနိတို့တွင် ကိလေသာအဖော်မမှီး
တစ်ပါးတည်း လှည့်လည်ကြွသွားတတ်သော မုနိဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ သီလဂုဏ်ကျေးဇူးကို
ရှာမှီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည် ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူပြီ။ (၂)

၂၁၁။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ကိလေသာ၏တည်ရာ ခန္ဓာစသော မြေရာတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့်
ဆင်ခြင်ပိုင်းခြား၍ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ဟူသော မျိုးစေ့ကို ဖျက်ဆီး ပြီးလျှင် တဏှာဒိဋ္ဌိ
ဟူသော အစေးကို ထိုမျိုးစေ့သို့ မသက်ဝင်စေ၊ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ထို
မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည် အကုသလဝိတက်ကို ပယ်ပြီး၍ (သတ္တဝါဟူသော) ခေါ်ဝေါ်
ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်တော့ပေ။ (၃)

၂၁၂။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမဘဝစသောနေရာအိမ်အားလုံးတို့ကို သိသောကြောင့် ထို
နေရာအိမ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အိမ်ကိုမျှလည်း မတောင့်တ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်း
ဟူသော မုနိသည် မက်မောမှု တဏှာကင်းသည် တပ်မက်မှု မရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ရကား ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို အားမထုတ်တော့ပေ။ (၄)

၂၁၃။ ခန္ဓာစသောတရားအားလုံးကို နှိမ်နင်းပြီးသောတရားအားလုံးကို သိပြီးသော ကောင်းသော
ပညာရှိသော ခန္ဓာစသောတရားအားလုံးတို့၌ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မလိမ်းကျသော ခန္ဓာစသော
တရားအားလုံးကို စွန့်ပယ်ပြီးသောတဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းပညာရှိ
တို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၅)

၂၁၄။ ပညာတည်းဟူသောအားရှိသော သီလအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော ကောင်း စွာ တည်ကြည်သော ဈာန်၌ မွေ့လျော်သော သတိရှိကာ ကပ်ငြိမှု 'ရာဂ'မှ လွတ်သော ငါးပါးသော ငြောင့်တံသင်း မရှိသော အာသဝေါမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၆)

၂၁၅။ တစ်ပါးတည်း လှည့်လည်သွားလာသော မောနေယျအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော မမေ့မလျော့သော ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်မှုမရှိသော အသံတို့ကြောင့် မထိတ်လန့်သော ခြင်္သေ့သမင်းကဲ့သို့ အနိစ္စစသည်တို့ကြောင့် မထိတ် လန့်သော ပိုက်ကွန်၌ မကပ်ငြိသော လေကဲ့သို့ ခန္ဓာစသည်တို့၌ မကပ်ငြိသော ရေဖြင့် မလိမ်းကျံမကပ်ငြိသော ကြာကဲ့သို့လောကဖြင့် မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိသောသူတစ်ပါးတို့ကို အရိယမဂ်ဖြင့် ဆောင်တတ်သော မိမိကို မူ သူတစ်ပါးက မဆောင်အပ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၇)

၂၁၆။ အကြင်သူသည် သူတစ်ပါးတို့ ပြောဆိုသော ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း စသော စကားကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဝမ်းနည်းခြင်း မဖြစ်မှု၍ ရေချိုးဆိပ်၌ ကြေးပွတ်တိုင်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသောတပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်းသော ကောင်းစွာ ထားအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၈)

၂၁၇။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိ၏။ ယက်ဖောက်ကဲ့သို့ ဖြောင့်၏။ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်ကံတို့ကို စက်ဆုပ်၏။ မညီညွတ်မှု (ကာယဝိသမ စသည်) ကို လည်းကောင်း၊ ညီညွတ်မှု (ကာယသမစသည်) ကိုလည်းကောင်း စုံစမ်းဆင်ခြင် တတ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၉)

၂၁၈။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကမ္မဒါရတို့၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ စောင့်စည်း၏။ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား ပဌမအရွယ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း မကောင်းမှုကို မပြု၊ ထို ရဟန္တာမုနိကို ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့်ထိပါးခြတ်ခြယ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ထိုမုနိသည်လည်း တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မထိပါးမခြတ်ခြယ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၁၀)

၂၁၉။ စားဦးစားဖျားမှသော်လည်းကောင်း၊ (စားနေဆဲတစ်ဝက်တစ်ပျက်) အလယ်မှ သော်လည်းကောင်း၊ (စားပြီး) အကြွင်းအကျန်မှသော်လည်းကောင်း ဆွမ်းကို ရခွဲမှု သူတစ်ပါးတို့ ပေးသည်ကိုမှီ၍အသက်မွေးရသူ ရဟန်းသည် အဦး အဖျားရသဖြင့်လည်း ချီးမွမ်းရန် မထိုက်၊ အကြွင်းအကျန်ရသဖြင့်လည်း ဆန့်ကျင် ဘက်စကား ပြောရန်မထိုက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၁၁)

၂၂၀။ အကြင်သူသည် ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ရွယ်စဉ် အချို့သော မိန်းမအဆင်း၌ မေထုန် ရာဂဖြင့် မကပ်ငြိမဖွဲ့ယှက်၊ မောနေယျအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံလျက် လှည့် လည်နေသော မေထုန်အကျင့်မှလည်း ကင်းလွတ်၍မာန်ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းမှလည်း ကင်းလွတ်သော ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၁၂)

၂၂၁။ ခန္ဓာစသော လောကကို ပိုင်းခြားသိ၍ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ပရမတ္ထသစ္စာကို မြင်ပြီးသော
ဩဃလေးပါးနှင့် ခန္ဓာအာယတနစသော သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီး၍ တာဒိလက္ခဏာသို့
ရောက်ပြီးသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ထုံးဖွဲ့မှု 'ဂန္ထ'ကို ဖြတ် ပြီးသော (တဏှာဒိဋ္ဌိကို) မမှီ
သော အာသဝေါကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ပညာ ရှိတို့သည် မုနိဟူ၍ သိကုန်၏။ (၁၃)

၂၂၂။ ရဟန်းနှင့်လူ နှစ်ယောက်သူတို့သည် မတူညီကြကုန်၊ ဝေးသောနေရာ သေးငယ်သော
အသက်မွေးမှု ရှိကုန်၏။ လူသည်သားမယားကို လုပ်ကျွေး၏။ (ရဟန်းသည်) မက်မောခြင်း
လည်းကင်း၍ အကျင့်လည်းကောင်း၏။ လူသည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်မှုမှ မ
စောင့်စည်း၊ ရဟန်းသည် အမြဲ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ကို စောင့်ရှောက်၏။ (၁၄)

၂၂၃။ ဦးစွန်းရှိသော စိမ်းညိုသော လည်ရှိသော ဥဒေါင်းငှက်သည် ဟင်္သာ၏ လျင်မြန်ခြင်းကို
တစ်ရံတစ်ခါမျှ မမီနိုင်သကဲ့သို့ ဤအတူ လူသည် မုနိဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာမှ ကင်း
ဆိတ်၍တော၌ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ လျင် မြန်ခြင်းကို အတုလိုက်၍ မပြုနိုင်ဟု (မိန့်
တော်မူ၏)။ (၁၅)

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် မုနိသုတ် ပြီး၏။

ရှေးဦးစွာသော ဥရဂဝဂ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-ရတနသုတ်

၂၂၄။ မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ် လာကြကုန်၏။ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည် နှစ်သက်ရွှင်ပျ ဝမ်းမြောက်ကြစေကုန်သတည်း၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း (ငါဘုရား) ဟောအပ်သော ပရိတ်တရားတော်ကို ရှိသေစွာ နာကြစေကုန်သတည်း။ (၁)

၂၂၅။ နတ်များတို့ ထို့ကြောင့် သာလျှင် အသင်နတ်အားလုံးတို့သည် ဟောတော်မူအပ်သော ပရိတ်တရားတော်ကို စိတ်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းကြကုန်လော့၊ လူသတ္တဝါ အပေါင်း၌ မေတ္တာကို ပြုကြကုန်လော့၊ အကြင်သူတို့သည် နေ၌လည်းကောင်း၊ ည၌လည်းကောင်း သင်တို့အားပူဇော်ပသခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ထိုလူတို့ကို မမေ့မလျော့စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။ (၂)

၂၂၆။ ဤလူ့ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နဂါးဂဠုန်ပြည်တို့၌လည်းကောင်း နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော မွန်မြတ်သော အလုံးစုံသော အကြင်ရတနာမျိုးသည် ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူသော ထိုရတနာမျိုးသည် မရှိ၊ ဘုရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၃)

၂၂၇။ ကိလေသာကုန်ရာဖြစ်သော ရာဂကင်းရာဖြစ်သော သေခြင်းကင်းသော မြတ်သော အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော သာကီနွယ်ဖွား မြတ် ဘုရားသည် ရတော်မူ၏။ ထို (နိဗ္ဗာန်) တရားနှင့်တူသောတစ်စုံတစ်ခုသော ရတနာမျိုးသည် မရှိ၊ နိဗ္ဗာန် တရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်းအမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၄)

၂၂၈။ ဘုရားမြတ်သည် အကြင် (အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော) သမာဓိကို စင်ကြယ်၏ဟု ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ အကြင် (အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော) သမာဓိကို မိမိအခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး၏ဟု (ဘုရားသျှင်တို့) ဟောဆိုကုန်၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိနှင့် တူသောတရားမျိုးသည်မရှိ၊ တရားတော်ဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၅)

၂၂၉။ လေးယောက်အစုံဖြစ်ကုန်သော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်တို့ကို သူတော် ကောင်း တို့သည် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လှူအပ်သော အလှူတို့သည် အကျိုးကြီးကုန်၏။ သံဃာ ဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ် ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ စကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ၊ ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၆)

၂၃၀။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ အကြင် (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခိုင်မြဲစွာသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာအားထုတ်ကြကုန်၏။ (ကိလေသာတို့မှ) ထွက်မြောက်ကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ရရောက်ထိုက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရကုန်လျက် မပျက်မစီး အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကို ခံစား ကုန်၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၇)

၂၃၁။ မြေ၌ စိုက်ထူအပ်သောတံခါးတိုင်သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာသော လေတို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့ အရိယသစ္စာတို့ကို ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ မြင်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို တံခါးတိုင်နှင့် တူ၏ဟူ၍ ငါဆို၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၈)

၂၃၂။ အကြင် (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နက်နဲသောဉာဏ်ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော အရိယသစ္စာတို့ကို ထင်ရှားအောင် ပြုကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ပြင်းထန်စွာ မေ့လျော့ကြစေကာမူ ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဘဝကို မယူကုန်၊ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါ စေသတည်း။ (၉)

၂၃၃။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်သာလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဤတရားသုံးပါးတို့ကို ပယ်စွန့် အပ်ကုန်၏။ ကိလေသာ စိုးစဉ်းမျှရှိစေကာမူ- (၁၀)

၂၃၄။ အပါယ်လေးပါးတို့မှ လွတ်၏။ (အနန္တရိကကံငါးပါးနှင့် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော) ခြောက် ပါးသောတရားတို့ကို မပြုတော့ပြီ၊ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေ သတည်း။ (၁၁)

၂၃၅။ ထို (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း မကောင်းမှုကံကို ပြုစေကာမူ ထိုမိမိပြုသော မကောင်းမှုကို မဖုံးလွှမ်းတော့ပြီ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးဖြစ်သော (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဖုံးလွှမ်းခြင်း) မပြုတော့သည့် အဖြစ်ကို (မြတ်စွာဘုရား) ဟောအပ်၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤ သစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၂)

၂၃၆။ နွေဥတု၏ အစဖြစ်သောတန်ခူးလ၌ပင် လုံးကျွတ်ပွင့်သော အဖျားရှိသော တောအုပ်သည် ကျက်သရေရှိ၍ တင့်တယ်သကဲ့သို့ ထိုတောအုပ်လျှင် ဥပမာ ရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော (ပရိယတ္တိ) တရားတော်မြတ်ကို မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်) အကျိုးငှါ ဟောတော်မူ၏။ ဘုရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၃)

၂၃၇။ မြင့်မြတ်သည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူသော မြင့်မြတ်သောတရားကို ပေးတတ်သော မြင့်မြတ်သော မဂ်ကို ဆောင်တတ်သော မိမိ ထက်သာသူ မရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောတရားကို ဟောကြား တော်မူပြီ၊ ဘုရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ စကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၄)

၂၃၈။ (အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ကံဟောင်းကုန်ပြီ၊ ကံသစ် မရှိတော့ပြီ၊ လာလတ္တံ့သော ဘဝ၌ တပ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည် ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍ စည်ပင်ပြန့်ပွားသော ဆန္ဒမရှိကုန်၊ ဆီမီးသည် ငြိမ်းသကဲ့သို့ ပညာရှိသော ထိုရဟန္တာတို့သည် ငြိမ်းကုန်ပြီ၊ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၅)

၂၃၉။ မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ်လာကြကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် လာခြင်းကောင်းတော်မူသော၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၆)

၂၄၀။ မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ်လာကြကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သောတရားတော်ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။ (၁၇)

၂၄၁။ မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ် လာကြကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် မချွတ်မယွင်း ကျင့်ခြင်းရှိတော်မူသော၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော သံဃာတော်ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရှေးဦးစွာသော ရတနသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၂-အာမဂန္ဓသုတ်

၂၄၂။ တရားသဖြင့် ရအပ်သော မြက်သီးစပါး ဆောင်းမေခါးပွင့်သဏ္ဌာန် အနှံ ရှိသော စပါး အလေ့ကျပေါက်သော ပဲနောက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သစ်ရွက်စိမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သစ်မြစ် သစ်ဥကိုလည်းကောင်း၊ သစ်သီးဝလံကိုလည်းကောင်း စားသုံးကြကုန်သောသူတော်ကောင်း တို့သည် ကာမကို အလိုရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆို ကြကုန်။ (၁)

၂၄၃။ ကဿပနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ပြုစီရင်ပြီး ကောင်းစွာ ချက်ပြုတ် ပြီးဆုံးပြီး သောသူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူအပ်သော မွန်မြတ်သော ငါးအမဲ ဟင်းလျာကိုလည်း စား၊ သလေး ထမင်းကိုလည်းစားသော သင်သည် အညှီ အဟောက်ကို စားသည် မည်၏။ (၂)

၂၄၄။ ဗြဟ္မာမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား အညှီအဟောက်သည် ငါ့ အားမအပ်ဟု အသျှင်ဘုရားဆိုသည် မဟုတ်ပါလော၊သို့ပါလျက် ကောင်းစွာ စီရင်ထားသည့် ငှက်သားတို့နှင့် (တကွ) သလေးထမင်းကို စားဘိ၏။ ကဿပမြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ဤအကြောင်းကို မေးပါ၏။ အသျှင်ဘုရားပြောသော အညှီအဟောက်ဟူသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။ (၃)

၂၄၅။ တိဿရသေ့ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်း လက်ခြေ စသည်ကို ဖြတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ခိုးယူခြင်း မမှန်ဆိုခြင်း စဉ်းလဲခြင်း လှည့်ပတ်ခြင်း အကျိုးမရှိသော ကျမ်းဂန်တို့ကို သင်ယူခြင်း သူတစ်ပါးသားမယားကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲခြင်း ဤသည်ကား အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည် အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၄)

၂၄၆။ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် ကာမတို့၌ မစောင့်စည်းကုန်၊ ရသာရုံတို့၌ မက်မော ကုန်၏။ မစင်ကြယ်သော မိစ္ဆာဇီဝအဖြစ်ကိုမှီကုန်၏။ နတ္ထိကဝါဒ အယူရှိကုန်၏။ မညီညွတ်သော ကာယကံမှုစသည်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သိစေနိုင်ခဲကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ ဤကာမတို့၌ မစောင့်စည်းမှု စသည်ပင့်အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည် အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၅)

၂၄၇။ အကြင်သူတို့သည် ခေါင်းပါးသော အတ္တကိလမထအကျင့် ရှိကုန်၏။ ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ သူတစ်ပါး၏ ကျောက်ကုန်းသားကို စားသကဲ့သို့ ရှေ့တွင် ချီးမွမ်း၍ မျက်ကွယ်၌ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ပြစ်မှားကုန်၏။ သနားခြင်း ကင်းကုန်၏။ အလွန်မာန်လမှုကုန်၏။ မပေးတတ်သော အလေ့ရှိကုန်၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်အား အနည်းငယ်မျှသော်လည်း မပေးလှူကုန်၊ ထိုသူတို့၏ ဤအတ္တကိလမထ စသည်ပင် အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည်အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၆)

၂၄၈။ အမျက်ထွက်ခြင်း မာန်ယစ်ခြင်း ခက်ထန်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလုပ်ခြင်း လှည့်ပတ်ခြင်း ငြူစူခြင်း ဝါကြွေးပလွှား၍ ပြောဆိုခြင်း အလွန်မာန်မူခြင်း သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းဤသည်ပင် အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည် အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၇)

၂၄၉။ ဤလောက၌ အကြင်လူယုတ်မာတို့သည် မကောင်းသော အလေ့ရှိကုန်၏။ ကြွေးမြီကို ယူ၍မပေးဆပ် ဖျက်ဆီးတတ်သည့်ပြင်ကုန်းချောတတ်ကုန်၏။ ဤလောက၌ တံစိုးစားကာ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသဖြင့် တရားစီရင်တတ်ကုန်၏။ သီလ ရှိယောင် အတုဆောင်တတ်ကုန်၏။ အမိအဖစသည်အပေါ်၌ ကြမ်းသော အမှုကို ပြုကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ မကောင်းသော အလေ့ စသည်ပင်အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည် အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၈)

၂၅၀။ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် သတ္တဝါတို့၌ သတ်ဖြတ်မှုတို့မှ မစောင့် စည်းကုန်၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာကို ယူ၍ ညှဉ်းဆဲရန် လုံ့လပြုကုန်၏။ သီလ မရှိကုန်၊ ကြမ်းတမ်းသော အမှု ရှိကုန်၏။ ကြမ်းသော စကားရှိကုန်၏။ ရှိသေခြင်း ကင်းကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ မစောင့်စည်းခြင်း စသည်ပင် အညှီအဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ်သည် အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၉)

၂၅၁။ အကြင်သူတို့သည် ဤသတ္တဝါတို့၌ မက်မောကုန်၏။ မုန်းတီးဆန့်ကျင်ကုန်၏။ ပြစ်မှား လွန်ကျူးခြင်းသို့ လျင်စွာ ကျရောက်တတ်ကုန်၏။ အကုသိုလ်ပြုရန် အမြဲမပြတ်လုံ့လပြု ကုန်သည်ဖြစ်၍ တမလွန်ဘဝ၌ အမှိုက်သို့ သွားကုန်၏။ ငရဲ၌ ဦးခေါင်း စောက်ထိုးကျကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ ဤမက်မောမှုစသည်ပင် အညှီ အဟောက်တည်း၊ အသားတည်းဟူသော ဘောဇဉ် သည်အညှီအဟောက် မဟုတ်။ (၁၀)

၂၅၂။ ငါး အမဲတို့ကို မစားသော အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ အဝတ်မဝတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဦးပြည် ျးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဆံကျစ်မြူမှုန်အညစ်အကြေးသည် လည်းကောင်း၊ ရသေ့ပရိက္ခရာသစ်နက်ရေတို့သည်လည်းကောင်း၊ မီးကို ပူဇော်ခြင်း မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်းတို့သည်လည်းကောင်းယုံမှားခြင်းမှ မကူးမြောက် သေးသော သတ္တဝါတို့ကို မစင် ကြယ်စေနိုင်ကုန်၊ လောက၌ အကြင်သို့ သဘော ရှိကုန်သော မသေရန် (တောင့်တလျက်) ကိုယ်

ကို များစွာ ပူပန်စေတတ်သောအကျင့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗေဒင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟုံး
ပူဇော်သောအကျင့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နွေဥတု၌ အပူခံ
ခြင်းစသော ဥတုကိုမှီဝဲခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း ယုံမှားခြင်းမှ မကူးမြောက်သေးသော
သတ္တဝါကို မစင်ကြယ်စေနိုင်ကုန်။ (၁၁)

၂၅၃။ (အကြင်သူသည်) ထိုဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌ လုံခြုံသည်ဖြစ်၍ ဤဣန္ဒြေတို့ကို ထင်ရှား
သည်တို့ကို ပြုလျက် ကျင့်၏။ သစ္စာလေးပါးတရား၌ တည်၏။ ဖြောင့် မတ်သောသူနူးညံ့သော
သူ၏ အဖြစ်၌ မွေ့လျော်၏။ ရာဂစသော ကပ်ငြိခြင်းကို လွန်မြောက်၏။ ဆင်းရဲအားလုံးကို
ပယ်၏။ ထိုသူသည် ခိုင်မြဲသော ပညာနှင့် ပြည့် စုံသည်ဖြစ်၍ မြင်အပ် ကြားအပ်သော အာရုံတို့၌
ကိလေသာတို့ဖြင့် မလိမ်းကျံ တော့ပေ။ (၁၂)

၂၅၄။ ဤသို့ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် ဤအနက်သဘောကို အထပ်ထပ် ဟောတော်မူ၏။
ဗေဒင်တစ်ဖက်ကမ်းရောက်သောတိဿရသေ့သည်လည်း ထိုအနက်ကို သိ၏။ ကိလေသာ
အညှီအဟောက် ကင်းတော်မူသောတဏှာဒိဋ္ဌိကိုမှီတော်မမူသောသူတစ်ပါးတို့သည် အယူအား
ဖြင့်မဆွဲဆောင်နိုင်သော ကဿပ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆန်းကြယ်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောတော်
မူ၏။ (၃၁)

၂၅၅။ ထိုတိဿရသေ့သည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော
ကိလေသာအညှီအဟောက်ကင်းသော ဝဋ်ဆင်းရဲအားလုံးကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သောတရားတော်ကို
ကြားနာရ၍နှိမ့်ချသော စိတ်ရှိလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးကာ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ရဟန်း
အဖြစ်ကို ကြားလျှောက်၏။ (၁၄)

နှစ်ခုမြောက် အာမဂန္ဓသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၃-ဟိရိသုတ်

၂၅၆။ မကောင်းမှုမှ ရှက်မှု 'ဟိရိ'ကို လွန်ကာ ယင်းမကောင်းမှုမှ ရှက်မှုကို စက်ဆုပ်လျက် ငါကား သင်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ပါ၏ဟု နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း မိမိပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်သော အမှုကိစ္စ တို့ကို မူမယူတတ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ဤသူကား ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်းမဟုတ်ဟု သိရာ၏။ (၁)

၂၅၇။ အကြင်သူသည် အဆွေခင်ပွန်းတို့၌ ပြုလုပ်မည်ဟု ပြောဆိုသော စကား၏ အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သော ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆို၏။ (ပြုလုပ်မည်ဟု) စကားကိုသာ ပြောဆို ဝန်ခံ၍ ပြောဆိုတိုင်း မပြုလုပ်သော ထိုသူကို ဤသူကား အဆွေခင်ပွန်းတုတည်းဟူ၍ ပညာရှိတို့ ပိုင်းခြားသိကုန်၏။ (၂)

၂၅၈။ အကြင်သူသည် ကွဲပြားရမည်ကိုသာ တွေးတောယုံမှားလျက် အခါ ခပ် သိမ်း မမေ့မလျော့ ဘဲမိမိကို အပြစ်တင်သောအခါ ပြန်၍ အပြစ်တင်ရန် အကြောင်း အခွင့်ကိုသာလျှင် ရှုလျက် နေ၏။ ထိုသူသည် အကြင်သူသည် အဆွေခင်ပွန်းစစ် မဟုတ်၊ အကြင်သူကား သားငယ်သည် အဖ၏ ရင်ခွင်၌ ယိုးမှားကင်းလျက် အိပ်စက်နိုင်သကဲ့သို့ အကြင်အဆွေခင်ပွန်း၏ ရင်ခွင်၌ ယိုး မှားကင်းလျက် အိပ်စက်နိုင်၏။ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့က အကြောင်းရာ ထောင်ပြော၍သော်လည်းမဖျက်ဆီးနိုင်၊ ထိုသူ၏ ထိုသို့ သဘောရှိသော အဆွေခင်ပွန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းစစ်မည်၏။ (၃)

၂၅၉။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဝီရိယသည် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို ဆောင်တတ်သော ဝီရိယသည် ချမ်းသာ၏။ အကျိုးကို အလိုရှိသူသည် ယောကျ်ားအား လျောက်ပတ်သော ဝန်ကို ဆောင်လျက် သမ္ပပ္ပဓာန် လုံ့လကို ပွားများ၏။ (၄)

၂၆၀။ တရားတည်းဟူသော နှစ်သက်မှုပီတိအရသာကို သောက်ရသူသည် ဆိတ် ငြိမ်ရာ၌ ရ သော (တရား) အရသာကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာအပူငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်၏ အရသာကို လည်းကောင်းသောက်ရသောကြောင့် ပူပန်မှုကင်း၏။ မကောင်းမှုမှလည်း ကင်း၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ (၅)

သုံးခုမြောက် ဟိရိသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၄-မင်္ဂလာသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်သားတစ်ယောက်သည် (ညဉ့်ဦးယံ) ကုန်လွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအခါ၌ အလွန်နှစ်လို ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ် ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကာ တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီး သော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့်လျှောက်၏-

၂၆၁။ (မြတ်စွာဘုရား) များစွာကုန်သော နတ်လူတို့သည် (မိမိ) ချမ်းသာကို တောင့်တကုန်သည် ဖြစ်၍ (မင်္ဂလာ) တရားတို့ကို ကြံကြကုန်၏။ (အသျှင်ဘုရားသည်) မြင့်မြတ်သော (မင်္ဂလာ) တရားကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၁)

၂၆၂။ (နတ်သား) သူမိုက်တို့ကို မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ပညာ ရှိတို့ကိုမှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ပူဇော်ထိုက်သူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤတရားသုံး ပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၂)

၂၆၃။ (နတ်သား) သင့်လျော် လျောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေရခြင်းလည်းကောင်း၊ ရှေးဘဝကပြု ခဲ့သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိသူ ဖြစ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မိမိ (ကိုယ်စိတ်) ကို ကောင်းစွာထားခြင်း လည်းကောင်း ဤတရားသုံးပါးသည် မြင့် မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၃)

၂၆၄။ (နတ်သား) အကြားအမြင်များခြင်းလည်းကောင်း၊ (အပြစ်မရှိသော) အတတ်ကို တတ်ရ ခြင်းလည်းကောင်း၊ (မိမိတို့ဆိုင်ရာ) ဝိနည်းဥပဒေကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးရခြင်းလည်းကောင်း၊ စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုခြင်းလည်းကောင်း ဤတရားလေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာ တရားတည်း။ (၄)

၂၆၅။ (နတ်သား) အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းလည်းကောင်း၊ သားမယားကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပျင်းရိဖင့်နွှဲခြင်းစသော အနှောက်အယှက် မရှိမှု၍ အလုပ်အကိုင် တို့ကို ပြုလုပ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤတရားသုံးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၅)

၂၆၆။ (နတ်သား) အလှူပေးရခြင်းလည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားကို ကျင့်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်းကောင်း၊ အပြစ်ကင်းသော အမှုတို့ကို ပြုရခြင်းလည်းကောင်း ဤတရားလေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၆)

၂၆၇။ (နတ်သား) မကောင်းမှုမှ (စိတ်ဖြင့်) ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုမှ (ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်) ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သေအရက်သောက်ခြင်းမှ စောင့်စည်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤတရားလေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၇)

၂၆၈။ (နတ်သား) (ရိုသေထိုက်သူတို့အား) ရိုသေခြင်းလည်းကောင်း၊ (မိမိကိုယ်ကို) နှိမ့်ချခြင်းလည်းကောင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိခြင်းလည်းကောင်း၊ သင့်တင့်သောအခါ၌ တရားနာခြင်းလည်းကောင်း ဤတရားလေးပါးသည်မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၈)

၂၆၉။ (နတ်သား)သည်းခံခြင်းလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဆုံးမ စကားကို နာလွယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ရဟန်းတို့အား ဖူးမြင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သင့်တင့်သောအခါ၌ တရားကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤတရား လေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၉)

၂၇၀။ (နတ်သား) (အကုသိုလ်တရားတို့ကို) ပူပန်စေတတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အရိယသစ္စာတို့ကို (မဂ်ဖြင့်) မြင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းလည်းကောင်း၊ ဤတရားလေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၁၀)

၂၇၁။ (နတ်သား) လောကဓံတို့နှင့် တွေ့သော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် မတုန်လှုပ်၊ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ၊ ကိလေသာမြူ ကင်း၏၊ ဘေးရန် မရှိ၊ ဤတရားလေးပါးသည် မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားတည်း။ (၁၁)

၂၇၂။ (နတ်သား) မင်္ဂလာတရား သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ရန်သူဟူသမျှတို့တွင် (တစ်ယောက်မျှ) ရန်သူတို့ မအောင်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌ ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားသုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသည် ထိုနတ်လူတို့၏ မြင့်မြတ်သော မင်္ဂလာတရားမည်၏ဟု (မှတ်လေလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၂)

လေးခုမြောက် မင်္ဂလာသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၅-သုစိလောမသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂယာရွာ သုစိလောမဘီလူး၏ဗိမာန် ကျောက်ဖျာညောင်စောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ခရလောမဘီလူးသည်လည်းကောင်း၊ သုစိလောမဘီလူးသည်လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏ မနီးမဝေး၌ လွန်၍သွားကုန်၏။ ထို့နောက် ခရလောမ ဘီလူးသည် သုစိလောမဘီလူးကို "ဤသူကား ရဟန်းတည်း"ဟု ပြောဆို၏။ ဤသူကား ရဟန်းမဟုတ်၊ ဤသူကား ရဟန်းတုတည်း၊ ထိုသူသည် "ရဟန်းစစ်သော်လည်းဖြစ်စေ၊ ရဟန်းတုသော်လည်းဖြစ်စေ ငါ သိအောင်ပြုအံ့"ဟု (ဆို၏)။

ထို့နောက် သုစိလောမဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်ကို တိမ်းဖယ်တော်မူ၏။ ထို့နောက် သုစိလောမဘီလူးသည်မြတ်စွာဘုရားအား "ရဟန်း သင်သည် ငါ့ကို ကြောက်သလော"ဟု ဆို၏။ ဒကာဘီလူး ငါသည် သင့်ကို မကြောက်၊ စင်စစ်မှာမူ သင်၏ အတွေ့သည် ယုတ်ညံ့၏ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

ရဟန်း သင့်ကို ပြဿနာ မေးအံ့၊ အကယ်၍ မဖြေနိုင်မူ သင်၏စိတ်ကိုသော်လည်း ပျံ့လွင့်စေအံ့၊ သင်၏ နှလုံးသားကို မူလည်း ခွဲလိုက်အံ့၊ ခြေတို့ကို မူလည်းကိုင်၍ မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ပစ်ချလိုက်အံ့ဟု (ဆို၏)။

ဒကာဘီလူး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများလူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ ငါ၏ စိတ်ကိုသော်လည်း ပျံ့လွင့်စေနိုင်သူ နှလုံးသားကို မူလည်း ခွဲနိုင်သူ ခြေတို့ကို မူလည်းကိုင်၍ မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ပစ်ချနိုင်သူကို ငါဘုရား မြင်တော် မမူ၊သို့ ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဒကာဘီလူး အလိုရှိသော် ပြဿနာကို မေးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် သုစိလောမ ဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို (လျှောက်ထား) ၏-

၂၇၃။ (ရဟန်း) ရာဂသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသသည်လည်းကောင်း၊ အဘယ်လျှင်အကြောင်းရှိကုန်သနည်း၊ မမ္မေလျော်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ကြက်သီး မွေးညင်းထမှုသည်လည်းကောင်းအဘယ်မှဖြစ်သနည်း၊ သူငယ်တို့သည် ကျီးကို ဖမ်း၍ (ကြိုးဖြင့်) ဖွဲ့ကာ လွှတ်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ကာမဝိတက်စသည်တို့သည် အဘယ်မှဖြစ်၍ ကုသိုလ်စိတ်ကို လွှတ်ကုန်သနည်း။ (၁)

၂၇၄။ (ဘီလူး) ရာဂသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသသည်လည်းကောင်း၊ ဤ (အတ္တဘော)လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ မမ္မေလျော်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ကြက်သီးမွေး ညင်း ထမှုသည် လည်းကောင်းဤအတ္တဘောမှ ဖြစ်ကုန်၏။ သူငယ်တို့သည် ကျီးကို ဖမ်း၍ (ကြိုးဖြင့်) ဖွဲ့ကာ လွှတ်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ကာမဝိတက် စသည်တို့သည် ဤအတ္တဘောမှ ဖြစ်၍ ကုသိုလ်စိတ်ကို လွှတ်ကုန်၏။ (၂)

၂၇၅။ ပညောင်ပင်၏ မြစ်ပျဉ်းတို့သည် ပင်စည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ တဏှာ အစေးကြောင့် ဖြစ် ကုန်သော ရာဂစသောတရားတို့သည် အတ္တဘော၌ ဖြစ်ကုန်၏။ တော၌ ဖြစ်သော မာလောနွယ် သည်မိမိနွယ်သော သစ်ပင်ကို ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်ပိတ်ဆိုသကဲ့သို့ များစွာသော ကိလေသာ တို့သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ ငြိတွယ်လျက် တည်ကုန်၏။ (၃)

၂၇၆။ ဘီလူး နားထောင်လော့၊ အကြင်သူတို့သည် ထိုအတ္တဘောကို သိကုန်၏။ ယင်းအတ္တဘော လျှင်အကြောင်းရှိသောတဏှာကိုလည်း သိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုအတ္တဘော၏ အကြောင်း ဖြစ်သောတဏှာအစေးကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ မဖြစ်စေခြင်းငှါ မကူးမြောက် ဖူးသေးသော ကူးခပ်နိုင်ခဲ့သော ဤသံသရာ သြဃကို ကူးမြောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)
ငါးခုမြောက် သူစိလောမသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၆-ဓမ္မစရိယသုတ်

၂၇၇-၂၇၈။ တရားကျင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးစုံကို မြတ်သော ဥစ္စာရတနာဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင် ရောက်၍ရဟန်းပြုသူ အကယ်၍ ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်စေ ကာမူ ထိုရဟန်းသည် နှုတ်ကြမ်းသော သဘောရှိသူတစ်ပါးတို့ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ အလွန်မွေ့လျော်သူ သားသမင်နှင့် တူသူဖြစ်ခဲ့ပါမူ ထိုရဟန်း၏ အသက်ရှင်နေခြင်းသည် ယုတ်ညံ့၏။ မိမိ၏ ကိလေသာမြို့ကို ပွားစေ၏။ (၁-၂)

၂၇၉။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်းသည် မောဟတရားဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍ (သူတော်ကောင်းတို့) ပြောကြားသည်ကိုလည်း မသိနိုင်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားကိုလည်း မသိနိုင်။ (၃)

၂၈၀။ စိတ်ကို ပွားများပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ညှဉ်းဆဲသောသူသည် အဝိဇ္ဇာခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍ (ယခုဘဝ၌) စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း (နောင်အခါ) ငရဲသို့ ကျရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်လမ်းခရီးကို မသိနိုင်။ (၄)

၂၈၁။ (ဤသို့ မသိသူသည် ဤခရီးဖြင့်ပင်) ပျက်စီး၍ကျရာ အပါယ်သို့ ရောက်ရ၏။ အမိ ဝမ်းတိုက်တစ်ခုမှ အမိဝမ်းတိုက်တစ်ခုသို့ အမိုက်တိုက်တစ်ခုမှ အမိုက် တိုက်တစ်ခုသို့ ရောက် ရ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုရဟန်းသည် တမလွန်ဘဝ၌ ဆင်းရဲသို့ ရောက်ရ၏။ (၅)

၂၈၂။ နှစ်-လ-များစွာ ကြာရှိပြီးသော မစင်တွင်းသည် မစင်ဖြင့် ပြည့်သည်ဖြစ်၍ (ဆေးကြောနိုင် ခဲ့သည်) ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ အကြင်ရဟန်းသည် လည်း ဤဥပမာ သဘောရှိသူ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိသော ထိုရဟန်းသည် အကုသိုလ်မစင်ဖြင့် ပြည့်သဖြင့် ဆေးကြော၍စင်ကြယ်စေနိုင်ခဲ့၏။ (၆)

၂၈၃။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကိုမှီသော ယုတ်ညံ့သော အလို ယုတ်ညံ့သော အကြံယုတ်ညံ့ သောအကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' ရှိသော ဤသို့ သဘော ရှိသည့် အကြင်ရဟန်းကို သင်တို့ သိကြကုန်မူ- (၇)

၂၈၄။ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် ညီညွတ်ကြကုန်လျက် ထိုရဟန်းကို ရှောင် ကြဉ်ကြကုန်လော့၊ အမှိုက်ကဲ့သို့မှုတ်လွှင့်နှင်ထုတ်ကြကုန်လော့၊ ယောက်သွား ပုပ်ကဲ့သို့ ဆွဲထုတ်ကြကုန်လော့။ (၈)

၂၈၅။ စပါးဖျင်းကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ကို ထိုသံဃာဘောင်မှ မျှောလွှင့်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းမဟုတ်ဘဲ
ငါ့ရဟန်းဟုမှတ်ထင်သော ယုတ်ညံ့သော အလို ယုတ်ညံ့သော အကြံယုတ်ညံ့သောအကျင့်
'အာစာရ'ကျက်စားရာ 'ဂေါစာရ' ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကို နှင်ထုတ်ကြကုန်၍- (၉)

၂၈၆။ စင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့သည် စင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့နှင့် ရှိသေကျိုး နှံ့ကြကုန်လျက်
ပေါင်းသင်းမှုကို ပြုကြကုန်လော့၊ ထို့နောက် ညီညွတ်ကြကုန် ပညာဉာဏ် ရင့်ကျက်ကြကုန်သည်
ဖြစ်၍ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုကြကုန်လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၀)

ခြောက်ခုမြောက် ဓမ္မစရိယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၇-ဗြာဟ္မဏဓမ္မကသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အိုကုန်သော ကြီးကုန်သော ရင့်ကုန်သော ရှေးမီကုန်သော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော များစွာသော ကောသလတိုင်းသား ပုဏ္ဏားသူဌေးကြီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်ကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ ယခုခေတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှေးခေတ်ပုဏ္ဏားတို့၏ ဗြာဟ္မဏကျင့်စဉ်တရား၌ တွေ့မြင်ကြရကုန်၏လော"ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏားတို့ ယခုခေတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှေးခေတ်ပုဏ္ဏားတို့၏ ဗြာဟ္မဏကျင့်စဉ်တရား၌ မတွေ့မြင်ရတော့ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ တောင်းပန်ပါ၏- အသျှင်ဂေါတမအား ဝန်မလေးပါမူ အသျှင်ဂေါတမသည်ရှေးခေတ် ပုဏ္ဏားတို့၏ ဗြာဟ္မဏကျင့်စဉ်တရားကို အကျွန်ုပ်တို့အား ဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏားတို့သို့ ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးကြီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

၂၈၇။ (ပုဏ္ဏားတို့) ရှေး၌ ဖြစ်သော ရသေ့တို့သည် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသော စိတ် ရှိကုန်၏။ ကုန္ဒိယသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို စွန့်ကြ၍ မိမိအကျိုးကို ကျင့်ကုန်၏။ (၁)

၂၈၈။ (ရှေးခေတ်) ပုဏ္ဏားတို့အား နွားမြင်းစသည် မရှိကုန်၊ ရွှေငွေမရှိ၊ ဥစ္စာ စပါး မရှိ၊ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းတည်းဟူသော ဥစ္စာစပါးသာ ရှိကုန်၏။ မေတ္တာစသော မြတ်သော ရွှေအိုးကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ (၂)

၂၈၉။ ပုဏ္ဏားတို့အား ရည်ညွှန်း၍ စီရင်အပ်သော ဒွါရဘတ်ကို ထိုပုဏ္ဏားတို့ အတွက် တည်ထားအပ်ပြီ၊ သဒ္ဓါ၍ စီရင်အပ်သော ထိုဒွါရဘတ်ကို ရှာမှီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးလှူရမည်ဟူ၍ အလှူဒါယကာတို့သိမှတ်ထားကြကုန်၏။ (၃)

၂၉၀။ ဆိုးရေအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုး အိပ်ရာ နေရာ နေအိမ်တို့ဖြင့် စည်ပင်ဝပြောကုန်သော ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သားတို့သည်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတို့သည် လည်းကောင်း ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိခိုးကုန်၏။ (၄)

၂၉၁။ ထိုရှိခိုးထိုက်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် တရားစောင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်ရကား လူတို့ကမသတ်ထိုက် သူတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ နှိပ်စက်၍ အနိုင်မယူထိုက်သူတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အိမ်တံခါးတို့၌ အချင်းခပ်သိမ်း တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကမျှ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို မတားမြစ်ပေ။ (၅)

၂၉၂။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မေထုန်ရှောင်ကြဉ်မှု ကောမာရမြဟ္မစရိ ယအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ရှေးခေတ်ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗေဒင် သရဇ္ဈာယ် 'ဝိဇ္ဇာ'နှင့်သီလစောင့် ထိန်းမှု 'စရဏ' ရှာမှီးသောအကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်၏။ (၆)

၂၉၃။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မင်းစသောတစ်စုံတစ်ယောက်ထံသို့မျှ မကပ်ကုန်၊ မယားကိုလည်းမ ဝယ်ယူကုန်၊ အချင်းချင်း မြတ်နိုးသဖြင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်နှီး နှောကြကုန်လျက် အညီအမျှ နှစ်သက်ကြကုန်၏။ (၇)

၂၉၄။ (ရှေး) ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုဥတု လာပြီးစ သွားလာထိုက်သောအခါမှ တစ်ပါးသောအခါ၌ ဥတုမှ ကင်းသော မယားကို ဥတုနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ မေထုန် အလို့ငှါ မကပ်ရောက်ကုန်။ (၈)

၂၉၅။ အကျင့်မြတ်ကို ုလည်းကောင်း၊ သီလကိုလည်းကောင်း၊ ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းသောအကျင့်၌ မွေ့လျော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မပုတ်ခတ် မညှဉ်း ဆဲခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သည်းခံခြင်းကိုလည်းကောင်း ချီးမွမ်းကုန်၏။ (၉)

၂၉၆။ ပုဏ္ဏားတို့တွင် အကြင်ပုဏ္ဏားသည် မြဟ္မာကဲ့သို့ မြင့်မြတ်သူ ဖြစ်၏။ မြဲမြံသော ဝီရိယ ရှိ၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မေထုန်အကျင့်ကို အိပ်မက်၌သော်မျှလည်း မရောက်စဖူး။ (၁၀)

၂၉၇။ ဤလောက၌ လိမ္မာသော သဘောရှိကုန်သောအချို့ သူတို့သည် ထိုမြတ်သော ပုဏ္ဏား၏ကျင့်ဝတ်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြကုန်လျက် အကျင့်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သီလကို လည်းကောင်း၊ သည်းခံခြင်းကိုလည်းကောင်း ချီးမွမ်းကုန်၏။ (၁၁)

၂၉၈။ ဆန်ကိုလည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထောပတ် ကိုလည်းကောင်း၊ ဆီကိုလည်းကောင်း တရားသဖြင့် တောင်းခံ၍ စုရုံးပြီးလျှင် ထိုအစုအပုံမှ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ (၁၂)

၂၉၉။ ယဇ်ပူဇော်ရန် အချိန်ကျရောက်လတ်သော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် နွားတို့ကို မသတ်ကုန်၊ နွားမ တို့၌ ဆေးဖြစ်ကုန်သော နွားနို့အရသာတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ရကား နွားတို့သည် အမိအဖညီအစ်ကို ထိုမှတစ်ပါးသော ဆွေမျိုးတို့ကဲ့သို့ ငါတို့၏ မြတ်သော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် တူကုန်၏။ (၁၃)

၃၀၀။ ထိုနွားမတို့သည် ငါတို့အား ထမင်းကို ပေးကုန်၏။ ခွန်အားကို ပေးကုန်၏။ အဆင်းကို ပေးကုန်၏။ ချမ်းသာကို ပေးကုန်၏။ ဤသို့ သော အကျိုးထူးကို သိကုန်၍ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် နွားတို့ကို မသတ်ကြကုန်။ (၁၄)

၃၀၁။ ပုဏ္ဏားတို့သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်၏။ ကြီးသော ကိုယ်ရှိကုန်၏။ ရုပ် အဆင်းလှကုန်၏။ အခြံအရံများကုန်၏။ မိမိဥစ္စာကိုယ်ကျင့်တရားတို့ဖြင့် ပြုထိုက်သော ကိစ္စ မပြုထိုက်သော ကိစ္စတို့၌ကြောင့်ကြစိုက်ကုန်၏။ လောက၌ ဆိုအပ်ပြီးသောအကျင့်ကို ပုဏ္ဏားတို့ လိုက်နာကျင့်သုံးနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည် ချမ်းသာကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏။ (၁၅)

၃၀၂။ ထိုပုဏ္ဏားတို့အား အနည်းငယ် (ကာမဂုဏ်) ကြောင့် ဖြစ်သော အနည်း ငယ် (ချမ်းသာ) ကို မြင်၍ဖောက်ပြန်သော အသိဉာဏ်ဖြစ်၏။ မင်း၏ စည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း။ (၁၆)

၃၀၃။ အာဇာနည်မြင်းကကုန်သော ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်စွာ ချုပ်အပ်ကုန်သော ရထားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်သော အဖို့အစုအားဖြင့် နှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော အိပ်ရာနေရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အိမ်တို့ကိုလည်းကောင်း မြင်ရ၍ ဖောက်ပြန်သော အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ (၁၇)

၃၀၄။ ပုဏ္ဏားတို့သည် နွားအပေါင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော မိန်းမမြတ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြန် ပြောများပြားသော လူ့စည်းစိမ်ကို တောင့်တကြံစည် ကြကုန်၏။ (၁၈)

၃၀၅။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုစည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဗေဒင် ကျမ်းတို့ကို ဖွဲ့နွဲ့ စီကုံးကြပြီးလျှင် (မင်းကြီး) သင်မင်းကြီးအား စည်းစိမ်များ၏။ ယဇ်ပူဇော်ပါလော့၊ သင်မင်းကြီးအားဥစ္စာများ၏။ ယဇ်ပူဇော်ပါလော့၊ ဤသို့ ယဇ်ပူဇော်သည်ရှိသော် သင်မင်းကြီးအား နောင်အခါ ဥစ္စာစပါးပေါများလတ္တံ့ဟု ပြောဆိုကာ ဩက္ကာကမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။ (၁၉)

၃၀၆။ ထိုအခါ ရထားစီး မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော ဩက္ကာကမင်းသည် ပုဏ္ဏားတို့ တိုက်တွန်းအပ်သည် ဖြစ်ရကား မြင်းတို့ကို သတ်၍ ယဇ်ပူဇော်မှု 'အဿမေဓယဇ်'၊ ယောကျ်ားတို့ကို သတ်၍ ယဇ်ပူဇော်မှု 'ပုရိသမေဓယဇ်'၊ ထမ်းပိုး ကျည်းကို ပစ်၍ ထိုထမ်းပိုးကျည်းကျရာ၌ ယဇ်မြေပြုလျက် ပူဇော်မှု 'သမ္မာပါသယဇ်'၊ ထောပတ်ဃနာ ပျားသကာတို့ကို ွသောက်ရာဖြစ်သော 'ဝါဇပေယျယဇ်'၊ တံခါးရွက်ကို ဖွင့်လှစ်၍ ပူဇော်မှု 'နိရုဋ္ဌယဇ်'ဟူကုန်သော ယဇ်တို့ကို ပူဇော်၍ ပုဏ္ဏားတို့အား ဥစ္စာကို ပေး၏။ (၂၀)

၃၀၇။ နွားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဇာနည် မြင်းကသော ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်စွာ ချုပ်အပ်သော ရထားတို့ကိုလည်းကောင်း ပေး၏။ (၂၁)

၃၀၈။ အဖို့အစုအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်သော မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ အိမ်တို့ကို အထူးထူးသော ဥစ္စာစပါးဖြင့် ပြည့်စေ၍ ပုဏ္ဏားတို့အား ဥစ္စာကို ပေး၏။ (၂၂)

၃၀၉။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း ထို (ယဇ်ပွဲ)၌ ဥစ္စာကို ရကုန်၍ သိုမှီးမှုကို လိုလားနှစ်သက်ကြကုန်၏။ အလိုဆိုးဖြင့် စိတ်သက်ဝင်ကုန်သော ထိုပုဏ္ဏားတို့အား အလွန်အလွန် တဏှာပွားများတော့၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ထို (တဏှာပွားများခြင်း) ကြောင့် ဗေဒင်ကျမ်းတို့ကို ဖွဲ့နွဲ့စီကုံး၍ သြဏ္ဍာကမင်းထံသို့ တစ်ဖန် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ (၂၃)

၃၁၀။ (မင်းမြတ်) ရေသည်လည်းကောင်း၊ မြေသည်လည်းကောင်း၊ ရွှေငွေသည်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်သည်လည်းကောင်း၊ မုယောစသော ကောက်ပဲသည်လည်းကောင်း သတ္တဝါအားလုံးတို့၏အသုံးအဆောင်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နွားတို့သည် လူတို့၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်ကုန်၏။ သင်မင်းကြီးအား စည်းစိမ်များ၏။ ယဇ်ပူဇော်ပါလော့၊ သင် မင်းကြီးအား ဥစ္စာများ၏။ ယဇ်ပူဇော်ပါလော့။ (၂၄)

၃၁၁။ ထိုအခါ ရထားစီး မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော သြဏ္ဍာကမင်းသည် ပုဏ္ဏားတို့တိုက်တွန်းအပ်သည် ဖြစ်ရကား အရာအထောင်မက များကုန်သော နွားတို့ကို ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ သတ်လေ၏။ (၂၅)

၃၁၂။ နွားမတို့သည် သိုးနှင့် တူကုန်သည်ဖြစ်၍ ခြေဖြင့်လည်း မကန်ကျောက် တတ်ကုန်၊ ဦးချိုဖြင့်လည်း မဝှေ့တတ်ကုန်၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှဖြင့်လည်း မနှိပ်စက် တတ်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးစွာ နေမှု၌ မွေ့လျော်ကုန်သော အိုးဖြင့် နို့ညှစ်ခံကုန်သော ထိုနွားမတို့ကို ဦးချိုတို့၌ ကိုင်လျက် သြဏ္ဍာကမင်းသည်ဓားဖြင့် သတ်၏။ (၂၆)

၃၁၃။ ထို့နောက် နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သိကြားမင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသုရာရကျိဉ်သ်တို့သည်လည်းကောင်း နွားတို့ကို ဓားဖြင့် သတ်ခြင်းသည် မတရားဟူ၍ ပြောဆိုလျက် ဖဲခွါသွားကြကုန်၏။ (၂၇)

၃၁၄။ ရှေးအခါ က လိုချင်ခြင်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း အိုမင်းခြင်းဟူသော အနာရောဂါသုံးမျိုးတို့သာဖြစ်ကုန်၏။ ယခုသော်ကား နွားတို့ကို သတ်ဖြတ် နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် အနာမျိုးကိုးဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ (၂၈)

၃၁၅။ ရှေးသြဏ္ဍာကမင်း လက်ထက်ကဖြစ်သော ဤမတရားသောအကျင့်သည် ဒဏ်သုံးပါးတို့တွင်တစ်ပါးပါးသော ဒဏ်သို့ သက်ဝင်လျက် ဖြစ်၏။ ယဇ်ပူဇော်သူတို့သည် မပြစ်မှားထိုက်သော နွားတို့ကို သတ်ကြကုန်ရကား တရားမှ ဆုတ်ယုတ် ရွေ့လျောကုန်၏။ (၂၉)

၃၁၆။ ဤသို့ ရှေး၌ ဖြစ်သော ဤအယုတ်တရားကို ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်သူကို တွေ့မြင်ရာအရပ်၌ လူအပေါင်းသည် ကဲ့ရဲ့၏။ (၃၀)

၃၁၇။ ဤသို့ ပုဏ္ဏားတို့ တရားပျက်စီးလတ်သော် သူဆင်းရဲမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုန်သည်
မျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးကုန်၏။ များစွာသော မင်းမျိုးတို့သည်လည်း ပျက်စီး
ကုန်၏။ မယားတို့သည် လင်ကို မထိမဲ့မြင် ပြုကုန်၏။ (၃၁)

၃၁၈။ မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာမျိုးအမည်ခံ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနွယ်ကို
စောင့်ကုန်သောတစ်ပါးကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း ဇာတ်ဝါဒစွဲကင်းသည်ကို
ပြု၍ကာမဂုဏ်အလိုသို့ လိုက်ကြကုန်၏။ (၃၂)

ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော် ထိုပုဏ္ဏားသူဌေးကြီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ
တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့အား
ယနေ့ကို အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံးကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာတို့ဟူ၍မှတ်တော်
မူပါ"ဟု လျှောက် ကြကုန်သတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် ဗြာဟ္မဏဓမ္မကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၈-နာဝါသုတ်

၃၁၉။ ယောကျ်ားသည် အကြင်ဆရာထံမှ တရားကို သိရာ၏။ နတ်တို့က သိကြားမင်းကို ပူဇော်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုဆရာကို ပူဇော်ရာ၏။ ပူဇော်ထိုက်သော အကြားအမြင်များသော ထိုဆရာသည် ထိုပူဇော်သူတပည့်၌ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပေ၏။ (၁)

၃၂၀။ အကြင်ပညာရှိသည် ထိုသို့ သဘောရှိသူကို မမေ့မလျော့ဘဲ ဆည်းကပ်၏။ ထိုပညာရှိသည်ထိုတရားကို အရှိအသေပြုလျက် ကောင်းစွာ နာ၍ စူးစမ်းဆင်ခြင် ကာလောကုတ္တရာတရားနှင့်လျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သောကြောင့် သိကြား လိမ္မာသူ ထင်ရှားပြနိုင်သူသိမ်မွေ့သူ ဖြစ်နိုင်၏။ (၂)

၃၂၁။ ယုတ်ညံ့သော ကာယကံမှုစသည်နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်မဲသော ပရိယတ် ပဋိပတ်ဓမ္မကို မသိသောတပည့်ကြီးပွားမှုကို ငြူစူသော ဆရာကိုမှီဝဲနေသူတပည့်သည် ဤသာသနာတော်၌ တရားကို ထင်ရှားမသိသောကြောင့် ယုံမှားခြင်းကို မကူးမြောက်နိုင်ဘဲ သေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ (၃)

၃၂၂။ ဥပမာသော်ကား များသော ရေရှိသော ကျယ်ပြန့်သော လျင်သော ရေ အလျဉ်ရှိသော မြစ်သို့ ဆင်းသက်၍ မျောလျက် ရေစုံအတိုင်း လိုက်နေရသောသူသည် သူတစ်ပါးတို့ကို ကယ်တင်ခြင်းငှါအဘယ်မှာ တတ်နိုင်အံ့နည်း။ (၄)

၃၂၃။ ထို့အတူ ပရိယတ်ပဋိပတ်တရားကို မသိမူ၍ အကြားအမြင်များသူတို့၏ အထံ၌လည်း အနက်သဘောကို မနာခံ မမှတ်သား မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မသိဘဲ ယုံမှားခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်သူသည် သူတစ်ပါးတို့ကို သိမြင်စေခြင်းငှါ အဘယ်မှာ တတ်နိုင်အံ့နည်း။ (၅)

၃၂၄။ လှော်တက်ထိုးဝါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံ ထိုလှေနှင့်စပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းကိုလည်းကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ပညာရှိသူသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လှေကို တက်စီး၍ ထိုလှေ၌ (တက်စီးကြသော) အခြားသူများစွာတို့ကိုလည်း ကယ်ဆယ်နိုင်သကဲ့သို့။ (၆)

၃၂၅။ ဤအတူပင် အကြင်ဆရာသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီးသူ စိတ်ကို ပွားများ ပြီးသူ အကြားအမြင်များသူ (လောကဓံကြောင့်) မတုန်လှုပ်သော သဘောရှိသူ ဖြစ်၏။ ထိုဆရာသည် မိမိကိုယ်တိုင် သိသည်ဖြစ်၍ နာယူမှတ်သားမှုနှင့် မဂ်ဖိုလ်၏ ဥပနိဿယပြည့်စုံကြသည့်တစ်ပါးသောသူတို့ကို သိမြင်စေနိုင်၏။ (၇)

၃၂၆။ ထို့ကြောင့် အကြားအမြင်များ၍ ပညာရှိသောသူတော်ကောင်းကို ဆည်း ကပ်ရာ၏။
အနက်သဘောကို သိ၍ ကျင့်သောသူသည် လောကုတ္တရာတရားကို သိပြီးဖြစ်ရကား ချမ်းသာကို
ရနိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ရှစ်ခုမြောက် နာဝါသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၉-ကံသီလသုတ်

၃၂၇။ အဘယ်သို့ သော ဝါရိတ္တသီလရှိသူ အဘယ်သို့ သော စာရိတ္တသီလရှိသူ အဘယ်သို့ ကံတို့ကို ပွားများသူသည်သာသနာတော်၌ ကောင်းစွာ တည်သူ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့လည်း ရောက်နိုင်ပါသနည်း။ (၁)

၃၂၈။ ပညာ ဂုဏ် ဇာတ် အရွယ်အားဖြင့် ကြီးသူတို့အား ရှိသေရာ၏။ ငြူစူခြင်း မရှိရာ၊ အလေးပြုထိုက်သူတို့ကို ဖူးမြော်ရန်အခါ ကိုလည်း သိရာ၏။ တရား နာရန် ရခဲသော ခဏကို သိသည်ဖြစ်၍ဟောကြားအပ်သော သမထဝိပဿနာစကားကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဘုရားဂုဏ်တော်စသောတရားတို့ကိုလည်းကောင်း ရှိသေစွာ နာယူရာ၏။ (၂)

၃၂၉။ သင့်လျော်သော ကာလ၌ ခက်ထန်သော မာန်ကို ကင်းအောင်ပြုလျက်ကိုယ်နှင့် စိတ်ကို နှိမ့်ချကာဆရာတို့ထံသို့ ဆည်းကပ်ရာ၏။ပါဠိ၏ အနက်သဘောကိုလည်းကောင်း၊ပါဠိကို လည်းကောင်း၊ သီလကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့ရာ၏။ ကောင်းစွာလည်းကျင့်ရာ၏။ (၃)

၃၃၀။ သမထဝိပဿနာတရားလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ တရား၌ မွေ့လျော်သူ တရား၌ တည်သူ တရားအဆုံးအဖြတ်ကို သိသူ ဖြစ်ရာ၏။ တရားကို ဖျက်ဆီး တတ်သည့် စကားကို မဟောပြောရာ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောမှန်သော စကားတို့ဖြင့် ကာလကို ကုန်လွန်စေရာ၏။ (၄)

၃၃၁။ ရယ်မြူးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့စကားပြောခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ငိုကြွေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အရာမဟုတ်သည်၌ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'ကိုလည်းကောင်း၊အံ့ဖွယ်ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ခြုတ်ခြယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကြမ်း ကြုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရာဂ ဖန်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မိန်းမောခြင်းကိုလည်းကောင်း စွန့်ပယ်လျက် မာန်ယစ်ခြင်းကင်းကာ စိတ်တည်ကြည်သည်ဖြစ်၍ ကျင့်ရာ၏။ (၅)

၃၃၂။ ကောင်းစွာဟောအပ်သော စကားတို့သည် သိမှု (သုတမယဉာဏ်)ဟူသော အနှစ်သာရရှိကုန်၏။ အကြားအမြင်သုတသည်လည်း သိအပ်ပြီးသောတရားတို့၌ ကောင်းစွာထားမှု 'သမာဓိ'ဟူသော အနှစ်သာရရှိ၏။ အကြင်သူသည် ရာဂစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်

အဆောတလျင် ပြုလုပ်၏။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မေ့လျော့တတ်၏။ ထိုသူအား ပညာသည်
လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင်သည်လည်းကောင်း မတိုးပွား။ (၆)

၃၃၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရိယာတို့ ဟောကြားအပ်သောတရား၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်အားဖြင့်
လည်းကောင်းအတုမရှိ မြတ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်မှု (အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော) သမာဓိ၌
တည်ကုန်လျက်အကြားအမြင်၏လည်းကောင်း ပညာ၏လည်းကောင်း အနှစ် (အရဟတ္တဖိုလ်)
ကို ရကုန်၏။ (၇)

ကိုးခုမြောက် ကိသီလသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၀-ဥဋ္ဌာနသုတ်

၃၃၄။ (ရဟန်းတို့) အိပ်ခြင်းမှ ထကြကုန်လော့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်အားထုတ်ရန် ထိုင် နေကြကုန်လော့၊ သင်တို့အား အိပ်သဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ကိလေသာ နှိပ်စက် အခံခက်၍ နေကြကုန်သော ရာဂမြား စူးဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖောက်ပြန်ကုန်သော သင်တို့အား အိပ်ခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ (၁)

၃၃၅။ (ရဟန်းတို့) အိပ်ခြင်းမှ ထကြကုန်လော့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်အားထုတ်ရန် ထိုင် နေကြကုန်လော့၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျင့်ကြကုန်လော့၊ သေမင်းသည် မေ့လျော့နေသော သင်တို့ကို သိ၍ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေသည်ကို ပြုကာ မတွေ့ဝေစေလင့်။ (၂)

၃၃၆။ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ နတ်တို့သည်လည်းကောင်း အကြင်တဏှာဖြင့် အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍မှီလျက် တည်ကုန်၏။ ကပ်ငြိတတ်သော ထိုတဏှာကို သင်တို့သည် လွန်မြောက်ကုန်လော့၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဓဏသည် သင်တို့ကို မလွန်စေ လင့် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမ ဓဏကို လွန်စေသူတို့သည် ငရဲ၌ ကျရောက်ကြရကုန်သည်ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ရကုန်၏။ (၃)

၃၃၇။ (ရဟန်းတို့) မေ့လျော့ခြင်းသည် မြူမှုန်အညစ်အကြေး မည်၏။ မေ့ လျော့ခြင်းသို့ အဖန်ဖန်ကျရောက်နေသော မေ့လျော့ခြင်းသည်လည်း မြူမှုန်အညစ် အကြေးပင် ဖြစ်၏။ မမေ့လျော့ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာသဝက္ခယ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း မိမိစိတ်နှလုံး၌ စူးဝင်နေသော မြားပြောင်းကို နုတ်ရာ၏။ (၄)

ဆယ်ခုမြောက် ဥဋ္ဌာနသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၁-ရာဟုလသုတ်

၃၃၈။ (ရာဟုလာ) သင်သည် မပြတ်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကြောင့် ပညာရှိကို မထိမဲ့မြင်မပြုဘဲရှိပါ၏လော၊ လူတို့အား ဉာဏ်ဆီမီးကို ထွန်းပေးတတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို သင်သည်ပူဇော်ပါ၏လော။ (၁)

၃၃၉။ (မြတ်စွာဘုရား) တပည့်တော်သည် မပြတ်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှုကြောင့် ပညာရှိကို မထိမဲ့မြင်မပြုပါ၊ လူတို့အား ဉာဏ်ဆီမီးကို ထွန်းပေးတတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို တပည့်တော်သည် ပူဇော်ပါ၏။ (၂)

၃၄၀။ (ရာဟုလာ) သင်သည် ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောရှိကုန်သော နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို စွန့်ပယ်၍ သဒ္ဓါတရားဖြင့် အိမ်မှ ထွက်ပြီးလျှင်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုသူဖြစ်ပါလေလော့။ (၃)

၃၄၁။ (ရာဟုလာ) သင်သည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ်ပါလေလော့၊ ဝေးသော ဆိတ်ငြိမ်သော ကြွေးကြော်သံကင်းသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာသို့လည်း ချဉ်းကပ်လေလော့၊ စားဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူဖြစ်ပါလေလော့။ (၄)

၃၄၂။ (ရာဟုလာ) သင်သည် သင်္ကန်း၌လည်းကောင်း၊ ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဆေးပစ္စည်း၌လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌လည်းကောင်း၊ ဤလေးပါးတို့၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို မပြုပါလေလင့်၊ ဤလောကသို့ တစ်ဖန် ပြန်မလာ လိုပါလင့်။ (၅)

၃၄၃။ (ရာဟုလာ) သင်သည်ပါတိမောက္ခသီလ၌လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၌လည်းကောင်း စောင့်စည်းသူ ဖြစ်ပါလေလော့၊ သင့်အား ကာယဂတာသတိ ဖြစ်ပါစေလော့၊ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့ဆန့်ကျင်မှုများသူ ဖြစ်ပါလေလော့။ (၆)

၃၄၄။ ရာဂနှင့် စပ်ယှဉ်သော လှပတင့်တယ်၏ဟူသော အမှတ်နိမိတ်ကို ရှောင် ကြဉ်ပါလေလော့၊ အသုဘဘာဝနာအကျိုးငှါ အာရုံတစ်ခုတည်းရှိသော ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ကို ပွားများပါလေလော့။ (၇)

၃၄၅။ (နိစ္စနိမိတ်မှ ကင်းသော) အနိမိတ္တဝိပဿနာကိုလည်း ပွားများပါလေလော့၊ မာနနုဿကိုလည်း ပယ်စွန့်ပါလေလော့၊ ထိုမာနကို ပယ်စွန့်နိုင်ခြင်းကြောင့် ငြိမ်းအေးလျက်နေရလတ္တံ့။ (၈)

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ရာဟုလာကို ဤဂါထာတို့ဖြင့် မပြတ် ဆုံးမတော်မူ၏။
တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ရာဟုလသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၂-နိဂြောဓကပ္ပသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်သော နိဂြောဓကပ္ပမထေရ်သည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ မကြာသေး။ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျှင်ဝင်္ဂီသအား "ငါ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေသလော၊သို့ မဟုတ် ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုသေးသလော"ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဝင်္ဂီသသည်ညနေချမ်းအခါတစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသောတပည့်တော်အား "ငါ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလေသလော၊သို့ မဟုတ် ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုသေးသလော"ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်ပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် နေရာမှ ထလျက် လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ သင်္ကန်းကို စံပယ်တင်သည်ကို ပြု၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏-

၃၄၆။ "မယုတ်လျော့သော ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ယခုဘဝ၌ပင် တွေးတောယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'တို့ကို ပယ်ဖြတ်သူ ထင်ရှားသူ အခြံ အရံများသူ ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသူ အကြင်ရဟန်းသည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ စုတေ ရွှေ့လျော့ခဲ့ပါပြီ။ (၁)

၃၄၇။ မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏာမျိုးဖြစ်သော ထိုရဟန်း၏အမည်ကို နိဂြောဓကပ္ပဟူ၍အသျှင်ဘုရားမှည့်ခေါ်ပါ၏။ မြဲမြံသော သဘောရှိသည့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားနိဗ္ဗာန်ဝိမုတ္တိကို တောင့်တ၍ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ထိုရဟန်းသည် အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးလျက် လှည့်လည်သွားလာနေပါ၏။ (၂)

၃၄၈။ သာကီဝင်မင်းမျိုးဖြစ်သော ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်စွမ်းသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသည်လည်း ထိုနိဂြောဓ ကပ္ပမည်သော သာဝကကို သိလိုကြပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့၏ နားတို့သည် ကြား နာရန် ကောင်းစွာ တည်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ဆရာပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရားသည် အတုမရှိ မြတ်တော်မူပါပေ၏။ (၃)

၃၄၉။ မြေကြီးအထုနှင့် တူသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ဖြတ်တောက်တော်မူပါ။ ထိုနိဂြောဓကပ္ပ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသည်ကို ဟောကြားသိစေ တော်မူပါလော့။ မျက်စိတစ်ထောင်အမြင်ရှိသော သိကြားမင်းသည် နတ်တို့အလယ်၌ ပြော သကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်စွမ်းသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ အလယ်၌ ဟော တော်မူပါလော့။ (၄)

၃၅၀။ ဤ (ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော) လောက၌ တွေဝေမှု 'မောဟ'၏ လမ်း ကြောင်းမသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ အသင်းအပင်း တွေးတောမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'၏ တည်ရာဖြစ် ကြသည့်အထုံးအဖွဲ့ 'ဂန္ဓ ထ'ဟူသမျှအားလုံးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှောက် ရောက်ကြကုန်သော်မဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၊ ဤ ဘုရားတည်းဟူသော စက္ခုသည် သတ္တဝါတို့၏ အမြတ်ဆုံး စက္ခုပါတည်း။ (၅)

၃၅၁။ လေသည် တိမ်စိုင့်တိမ်ခဲကို မပျောက်လွှင့်နိုင်ခဲ့မှု လောကအားလုံးသည် တိမ်ဖုံးသည် ဖြစ်၍အမှိုက်တိုက်သာလျှင် ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကိလေသာတို့ကို မဖြတ်ခဲ့မှု လောကအားလုံးသည် မောဟဖုံးလွှမ်းသည် ဖြစ်၍ စင်စစ်အမှိုက်တိုက်တုံးကြီးသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ပညာရောင်ထွန်းပကုန်သောသူတို့ သော်လည်းမထွန်းပနိုင်ကုန်ရာ။ (၆)

၃၅၂။ ပညာရှိတို့သည်သာ ပညာရောင်ကို ပြုတတ်သူတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏။ လုံ့လ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဘုရားကို ထိုပညာရောင်ပြု တတ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍သာလျှင် အောက်မေ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အထူးမြင်တတ်သူဟူ၍ သိကြကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ချဉ်းကပ် လာရောက်ကြပါကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပရိသတ်တို့အလယ်၌ အကျွန်ုပ်တို့ အားနိဂြောဓကပ္ပမထေရ်ကို ထင်ရှားပြတော်မူပါလော့။ (၇)

၃၅၃။ သာယာဖွယ်အသံရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သာယာဖွယ်ရှိသော စကားကို လျင်မြန်စွာ မြွက်ဆိုတော်မူပါလော့။ ဟင်္သာသည် လည်ကို မြှောက်၍ ဖြည်းညင်းစွာ ကျူးရင့်သကဲ့သို့ ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်သော လုံးသော အသံဖြင့် ကျူး ရင့်တော်မူပါလော့။ အလုံးစုံသော ထိုတပ ည့်တော်တို့သည် မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိကုန်လျက် နာပါကုန်အံ့။ (၈)

၃၅၄။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားတောင်းပန်ပြီးလျှင် ကိလေသာကို ဆေးကြောတတ်သောတရားကို ဟောကြားစေ အံ့။ ပုထုဇဉ်တို့သည် အလိုရှိရာကို ပြုလုပ်ပေးစွမ်းနိုင်မှု မရှိ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့မူကား ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်၍ပြုနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ (၉)

၃၅၅။ မယုတ်လျော့သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထွန်းလင်း တောက်ပသော ပညာရှိ တော်မူသော အသျှင်ဘုရား၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော ဤစကားတော်သည် အပြည့်အစုံ ဖြေကြားတော်မူနိုင်ပါပေ၏။ နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဤလက်အုပ်ကို ကောင်းစွာ ညွှတ်ကာ ရှိခိုး

ပါ၏။ နိဂြောဓကပ္ပ၏ လားရာဂတိကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မတွေဝေပါစေလင့်။ (၁၀)

၃၅၆။ မယုတ်လျော့သော ဝီရိယရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အလွန်မြတ်သော အရိယသစ္စာတရားကို ထိုးထွင်း သိတော်မူပြီး၍ တရားအားလုံးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အားမတွေဝေပါစေလင့်၊ နွေအခါ၌ နေပူနှိပ်စက် ခံရသော ယောကျာ်းသည် ရေကို အလိုရှိသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား၏ စကားတော်ကို အလိုရှိပါ၏။ အသံတည်းဟူသော မိုးကို ရွာသွန်းတော်မူပါလော့။ (၁၁)

၃၅၇။ အကြင်အကျင့်မြတ်ကို နိဂြောဓကပ္ပသည် လိုလိုချင်ချင် ကျင့်ပါ၏။ ထို နိဂြောဓကပ္ပသည်ကိလေသာအကြွင်းရှိသေးသည်ဖြစ်၍ ခန္ဓာချုပ်ငြိမ်းပါလေသလော၊ သို့မဟုတ် အချင်းခပ်သိမ်း ကိလေသာမှလွတ်မြောက်ပြီးသူ ရဟန္တာကဲ့သို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပါလေသလော၊ ထိုနိဂြောဓကပ္ပ၏ အကြောင်းကို နာကြားလိုပါကုန်၏။ (၁၂)

၃၅၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏) ဤနာမ် ရုပ်နှစ်ပါး၌ ကဏှ အမည်ရသော မာရ်၏အလျဉ်းဖြစ်သော ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး အစဉ် မပြတ် ကိန်းအောင်းနေသော တဏှာကို ကပ္ပရဟန်းသည် အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီး၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းမှ အကြွင်းမဲ့ ကူးမြောက်ပြီဟု ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ထက်မြတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ (၁၃)

၃၅၉။ ခုနစ်ဆူမြောက် ဣသိဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရား၏ ဤစကားကို ကြားနာရ၍အသျှင်ဘုရားအား အကျွန်ုပ် ကြည်ညိုပါ၏။ အကျွန်ုပ် မေးအပ်သော ပြဿနာသည် အချည်းနှီးမဖြစ်သတတ်၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကပ္ပသည် အကျွန်ုပ်အလိုကို မချွတ်ယွင်းစေပါ။ (၁၄)

၃၆၀။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ပြောဆိုသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ မာယာများသော သေမင်း၏ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ချဲ့တတ်သော မြဲမြံသောတဏှာကွန်ရက်ကို ဖြတ်တောက်လေပြီ။ (၁၅)

၃၆၁။ မြတ်စွာဘုရား ထိုနိဂြောဓကပ္ပသည် စွဲလမ်းအပ်သော ဝဋ်၏အစကို မြင်လေပြီ၊ ကပ္ပမထေရ်သည် အလွန်ကူးနိုင်ခဲ့သော သေမင်း၏တည်ရာ ဝဋ်ကို စင်စစ် လွန်မြောက်ပြီတကား"ဟု (လျှောက်၏)။

(၁၆) တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် နိဂြောဓကပ္ပသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၃-သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်

၃၆၂။ အကျွန်ုပ်သည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပြောသော ပညာရှိသော ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ဟူသောတစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော မတုန်မလှုပ်တည်တုံ့သော စိတ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင်လှူဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သော ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လောကနှင့်မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်ပါသနည်း။ (၁)

၃၆၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏) -

အကြင်ရဟန်းသည် (ဒိဋ္ဌသုတစသော) မင်္ဂလာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါတကျမ်း အိပ်မက်ကျမ်းလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ ယုံကြည်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း အကြွင်းမဲ့ နုတ်အပ်ပြီ၊ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဋ္ဌသုတစသော) မင်္ဂလာအပြစ်ကို ပယ်နုတ်ပြီး၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၂)

၃၆၄။ အကြင်ရဟန်းသည် လူ၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌လည်းကောင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌လည်းကောင်း တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ ထို ရဟန်းသည် သစ္စာတရားကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်လျက် ဘဝသုံးပါးကို လွန်မြောက်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာနေနိုင်၏။ (၃)

၃၆၅။ အကြင်ရဟန်းသည် ကုန်းတိုက်ခြင်းတို့ကို ကျောခိုင်း၍ အမျက်ထွက်ခြင်း ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုရဟန်းသည် နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံ မနှစ်သက်ဖွယ် အာရုံတို့၌ ရာဂ ဒေါသကို ပယ်စွန့်ပြီး၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၄)

၃၆၆။ (အကြင်ရဟန်းသည်) ချစ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ မချစ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံ၌ မစွဲလမ်း မမှီမှု၍ သံယောဇဉ်၏အာရုံတရားတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၅)

၃၆၇။ ထိုရဟန်းသည် စွဲလမ်း၍ ယူအပ်သော ခန္ဓာတို့၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ် ဖျောက်၍ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိတို့၌ အနှစ်သာရဟု ယူခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုရဟန်းသည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိကို) မမှီဘဲ သူတစ်ပါးတို့မဆွဲဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၆)

၃၆၈။ အကြင်ရဟန်းသည် နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း သုစရိုက်တရားတို့နှင့် မဆန့်ကျင်မှု၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတောင့်တနေသူ ဖြစ်၍ ထို ရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၇)

၃၆၉။ အကြင်ရဟန်းသည် ငါ့ကို ရှိခိုး၏ဟူ၍လည်း စိတ်မတက်ကြွရာ၊ ဆဲဆိုသော်လည်းရန်ငြိုးမဖွဲ့ရာ၊ သူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ရ၍လည်း မာန်မယစ်ရာ၊ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၈)

၃၇၀။ အကြင်ရဟန်းသည် ဝိသမလောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးပါးကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍သတ်ဖြတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းမှလည်း ရှောင်ကြဉ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသူရာဂစသော မြားငြောင့်ကင်းပြီးသူ ဖြစ်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၉)

၃၇၁။ အကြင်ရဟန်းသည် မိမိအား လျောက်ပတ်သောအကျင့်ကို သိ၍လည်းကောင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၍လည်းကောင်း လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မညှဉ်းဆဲ၊ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၀)

၃၇၂။ အကြင်ရဟန်းအား အနုသယတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိကုန်၊ အကုသိုလ်အမြစ်အရင်းတို့ကိုလည်းကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် တဏှာကင်းသူတောင့်တခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၁)

၃၇၃။ အကြင်ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသူ မာန်ကို ပယ်ပြီးသူ ရာဂ လမ်းကြောင်းအားလုံးကို လွန်ပြီးသူ ယဉ်ကျေးပြီးသူ ကိလေသာမီး ငြိမ်းအေး ပြီးသူ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၂)

၃၇၄။ အကြင်ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။ အကြားအမြင် များ၏။ မြဲသော အရိယမဂ်ကို မြင်ပြီးဖြစ်၏။ (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) အစုစု ကွဲသော သတ္တဝါတို့၌ (မိစ္ဆာအယူဖြင့်) အစုတစ်ခုခုသို့ လားရောက်ခြင်း မရှိ တည်ကြည်၏။ ထိုရဟန်းသည် လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပယ်ဖျောက်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၃)

၃၇၅။ အကြင်ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာကို အောင်ပြီးသူကိလေသာအမှိုးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသူ သစ္စာတရားကို လေ့လာပြီးသူ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးသူ တဏှာဟူသောတုန် လှုပ်ခြင်း မရှိသူ သင်္ခါရ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဂ်ဉာဏ်၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၄)

၃၇၆။ အကြင်ရဟန်းသည် လွန်ပြီးသော ခန္ဓာတို့၌လည်းကောင်း၊ လာလတ္တံ့သော ခန္ဓာတို့၌လည်းကောင်း ငါ ငါ့ဥစ္စာဟု ကြံစည်မှု တဏှာဒိဋ္ဌိကို လွန်၏။ အလွန်စင်ကြယ်သော ပညာရှိ၏။ အာယတနအားလုံးတို့မှ ကင်းလွတ်၏။ ထို ရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာနေနိုင်၏။ (၁၅)

၃၇၇။ အကြင်ရဟန်းသည် တစ်ခုတစ်ခုသော သစ္စာကို ဝိပဿနာပညာဖြင့် သိ၍ သစ္စာလေးပါး တရားကို မဂ်ပညာဖြင့် (တစ်ပြိုင်နက်) သက်ဝင်ပြီးလျှင် အာသဝေါ တရားတို့၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အပိတ်အပင်မရှိသိမြင်ရကား အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့၏ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲကောင်းစွာ နေနိုင်၏။ (၁၆)

၃၇၈။ မြတ်စွာဘုရား ဤစကားသည် စင်စစ် ဟောတိုင်းမှန်လှပါ၏။ အကြင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း နေလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ယဉ်ကျေးသူ သံယောဇဉ်နှင့်ယောဂ အားလုံးတို့ကို လွန်မြောက်သူဖြစ်၍ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဘဲ ကောင်းစွာ နေနိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၇)

တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၄-ဓမ္မကသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဓမ္မမိကဥပါသကာသည် ဥပါသကာ ငါးရာတို့နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် လျှောက်၏-

၃၇၉။ "မြေကြီးအထုနှင့် တူသော ပညာရှိသော ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်ပါ၏- အကြင်သူသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ အကြင်လူတို့သည် မူလည်း ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကုန်၏။ (ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စားသောတပည့်တို့တွင်) အဘယ်သို့ ပြုကျင့်သောတပည့်သာဝကသည် ကောင်းမြတ်ပါသနည်း။ (၁)

၃၈၀။ အသျှင်ဘုရားသည် သာ နတ်နှင့်တကွသော လောက၏ လားရာဂတိကိုလည်းကောင်း၊ ဂတိမှလွတ်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း သိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူသောသူသည် မရှိသည်သာတည်း။ သိမ်မွေ့သော အနက်ကို မြင်လေ့ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရားကိုသာ ဘုရားမြတ်ဟူ၍ ဆိုကြပါကုန်၏။ (၂)

၃၈၁။ အသျှင်ဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ကို အစဉ်သနားသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသောဉာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကိုလည်းကောင်း ထိုးထွင်းသိပြီးလျှင် ထင်ရှားပြီတော်မူ၏။ (အသျှင်ဘုရားသည်) ကိလေသာအမိုးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသူ ထက်ဝန်းကျင် မျက်စိအမြင်ရှိသူ ဖြစ်ပါ၏။ အညစ်အကြေးကင်းသည်ဖြစ်၍ လောကအားလုံး၌ တင့်တယ်တော်မူပါပေ၏။ (၃)

၃၈၂။ ဧရာဝဏ်အမည်ရှိသော ဆင်မင်းသည်၁ ကိလေသာကို အောင်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားပေတည်းဟု ကြား၍ အသျှင်ဘုရားထံသို့ လာ၏။ ထိုဧရာဝဏ် ဆင်မင်းသည်လည်း အသျှင်ဘုရားနှင့် ပြဿနာကို မေးမြန်းတိုင်ပင်ပြီးလျှင် အဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ကောင်းပါပေ၏ဟု နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ သွားလေပြီ။ (၄)

၃၈၃။ လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကုဝေရမည်သော ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် လည်းတရားကို မေးမြန်းလိုသည်ဖြစ်၍ အသျှင်ဘုရားသို့ ဆည်း ကပ်ပြီးလျှင်ပြဿနာမေးအပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အသျှင်ဘုရားသည် ထိုနတ်မင်း ကြီးအားလည်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုနတ်

မင်းကြီးသည်လည်း (ထိုတရားကို) ကြား နာရ၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော သဘောရှိ၏။ (၅)

၃၈၄။ (ငါတို့ အကျင့်သာ ကောင်း၏ဟု) ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော အာဇီဝကတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး နိဂဏ္ဌတို့သည်လည်းကောင်း ဤတိတ္ထိဟူသမျှအားလုံးတို့သည် ရပ်နေသောသူသည် လျင်မြန်စွာ သွားခြင်းရှိ၍ သွားနေသူကို မလွန်နိုင်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရားကို ပညာဖြင့် မလွန်နိုင်ကုန်။ (၆)

၃၈၅။ ဝါဒဖြင့် ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန်သော ပေါက္ခရသာတိစသော သက်ရွယ်ကြီး မားသည့် ပုဏ္ဏားအမွဉ္ဇစသော အသက်အရွယ်ငယ်သော ပုဏ္ဏား ထိုမှတစ်ပါး အယူ ဝါဒဖြင့် ပြောဆို တတ်သူတို့ဟူ၍အောက်မေ့ကြသူ လူနတ်ဟူသမျှအားလုံးတို့သည် အသျှင်ဘုရားအထံ၌ ပြဿနာမေးရန် ယုံမှားဖြတ်ရန်အနက်သဘောကို ဖွဲ့ကုံး သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ (၇)

၃၈၆။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ဤတရား တော်သည် သာလျှင် သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သည်သာတည်း။ ထိုတရားကိုသာလျှင် အလုံးစုံသောသူတို့သည် ကောင်းစွာ နာလိုပါကုန်၏။ ချီးမွမ်းအပ်သော မြတ်စွာဘုရား မေးအပ် သော အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အား ထိုတရားကို ဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၈)

၃၈၇။ ဤရဟန်းအားလုံးတို့သည် အညီအညွတ် ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ ဥပါသကာတို့သည်လည်း ထို့အတူပင် တရားနာရန် ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ နတ်တို့သည် သိကြားမင်း ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ် သော စကားကို ဝိ နာကုန်သကဲ့သို့ ရာဂအညစ် အကြေးကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသည် လျောက်ပတ်စွာသိထားသောတရားတော်ကို (တပည့်သာဝကတို့) နာကြားကြပါစေကုန် သတည်း။ (၉)

၃၈၈။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရား၏ (တရားကို) နာကုန်လော့၊ ငါသည် သင်တို့အား ကိလေသာကို ခါထွက်တတ်သောတရားကို ဟောကြားပေအံ့၊ သင်တို့အားလုံးတို့သည် ထိုဟောကြားအပ်သော တရားကို ကျင့်ကုန်လော့၊ အကျိုးစီးပွားကို မြင်သော ပညာရှိသည် ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ် သော ဣရိယာပုထ်ကိုမှီဝဲရာ၏။ (၁၀)

၃၈၉။ ရဟန်းသည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ဆွမ်းခံမသွားရာ၊ နံနက်အခါ၌သာ ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံ သွားရာ၏။ အခါ မဟုတ် သွားလေ့ရှိသော ရဟန်းကို ရာဂ စသော ငြိကပ်တွယ်တာမှုတို့သည် ငြိကပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သစ္စာလေးပါးကို သိပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မွန်းလွဲ သောအခါ၌ ဆွမ်းခံမသွားကြကုန်။ (၁၁)

၃၉၀။ ရဟန်းသည် သတ္တဝါတို့ကို လွန်စွာယစ်စေတတ်ကုန်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ရသာရုံ ဂန္ဓာရုံ အတွေ့အထိ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'ဟူကုန်သော ဤတရားတို့၌ အလိုဆန္ဒကို ပယ်ဖျောက်၍ သင့်လျော် သော ကာလ၌ နံနက်စာ ဆွမ်းရရာအရပ်သို့ ဝင်ရာ၏။ (၁၂)

၃၉၁။ ရဟန်းသည် မွန်းမတည့်မီ အတွင်း၌ ဆွမ်းကို ရပြီး၍လည်းကောင်း တစ်ပါးတည်း (ဆွမ်းခံ ရွာမှ) ပြန်ကြွခဲ့၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ထိုင်နေရာ၏။ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာကို ကြံစည်လျက် အပအာရုံ၌ စိတ်ကို မထွက်စေရာ၊ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (နေရာ၏)။ (၁၃)

၃၉၂။ ထိုရဟန်းသည် တပည့်သာဝကနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသောတစ်စုံတစ်ယောက် သောတိတ္ထိလူစသည်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းနှင့်သော်လည်းကောင်း အကယ်၍ စကားပြောဆိုကာမူမြတ်သောတရားကို ပြောဆိုရာ၏။ ကုန်းတိုက်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ သူတစ်ပါးအားပြစ်တင်စွပ်စွဲသော စကားကိုလည်း မပြောဆိုရာ။ (၁၄)

၃၉၃။ အချို့သူတို့သည် အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်စပ်သောစကားကို ဆန့်ကျင်ဘက် စစ်သည် ဘောင် သို့သွားသကဲ့သို့ ထင်မှတ်ကုန်၏။ ပညာနည်းသော ထိုလူတို့ကို ငါတို့ မချီးမွမ်းကုန်၊ ထိုထိုစကား ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူတို့ကို ရာဂ စသော ငြိကပ်တွယ်တာမှုတို့သည် ငြိကပ်ကုန်၏။ မှန်၏ထိုသူတို့သည် သမထ ဝိပဿနာမှ ဝေးသော ထိုငြင်းခုံမှုအာရုံ၌ စိတ်ကို ရောက်စေကုန်၏။ (၁၅)

၃၉၄။ မြတ်သော ပညာရှိ တပည့်သာဝကသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သောတရားကို ကြားနာ ရ၍ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာကိုလည်းကောင်း၊ သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ကန်း၏ အညစ်အကြေး ဖွပ်လျှော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဉာဏ် ဖြင့်ဆင်ခြင်၍မှီဝဲရာ၏။ (၁၆)

၃၉၅။ ထို့ကြောင့် ရေပေါက်သည် ကြာဖက်၌ မလိမ်းကျ မကပ်ငြိသကဲ့သို့ ရဟန်းသည် ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌လည်းကောင်း၊ သောက် ရေ၌လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်း၏အညစ်အကြေးကို ဖွပ်လျှော်ခြင်း၌လည်းကောင်း ဤပစ္စည်းတရားတို့၌ ကိလေသာမြူ မလိမ်းကျမကပ်ငြိနိုင်ပေ။ (၁၇)

၃၉၆။ ထိုမှတစ်ပါး လူကျင့်ဝတ်ကို သင်တို့အား ငါဟောအံ့၊ ငါဟောတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့် သောတပည့်သာဝကသည် ကောင်းမြတ်၏။ (ရှေး၌ ဟောခဲ့သော လူတို့အကျင့်နှင့်) မရောမယှက် သော ရဟန်းတို့ ကျင့်ဝတ်တရားကို လယ်ယာစသည်ကို သိမ်းဆည်းသူ လူပုဂ္ဂိုလ်သည် ရောယှက်ခြင်းငှါမရကောင်း။ (၁၈)

၃၉၇။ လောက၌ ရှိကြသည့် မတုန်လှုပ်သူ ထိတ်လန့်တတ်သူ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် လက်နက် ကို စွန့်ပစ်၍ သတ္တဝါကို ကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်ရာ၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း မသတ် စေရာ၊ သတ်ဖြတ်ကုန်သော သူတစ်ပါးတို့အားလည်း ခွင့်ပြုလိုက်လျော သဘောမတူရာ။ (၁၉)

၃၉၈။ တပည့်သာဝကသည် သူတစ်ပါးဥစ္စာဟု သိသည်ရှိသော် တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်၌ အရှင်မ ပေးအပ်သော ဝတ္ထုတစ်စုံတစ်ရာကို ထိုခိုးယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ရာ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်းမခိုးယူ စေရာ၊ ခိုးယူသောသူတစ်ပါးတို့အားလည်း ခွင့်ပြုလိုက် လျော သဘောမတူရာ၊ မပေးအပ်သော

ဥစ္စာဟူသမျှကို ကြဉ်ရှောင်ရာ၏။ (၂၀)

၃၉၉။ ပညာရှိသောသူသည် ပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးကျိုးတွင်းကဲ့သို့ မေထုန်အကျင့်ကို ကြဉ်ရှောင်ရာ၏။ မေထုန်အကျင့်မှ ကြဉ်ရှောင်မှု 'ဗြဟ္မစရိယ' အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် မတတ်နိုင်သူကားသူတစ်ပါး၏သားမယားကို မလွန် ကျူးရာ။ (၂၁)

၄၀၀။ စည်းဝေးရာသဘင်သို့ ရောက်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်လည်းကောင်းသူတစ်ယောက်သည် မုသားကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြောဆိုရာ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပြောဆိုစေရာ၊ မုသားပြောဆိုသောသူတစ်ပါးကို ုလည်း ခွင့်ပြု လိုက်လျော သဘောမတူရာ၊ မမှန်စကားဟူသမျှကို ုကြဉ်ရှောင်ရာ၏။ (၂၂)

၄၀၁။ အကြင်အိမ်ရာထောင်သူ လူပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသေရည် သေရက်သောက် စားမှုကို ရူးသွပ်ခြင်းအကျိုးလျှင် အဆုံးရှိ၏ဟု သိ၍ ဤ (သေရည်သေရက်သောက်စားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်မှု) တရားကို နှစ်သက်ခဲ့ပါမှု ထိုလူပုဂ္ဂိုလ်သည် သေရည် သေရက်သောက်စားမှုကို ကိုယ်တိုင်လည်း မကျင့်ရာ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မသောက် စားစေရာ၊ သောက်စားမှုးယစ်သူတို့အားလည်း ခွင့်ပြု လိုက်လျောသဘောမတူရာ။ (၂၃)

၄၀၂။ လူမိုက်တို့သည် မူးယစ်ခြင်းကြောင့် သူ့အသက်သတ်မှုစသော မကောင်းမှုကို ပြုကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ယစ်မှုးမေ့လျော့သည်တို့ကို ပြုစေကုန်၏။ နောင်ဘဝ၌လည်း ရူးသွပ်စေတတ်ယခုဘဝ၌လည်း တွေဝေစေတတ်၍ မကောင်းမှုတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော လူမိုက်တို့ နှစ်သက်သော ဤသေရည်သေရက်သောက် စားမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ (၂၄)

၄၀၃။ သူ့အသက်ကို မသတ်ရာ၊ မပေးသော ဥစ္စာကိုလည်း မခိုးယူရာ၊ မုသား စကားကိုလည်းမပြောဆိုရာ၊ သေရည်သေရက်သောက်စားသူလည်း မဖြစ်ရာ၊ မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်မှ လည်းရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ နေလွဲညစာကိုလည်း မစား ရာ။ (၂၅)

၄၀၄။ ပန်းကို မပန်ရာ၊ နံ့သာ (လိမ်းခြင်း) ကိုလည်း မပြုကျင့်ရာ၊ (အပ်သော) အခင်း၌လည်းကောင်း၊ (အပ်သော) ညောင်စောင်း၌လည်းကောင်း မြေ၌လည်းကောင်း အိပ်ရာ၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့ ရောက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောပြ တော်မူအပ်သော ထိုဥပုသ်ကို အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ (၂၆)

၄၀၅။ လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက် ဥပုသ်နေ့၌လည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ဥပုသ်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရှစ်ရက်ဥပုသ်နေ့၌လည်းကောင်း အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ် သုံးခြင်းသို့ ကပ်၍နေလော့၊ အသီးအခြား ဆောင်အပ်သောပါဠိဟာရိယပက္ခ၌လည်း ကြည်ညိုစိတ်ရှိသူသည် နေ့အပြည့်အစုံအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးလေလော့။ (၂၇)

၄၀၆။ ထိုဥပုသ်ဆောက်တည်သော နေ့၏အခြားမဲ့၌ သိကြားလိမ္မာသော ဥပုသ် ကျင့်သုံးပြီးသော ပညာရှိသည် ကြည်ညိုစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နံနက်၌ပင်လျှင် ရဟန်းအပေါင်း ကို စွမ်းနိုင်သည့်အလျောက် ထမင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်း ဝေဖန် လုပ်ကျွေးရာ၏။ (၂၈)

၄၀၇။ လူဖြစ်သောသူသည် အမိအဖတို့ကို တရားသဖြင့် လုပ်ကျွေးမွေးမြူရာ၏။ တရားနှင့် လျော်သော ကုန်သွယ်မှုကို အားထုတ်ရာ၏။ ထိုသူသည် ဤကျင့်ဝတ်ကို မမေ့လျော့ဘဲ ကျင့် သည်ဖြစ်၍ အလိုလိုထွန်းပသော ကိုယ်ရောင်ရှိသော နတ်ပြည်တို့သို့ ရောက်ရ၏"ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ (၂၉)

တစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် ဓမ္မကသုတ် ပြီး၏။

နှစ်ခုမြောက် စူဠဝဂ် ပြီး၏။

၁။ ဧရာဝတီဆင်မင်းဟူသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ရှိ ဧရာဝတီနတ်သား၏ ရှေးဘဝက ဆင် အဖြစ်ကို စွဲ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းတည်း။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-ပဗ္ဗဇာသုတ်

၄၀၈။ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ရဟန်းပြု၏။ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် စုံစမ်းသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို နှစ် သက်တော် မူ၏။ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် (မြတ်စွာဘုရား၏) ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြော ကြားပေအံ့။ (၁)

၄၀၉။ ဤအိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်းလှ၏။ ရာဂစသော မြူ၏ဖြစ်ရာအာရုံတည်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် ဟင်း လင်းပြင်ကဲ့သို့ (ကျယ်ပြန့်သည်) သာတည်းဟူ၍လည်းကောင်း ဤသို့ မြင်သောကြောင့် ရဟန်းပြုတော်မူ၏။ (၂)

၄၁၀။ ရဟန်းပြုပြီးလျှင်ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အမှုကို ကြဉ်ရှောင်၏။ ဝစီ ဒုစရိုက်ကို ပယ်စွန့်၍အသက်မွေးမြူမှုကို သုတ်သင်၏။ (၃)

၄၁၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းသူတို့၏ တောင်ငါးလုံး ကာရံသည့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ သို့ကြွတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်အလုံး၌ ပျံ့နှံ့တည်နေသော မြတ်သော လက္ခဏာရှိသည်ဖြစ်၍ (ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌) ဆွမ်းခံကြွတော်မူ၏။ (၄)

၄၁၂။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ပြာသာဒ်ထက်၌ ရပ်တည်လျက် လက္ခဏာတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုဘုရားအလောင်းတော်ကို မြင်သောကြောင့် ဤဆိုမည့် အကြောင်း အရာကို မိန့်ကြား၏။ (၅)

၄၁၃။ အချင်းတို့ ဤသူကို ရှုကြကုန်လော့၊ ရုပ်အဆင်းလှ၏။ အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၏။ သိမ်မွေ့သော သွားခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရထား ထမ်းပိုး တစ်ပြန်မျှသာကြည့်ရှု၏။ (၆)

၄၁၄။ အောက်သို့ ချသော မျက်လွှာရှိ၏။ သတိရှိ၏။ ဇာတ်နိမ့်မှ ရဟန်းပြုသူဟုတ်ဟန်မတူ၊ ဤရဟန်းသည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားလိမ့်မည်နည်း၊ မင်း စေတမန်တို့ လျင်လျင်မြန်မြန်လိုက်ကြကုန်လော့။ (၇)

၄၁၅။ စေလွှတ်လိုက်ကုန်သော ထိုမင်းစေတမန်တို့က ရဟန်းသည် အဘယ် အရပ်သို့ သွားလိမ့်မည်နည်းဟု နှလုံးသွင်းလျက် ထက်ချပ်မကွာ လိုက်ကြကုန်၏။ (၈)

၄၁၆။ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းခံကြွတော်မူသော ဘုရားလောင်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသောတံခါးရှိ သည်ဖြစ်၍ လက်ခြေတို့ကို စောင့်စည်းလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ ကာလျင်စွာ သပိတ်ကို ပြည့်စေတော်မူ၏။ (၉)

၄၁၇။ မုနိဟု ဆိုအပ်သော ဘုရားလောင်းသည် ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ မြို့မှ ထွက်ပြီးလျှင် ဤ တောင်၌ နေမည်ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ပဏ္ဏဝတောင်သို့ ရှေးရှု ကြွ တော်မူ၏။ (၁၀)

၄၁၈။ မင်းစေတမန်သုံးယောက်တို့သည် တောင်သို့ နေရန်ကပ်သော ဘုရား လောင်းကို မြင်၍ ဘုရားလောင်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။ ထိုသုံးယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်သောသူသည် သာလျှင် ပြန်လာ၍ မင်းအား ကြားလျှောက်၏။ (၁၁)

၄၁၉။ မင်းကြီး ဤရဟန်းသည် ပဏ္ဏဝတောင်၏ ရှေ့မျက်နှာတောင်ခေါင်း လိုက်ဂူ၌ ကျားနှင့် နွားလားဥသဘကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြင်္သေ့သုက္ကဲ့သို့လည်းကောင်း နေတော်မူ၏။ (၁၂)

၄၂၀။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် စေတမန်၏ စကားကို ကြားလျှင် ကောင်းမြတ်သော ယာဉ်ဖြင့် လျင်မြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ပဏ္ဏဝတောင်သို့ ထွက်တော်မူ၏။ (၁၃)

၄၂၁။ ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သောအရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့်သွားပြီးလျှင် ယာဉ်မှသက်ဆင်း၍ ခြေကျင်သာလျှင် ထိုဘုရားလောင်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်ထိုင်နေ၏။ (၁၄)

၄၂၂။ မင်းသည် ထိုင်နေလတ်ပြီးသော် အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ထိုက်သော စကားကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် ဤအကြောင်းအရာကို လျှောက်ကြား၏။ (၁၅)

၄၂၃။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ပျိုလည်း ပျို၏။ ငယ်လည်း ငယ်၏။ ပဌမအရွယ် လည်း ဖြစ်၏။ နုလည်း နု၏။ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ အမျိုးဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသော မင်းနှင့်တူပါ၏။ (၁၆)

၄၂၄။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားအား တပည့်တော်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို အစပြု၍စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ပေးပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရားသည် ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်း အပေါင်းခြံရံလျက် တင့်တင့်တယ်တယ် ခံစားပါလော့၊ အမျိုးဇာတ်ကို မေးမြန်းအပ်သည် ဖြစ်ရကား အသျှင်ဘုရား သည် ဖြေကြားပါလော့။ (၁၇)

၄၂၅။ မင်းကြီး ဟိမဝန္တာတောင်နံပါးမှ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြစ်၍ ကောသလတိုင်းတို့၌ အပါအဝင်ဖြစ် သော ခုနစ်ပါးသော ဥစ္စာရတနာ ရဲရင့်သော ယောကျ်ားကောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဇနပုဒ်သည် ငါ၏အမြဲနေရာတည်း။ (၁၈)

၄၂၆။ ငါသည် အနွယ်အားဖြင့် နေမျိုးနွယ်ဖြစ်၏။ ဇာတ်အားဖြင့် သာကီယ ဇာတ်ဖြစ်၏။ ထို အမျိုးဇာတ်မှ ထွက်၍ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို ငါမတောင့် တတော့ပေ။ (၁၉)

၄၂၇။ ငါသည် ကာမတို့၌ အပြစ်ကို မြင်၍ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ဘေးကင်းသောအားဖြင့်
ရှုပြီးလျှင် (နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက်) တရားအားထုတ်ရန် သွားအံ့၊ ဤတရားအားထုတ်မှု၌
ငါ၏စိတ်သည် နှစ်သက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂၀)

ရှေးဦးစွာသော ပဗ္ဗဇာသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၂-ပဓာနသုတ်

၄၂၈-၄၂၉။ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေရဉ္စရာ မြစ်နား၌ ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ အလွန်အားထုတ်လျက် အပ္ပနာ ဈာန်ကိုအားထုတ်နေသော ထိုငါဘုရားကို

-

အသျှင်ဘုရားသည် ကြုံလို့လှပါ၏။ အဆင်းမလှတော့ပါပြီ၊ အရှင်၏ သေခြင်းသည် နီးကပ်လှ ပါ၏ဟု မာရ်နတ်သည် သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စကားကို ပြောလျက် ချဉ်းကပ်၏။ (၁-၂)

၄၃၀။ အသျှင်ဘုရား၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် သေခြင်း၏ တစ်ထောင်သော အဖို့အစုရှိသည့် အနက်တစ်စုတစ်စိတ်သာ ကျန်ပါတော့သည်။ အသျှင် အသက် ရှင်နေပါလော့၊ အသက်ရှင်နေရ ခြင်းသည် မြတ်ပါ၏။ အသက်ရှင်နေသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရားသည် ကောင်းမှုတို့ကို ပြုရပါလိမ့်မည်။ (၃)

၄၃၁။ မြတ်သောအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်သော မီးပူဇော်ခြင်းကိုလည်း ပူဇော်သော သင့်အားများ စွာသော ကောင်းမှုသည် ပွား၏။ တရားအားထုတ်မှုဖြင့် အဘယ်ပြုလိမ့်မည်နည်း။ (၄)

၄၃၂။ တရားအားထုတ်ရန် ခရီးသည် အသွားခက်လှ၏။ ပြုနိုင်ခဲ့၏။ ဖြစ်နိုင်ခဲ့၏ဟု ဤဂါထာတို့ ကို ရွတ်ဆိုလျက် မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအနီး၌ ရပ် တည်၏။ (၅)

၄၃၃။ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆိုတတ်သော ထိုမာရ်နတ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏- မေ့လျော့မှု၏ အဆွေဖြစ်သော မာရ်နတ်ယုတ် ဤအရပ်သို့ သင်လာခြင်းသည်ကားသ င့်အကျိုးအတွက်သာ လာခြင်းဖြစ်၏။ (၆)

၄၃၄။ (မာရ်နတ်ယုတ်) အနုမြူမျှလောက်သော်လည်းကောင်းမှုဖြင့် ငါ အလို မရှိ၊ အကြင်သူတို့ အားကား ကောင်းမှုဖြင့် အလိုရှိ၏။ ထိုသူတို့ကိုသာလျှင် မာရ် နတ်သည် ပြောဆိုရန်ထိုက်၏။ (၇)

၄၃၅။ (မာရ်နတ်ယုတ်) ငါ့အား ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'သည်လည်းကောင်း၊ အား ထုတ်မှု 'ဝီရိယ'သည် လည်းကောင်း၊ (ခွဲခြားသိမှု) 'ပညာ'သည်လည်းကောင်း ရှိ၏။ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသူ ငါ့အား အဘယ့်ကြောင့် အသက်ရှင်ခြင်းကို မေးတုံဘိသနည်း။ (၈)

၄၃၆။ ငါ၏ကိုယ်၌ ဝီရိယအဟုန်ကြောင့် ဖြစ်သော ဤလေသည် မြစ်တို့၏ ရေအလျဉ်တို့ကို
သော်လည်းခန်းခြောက်စေနိုင်ရာ၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ် ရှိသူ ငါ၏ သွေးကိုကား အဘ
ယုံကြောင့် သာလျှင် ွမခန်းခြောက်စေဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ (၉)

၄၃၇။ သွေးသည် ခန်းခြောက်လတ်သော်လည်းခြေသည်လည်းကောင်း၊ သလိပ်သည်
လည်းကောင်းခန်းခြောက်၏။ အသားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်သော် စိတ်သည် ရှေးကထက် လွန်စွာ
ကြည်လင်၏။ သတိသည်လည်းကောင်း၊ ပညာသည်လည်းကောင်း၊ သမာဓိသည်လည်းကောင်း
ငါ့အား လွန်စွာတည်၏။ (၁၀)

၄၃၈။ ဤသို့ နေသည်ဖြစ်၍ လွန်မြတ်သော ဝေဒနာသို့ ရောက်သော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ကာမတို့
ကို အလိုမရှိ (စိတ်စင်ကြယ်မှုဖြင့်) သတ္တဝါစင်ကြယ်သည့် အဖြစ်ကို ရှုလော့။ (၁၁)

၄၃၉။ ကာမတို့ကို သင်၏ ပဌမ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဒုတိယ စစ်သည်
ဟူ၍ဆိုရ၏။ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကို သင်၏ တတိယ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ တပ်မက်မှု
တဏှာကို စတုတ္ထ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ (၁၂)

၄၄၀။ ထိန်မိဒ္ဓကို သင်၏ ပဉ္စမ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ကြောက်လန့်မှုကို ဆဋ္ဌ စစ်သည်ဟူ၍ ဆို
ရ၏။ ယုံမှားမှုကို သင်၏ သတ္တမ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ သူ့ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှုကို
လည်းကောင်း၊ မာန်ဖြင့်ခက်ထန်ခိုင်မာမှုကိုလည်းကောင်း သင်၏ အဋ္ဌမ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။
(၁၃)

၄၄၁။ လာဘ်ကျော်စောမှု ပူဇော်သက္ကာရ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်မကန် ရအပ်သော အခြံအရံ
ကို နဝမ စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်မှု သူတစ်ပါးတို့အား ရှုတ်ချမှုကို ဒသမ
စစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ (၁၄)

၄၄၂။ မာရ်နတ်ယုတ် ဤဆယ်မျိုးသည်ကား သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို နှောင့်ယှက် တတ်သော
မည်းနက်သော အကုသိုလ်ရှိသည့် သင်မာရ်နတ်၏ စစ်သည် ဗိုလ်ပါတည်း။ မရဲရင့်သူသည် ထို
စစ်သည်ဆယ်မျိုးကို မအောင်မြင်နိုင်၊ ထိုစစ်သည် ဆယ်မျိုးကို အောင်မြင်နိုင်ခဲ့မှုကား ချမ်းသာ
ကိုရ၏။ (၁၅)

၄၄၃။ ထို့ကြောင့် ထိုငါသည်လည်း (မဆုတ်မနစ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သော) ဖြူဆံမြက်ကို
ဆောင်ထား၏။ စစ်ရှုံးသည်ဖြစ်၍ ငါ၏ အသက်ရှင်နေရခြင်းသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်၏။ (သင်နှ
င့်) စစ်တိုက်ရာ၌ စစ်ရှုံးသည်ဖြစ်၍ ငါ၏ အသက်ရှင် နေရခြင်းထက် သေခြင်းက မြတ်သေး၏။
(၁၆)

၄၄၄။ ဤသင်၏ စစ်သည်ဘောင်၌ နစ်မြုပ်သက်ဝင်နေကြရကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏအချို့
တို့သည် (သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်) မထင်ရှားနိုင်ကုန်၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်
ကောင်းသောအကျင့်ရှိသူတို့သွားရာလမ်းခရီးကိုလည်း မသိကြကုန်။ (၁၇)

၄၄၅။ (မာရ်နတ်) ငါသည် ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ စစ်တိုက်ရန် ထွက်လာသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းကို မြင်ရသောကြောင့် ငါ့ကို တည်ရာဌာနမှ မရွေ့လျောပါစေ လင့်ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ဂိရိ မေခလာဆင်နှင့်တကွဖြစ်သော မာရ်နတ်ကို စစ်ထိုးရန် ရင်ဆိုင်ထွက်ခဲ့၏။ (၁၈)

၄၄၆။ သင်၏ အကြင်စစ်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို နတ်နှင့်တကွသော လောကသည် ခုခံနိုင်စွမ်းမ ရှိပေ၊ မီးမဖုတ်ရသေးသော မြေအိုး မြေခွက်ကို ကျောက်ဖြင့် ထုနှက်ခဲ့ဖူးသကဲ့သို့ သင်၏ ထို စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို ပညာဖြင့် ငါ ထုနှက် ဖျက်ဆီးအံ့။ (၁၉)

၄၄၇။ ငါသည်မှန်ကန်သော ကြံစည်မှု 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'ကို လေ့လာခြင်းရှိသည်ကို ပြုလျက် မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ'ကိုလည်းကောင်းစွာတည်သည်ကို ပြု၍ များစွာသောတ ပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမလျက် တိုင်းပြည် တစ်ခုမှ တိုင်းပြည် တစ်ခုသို့ လှည့်လည်တော့အံ့။ (၂၀)

၄၄၈။ ငါ၏ အဆုံးအမကို လိုက်နာကြကုန်သော ထိုတပည့်သာဝကတို့သည် မမေ့မလျော့ကုန်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကုန်လျက် (ဘဝသုံးပါးကို) အလိုမရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အကြင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် မစိုးရိမ်ရကုန်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြရကုန်လတ္တံ့။ (၂၁)

၄၄၉။ သတိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ချွတ်ယွင်းချက် အခွင့်အရေးကို ရလိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ငါသည် ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားသို့ ထပ် ကြပ်မကွာ အစဉ်လိုက်ခဲ့၏။ ဤသို့ လိုက်သော်လည်း အခွင့်အရေးကို မရခဲ့ချေ။ (၂၂)

၄၅၀-၄၅၁။ ဤအရာဝတ္ထု၌ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းရာကို ရနိုင်ငြားအံ့လည်း မသိ၊ သာယာမြိန်ရှက် ဖွယ်ရှိငြားအံ့လည်း မသိဟု နှလုံးသွင်း၍ ကျီးသည် အဆီခဲနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော ကျောက် တုံးကို ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်ထိုးဆိတ်ပါသော်လည်း-

ကျီးသည် ထိုကျောက်တုံး၌သာယာတပ်ငြိဖွယ်ကို မရသောကြောင့် ကျောက်တုံးကို တွယ်တာ ကပ်ငြိမှုမှငြီးငွေ့ လက်လျှော့လျက် ဖဲခွါပျံသွားသကဲ့သို့ ငါတို့သည်လည်း အသျှင်ဂေါတမကို ငြီးငွေ့လက်လျှော့လာဖဲခွါထွက်သွားကုန်တော့အံ့။ (၂၃-၂၄)

၄၅၂။ စိုးရိမ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော ထိုမာရ်နတ်၏ လက်ကတီးကြားမှ စောင်းသည် လျှောကျ၏။ ထို့နောက် ထိုမာရ်နတ်သည် နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက် လေသတည်း။ (၂၅)

နှစ်ခုမြောက် ပဓာနသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၃-သုဘာသိတသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင် ဘုရား"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား စကားကို ူဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားမည်၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား မဟုတ်၊ အပြစ်မှလည်း ကင်း၏။ ပညာရှိတို့ မစွပ်စွဲ မကဲ့ရဲ့ ထိုက်၊ အဘယ်လေးပါးတို့နှင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနတော်၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကိုသာလျှင် ဆို၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို မဆို၊ တရားနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကိုသာလျှင် ဆို၏။ တရားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော စကားကို မဆို၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် စကားကိုသာလျှင် ဆို၏။ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို မဆို၊ အမှန်ကိုသာ ဆို၏။ မမှန် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မဆို၊ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားမည်၏။ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား မဟုတ်၊ အပြစ်မှလည်း ကင်း၏။ ပညာရှိတို့ မစွပ်စွဲ မကဲ့ရဲ့ထိုက်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

၄၅၃။ "ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားကို မြတ်သော ပဌမအင်္ဂါဟု သူတော် ကောင်းတို့ဆို ကြကုန်၏။ တရားနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ တရားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ ထိုစကားကို ဒုတိယအင်္ဂါဟု ဆိုကြကုန်၏။ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ် စကားကို မပြောဆိုရာ၊ ထိုစကားကို တတိယအင်္ဂါဟု ဆိုကြကုန်၏။ ဟုတ်မှန်သော စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ ထိုစကားကို စတုတ္ထ အင်္ဂါဟု ဆိုကြကုန်၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

ထိုအခါ အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် နေရာမှ ထ၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စံပယ်တင် လျက်မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာသို့ လက်အုပ်ချီ ရှိခိုး၍ မြတ်စွာဘုရားအား "မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ထင်လာပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်၏ ဉာဏ်၌ ထင်လာပါ၏"ဟု

လျှောက်၏။ "ဝင်္ဂီသ သင်၏ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။
ထို့နောက် အသျှင်ဝင်္ဂီသသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ လျှောက်ပတ်သော ဂါထာတို့ဖြင့်
ချီးမွမ်း၏-

၄၅၄။ အကြင်စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေ၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း မညှဉ်းဆဲ၊ ထို
စကားသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏။ ထိုစကားသည် အမှန်ပင်ကောင်းသော စကားမည်၏။ (၂)

၄၅၅။ အကြင်စကားသည် စိတ်နှလုံးသို့ သက်ဝင်၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်နိုင်၏။ အကြင်စကား
ကို ပြောဆိုသူသည် ယုတ်မာကြမ်းကြုတ်သော စကားတို့ကို မယူမူ၍ သူတစ်ပါးတို့ ချစ်ခင်
နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကိုသာ ပြောဆို၏။ ထိုသူတစ်ပါးတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကား
ကိုသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏။ (၃)

၄၅၆။ မှန်သော စကားသည် စင်စစ် အမြိုက်သုဓာ ဘုတ်နှင့် တူ၏။ ဤမှန်သော စကားကို
ပြောဆိုမှုသည် ရှေး၌ ဖြစ်သော သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း၊ သူတော် ကောင်းတို့သည်
ဟုတ်မှန်သော အကျိုးတရား၌လည်းကောင်း၊ အကြောင်းတရား၌လည်းကောင်း တည်ကုန်၏ဟု
ဆိုကုန်၏။ (၄)

၄၅၇။ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ
လည်းကောင်း၊ ဘေးမရှိသော အကြင်စကားကို ဆိုတော်မူ၏။ ထိုစကားသည်သာ စကားတို့တွင်
အမှန်ပင် မြတ်သော စကားတော်ပေတည်း"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

သုံးခုမြောက် သုဘာသိတသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၄-သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း သုန္ဒရိကာမြစ်ကမ်းနား၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် သုန္ဒရိကာမြစ်ကမ်းနား၌ မီးကို ပူဇော်၏။ မီးပူဇော်ရာအရပ်ကို တံမြက်လှည်းခြင်းစသည်ဖြင့် ဆည်းကပ်၏။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏားသည် မီးပူဇော်ပြီး၍ မီးပူဇော်ရာအရပ်ကို ဆည်းကပ်ပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ "ဤမီးပူဇော်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော နို့ဃနာကို အဘယ်သူ သည် စားထိုက်ပါမည်နည်း" ဟု ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို လှည့်၍ကြည့်၏။ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မနီးမဝေး တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရုံ၍ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ မီးပူဇော်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်သော နို့ဃနာကို လက်ဝဲတစ်ဖက်ဖြင့် ယူလျက် လကျာ်လက်ဖြင့် ကရားကို ယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား၏ ခြေသံကြောင့် ဦးခေါင်းကို ဖွင့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် "ဤအသျှင်သည် ဦးပြည် ။ (ကတုံး) ယုတ်ပါတကား၊ ဤအသျှင်သည် ဦးပြည် ။ (ကတုံး) ယုတ်ပါတကား" ဟု (ကဲ့ရဲ့၍) ထိုအရပ်မှပင်လျှင် ပြန်ဆုတ်ခဲ့၏။ ထို့နောက်သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏားအား "ဤလောက၌ အချို့သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ဦးပြည် ။ ထားသူတို့လည်း ဖြစ်တတ်ကုန်သေး၏။ ငါသည် ချဉ်းကပ်၍ ဇာတ်ကို မေးရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက်သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်သည် အဘယ်အမျိုးဇာတ်ဖြစ်သနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားအား ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုဟောပြောတော်မူ၏-

၄၅၈။ ပုဏ္ဏား ငါဘုရားသည် ပုဏ္ဏားမျိုး မဟုတ်၊ မင်းသားလည်း မဟုတ်၊ ကုန်သည်မျိုးလည်း မဟုတ်၊ မည်သည့်အမျိုးဇာတ်မျှ မဟုတ်၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အနွယ်ကို ပိုင်းခြားသိပြီး၍ ကြောင့်ကြမှု မရှိဘဲပညာဖြင့် သိလျက် လောက၌ လှည့်လည်နေထိုင်၏။ (၁)

၄၅၉။ ပုဏ္ဏား ငါသည် သင်္ကန်းကို ဝတ်လျက် တဏှာတည်းဟူသော အိမ်မရှိဘဲ ဆံပင်တို့ကို ရိတ်ပယ်ပြီးလျှင် ပူပန်မှု ငြိမ်းပြီးသော စိတ်ရှိကာ ဤလောက၌ လူတို့နှင့် မရောယှက်မှု၍ ကျင့်၏။ သို့ဖြစ်ပါလျက် သင်သည် မလျောက်ပတ်သော အမျိုးအနွယ်နှင့် စပ်သော ပြဿနာကို ငါ့အား မေးဘိ၏။ (၂)

၄၆၀။ အသျှင် ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားအချင်းချင်းလည်း "အသျှင်သည် ပုဏ္ဏား လော"ဟု မေး တတ်ကြကုန်၏။ (၃)

၄၆၁။ ငါပုဏ္ဏားဟူ၍ သင်အကယ်၍ ဖြေဆိုခဲ့မှု ငါ့ကိုလည်း ဗြာဟ္မဏမဟုတ်ဟူ၍ ဆိုသည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် သုံးပုဒ်ရှိ၍ အက္ခရာနှစ်ဆယ့်လေးလုံးရှိသော သာဝိတ္တိ မည်သော ဗေဒင် ကို သင့်အား မေးအံ့ (ဖြေဆိုပါလော့)။ (၄)

၄၆၂။ ဤလောက၌ ရသေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း အဘယ်ကိုမှီကုန်၍ နတ်ဗြဟ္မာတို့အား ယဇ်ပူဇော်မှု ကို အများအပြားပြုကြကုန်သနည်း။ (၅)

၄၆၃။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးသို့ ရောက်၍ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ထွင်းသွားသူ ရဟန္တာသည် ပူဇော်ရာကာလ၌ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပူဇော်ဖွယ်ကို ရရာ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပူဇော်မှုသည် ပြည့်စုံ၏ဟု ငါဆို၏။ (၆)

၄၆၄။ (သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားက) ထိုအသျှင်ဘုရားကဲ့သို့ သဘောရှိသော သိခြင်းသို့ ရောက် သော ရဟန္တာကို (အကျွန်ုပ်တို့) ဖူးမြင်ကြရပါကုန်၏။ ထိုအကျွန်ုပ်၏ ပူဇော်အပ်သော အမှုသည် စင်စစ်ပြည့်စုံပေလိမ့်မည်၊ ရှေးအခါ က အသျှင်ဘုရားကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ကို မ ဖူးမတွေ့ရသောကြောင့် အခြားလူအပေါင်းသည် အကျွန်ုပ်၏ နိဗ္ဗာနထမင်းကို စား၏ဟု (ဆို၏)။ (၇)

၄၆၅။ ပုဏ္ဏား ထို့ကြောင့် သင်သည် အကျိုးစီးပွားဖြင့် အလိုရှိပါမူ ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မေးလော့၊ ငြိမ်းအေး၍ အခိုးကင်းသူ ဆင်းရဲမရှိသူ တောင့်တခြင်းကင်း သူ ပညာရှိကို ဤအရပ်၌ပင် ရနိုင် လိမ့်မည်။ (၈)

၄၆၆။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပေးကမ်းမှု၌ မွေ့လျော်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ပူဇော်ဖွယ် ကို ပူဇော်လိုပါသော်လည်း မသိနားမလည်ပါ၊ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်ကို ဆုံးမတော်မူပါ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပူဇော်ခြင်းသည် အကျိုးပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါ။ (၉)

ပုဏ္ဏားသို့ ဖြစ်လျှင် နားထောင်လော့၊ သင့်အား တရားကို ဟောအံ့

၄၆၇။ (ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးကြီးမှုကို အလိုရှိခဲ့မှု) အမျိုးဇာတ်ကို မမေးလင့်၊ (သီလစသော) အ ကျင့်ကိုသာ မေးလော့၊ မီးသည် အမှန်စင်စစ် ထင်းမှ ဖြစ်၏။ အမျိုးဇာတ်နိမ့်သော်လည်းရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ရှိ၏။ ရှက် ကြောက်မှု 'ဟိရီ'တရားဖြင့် မကောင်းမှုကို တားမြစ်၏။ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ (၁၀)

၄၆၈။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ပရမတ္ထ သစ္စာဖြင့်ယဉ်ကျေးပြီးသူ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပြီး သူ မဂ်လေးပါးတို့ဖြင့် ကိလေသာ တို့၏အဆုံးသို့ ရောက်သူ မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၁)

၄၆၉။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ တဏှာအိမ်မရှိကုန်ဘဲ ရက်ဖောက်ကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြောင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိကုန်လျက် ကျင့်ကြသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၂)

၄၇၀။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ရာဂကင်း ကြသူကောင်းစွာတည်သူ ဣန္ဒြေရှိကြသူ ရာဟု ဖမ်းခြင်းမှ လွတ်သော လကဲ့သို့ ကိလေသာဖမ်း ခြင်းမှလွတ်ကြသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၃)

၄၇၁။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်တဏှာဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် မြတ်နိုးမှုတို့ကို စွန့်၍ အခါ ခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံလျက် လောက၌ မကပ်ငြိကုန်ဘဲ အထူးကျင့်ကြသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၄)

၄၇၂။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ကိလေသာကာမတို့ကို ပယ်စွန့်နှိမ်နင်းလျက် ကြွသွားတော် မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း၏ အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူ၏။ ရေအိုင်ကြီးသည် အေးသကဲ့သို့ ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ဖြစ်၍ အေးချမ်းသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူ ခံထိုက်၏။ (၁၅)

၄၇၃။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဋိဝေဓတူမျှကုန်သော ဝိပဿီစသော ဘုရားတို့နှင့် တူတော်မူ၏။ မ တူမျှသူပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ဝေးတော်မူ၏။ အဆုံးမရှိသော ပညာရှိတော်မူ၏။ ဤ လောက၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း ကိလေသာတို့ဖြင့် မလိမ်းကျ မ ကပ်ငြိ၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၁၆)

၄၇၄။ အကြင်မြတ်စွာဘုရား၌ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'သည်လည်းကောင်း၊ မာန်သည်လည်းကောင်း မကိန်းဝပ်နိုင်၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် လောဘကင်းသူ တဏှာဒိဋ္ဌိနှင့် မြတ်နိုးမှုမရှိသူ တပ်မက်မှု 'အာသာ' ကင်းသူ အမျက် 'ဒေါသကို' နုတ်ပယ်ပြီးသူ အလွန်ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်တော်မူ၏။ မကောင်းမှုမှ အပ ပြုပြီးသော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် စိုးရိမ်မှု 'သောက'တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ပယ်စွန့်ပြီးပြီ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၁၇)

၄၇၅။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်၏ အမြဲနေရာ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော အိမ်ကို ပယ်စွန့်တော် မူ၏။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) သိမ်းဆည်းအပ်သောတရားတို့သည် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ မရှိကုန်၊ ဤဘဝ၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း စွဲလမ်းမှု မ

ရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၁၈)

၄၇၆။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်တည်းဟူသော သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာ တည်တော်မူသည် ဖြစ်၍ ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်တော်မူ၏။ လွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် တရားကို သိ တော်မူ၏။ အာသဝေါကုန်ပြီး ဖြစ်တော်မူ၏။ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၁၉)

၄၇၇။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား ဘဝါသဝတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကား တို့သည်လည်းကောင်း ဖျက်ဆီး ရှို့မြှိုက် မီးတိုက်ကုန်ပြီး ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေကုန်ပြီးဖြစ် သောကြောင့် မရှိကြတော့ကုန်၊ လေးပါးသော ဝေဒတို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီးသော အလုံးစုံ ခန္ဓာ စသည်တို့၌ လွတ်ပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၂၀)

၄၇၈။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်ငြိမှုတို့သည် မရှိကုန်၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ကပ်ငြိမှု ကို လွန်မြောက်၍ ကံကိလေသာဟု ဆိုအပ်သော လယ်ယာနှင့်တကွဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား သိပြီးလျှင်မာနဖြင့် ကပ်ငြိသူတို့၌ မာနဖြင့် မကပ်ငြိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံ ထိုက်၏။ (၂၁)

၄၇၉။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် တောင့်တမှု တဏှာကို မမှီမှု၍ ငြိမ်းအေးမှု 'ဝိဝေက'ကို မြင် လေ့ရှိ၏။ သူတစ်ပါးတို့က သိစေအပ်သော မိစ္ဆာအယူကို လွန် မြောက်၏။ အကြင်မြတ်စွာဘုရား အားအနည်းငယ်မျှဖြစ်သော (ဘဝသစ်၏) အကြောင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၂၂)

၄၈၀။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား ကောင်း မကောင်းကုန်သောတရားတို့သည် ဉာဏ်ဖြင့်ထိုးထွင်း သိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဖျက်ဆီး ရှို့မြှိုက် မီးတိုက်ကုန်ပြီး ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ကုန်ရကား မရှိနိုင်ကြတော့ကုန်၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးသော ဥပါဒါန်ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ (အာရုံပြုသောအားဖြင့်) လွတ်မြောက်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၂၃)

၄၈၁။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် သံယောဇဉ်တို့၏ကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပဋိသန္ဓေကုန် ရာနိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ရာဂတည်းဟူသော ခရီးကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖျောက်ပြီးသူ စင်ကြယ်တော်မူပြီးသူ အပြစ်ကင်းပြီးသူ အညစ် အကြေးကင်းသူ ဥပက္ကိလေသမရှိသူ ဖြစ် တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၂၄)

၄၈၂။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိ၏ အတ္တကို မရှုမမြင် တည်ကြည်သည်ဖြစ်၍ ဖြောင့်မတ် ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ၏။ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့သော စိတ် ရှိ တော်မူ၏။ စင်စစ် တုန်လှုပ်ခြင်း မ ရှိ၊ ငြောင့်တံသင်း မရှိ ယုံမှားခြင်း မရှိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နို့ဃနာကို အလှူခံထိုက်၏။ (၂၅)

၄၈၃။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားအား မောဟလျှင် အကြောင်းရှိသော ကိလေသာတို့သည်
အနည်းငယ်မျှမရှိကုန်၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ခပ်သိမ်းသောတရားတို့၌လည်း
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်မြင်တော်မူလေ့ရှိ၏။ အဆုံးဖြစ်သော ကိုယ်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူ၏။
အတုမရှိမြတ်၍ ဘေးမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့လည်း ရောက် တော်မူ၏။ ဤမျှသော
အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားစင်ကြယ်နိုင်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်ကို
အလှူခံထိုက်၏။ (၂၆)

၄၈၄။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသို့ သဘောရှိသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန္တာကို ပူဇော်ရန်ရ
ပြီးဖြစ်ရကား အကျွန်ုပ်၏ ပူဇော်ခြင်းသည်မှန်ကန်သော ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ (အသျှင်
သည်) မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သော ဗြဟ္မာပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ နိဗ္ဗာန်ကို
အလှူခံတော်မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ နိဗ္ဗာန်ကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပါ။ (၂၇)

၄၈၅။ ပုဏ္ဏား ငါ့အား ဂါထာတို့ကို သီဆို၍ ရအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းငှါ မထိုက်၊ ဤ
ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းသဘောသည် စင်ကြယ်မှုကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်ကုန်သော ဘုရားသျှင်
တို့၏သဘောတံထွာ ဓမ္မတာမဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဂါထာတို့ကို သီဆို၍ရသော
ဘောဇဉ်ကို ပယ်တော်မူ၏။ ပုဏ္ဏား အသက် မွေးစင်ကြယ်မှု သဘောရှိလတ်သော် ဤတရားဖြင့်
ရှာမှီးခြင်းသည် ဘုရားသျှင်တို့၏ အသက်မွေးခြင်းတည်း။ (၂၈)

၄၈၆။ ပုဏ္ဏား နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါးသော ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်းအလုံးစုံ
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော သီလစသော ကျေးဇူးကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ကုက္ကုစ္စငြိမ်းအေးပြီးသော
ရဟန္တာကို လုပ်ကျွေးလော့၊ ထိုကောင်းမှုသည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသောသူ၏ လယ်ယာဖြစ်၏။
(၂၉)

၄၈၇။ အကြင်အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ သော သဘောရှိသူ၏ အလှူကို သုံးဆောင်
ရာ၏။ အကြင်အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ယဇ်ပူဇော်ရာအခါ၌ ရှာမှီးလျက် လုပ်ကျွေးရာ၏။
မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား၏ အဆုံး အမသို့ ရောက်၍ အကြင်
အခြင်းအရာဖြင့်မိန့်ကြားသည်ရှိသော် ထိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ် မျိုးကို အကျွန်ုပ် သိရာပါ၏။ ထို
အခြင်းအရာဖြင့်မိန့်ကြားတော်မူပါလော့။ (၃၀)

၄၈၈။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား သူတစ်ပါးကို ခြပ်ခြယ်ခြင်း ကင်းကုန်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏
စိတ်သည်နောက်ကျခြင်းမရှိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့မှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ထိနမိဒ္ဓကို
လည်းပယ်ဖျောက်ပြီးဖြစ်၏။ (၃၁)

၄၈၉-၄၉၀။ (အကျင့်တည်းဟူသော) အပိုင်းအခြား၏ အဆုံးဖြစ်သည့် ကိလေ သာတို့ကို ပယ်
ဖျောက်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း၌ လိမ္မာသော မောနေယျ (ပညာနှင့်) ပြည့်စုံသော
လူဒါန်းပူဇော်ရာသို့ ရောက်လာသော ထိုသို့ သဘော ရှိသော ရဟန်း (မုနိ) ကို မျက်မှောင်ကုတ်

ခြင်းကို ပယ်ကာလက်အုပ် ချီကုန်လျက် ရှိခိုးကုန်လော့၊ ထမင်းအဖျော်ဖြင့် ပူဇော်ကုန်လော့၊ ဤသို့ ရှိခိုးပူဇော်ကုန်သည်ရှိသော် အလှူတို့သည် ပြည့်စုံကုန်၏။ (၃၂-၃၃)

၄၉၁။ အသျှင်သည် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ခံထိုက်ပါ၏။ အတုမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေ ကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပါ၏။ လောကအားလုံး၏ပူဇော်ရာလည်း ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်အား လှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏ဟု ရွတ်ဆို၏။ (၃၄)

ထို့နောက် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည်အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ 'မျက်စိအမြင်ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြကုန်လိမ့်မည်'ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်းကိုးကွယ် ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တပည့်တော်သည် အသျှင်ဂေါတမ၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျောက်၏။ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရသည်သာလျှင် တည်း။ပ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

လေးခုမြောက် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၅-မာဃသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မာဃလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ထိုက်သော စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး၍ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပေးလည်း ပေးလှူတတ်ပါ၏။ ဒါန၏ အရှင်လည်း ဖြစ်ပါ၏။ အလှူခံတို့၏ စကားကိုလည်း သိပါ၏။ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သည်လည်း ဖြစ်ပါ၏။ တရားသဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရှာမှီးပါ၏။ တရားသဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရှာမှီးလျက် တရားနှင့်အညီ ရ အပ်ကုန်သောတရားသဖြင့် ရအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ဖြင့် တစ်ယောက် အားလည်း ပေးလှူပါ၏။ နှစ်ယောက်သောသူတို့အားလည်းကောင်း သုံးယောက် လေးယောက် ငါးယောက် ခြောက်ယောက်ခုနစ်ယောက် ရှစ်ယောက်ကိုးယောက် ဆယ်ယောက်သောသူတို့အားလည်း ပေးလှူပါ၏။ နှစ်ကျိပ်သုံးကျိပ် လေးကျိပ် ငါးကျိပ်သောသူတို့အားလည်း ပေးလှူပါ၏။ တစ်ရာသောသူတို့အားလည်း ပေးလှူပါ၏။ ထို့ထက်အလွန်လည်း ပေးလှူပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့ နည်း၊ ဤသို့ ပေးလှူပူဇော်သော အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ရပါ၏လော၊ ပွားများစေပါ၏ လောဟု (လျှောက်၏)။

မာဃလုလင် ဤသို့ ပေးလှူပူဇော်သော သင်သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ပွားများစေ၏။ အကြင်သူသည် ပေးလည်း ပေးလှူတတ်၏။ ဒါန၏ အရှင်လည်း ဖြစ်၏။ အလှူခံတို့၏ စကားကိုလည်း သိ၏။ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သည်လည်း ဖြစ်၏။ တရားသဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရှာမှီး၏။ တရားသဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရှာမှီးလျက် တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သောတရားကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် တစ်ယောက်သောသူအားလည်း ပေးလှူ၏။ ပ။ တစ်ရာသောသူအားလည်း ပေးလှူ၏။ ထို့ထက်အလွန်လည်း ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ပွားများစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် မာဃလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏-

၄၉၂။ (မာဃလုလင်သည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ပြောဆိုသော စကားအဓိပ္ပါယ်ကို သိတော်မူသော ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်တော်မူသော ကိလေသာအိမ်မရှိဘဲ ကြွသွားတော်မူသော ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်မေးလျှောက်ပါ၏။ ဤလောက၌ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သော ဒါန၏အရှင် ဖြစ်သော အကြင်လူသည် သူတစ်ပါးတို့အား ထမင်းအဖျော်ကို ပေးလှူပူဇော်သည်ရှိသော် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည် ကောင်းမှုကို ငဲ့ကွက်သည်ဖြစ်၍ ပေးလှူပူဇော်၏။ ထိုပေးလှူ ပူဇော်သူ၏ အဘယ်သို့ ပေးလှူပူဇော်ခြင်းသည် စင်ကြယ်ပါသနည်း။ (၁)

၄၉၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မာဃလုလင် ဤလောက၌ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သော ဒါန၏အရှင်ဖြစ်သော အကြင်လူသည် သူတစ်ပါးအား ထမင်းအဖျော်ကို ပေးလှူပူဇော်သည်ရှိသော် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည် ကောင်းမှုကို ငဲ့ကွက်သည်ဖြစ်၍ ပေးလှူပူဇော်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်သည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့်စင်ကြယ်စေရာ၏။ (၂)

၄၉၄။ (မာဃလုလင်သည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ဤလောက၌ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သော ဒါန၏အရှင်ဖြစ်သော အကြင်လူသည် သူတစ်ပါးတို့အားထမင်းအဖျော်ကို ပေးလှူပူဇော်သည်ရှိသော် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည် ကောင်းမှုကို ငဲ့ကွက်သည်ဖြစ်၍ပေးလှူပူဇော်၏။ မြတ်စွာဘုရား ကောင်းမှုရှင်ဖြစ်သော ထိုသူ၏ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြား တော်မူပါ။ (၃)

၄၉၅။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် စင်စစ် ရာဂဖြင့်ကပ်ငြိမှုမရှိကုန်ဘဲကြောင့်ကြမှုမရှိကုန်ဘဲ ပြီးပြီးသော ကိစ္စရှိကုန်သည် စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ လောက၌ လှည့်လည် နေထိုင်ကြသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၄)

၄၉၆။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့အားလုံးတို့ကို ဖြတ်တောက်ပြီးကုန် ယဉ်ကျေးကုန် ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်ကုန်၍ ဆင်းရဲမရှိကုန်ဘဲ တပ်မက်မှု အာသာ ကင်းကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၅)

၄၉၇။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်သံယောဇဉ်အားလုံးမှ လွတ်မြောက်ပြီးကုန် ယဉ်ကျေးပြီးကုန် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးကုန်ဆင်းရဲမရှိကြကုန် တပ်မက်မှု အာသာကင်းကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၆)

၄၉၈။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်ရာကကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ မောဟကိုလည်းကောင်း ပယ် စွန့်၍ အာသဝေါကုန်ခန်း ပြီးသော 'မဂ်'တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့် သုံးပြီးကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၇)

၄၉၉။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ' မကိန်းဝပ်နိုင်သူ မာနမကိန်းဝပ်နိုင်သူ အာသဝေါကုန်ခန်း ပြီးသူ 'မဂ်'တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၈)

၅၀၀။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် လောဘ ကင်းသူ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မြတ်နိုးမှုမရှိသူ တပ်မက်မှု 'အာသာ' မရှိသူ အာသဝေါကုန်ခန်းပြီး သူ့'မဂ်'တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထု ကို ပေးလှူရာ၏။ (၉)

၅၀၁။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် တဏှာ ကင်းသူ ကာမတဏှာစသည်တို့၌ နှလုံးမသွင်းမှု၍ လွန်မြောက် ပြီးသူ ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်ပြီးသူ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မြတ်နိုးမှု မရှိဘဲ လှည့်လည်နေထိုင်သူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၀)

၅၀၂။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်၍ လူလောက၌လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော နတ်ပြည် စသော လောက၌လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ခုသော လောက၌ ဘဝကြီးငယ်အကျိုးငှါ ရူပတဏှာ စသောတဏှာခြောက်ပါးတို့ မရှိ သူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၁)

၅၀၃။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ တဏှာအိမ်မရှိကုန်ဘဲ ရက်ဖောက်ကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြောင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိကြလျက် ကျင့်ကြသူ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၂)

၅၀၄။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ရာဂကင်း သူကောင်းစွာတည်သော ဣန္ဒြေရှိသူ ရာဟု ဖမ်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်သော လကဲ့သို့ ကိလေသာ ဖမ်းခြင်းမှလွတ်မြောက်သူ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၃)

၅၀၅။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် သစ္စာလေးပါးကို သိပြီးဖြစ်သူ ရာဂကင်းသူ အမျက်ဒေါသမရှိသူ ဤလောက၌ ဖြစ်ဆဲ ခန္ဓာငါးပါးကို ပယ်စွန့်ပြီးနောက်ဘဝတစ်ပါးသို့ လားရောက်မှု မရှိသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော် ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၄)

၅၀၆။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသေခြင်းကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်၍သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားမှုအားလုံး ကို လွန်မြောက်ပြီးသူရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၅)

၅၀၇။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် မိမိ၏သီလ စသော ဂုဏ်၌သာ မိမိ၏မှီခိုရာကျွန်းပြု၍ လှည့်လည် သွား လာနေကြကုန်သောကြောင့်ကြမရှိ ကြကုန်မူ၍ အလုံးစုံသော ခန္ဓာ စသည်တို့၌ လွတ် မြောက်ပြီး ဖြစ်ကြကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၆)

၅၀၈။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ်၍ခန္ဓာ အာယတနစသော အစဉ်၌ ၍ခန္ဓာအာယတနစသော အစဉ်ကို ဖြစ်ပေါ်နေသည့် သဘောအတိုင်း သိပြီးသူ 'ဤပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည် အဆုံးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း၊ တစ်ဖန်ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းမရှိ'ဟု သိပြီးသူ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၇)

၅၀၉။ ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ ပူဇော်လိုသော ပုဏ္ဏားသည် သင့်လျော်သောအခါ ဝယ် လေးပါး သော မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ထွင်းသွားတော်မူသော ဈာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူ လျက်သတိရှိတော်မူသော သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော များစွာသော နတ်လူ တို့၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌ ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူရာ၏။ (၁၈)

၅၁၀။ (မာဃလုလင်သည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော ဤဓမ္မဓာတ်ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူ ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤလောက၌ ဤဥပယုခံတရားအားလုံးကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိတော်မူပါ ပေ၏။ (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ူဟောကြားတော်မူ ပါပြီ၊ အကျွန်ုပ်၏ အမေး ပြဿနာသည် အမှန်ပင် အချည်းနှီး မဖြစ်တော့ပါ။ (၁၉)

၅၁၁။ (မာဃလုလင်သည် ဤသို့ လျှောက်ပြန်၏) -

ဤလောက၌ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သော အလှူရှင်ဖြစ်သော အကြင်လူသည် သူ တစ်ပါးတို့အား ထမင်းအဖျော်ကို ပေးလှူပူဇော်သည်ရှိသော် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည် ကောင်းမှုကို ငဲ့ကွက်သည် ဖြစ်၍ပေးလှူပူဇော်၏။ မြတ်စွာဘုရား ကောင်းမှု ရှင်ဖြစ်သော ထိုလူ၏ လှူဖွယ်ဝတ္ထုပြည့်စုံမှုကို အကျွန်ုပ်အားဟောကြားတော်မူပါ။ (၂၀)

၅၁၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏) -

မာဃလုလင် သင်သည် လှူဒါန်း ပူဇော်လော့၊ လှူဒါန်း ပူဇော်သည်ရှိသော် ကာလသုံးပါး၌ စိတ်ကို အထူးသဖြင့် ကြည်လင်စေလော့၊ လှူဒါန်းပူဇော်ဖွယ် ဝတ္ထုသည် လှူဒါန်းပူဇော်သူ၏ အာရုံပင် တည်း၊ ဤပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုစသည်၌ တည်၍ အလှူရှင်သည် အပြစ်သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်၏။ (၂၁)

၅၁၃။ ထိုအလှူရှင်ဒါယကာသည် ပူဇော်ဖွယ်ဝတ္ထုတို့၌ တပ်ခြင်းကင်း၍ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်၌ အမျက်ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်ပြီးလျှင် အတိုင်းအရှည်မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားစေလျက် နေ့ညဉ့်ပတ်လုံးအမြဲမပြတ် မမေ့မလျော့ဘဲ မေတ္တာဟု ဆိုအပ်သော အပ္ပမညာကို အရပ်အားလုံးတို့သို့ ပျံ့နှံ့စေ၏။ (၂၂)

၅၁၄။ အဘယ်သူသည် စင်ကြယ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် လွတ်မြောက်ပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ကပ်ငြိပါသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် မြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကိုယ်တိုင် သွားနိုင်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား မေးလျှောက်အပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် မသိသော အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါ။ မြဟ္မာ့ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ယနေ့ အကျွန်ုပ်သည် မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အမှန်လျှင် အကျွန်ုပ်တို့၏ မြဟ္မာနှင့် တူသည် ဖြစ်ပါ၏။ ပညာအရောင်ထွန်းပြောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သော အကြောင်းဖြင့် မြဟ္မာ့ ပြည်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ပါသနည်း။ (၂၃)

၅၁၅။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မာဃလုလင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးအပြားရှိသော ပြည့်စုံသော အလှူဒါနကို ပေးလှူပူဇော်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော အလှူရှင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့် စင်ကြယ်စေရ၏။ ဤသို့ ကောင်းစွာလှူဒါန်းပူဇော်၍ တောင်းခြင်းငှါ သင့်သော အလှူရှင်သည် မြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်၏။ (၂၄)

ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် မာဃလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်၏ "အသျှင်ဂေါတမ တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ 'ယနေ့မှ အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံးကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ'ဟုမှတ်တော်မူပါ"ဟု (လျှောက်၏)။

ငါးခုမြောက် မာဃသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၆-သဘိယသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှုဉ်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သဘိယပရိမိုဇ်အား ရှေးဘဝက ဆွေမျိုးတော်စပ်ဖူးသော နတ်သည် အမေးပြဿနာတို့ကို သင်ကြားညွှန်ပြအပ်ကုန်၏ "သဘိယ ဤအမေးပြဿနာတို့ကို သင်ကမေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြေဆိုနိုင်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လေလော့"ဟု သင်ကြား ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏။

ထိုအခါ သဘိယပရိမိုဇ်သည် ထိုနတ်၏အထံ၌ ထိုအမေးပြဿနာတို့ကို သင်ယူ၍ တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်သူ ထင်ရှားသူ ကျော်စောသူ အယူဝါဒတီထွင်သူ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်ကုန်သော ပူရဏကဿပမက္ခလိဂေါသာလ အဇိတကေသ ကမ္မလ ပကုဓကစွာန သဉ္ဇယဗေလဋ္ဌပုတ္တ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဟူကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအမေးပြဿနာတို့ကို မေး၏။ သဘိယပရိမိုဇ်သည်အမေးပြဿနာတို့ကို မေး အပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုဆရာခြောက်ဦးတို့သည် မဖြေဆိုနိုင်ကုန်၊ မဖြေဆိုနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အမျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း မနှစ်သက်သော အမူအရာကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြုကြကုန်၏။ ဤမျှမက သဘိယပရိမိုဇ်ကိုပင် တစ်ဖန်ပြန်မေးကုန်သေး၏။

ထိုအခါ သဘိယပရိမိုဇ်အား ဤအကြံဖြစ်၏ "တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းနှင့်လည်းပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်သူ ထင်ရှားသူ ကျော်စောသူ အယူဝါဒတီထွင်သူ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်ကုန်သော ပူရဏကဿပ။။ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဟူကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ငါမေးအပ်သော အမေးပြဿနာကို မဖြေဆိုနိုင်ကုန်၊ မဖြေဆိုနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အမျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်သော အမူအရာကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြုကြကုန်၏။ ဤမျှမက ငါ့ကိုပင်လျှင် တစ်ဖန် ပြန်မေးကြကုန်သေး၏။ ငါသည် လူထွက်၍ ကာမတို့ကို သုံးဆောင်ရမှုကောင်း လေစွ"ဟု ဤအကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် သဘိယပရိမိုဇ်အား ဤအကြံဖြစ်ပြန်၏ "ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်သူ ထင်ရှားသူ ကျော်စောသူ အယူဝါဒတီထွင်သူ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ငါသည် ရဟန်း

ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအမေး ပြဿနာတို့ကို မေးရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု ဤအကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် သဘိယပရိဗိုဇ်အား ဤအကြံဖြစ်ပြန်၏ "အကြင်ကြောင့် အံ့ကြသူ ကြီးကြသူ ရင့်ကြသူ ရှေးမီကြသူ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကြသူ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကြသူ ရဟန်းဝါရင့်ကြသူ ရဟန်းသက်ရှည်ကြသူ ဖြစ်သည့်ပြင် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်သူထင်ရှားသူ ကျော်စောသူ အယူဝါဒတီထွင်သူ သူတော်ကောင်းဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်ကုန်သော ပူရဏကဿပ။ပ။ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဟူကုန်သော အသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သော်မှလည်း အမေးပြဿနာကို ငါမေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော် မဖြေဆိုနိုင်ကုန်၊ မဖြေဆိုနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အမျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်သော အမှုအရာကိုလည်းကောင်း ထင်စွာပြုကြကုန်၏။ ဤမျှမက ငါ့ကိုပင်လျှင် ဤအမေးပြဿနာ၌ တစ်ဖန် ပြန်မေးကြကုန်ဘိသေး၏။ ရဟန်းဂေါတမသည်ကားဤအမေးပြဿနာတို့ကို ငါမေးအပ်သော် အဘယ်မှာလျှင် ဖြေဆိုနိုင်လိမ့်မည်နည်း၊ အကြောင်းကားရဟန်းဂေါတမသည် အသက်အားဖြင့်လည်း ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၏။ ရဟန်းအဖြစ်အားဖြင့်လည်း သီတင်းငယ်ဖြစ်၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် သဘိယပရိဗိုဇ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်၏ "ရဟန်းဂေါတမကို ငယ်၏ဟူ၍ မထီမဲ့မြင်မပြုအပ် မဖြေနိုင်ဟု မဆိုအပ်၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ငယ်သော်လည်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီး၏။ ငါသည်ရဟန်းဂေါတမသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအမေးပြဿနာတို့ကို မေးရမူကား ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။

ထို့နောက် သဘိယပရိဗိုဇ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဒေသစာရီ ဖဲသွားလေ၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီလှည့်လည်သွားလေသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်းမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာဖြင့်ရွတ်ဆိုလျှောက်၏-

၅၁၆။ (သဘိယသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား တွေးတောယုံမှားလျက် မဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အမေးပြဿနာကို မေးလျှောက်ရန် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ် ရောက်လာပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုပြဿနာတို့ကို အဆုံးတိုင် ဖြေရှင်းတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ပြဿနာစဉ် အနက်စဉ်အတိုင်းအကျွန်ုပ်အား ဖြေတော်မူပါ။ (၁)

၅၁၇။ (မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

သဘိယ သင်သည် ပြဿနာတို့ကို မေးရန် အလွန်လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍ အဝေးမှ လာ ဘိ၏။ သင်မေးအပ်သော် ငါသည် ထိုပြဿနာတို့ကို အဆုံးတိုင် ဖြေရှင်းတော်မူအံ့။ သင်မေးအပ် သော ပြဿနာစဉ် အနက်စဉ်အတိုင်း သင့်အား ဖြေကြားပေအံ့။ (၂)

၅၁၈။ သဘိယ သင်၏ စိတ်၌ မေးလိုသော ပြဿနာကို ငါ့အား မေးလော့။ ထိုထိုပြဿနာအတွက် ဖြစ်ပေါ်နေသော သင်၏ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို အဆုံး တိုင် ပြေရှင်းအောင် ငါဖြေရှင်းအံ့ဟု (မိ န်တော်မူ၏)။ (၃)

ထိုအခါ သဘိယပရိပိုင်အား ဤအကြံဖြစ်၏ "အချင်းတို့အံ့ဩဖွယ်ရှိပေစွ၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွ၊ ငါသည် တစ်ပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အခွင့်ပေးမှုမျှကိုသော်လည်း မရခဲ့သော ဤအမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာကို ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့အား မေးခွင့်ပြုပေ၏"ဟု မိမိစိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်သဖြင့်ရှင်လန်းတက်ကြွကာ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာကို မေးလျှောက်၏-

၅၁၉။ (သဘိယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) - မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ရောက်သူကို ဘိက္ခု ဟူ၍ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် လွန်စွာ ငြိမ်းသောသူဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သောသူကို ယဉ်ကျေးပြီးဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဟူ၍ ဆိုသနည်း၊ မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူပါ။ (၄)

၅၂၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏) -

သဘိယ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိပြုအပ်သော မဂ်ဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်၏။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်၏။ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကြီးပွားခြင်းကို လည်းကောင်းပယ်စွန့်၍ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီး ဖြစ်၏။ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်မှုကုန်ခန်း ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘိက္ခု မည်၏။ (၅)

၅၂၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌ (ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာဖြင့်) လျစ် လျူရှုတတ်၏။ သတိရှိ၏။ ထိုသူသည် လောကအားလုံး၌ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မညှဉ်းဆဲ ဩဃလေးပါးမှ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ မကောင်းမှု ငြိမ်းအေးပြီး ဖြစ်၏။ မိစ္ဆာဝိတက်တို့ဖြင့် မနောက်ကျ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား (ရာဂစသော) ထူပြောမှု 'ဥဿဒ'တို့ မရှိကုန်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လွန်စွာ ငြိမ်း အေးသောသူ မည်၏။ (၆)

၅၂၂။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်းလောက အားလုံးဝယ် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ပွားများပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း ထိုးထွင်းသိ၍ သေရမည့် အချိန်ကာလကို ငုံ့လင့်နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပွားများပြီးဖြစ်၍ ယဉ် ကျေးသူ မည်၏။ (၇)

၅၂၃။ ကပ်ကမ္မာအားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစုံသော စုတိ ပဋိသန္ဓေဟူသော ကျင်လည်မှု သံသရာကိုလည်းကောင်း သိမြင်တော်မူပြီး၍ ရာဂမြူကင်းလျက် အညစ်အကြေးမရှိသော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော်မူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗုဒ္ဓဟူ၍ဆိုကြကုန်၏။ (၈)

ထို့နောက် သဘိယ ပရိဗိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သည်ကို စိတ်တိုင်းကျလျက် ရွှင်လန်းတက်ကြွကာ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာကို နောက်ထပ်တစ်ဖန် မေးလျှောက်ပြန်၏။

၅၂၄။ (သဘိယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ရောက်သူကို မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသူ 'ဗြာဟ္မဏ'ဟူ၍ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် ငြိမ်းအေးပြီးသူ 'သမဏ'ဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့သောသူကို မကောင်းမှုကို ဆေးကြောပြီးသူ 'နာတက'ဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြုတတ် သူ'နာဂ'ဟူ၍ ဆိုပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်၏အမေးအပ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားတော်မူပါ။ (၉)

၅၂၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေကြားတော်မူ၏) -

သဘိယ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) မကောင်းမှုအားလုံးတို့ကို အပပြု၍ တည်သော သဘော ရှိ၏။ အညစ်အကြေး ကင်း၏။ အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာ တည်၏။ သံသရာကို လွန်၍ပြုဖွယ်ကိစ္စပြီးဆုံးပြီး ဖြစ်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီမူ၍ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောင်းမှုမှအပပြုပြီးသူ 'ဗြာဟ္မဏ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၀)

၅၂၆။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအရိယမဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေလျက် တည်၏။ ကောင်းမှုမကောင်းမှုကို ပယ်၍ ရာဂမြူ ကင်း၏။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်းသိ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းကို လွန်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိမူ၍ သဘောအတိုင်းတည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြိမ်းအေးပြီးသူ 'သမဏ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၁)

၅၂၇။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း လောကအားလုံးဝယ် အလုံးစုံသော မကောင်းမှုတို့ကို ဆေးလျော် ပြီးလျှင် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) ကြံစည်အပ်ကုန်သော လူ့ပြည် နတ်ပြည်တို့၌ (လူဟူ၍လည်းကောင်း၊ နတ်ဟူ၍လည်းကောင်း) ကြံစည်ခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆေးလျော်ပြီးသူ'နာတက'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၂)

၅၂၈။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုသော မကောင်းမှုကို မပြု၊ စပ်ယှဉ်မှုအားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနှောင်အဖွဲ့တို့ကိုလည်းကောင်း ဖြေ ဖျောက်ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အလုံးစုံသော ခန္ဓာစသည်တို့၌ နှစ်ပါးသော ဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် လွတ်မြောက်သည်ဖြစ်၍ မကပ်ငြိ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိ

မူ၍သဘောအတိုင်း တည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောင်းမှုကို မပြုသော 'နာဂ'ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၃)

ထို့နောက် သဘိယ ပရိဗိုလ်သည်။။ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာကို နောက်ထပ် တစ်ဖန် မေးလျှောက်ပြန်၏-

၅၂၉။ (သဘိယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သူကို ခေတ္တမည်သော အာယတနကို အောင်သူဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားတို့ ဟောကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် ဖြတ်တောက် ဖျက် ဆီးတတ်သူ (လူလိမ္မာ)ဟူ၍ဟော ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သောသူကို ပညာရှိဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်မုန့် မည်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း၊ အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်အပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဖြေကြား တော်မူပါ။ (၁၄)

၅၃၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏) -

သဘိယ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အာယတနကိုလည်းကောင်း၊ လူ၌ ဖြစ်သော အာယတနကိုလည်းကောင်း မြဟ္မာပြည်၌ ဖြစ်သော အာယတနကိုလည်းကောင်းအာယတန အားလုံးတို့ကို သိမြင်တော်မူပြီး၍ အာယတနအားလုံးတို့၏ မူလအနှောင်အဖွဲ့မှလွတ်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိမူ၍ သဘောအတိုင်း တည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို ခေတ္တမည်သော အာယတနကို အောင်ပြီးသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၅)

၅၃၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်၌ ဖြစ်သော ကျီကြ (ကံ) ကိုလည်းကောင်း လူ၌ ဖြစ်သော ကျီကြ (ကံ) ကိုလည်းကောင်း မြဟ္မာ၌ ဖြစ်သော ကျီကြ (ကံ) ကိုလည်းကောင်း ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကျီကြအားလုံးတို့ကို သိမြင်ပြီး၍ ကျီကြကံအား လုံးတို့၏ မူလအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိမူ၍ သဘော အတိုင်းတည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျီကြ (ကံ) ကို ဖြတ်တောက် ဖျက်ဆီးတတ်သူ လူလိမ္မာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၆)

၅၃၂။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော အာယတန နှစ်ပါးတို့ကို သိမြင်၍ စင် ကြယ်သော ပညာရှိ၏။ မည်းနက်သော အကုသိုလ်ကံ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်ကံ တရားကို လွန်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိမူ၍ သဘောအတိုင်းတည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာရှိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၇)

၅၃၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ လောကအားလုံး၌ သူယုတ်မာတို့၏ တရားကိုလည်းကောင်း၊ သူတော် ကောင်းတို့၏တရားကို လည်းကောင်း သိမြင်၍ (ရာဂစသော) ကပ်ငြိမှုနှင့် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဟူသော) ကွန်ရက်ကို

လွန်၍တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို နတ်လူတို့ ပူဇော်အပ်သည်ဖြစ်၍ မုန့်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၈)

ထို့နောက် သဘိယ ပရိမိုဇ်သည်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာကို နောက်ထပ် တစ်ဖန် မေး
လျှောက်ပြန်၏-

၅၃၄။ (သဘိယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ရောက်သူကို သိခြင်းသို့ ရောက်သူ 'ဝေဒဂူ'ဟူ၍ ဆိုကုန်သနည်း၊ အ
ဘယ်အကြောင်းဖြင့်လျော်စွာ သိသူ 'အနုဗုဒ္ဓ'ဟူ၍ ဆိုကြကုန် သနည်း၊ အဘယ်သို့ သောသူကို
ဝီရိယရှိသူဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အာဇာနည် မည်သနည်း၊ အကျွန်ုပ်မေး
လျှောက်အပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဖြေကြားတော်မူပါ။ (၁၉)

၅၃၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏) -

သဘိယ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝေဒကျမ်းအားလုံးတို့ကို
သိမြင်၍ဝေဒကျမ်းအားလုံးကို လွန်မြောက်လျက် ဝေဒနာအားလုံးတို့၌ တပ်စွန်းမှု ကင်း၏။ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဝေဒဂူ'မည်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂၀)

၅၃၆။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း
(တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာန) ပပဉ္စတရားသုံးပါး နာမ်ရုပ်တရားနှင့် (နာမ်ရုပ်)ဟူသော အနာရောဂါ၏ အမြစ်
အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာကိုလျော်စွာသိမြင်၍ ရောဂါအားလုံးတို့၏ မူလဖြစ်သော အနှောင်အဖွဲ့မှ
လွတ်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်မှု မရှိမှု၍ သဘော အတိုင်း တည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အနုဗုဒ္ဓဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂၁)

၅၃၇။ ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မကောင်းမှုအားလုံးတို့မှ ကြဉ်ရှောင်၏။ ငရဲ၌ ဖြစ်သော
ဝဋ်ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်၍ တည်၏။ ဝီရိယဟူသောနေရာအိမ်ရှိ၏။ အကျင့်ပဓာနရှိသည်
ဖြစ်၍တည်ကြည်မှုရှိသော ဖောက်ပြန်မှု မရှိမှု၍ သဘော အတိုင်း တည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်
နှင့်ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝီရိယရှိသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂၂)

၅၃၈။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း
အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် ဖြတ်တောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ကပ်ငြိမှု အမြစ်မူလကိုလည်း နုတ်ပြီးဖြစ်၏။
ကပ်ငြိမှုအားလုံး၏ မူလအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဖောက်ပြန်မှု မရှိမှု၍ သဘောအတိုင်း
တည်သောကြောင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အာဇာနည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၂၃)

ထို့နောက် သဘိယပရိမိုဇ်သည်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာကို နောက်ထပ် တစ်ဖန် မေး
လျှောက်ပြန်၏-

၅၃၉။ (သဘိယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ရောက်သူကို အကြားအမြင်များသူ 'သောတ္ထိယ'ဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့် အရိယာဟူ၍ ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ သောသူကို စရဏရှိသူဟူ၍ဆိုကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် ပရိမိုဇ် မည်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဖြေကြားတော်မူပါ။ (၂၄)

၅၄၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဖြေတော်မူ၏) -

သဘိယ လောက၌ တရားအားလုံးကို ကြားနာရသည်ရှိသော် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိလျက် အပြစ်ရှိ မရှိတရားဟူသမျှကို နှိမ်နင်းသူ ယုံမှားခြင်းမရှိသူ အနှောင် အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်သူ ခန္ဓာစသောတရားအားလုံးတို့၌ ရာဂစသည် နှိပ်စက်ခြင်း မရှိသူကို အကြားအမြင်များသူ 'သောတ္ထိယ'ဟူ၍ဆိုကြကုန်၏။ (၂၅)

၅၄၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝလေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော အာလယနှစ်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း ဖြတ်၍ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်သဖြင့် သိကြားလိမ္မာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့ မကပ်ရောက်၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သညာကိုလည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော ညွှန်ကိုလည်းကောင်း ပယ်ဖျောက်၍ (တဏှာဒိဋ္ဌိ၌)ဟူသော ကြံစည်မှု 'ကပ္ပ'သို့လည်း မရောက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိယာဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ (၂၆)

၅၄၂။ ဤသာသနာတော်၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စရဏတရားတို့ကြောင့် ရောက် သင့် ရောက်ထိုက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏။ စရဏတရားတို့၌လည်း လိမ္မာ၏။ အခါ ခပ်သိမ်း နိဗ္ဗာန်တရားကိုလည်းသိ၏။ အလုံးစုံသော ခန္ဓာစသောတရားတို့၌ မကပ်ငြိ၊ နှစ်ပါးသော ဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ထိခိုက်မှု 'ပဋိဃ'တို့သည် မရှိကုန်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စရဏရှိသူမည်၏။ (၂၇)

၅၄၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကံကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်ထုတ်လွှင့်မှုတ်၍ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'ကိုလည်းကောင်း၊ မာနကိုလည်းကောင်း၊ လောဘ ဒေါသကိုလည်းကောင်း ပိုင်းခြားသိလျက် ကျင့်သုံးပြီးလျှင် နာမ်ရုပ်တို့၏ အဆုံးကို ပြုခဲ့ပြီ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရိမ္မာဇကဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ (၂၈)

ထို့နောက် သဘိယပရိမိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သောတရားတော်ကို မိမိစိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်သဖြင့် ရှင်လန်းတက်ကြွကာ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ နေရာမှ ထကာ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပုခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စံပယ်တင်လျက် မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီ ရှိခိုး၍ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ လျောက်ပတ်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း၏-

၅၄၄။ မြေကြီးကဲ့သို့ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် သာသနာပြင်ပ သမဏတို့၏ အယူဝါဒကိုမှီကုန်သော ဣတ္ထိပုရိသဟူသော ဝေါဟာရနှင့် အမှားကြံစည်မှုတစ်ဆင့်ကြားမှုစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဖောက်ပြန်မှုသည် ဤ

နှစ်ပါးကိုလည်းမှီကုန်သော သက်ဆင်းရာ ရေဆိပ်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော (သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ) မိစ္ဆာအယူ ခြောက်ဆယ့်သုံးပါးတို့ကို ပယ်ဖျောက်တော်မူ၍ သြဃတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို လွန်မြောက်တော်မူပါပေ၏။ (၂၉)

၅၄၅။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက် သူ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သူ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ပညာအရောင်ရှိသူသိ စွမ်းနိုင်သော ပညာရှိသူ အဆုံး မရှိသူ ပညာရှိသူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရားကို အာသဝေါကုန်ခန်းပြီးသူဟု အကျွန်ုပ် ထင်မှတ်ပါ၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုတတ်သော မြတ်စွာဘုရားအသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို (ယုံမှားခြင်းမှ) ကူးမြောက်စေပါ၏။ (၃၀)

၅၄၆။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ ယုံမှားခြင်းကို သိတော်မူပါပေ၏။ အကျွန်ုပ်ကို ယုံမှားခြင်းမှ ကူးမြောက်စေပါ၏။ ထို့ကြောင့် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ ရောက်ထိုက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူပြီး ထသော ယုံမှားခြင်းတည်းဟူသော ငြောင့်တံသင်းမရှိထသော နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် လွန်စွာ ငြိမ်းအေးသောသူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ (၃၁)

၅၄၇။ ရှေးအခါ က ဖြစ်ပေါ်နေသော အကျွန်ုပ်၏ ယုံမှားခြင်းကို စက္ခုငါးပါး ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြောကြားတော်မူပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် သစ္စာလေးပါး တရားကို သိတော်မူသော သမ္မုဒ္ဓအစစ် ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားအား အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားတို့မရှိတော့ပါကုန်။ (၃၂)

၅၄၈။ အသျှင်ဘုရားသည် ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ'အားလုံးတို့ကို ဖျက် ဆီးအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ကျူပင်ကို နတ်သကဲ့သို့ နတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရားသည်) ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမပြီးသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူ သမာဓိရှိသူမှန်ကန်သော ဝီရိယရှိသူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ (၃၃)

၅၄၉။ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် တူသော ကြီးမြတ်သော လုံ့လ ရှိတော်မူသောတရားဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော အသျှင်ဘုရားအား နာရဒ တောင်၌ နေကြကုန်သော နှစ်မျိုးကုန်သော အာကာသဌ ဘုမ္မဋ္ဌနတ်အားလုံးတို့သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာအနုမောဒနာ ပြုကြကုန်၏။ (၃၄)

၅၅၀။ ယောကျ်ားအာဇာနည် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ နတ်နှင့်တကွ သော လောက၌ အသျှင်ဘုရားအား တုပြိုင်နိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါ။ (၃၅)

၅၅၁။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် မာရ်ငါးပါးကို နှိမ် နင်းတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အနုသယတို့ကို ဖြတ်တောက်လျက် သံသရာမှ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၍ ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို သံသရာမှကယ်တင်တော်မူပါပေ၏။ (၃၆)

၅၅၂။ အသျှင်ဘုရားသည် ဥပဓိလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပါကုန်ပြီ၊ အသျှင်ဘုရားသည် အာသဝတို့ကို ခွဲဖျက်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ အသျှင်ဘုရားသည် ခြင်္စေ့သု သဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါ၏။ တစ်စုံတစ်ရာစွဲလမ်းမှု မရှိသူ ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းတို့ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ (၃၇)

၅၅၃။ အဆင်းလှသော ကြာသည် ရေ၌ မလိမ်းကျံသကဲ့သို့ ဤအတူ အသျှင်ဘုရားသည် ကုသိုလ်ကံ၌လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ကံ၌လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံ၌ မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိပါ။ လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ကို ဆန့်တန်း တော်မူပါ။ သဘိယသည်ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ (၃၈)

ထို့နောက် သဘိယပရိဗိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်၍ မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။

သဘိယ သာသနာတော်၌ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသောသူသည် ဤသာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုမှု၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုမှု လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးရ၏။ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကုန်လတ္တံ့၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ပေးကုန်လတ္တံ့၊ သို့သော် ဤအရာ၌ ငါသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ခြားနားသည့်အဖြစ်ကို သိတော်မူ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်၌ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသောသူတို့သည် ဤသာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုကုန်မှု၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုကုန်မှု လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးကြရကုန်ငြားအံ့၊ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင်ရှင်ပြုပေးကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ပေးကုန်ငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးပါမည်၊ လေးနှစ်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျေနပ်သော စိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးတော်မူကြပါစေ၊ ရဟန်း အဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ပေးတော်မူကြပါစေဟု (လျှောက်၏)။ သဘိယပရိဗိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။ အသျှင်သဘိယသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

ခြောက်ခုမြောက် သဘိယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၇-သေလသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂုတ္တရာပတိုင်းတို့၌ တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်သော များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီကို လှည့်လည်သည်ရှိသော် အင်္ဂုတ္တရာပတိုင်း အာပဏနိဂုံးသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူ၏။ ကေဏိယရသေ့သည် "အချင်းတို့သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် ရဟန်းဂေါတမသည် တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်သော များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းတို့နှင့်အတူ ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူရာ အင်္ဂုတ္တရာပတိုင်းအာပဏနိဂုံးသို့ ဆိုက်ရောက်လာသတတ်၊ ထိုအသျှင်ဂေါတမအား ဤသို့ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်၏-'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'အကျင့်'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သောသူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ'မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ'မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ'မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူ၏'ဟု ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် မြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့်သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့ လောကကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်းအလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသောတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း"ဟု ကြားသိလေ၏။

ထို့နောက် ကေဏိယရသေ့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော ကေဏိယရသေ့အား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိမြင်စေလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်စေ ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကေဏိယရသေ့သည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ ရွှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဂေါတမသည် ကောင်းမှုအလို့ငှါ ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ"ဟု (လျှောက်၏)။ ဤသို့ လျှောက်ထားသော် "ကေဏိယ ရဟန်းသံဃာကား များလှ၏။ တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ် အရေအတွက် ရှိ၏။ သင်သည်ကား ပုဏ္ဏားတို့အပေါ်၌ အလွန်ကြည်ညိုသူတည်း"ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ကေဏိယရသေ့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ တစ်ထောင့် နှစ်ရာငါးကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းသံဃာတို့သည် အကယ်၍ များသည်ဖြစ်စေကာမူ အကျွန်ုပ်သည်လည်းပုဏ္ဏားတို့အပေါ်၌ အလွန်ကြည်ညိုသူ ဖြစ်စေကာမူ အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖြန် ကောင်းမှုအလို့ငှါရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်းမြတ်စွာဘုရားသည် ကေဏိယရသေ့ကို "ကေဏိယ ရဟန်း သံဃာကား များလှ၏။ တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ် အရေအတွက် ရှိ၏။ သင်သည်လည်း ပုဏ္ဏား တို့အပေါ်၌ အလွန်ကြည်ညိုသူတည်း"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကေဏိယရသေ့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ တစ်ထောင့် နှစ်ရာငါးကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းသံဃာတို့သည် အကယ်၍ များသည်ဖြစ်စေကာမူ အကျွန်ုပ်သည်လည်းပုဏ္ဏားတို့အပေါ်၌ အလွန်ကြည်ညိုသူ ဖြစ်စေကာမူ အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖြန် ကောင်းမှုအလို့ငှါရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ"ဟု (လျှောက်၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကေဏိယ ရသေ့သည် မြတ်စွာဘုရား့ လက်ခံတော်မူသည်ကို သိ၍ နေရာမှထကာ မိမိသင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းနှင့်ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကို ပြောဆို၏ "မိတ်ဆွေခင်ပွန်းနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နားထောင်ကုန်လော့၊ ငါသည် နက်ဖြန် ကောင်းမှု အလို့ငှါ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ရဟန်းဂေါတမကို ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ခဲ့၏။ ယင်းသို့ ဖိတ်ပြီးဖြစ် သောကြောင့် ငါ့အတွက်ကိုယ်ဖြင့် ပြုရမည့် ဝေယျာဝစ္စကို ပြုလှည့်ကြပါကုန်လော့"ဟု ပြောဆို၏။

"အသျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ကေဏိယရသေ့၏ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ကေဏိယရသေ့အား ဝန်ခံကြကုန်ပြီး၍ အချို့သူတို့သည် ခုံလောက်တို့ကို တူးကြကုန်၏။ အချို့ သူတို့သည် ထင်းတို့ကို ခွဲကြကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် အိုးခွက်တို့ကို ဆေးကြောကြကုန်၏။

အချို့သူတို့သည် ရေအိုးစရည်းကြီးကို တည်ထားကြကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် နေရာတို့ကို ခင်းကြကုန်၏။ ကေဏိယရသေ့သည်ကား ကိုယ်တိုင်ပင် တန်ဆောင်းဝန်းကို စီရင်၏။

ထိုအခါ သေလပုဏ္ဏားသည် အာပဏနိဂုံး၌ နေ၏။ ထိုသေလပုဏ္ဏားသည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဍု' ကျမ်း အလင်္ကာ 'ကေဠာ' ကျမ်း သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်း ၂ကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း၃ကို တတ်၏။ လောကာယတကျမ်း၄ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ လုလင်ပျိုသုံးရာတို့ကို ဗေဒင်ကျမ်းတို့ကို သင်ကြားပို့ချပေး၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ကေဏိယရသေ့သည် သေလပုဏ္ဏားအပေါ်၌ အလွန်ကြည်ညို၏။ ထိုအခါ၌ သေလပုဏ္ဏားသည် လုလင်ပျို သုံးရာခြံရံလျက် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်ခြင်းဖြင့် စကြံသွားလာလှည့်လည်စဉ်ကေဏိယရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ သေလပုဏ္ဏားသည် ကေဏိယရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်း၌ အချို့သူတို့က ခုံလောက်တို့ကို တူးကြသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပ။ အချို့သူတို့ကနေရာခင်း ကြသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကေဏိယရသေ့က ကိုယ်တိုင်ပင် တန်ဆောင်းဝန်းကို စီရင်နေသည်ကိုလည်းကောင်း မြင်လေလျှင် ကေဏိယရသေ့အား ဤစကားကို ဆို၏။ "အသျှင်ကေဏိယရသေ့အား သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း 'အာဝါဟ' မင်္ဂလာသော်လည်း ဖြစ်ပါသလော၊ သတို့သမီးကို ပေးခြင်း 'ဝိဝါဟ' မင်္ဂလာသော်လည်း ဖြစ်ပါသလော၊ ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းကိုသော်လည်းစီရင်အပ်ပါသလော၊ များသော စစ်သည်ရှိသော မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကိုသော်လည်းဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်တကွ နက်ဖြန် ထမင်းစားရန် အလို့ငှါ ဖိတ်ကြားထားပါသလော"ဟု ဆို၏။

အသျှင်သေလ အကျွန်ုပ်အား သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း 'အာဝါဟ' မင်္ဂလာသော်လည်း မဖြစ်ပါ။ သတို့သမီးကို ပေးခြင်း 'ဝိဝါဟ' မင်္ဂလာသော်လည်း မဖြစ်ပါ။ များသော စစ်သည်ရှိသော မဂဓတိုင်းရှင်ဗိမ္ဗိသာရမင်းကိုသော်လည်း ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်တကွ နက်ဖြန် ထမင်းစားရန် အလို့ငှါ ဖိတ်ကြားမထားပါ။ စင်စစ်မှာမူ အကျွန်ုပ်သည် ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းကို စီရင်နေပါသည်။ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့်ရဟန်းဂေါတမသည် အင်္ဂုတ္တရာပတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူရာ တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်သော များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ အာပဏနိဂုံးသို့ ဆိုက်ရောက်လာတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏။ ပ။ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူ၏ဟု ကျော်စောသတင်းသည်ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။ အကျွန်ုပ်သည် နက်ဖြန် ကောင်းမှုအလို့ငှါ ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ထားပါ၏ဟု ပြောဆို၏။ အသျှင်ကေဏိယ "ဘုရား"ဟု သင်ဆိုသလော၊ အသျှင်သေလ "ဘုရား"ဟု အကျွန်ုပ်ဆိုပါ၏။ အသျှင်ကေဏိယ "ဘုရား"ဟု သင်ဆိုသလော၊ အသျှင်သေလ "ဘုရား"ဟု အကျွန်ုပ်ဆိုပါ၏ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ သေလပုဏ္ဏားအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ "ဘုရားဟူသော ဤအသံမျှသည်လည်း လောက၌ ကြားရခဲလှ၏။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ် လက္ခဏာတို့သည် ငါတို့၏ ဝေဒကျမ်းတို့၌ လာကုန်၏။ ယင်းလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်အား နှစ်မျိုး သော အဖြစ်တို့သာလျှင် ရှိကုန်၏။ အခြားသော အဖြစ်တို့ကား မရှိကုန်၊ (ထိုယောကျ်ား မြတ်သည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေခဲ့မှုတရားစောင့်သောတရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သောတိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို (စကြာဝတေးမင်း)အား စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာပတ္တမြားရတနာ မိဖုရားရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာဟူကုန်သော ဤရတနာခုနစ်ပါး တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုစကြာဝတေးမင်းအား ရဲရင့်ကုန်သောသူရဲကောင်းအင်္ဂုရံရှိကုန် သောတစ်ဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နှင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိ ကုန်၏။ ထိုစကြာဝတေးမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မှု၍ လက်နက် မဆောင်မှု၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးနိုင်၏။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုခဲ့မှု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီး သော ဘုရားဖြစ်နိုင်၏"ဟု အကြံဖြစ်၏။ အသျှင်ကေဏိယ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ယခု အ ဘယ်အရပ်၌ နေပါသနည်း။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ကေဏိယရသေ့သည် လကျာ်လက်ကို မြှောက်ချီ၍ သေလပုဏ္ဏားအား "အ သျှင်သေလ ဤစိမ်းညိုသော တောအရေးရှိသောအရပ်၌ နေ၏"ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအခါ သေလ ပုဏ္ဏားသည်လုလင်ပျိုသုံးရာတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ သေလ ပုဏ္ဏားသည်ထိုလုလင်တို့ကို "အမောင်တို့ တိုးတိုးတိတ်တိတ် လာကြကုန်လော့၊ ထပ်ကြပ်မကွာ ဖြည်းဖြည်းလိုက်လာကြကုန်လော့၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ တစ်ပါးတည်း နေတော်မူကြကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို ချဉ်းကပ်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏။ အမောင်တို့ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ပြောဆိုသောအခါ သင်တို့သည် ငါ၏စကားကို ကြားဖြတ်ဝင်၍ မပြောကြကုန်လင့်၊ သင် တို့သည် ငါ၏စကားပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ကြကုန်လော့"ဟု ပြောဆို၏။

ထို့နောက် သေလပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍တစ်ခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ့်နှစ် ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာတို့ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။ သေလပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်၌ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာတို့ကို များသော

အားဖြင့် မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကား မမြင်၊ အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌လည်းကောင်း၊ ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း (ဤမမြင်ရသော) ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာနှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတောယုံမှား၏။ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြံဖြစ်၏ "ဤသေလပုဏ္ဏားသည် ငါ၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ား မြတ်လက္ခဏာတို့ကို များသောအားဖြင့် မြင်၏။ နှစ်ပါးတို့ကိုကား မမြင်၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်၌လည်းကောင်း၊ ရှည်ပြန့်သော လျှာတော်၌လည်းကောင်း (ဤမမြင်ရ သော) ယောကျ်ားမြတ် လက္ခဏာနှစ်ပါးတို့၌ ယုံမှား၏။ တွေးတောယုံမှား၏။ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မ ယုံကြည်နိုင်၊ ငါသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းပြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို သေလပုဏ္ဏား မြင်နိုင်ရန် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် လျှာတော်ကို ထုတ်၍ နားတွင်းနှစ်ဖက်တို့ကို လည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ်တော်မူ၏။ နှာခေါင်းပေါက်နှစ်ခုတို့ကိုလည်း အပြန်အလှန် သုံးသပ် တော်မူ၏။ အလုံးစုံသော နဖူးပြင်ကိုလည်းလျှာဖြင့် ဖုံးအုပ်တော်မူ၏။

ထိုအခါ သေလပုဏ္ဏားအား ဤအကြံဖြစ်၏ "ရဟန်းဂေါတမသည် တင်းတင်းပြည့်ညီသော သုံး ဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ တင်းတင်းမပြည့်ညီသော လက္ခဏာတို့နှင့်ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ၊ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို 'ဘုရားဟူ၍လည်းကောင်း ဘုရားမဟုတ်'ဟူ၍လည်းကောင်း မသိ၊ စင်စစ်မှာမူ (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန် သော ဆရာအဆက်ဆက် ပြောဆိုကြကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည် မိမိဂုဏ်ကျေးဇူး ကို ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော် မိမိကိုယ်ကို ထင်ရှားပြုကုန်၏ဟူသော စကားကို ငါ ကြားဖူးသည် သာတည်း၊ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို မျက်မှောက်၌ လျောက်ပတ်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းရ မူကား ကောင်းလေစွ"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထို့နောက် သေလပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်၌ လျောက်ပတ်သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း၏-

၅၅၄။ ကြီးမြတ်သော ဝီရိယရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့နှင့် တင်းတင်းပြည့်ညီသော ကိုယ် ရှိတော်မူပါပေ၏။ ကောင်းသော ကိုယ်တော် ရောင် ရှိတော်မူပါပေ၏။ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ကြည့်ရှုသူတို့ နှစ်သက်စဖွယ် တင့်တယ်သော အဆင်း ရှိတော်မူပါပေ၏။ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ တော်မူပါပေ၏။ ဖွေးဖွေးဖြူစင်သော စွယ်တော်ရှိတော်မူပါပေ၏။ (၁၀)

၅၅၅။ မှန်၏-လုံးရပ်သဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ကိုယ်၌ မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့သည် ထင်ရှားပြလျက် ဖြစ်ပေါ်နေကုန်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား၏ကိုယ်တော်၌လည်း မဟာပုရိသလက္ခဏာအားလုံးတို့သည် ထင်ရှား ပြလျက် ဖြစ်ပေါ်နေပါကုန်၏။ (၂)

၅၅၆။ မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ကြည်လင်သော မျက်လုံးတော် ရှိ တော်မူသည်လပြည့် ဝန်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သော မျက်နှာရှိတော်မူသည် လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ပြည့်စုံသဖြင့် ကျယ်ပြန့်တော် မူ၍မြဟ္မာမင်း၏ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသည် တောက်ပသော အရောင်ရှိ တော်မူသည်ဖြစ်၍ ရဟန်း အပေါင်း၏ အလယ်၌ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်တော်မူပါပေ၏။ (၃)

၅၅၇။ ရဟန်း (အသျှင်ရဟန်းသည်) ကြည့်ရှုသူတို့၏ မျက်စိ၌ ကောင်းသော အမြင် ရှိတော် မူ၏။ ရွှေနှင့်တူသော ကိုယ်ရေအဆင်း ရှိတော်မူ၏။ ဤသို့လျှင် မြတ်သော အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ သော အသျှင်ဘုရားအား ရဟန်း၏အဖြစ်ဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။ (၄)

၅၅၈။ (အသျှင်ဘုရားသည်) သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြား ရှိသည့်မြေကို အစိုးရသော ရန် အပေါင်းကို အောင်မြင်သော ဇမ္ဗူဒိပ်နှင့်တကွ လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရထားစီး မင်း တကာတို့ထက်မြတ်သော စကြာဝတေးမင်းဖြစ်ရန် ထိုက်တန်ပါပေ၏။ (၅)

၅၅၉။ မင်းမျိုးမင်းနွယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မြို့ စားရွာစား မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိသိက်ခံပြီးမင်းတို့သည်လည်းကောင်း အသျှင်၏ နောက်လိုက် အရံမင်း ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဂေါတမ နွယ်ဖွားမြတ်စွာဘုရား (အသျှင်ဘုရားသည်) လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းတကာတို့ ပူဇော်ထိုက် သော စကြာဝတေးမင်း ပြုတော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။ (၆)

၅၆၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

သေလ ငါသည် မင်းဖြစ်၏။ အတုမရှိ တရားမင်း ဖြစ်၏။ (ထိုငါသည်) တရားဖြင့် အာဏာစက် ကို လည်စေတော်မူ၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မလည်စေနိုင်သော ဓမ္မစက်ကို လည်စေတော် မူ၏။ (၇)

၅၆၁။ (သေလပုဏ္ဏားသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ဘုရားဟူ၍ ဝန်ခံတော်မူပါ၏။ အတုမရှိ သောတရားမင်း ဖြစ်၏။ တရားဖြင့် အာဏာစက်ကို လည်စေ၏ဟု မိန့်ဆိုတော်မူပါ၏။ (၈)

၅၆၂။ ဆရာအလိုသို့ လိုက်၍ အသျှင်၏စကားကို နာယူသော စစ်သူကြီးကား အဘယ်သူပါနည်း၊ အသျှင်သခင် လည်စေအပ်သော ဓမ္မစက်ကို အဘယ်သူသည် အတုလိုက်၍ လည်စေပါသနည်း။ (၉)

၅၆၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

သေလ ငါသည် ဓမ္မစက်ကို လည်စေအပ်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အနုဇာတသား ဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာသည် အတုမရှိ မြတ်သော ဓမ္မစက်ကို အတုလိုက်၍ လည် စေ၏။ (၁၀)

၅၆၄။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်သော ဝိဇ္ဇာနှင့်ဝိမုတ္တိကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူပွားများထိုက်သော မဂ္ဂသစ္စာတရားကို ပွားများပြီးသူ ပယ်ထိုက်သော သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာလေးပါးကို သိပြီးသူ 'ဗုဒ္ဓ' ဖြစ်၏။ (၁၁)

၅၆၅။ ပုဏ္ဏား ငါ့အပေါ်၌ ယုံမှားမှု 'ကင်္ခါ'ကို ပယ်ဖျောက်လော့၊ အတိအကျ ဆုံးဖြတ်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား ဖူးမြော်ရခြင်းသည် အလွန်ပင် ရခဲလှ၏။ (၁၂)

၅၆၆။ ပုဏ္ဏား လောက၌ သမ္မုဒ္ဓဘုရားတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် အလွန်ပင် ရခဲလှ၏။ ငါသည် (ရာဂစသော) မြားငြောင့်တို့ကို ပယ်နုတ်ပြီးသူဖြစ်၍ မိမိထက် လွန်မြတ်သူ မရှိသော သမုဒ္ဓဘုရားပင်တည်း။ (၁၃)

၅၆၇။ မြဟ္မမင်းသဖွယ်ဖြစ်သော နှိုင်းရှည့်မှုအတုကို လွန်တော်မူပြီးသော မာရ် စစ်သည် အပေါင်းကို နှိမ်နင်းပြီးသော ငါသည် ရန်သူအားလုံးကို အလိုသို့ လိုက်ပါစေ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှ ဘေးမခံဘဲဝမ်းမြောက်ရ၏။ (၁၄)

၅၆၈။ အမောင်လုလင်တို့ ငါးပါးသော မျက်စိအမြင်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ရာဂစသော) မြားငြောင့်ကို ပယ်နုတ်ပြီးသော ကြီးမြတ်သော ဝီရိယရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တော (အတွင်း) ဝယ်ခြင်ေံသ့မင်းဟောက်သကဲ့သို့ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်ကို နာယူမှတ်သားကြကုန်လော့။ (၁၅)

၅၆၉။ မြဟ္မမင်းသဖွယ်ဖြစ်သော နှိုင်းရှည့်မှုအတုကို လွန်တော်မူပြီးသော မာရ် စစ်သည် အပေါင်းကို နှိမ်နင်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရမှု အမျိုး ဇာတ် ယုတ်နိမ့်သူပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်းအဘယ်သူသည် မကြည်ညိုဘဲ ရှိအံ့ နည်း။ (၁၆)

၅၇၀။ ငါသည် ဤအရပ်၌ မြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုတော့အံ့၊ ရဟန်းပြုလိုသူသည် ငါ့ကို အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုလော့၊ ရဟန်း မပြုလိုသူသည် အလိုရှိရာသွားပါလေလော့ (ဟု ဤသို့ တပည့်တို့ကို ပြောဆို၏)။ (၁၇)

၅၇၁။ အသျှင်၏စိတ်သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ (ရဟန်းပြုရန်) အကယ်၍ နှစ်သက်ခဲ့ပါမူအကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း မြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုကြပါကုန်အံ့ (ဤသို့ တပည့်တို့က ဆိုကုန်၏)။ (၁၈)

၅၇၂။ မြတ်စွာဘုရား သုံးရာသော ဤပုဏ္ဏားတို့သည် လက်အုပ်ချီကြကုန်လျက် (ရဟန်းပြုရန်) တောင်းပန်ကြပါကုန်၏။ (အကျွန်ုပ်တို့သည်) အသျှင်ဘုရား၏ အထံတော်၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးလိုပါကုန်၏။ (၁၉)

၅၇၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

သေလ အကြင်အကျင့်ကို ကျင့်သည်ရှိသော် မမေ့မလျော့မှု၍ ကျင့်သော အမျိုး ကောင်း သား၏ရဟန်းအဖြစ်သည် အချည်းနှီး မဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော မျက်မှောက်ထင်ထင်ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော ထိုအကျင့်မြတ် ကို ကျင့်ကြကုန်လော့။ (၂၀)

သေလပုဏ္ဏားသည် ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏။ ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလေ၏။ ထို့နောက် ကေဏိယရသေ့သည် ထိုည၌ ကို လွန်သောအခါ မိမိ သင်္ခမ်းကျောင်း၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်စေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဘုရား အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းစီမံပြီးပါပြီ"ဟု အချိန်တန်ကြောင်းကို လျှောက်ကြားစေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ကေဏိယရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သောနေရာ၌ ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ကေဏိယရသေ့သည် ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် ဖြင့်ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်တော်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ ကေဏိယရသေ့ သည် နိမ့်သော ထိုင်စရာတစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင် နေသော ကေဏိယရသေ့အားမြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာပြုတော်မူ၏-

၅၇၄။ (ကေဏိယ) ယဇ်ပူဇော်ခြင်းတို့သည် မီးပူဇော်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွား ရှိကုန်၏။ သာဝိတ္တိ မည်သော ဂါထာသည် ဆန်းကျမ်း၏ အစအဦး ဖြစ်၏။ မင်းသည် လူတို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏။ သမုဒ္ဒရာသည်မြစ်တို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်၏။ (၂၁)

၅၇၅။ လသည် နက္ခတ်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်၏။ နေသည် ထွန်းလင်းတောက်ပသော ဆီမီး ပတ္တမြားစသည်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်၏။ သံဃာတော်သည် စင်စစ် ကောင်းမှုကို အလိုရှိ၍ပူ ဇော်လှူဒါန်းသောသူတို့၏ သုံးပါးသော ချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်၏ဟု (အနုမောဒနာ ပြု တော်မူ၏)။ (၂၂)

မြတ်စွာဘုရားသည် ကေဏိယရသေ့ကို ဤဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာပြုတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ဖဲကြွတော်မူ၏။ ထို့နောက် အသျှင်သေလသည် ပရိသတ်နှင့်တကွ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ် ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းထန်သော လုံ့လရှိကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍နေသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင်။ပ။ ပရိသတ်နှင့်တကွ အသျှင်သေလသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်သေလသည် ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ လက်ဝဲ တစ်ဖက်ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စံပယ်တင်၍ လက်အုပ်ချီကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏-

၅၇၆။ ငါးပါးသော မျက်စိအမြင်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ဤနေ့မှ စ၍
ရေတွက်သော်ရှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ အသျှင်ဘုရားကို ကိုးကွယ် ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ကြပါ
ကုန်၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ခုနစ်ညဉ့်မျှဖြင့် အသျှင်
ဘုရား၏သာသနာတော်၌ ယဉ်ကျေးသူတို့ ဖြစ်ကြရပါကုန်၏။ (၂၃)

၅၇၇။ (မြတ်စွာဘုရား) အသျှင်ဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား
သည် ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် မာရ်ငါးပါးကို နှိမ်နင်းတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်
ဘုရားသည် အနုသယတို့ကို ဖြတ်တောက်လျက် သံသရာမှ ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၍ ဤသတ္တဝါ
အပေါင်းကို သံသရာမှ ကယ်တင်တော်မူပါပေ၏။ (၂၄)

၅၇၈။ အသျှင်ဘုရားသည် ဥပဓိလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပါကုန်ပြီ၊ အသျှင်ဘုရား
သည် အာသဝတို့ကို ခွဲဖျက်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ အသျှင်ဘုရားသည် ခြင်္စေ့သု သဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါ
ပေ၏။ တစ်စုံတစ်ရာစွဲလမ်းမှုမရှိသူ ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းတို့ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်တော်မူပါ
ပေ၏။ (၂၅)

၅၇၉။ သုံးရာသော ဤရဟန်းတို့သည် လက်အုပ်ချီလျက် တည်နေကြပါကုန်၏။ လုံ့လရှိတော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်တို့ကို ဆန့်တန်းတော်မူပါလော့၊ ရဟန္တာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား
အား ရှိခိုးကြပါစေကုန်သတည်းဟု (လျှောက်၏)။

(၂၆) ခုနစ်ခုမြောက် သေလသုတ် ပြီး၏။

၁။ မဟာဘာရတစသော ရှေးဟောင်းသမိုင်းရာဇဝင်ပုံပြင်ကျမ်း။

၂။ ဝေဒကျမ်းလာပုဒ်ရင်းတို့ကို ထုတ်နုတ်စီစဉ်ပြသောကျမ်း။

၃။ ဓာတ် ပစ္စည်း ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝေဖန်၍ ပုဒ်တို့၏ ပြီးစီးပုံကို ပြသောကျမ်း။

၄။ မျက်မြင်လောကအကြောင်းအရာကိုသာ ပြသော ရုပ်ဝါဒကျမ်း၊ စာရ်ဗာက ဆရာ၏ ရုပ်ဝါဒ
စသည်။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၈-သလ္လသုတ်

၅၈၀။ ဤလောက၌ သတ္တဝါတို့၏ အသက်သည် အမှတ်နိမိတ် ကင်းသည်ဖြစ်၍ (သေရမည့်အခါ လားရာဂတိ အသက်အပိုင်းအခြားကို) မသိနိုင်၊ အကြောင်းများစွာနှင့် စပ်သဖြင့် ပင်ပန်းငြိုငြင် ရ၏။ နည်းငယ်တိုတောင်းလှ၏။ (သို့ ဖြစ်နေလျက်လည်း) ထိုအသက်သည် ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးနှင့် ရောယှက်နေသေး၏။ (၁)

၅၈၁။ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့သည် အကြင် (ဆေးဝါး မန္တရားစသော) လုံ့လဖြင့် မသေကုန်ရာ၊ ထိုမသေရာသော လုံ့လမျိုးသည် မရှိနိုင်၊ အိုခြင်းသို့ ရောက်၍သော်လည်းကောင်း (အိုခြင်းသို့ မရောက်မူ၍သော်လည်းကောင်း) သေတတ်၏။ သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ သေတတ်သော သဘောရှိကုန်သည်သာတည်း။ (၂)

၅၈၂။ သစ်သီးမှည့်တို့အား နံနက်တိုင်း ကြွေကျရခြင်းကြောင့် ဘေးဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော သတ္တဝါတို့အား သေရခြင်းကြောင့် အမြဲ ဘေးဖြစ် နေ၏။ (၃)

၅၈၃။ အိုးထိန်းသည် ပြုလုပ်အပ်သော မြေအိုးမြေခွက်အားလုံးတို့သည် ကွဲခြင်းလျှင်အဆုံးရှိ ကြကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ သတ္တဝါတို့၏ အသက်သည် သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိ၏။ (၄)

၅၈၄။ ငယ်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြီးသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မိုက်သူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပညာရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း ထိုသူအားလုံးတို့သည် သေမင်းနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါ ကြရကုန်၏။ အလုံးစုံသောသူတို့သည် သေမင်း၏ အထံသို့ ဆိုက်ရောက်ကြရကုန်၏။ (၅)

၅၈၅။ သေမင်း နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တမလွန်လောကသို့ သွားကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့ တွင်အမိအဖသည်သားသမီးကို (သေဘေးမှ) မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ ဆွေမျိုးတို့သည်လည်း ဆွေမျိုး တို့ကို (သေဘေးမှ) မစောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်။ (၆)

၅၈၆။ ကြည့်ရှုစမ်းပါလော့ သတ်မည့်နွားကို ဆောင်ယူသွားသကဲ့သို့ ဆွေမျိုးတို့ကြည့်ရှုနေ ကြကုန်စဉ်ပင် အထူးထူး အထွေထွေ ငိုကြွေး မြည်တမ်းနေကြကုန်စဉ်မှာပင် သတ္တဝါတို့တွင်တစ် ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ သေမင်းသည် ဆောင်ယူသွားလေ၏။ (၇)

၅၈၇။ ဤသို့ သတ္တဝါအပေါင်းကို သေခြင်းတရားသည်လည်းကောင်း၊ အိုခြင်း တရားသည်လည်းကောင်းအလွန်ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိတို့သည် လောကအကြောင်းကို သိ၍မစိုးရိမ်ကြကုန်။ (၈)

၅၈၈။ (ဤဘဝသို့) လာသည်လည်းဖြစ်သော (ဘဝတစ်ပါးသို့) သွားသည်လည်းဖြစ်သော အကြင်သူ၏လမ်းခရီးကို မသိ၊ ထိုသူ၏ သွားရာ လာရာ ခရီး နှစ်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ မမြင်ရ၊ အကျိုးမဲ့ငိုကြွေး၏။ (၉)

၅၈၉။ ငိုကြွေးသည်ဖြစ်၍ အကျိုး တစ်စုံတစ်ရာကို ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါမူ တွေဝေသည်ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲလျက် အကျိုးတစ်စုံတစ်ရာကို ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါမူ ပညာရှိသည် ထိုငိုကြွေးမှုစသည်ကို ပြုရာ၏။

(၁၀)

၅၉၀။ (တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်) ငိုကြွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စိုးရိမ်မှု ဆွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်၊ ထိုငိုကြွေး သူအား ဆင်းရဲသာလျှင် လွန်စွာ ဖြစ်ရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း ပင်ပန်းရာ၏။ (၁၁)

၅၉၁။ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသူသည် ကြုံလှိသော ကိုယ်ရှိသူ အဆင်းမလှသူ ဖြစ်ရ၏။ ထိုသို့ ငိုကြွေးသဖြင့် သေသောသူတို့သည် မမျှ တနိုင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ငိုကြွေးခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ (၁၂)

၅၉၂။ စိုးရိမ်မှု 'သောက'ကို မပယ်စွန့်နိုင်သော သတ္တဝါသည် လွန်စွာ (ကိုယ် စိတ်) ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ သေသူကို အကြောင်းပြု၍ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ် ညည်းတွားသူသည် စိုးရိမ်ခြင်းသို့ အလိုသို့ အစဉ်လိုက်ရ၏။ (၁၃)

၅၉၃။ ဤလောက၌ တမလွန်သို့ သွားသော ကံအားလျော်စွာ ဘဝသို့ ကပ် ရောက်ရကုန်သော တစ်ပါးသောသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သေမင်း၏ အလိုနိုင်ငံသို့ ရောက်ကုန်၍ (သေဘေးဖြင့်) တုန်လှုပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုလော့။ (၁၄)

၅၉၄။ မှန်၏ (သတ္တဝါတို့သည်) အကြင်သို့ သော အသက်ရှည်လိမ့်မည် အနာ ကင်း လိမ့်မည်စသော အခြင်းအရာဖြင့် ထင်မှတ်အောက်မေ့ကုန်၏။ ထိုထင်မှတ် အောက်မေ့သည်မှတစ်ပါး သေခြင်းအနာရောဂါများခြင်းစသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လောက၏ အကြောင်းကို ရှုပါလော့။ (၁၅)

၅၉၅။ ဤလောက၌ သတ္တဝါသည် အနှစ်တစ်ရာသော်လည်း အသက်ရှည်ရ၏။ အနှစ်တစ်ရာထက်အလွန်သော်လည်း အသက်ရှည်ရ၏။ သို့ပင် အသက်ရှည်ရသော်လည်း ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့မှ ကင်း၍ဖြစ်ရတတ်၏။ (နောက်ဆုံး၌မူ) အသက်ကို စွန့်ရသည်သာတည်း။ (၁၆)

၅၉၆။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားတော်ကို) ကြားနာရ၍ သေသောသူကို တွေ့မြင်ရသည်ရှိသော် ဤသေသောသူသည် တစ်ဖန် အသက်ရှင်ပါစေ သတည်းဟု ငါ တောင့်တ၍မရနိုင်တော့ပေဟု ပိုင်းခြားသိလျက် ငိုကြွေးခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ (၁၇)

၅၉၇။ မီးလောင်နေသော အိမ်ကို ရေဖြင့် ငြိမ်းသတ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ တည်ကြည်သည် ဖြစ်၍ပဋိသန္ဓေပညာရှိသော အကြားအမြင် ပညာရှိ၍ လိမ္မာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (မိမိအပေါ်၌) ကျရောက်နေသော စိုးရိမ်မှု 'သောက'ကို လျင်စွာငြိမ်းစေရာ၏။ လေသည် လဲ ဝါဂွမ်းကို တိုက်ခတ် ဖျက်ဆီးလိုက်သကဲ့သို့ စိုးရိမ်မှု 'သောက'ကို ဖျက်ဆီးရာ၏။ (၁၈)

၅၉၈။ မိမိ၏ ချမ်းသာကို ရှာသောသူသည် ငိုကြွေးမှု တောင့်တမှု နှလုံး မသာယာမှုဟူသော မိမိ၌ စူးဝင်နေသော မြားပြောင့်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ပင် နုတ်ရာ၏။ (၁၉)

၅၉၉။ မြားပြောင့်ကို နုတ်ပြီးသူသည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိကို) မမှီမှု၍ စိတ်၏ ငြိမ်း အေးခြင်းသို့ ရောက်လျက်စိုးရိမ်မှုအားလုံးကို လွန်မြောက်ကာ စိုးရိမ်မှုမရှိ ငြိမ်းအေးသူ ဖြစ်၏။ (၂၀)

ရှစ်ခုမြောက် သလ္လသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

ဇု-ဝါသေဋ္ဌသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဣစ္ဆာနဂ်လ နိဂုံးဣစ္ဆာနဂ်လ တောအုပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ စင်္ကြံပုဏ္ဏား တာရုက္ခ ပုဏ္ဏားပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား ဇာဏေဿာဏိပုဏ္ဏား တောဒေယျပုဏ္ဏားဟူသော အလွန် ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး များစွာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး အလွန် ထင်ရှားကျော်စောသော ပုဏ္ဏားသူဌေးတို့သည်လည်းကောင်း ဣစ္ဆာနဂ်လ နိဂုံး၌တည်းခိုနေ ထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇလုလင်တို့သည် အညောင်းပြေလမ်းလျှောက် ခြင်းဖြင့် တစ်ယောက်နောက် တစ်ယောက်လိုက်ကာ စင်္ကြံသွားလာ လှည့်လည်လျက်နေကြကုန် စဉ် "အဘယ်သို့ သော အကြောင်းဖြင့် ဗြာဟ္မဏဖြစ်နိုင်သနည်း"ဟု ဤအကြားစကားသည် ဖြစ် ပေါ်၏။

ဘာရဒွါဇလုလင်က ဤသို့ ဆို၏ "အချင်းဝါသေဋ္ဌ အမိဖက် အဖဖက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ် ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏။ ဇာတ် နှင့် စပ်သောစကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ အချင်းဝါသေဋ္ဌ ဤမျှဖြင့်ပင် ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်နိုင်၏"ဟု ဆို၏။

ဝါသေဋ္ဌလုလင်က ဤသို့ ဆို၏ "အချင်းဘာရဒွါဇ သီလရှိ၏။ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ အချင်း ဘာရဒွါဇဤမျှဖြင့်ပင် ဗြာဟ္မဏဖြစ်နိုင်၏"ဟု ဆို၏။ ဘာရဒွါဇလုလင်သည် ဝါသေဋ္ဌလုလင် ကို နားလည်စေခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်သည်သာတည်း၊ ဝါသေဋ္ဌလုလင်သည်လည်း ဘာရဒွါဇလုလင် ကို နားလည်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌလုလင်သည် ဘာရဒွါဇလုလင်ကို ဤသို့ ပြော၏ "အချင်းဘာရဒွါဇ သာကီဝင် မင်း မျိုးမှရဟန်းပြုသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဣစ္ဆာနဂ်လနိဂုံး ဣစ္ဆာ နဂ်လတောအုပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအချှင်ဂေါတမအား ကောင်းသော ကျော်စော သံသည် ပျံ့နှံ့၍တက်၏- 'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ။ပ။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်းဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ'မည်တော်မူ၏'ဟု ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။ အချင်းဘာရဒွါဇ သွားကြစို့၊ ရဟန်း

ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းဂေါတမအား ဤအကြောင်းကို မေးကုန်အံ့၊ ရဟန်းဂေါတမ ဖြေကြားသော အတိုင်း ထိုအကြောင်းကို ငါတို့မှတ်သားကုန်အံ့"ဟု ပြော၏။ "အချင်းဝါသေဋ္ဌ ကောင်းပါပြီ"ဟု ဘာရဒွါဇလုလင်သည် ဝါသေဋ္ဌလုလင်အား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ ဘာရဒွါဇနှင့် ဝါသေဋ္ဌလုလင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရ ဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ဝါသေဋ္ဌလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏-

၆၀၀။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်သည် ဗေဒင်သုံးပုံကို တတ်မြောက်ကုန်၏ဟု ဆရာကခွင့်ပြုပြီးသူ မိမိကလည်း ဝန်ခံပြီးသူ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏား၏ (တပည့်ကြီးပါတည်း)၊ ဤလုလင်ကား တာရုက္ခပုဏ္ဏား၏ (တပည့်ကြီးပါတည်း)။ (၁)

၆၀၁။ အကျွန်ုပ်တို့သည် (ရှေးဆရာတို့) ဟောကြားအပ်သော ဗေဒင်သုံးပုံအပါ အဝင် ပဒကျမ်း ဗျာကရုဏ်းကျမ်းစသည်တို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ ပဒကျမ်း ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို ဆောင်သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ ဗေဒင်အရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆရာနှင့် တူပါကုန်၏။ (၂)

၆၀၂။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အမျိုးဇာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အယူဝါဒ၌ ငြင်းခုံမှု ရှိပါ၏။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ဗြာဟ္မဏဖြစ်၏ဟု ဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏားက ဆိုပါ၏။ အကျွန်ုပ်က (ပြုလုပ်မှုကုသိုလ်) ကံအားဖြင့် ဗြာဟ္မဏဖြစ်၏ဟု ဆိုပါ၏။ စက္ခုငါးပါးရှိ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ သိတော်မူပါ။ (၃)

၆၀၃။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အချင်းချင်း သိနားလည်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကြပါကုန်၊ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်သည် တရားအားလုံးကိုမှန်စွာ သိသူ (ဘုရား)ဟု ကျော်စောထင်ရှားသော အသျှင် ဘုရားကို မေးလျှောက်ရန် လာကြပါကုန်၏။ (၄)

၆၀၄။ လောက၌ ရှိခိုးလိုသူတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို လွန်သော လပြည့်ဝန်းကို စိတ်ဖြင့်ကပ် ရောက်၍ လက်အုပ်ချီလျက် ရှိခိုးကြကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကိုလည်းရှိခိုး ကြပါကုန်၏။ (၅)

၆၀၅။ လောက၌ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သော အသျှင်ဂေါတမကို အကျွန်ုပ်တို့ မေး လျှောက်ပါ ကုန်၏။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် 'ဗြာဟ္မဏ' ဖြစ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် (ပြုလုပ်မှုကုသိုလ်) ကံအား ဖြင့် 'ဗြာဟ္မဏ'ဖြစ်ပါသလော၊ 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု မသိကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု သိနိုင် လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောတော်မူပါလော့။ (၆)

၆၀၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏) -

ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့၏ အမျိုးဇာတ်အကျယ်ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အစဉ် အတိုင်း သင်တို့အား ငါဟောကြားပေအံ့၊မှန်၏- အမျိုးဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုး စီတစ်မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၇)

၆၀၇။ မြက်သစ်ပင်တို့ကိုလည်း သင်တို့ သိကြကုန်၏။ ထိုမြက်သစ်ပင်တို့သည် မြက်သစ်ပင်မျိုး ဟု ဝန်မခံကြကုန်၊ (ဝန်မခံကြကုန်သော်လည်း) ထိုမြက်သစ်ပင်တို့၏ အသွင်အပြင်သည် အမျိုး ဇာတ်အားဖြင့်ဖြစ်၏။ (ထိုမြက်သစ်ပင်တို့၏) အမျိုး ဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၈)

၆၀၈။ ထိုမှ (တစ်ပါးသော) ပေါက်ဖတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နံ့ကောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရွက်ပိုးရွှေတို့တို့ကိုလည်းကောင်း သင်တို့ သိကြကုန်၏။ ထိုပေါက်ဖတ်စသည်တို့၏ အသွင်အပြင်သည်အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်၏။မှန်၏ - အမျိုး ဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ် မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၉)

၆၀၉။ ငယ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော ကြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော အခြေလေး ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း သင်တို့ သိကြကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသွင် အပြင်သည် အမျိုးဇာတ် အားဖြင့်ဖြစ်၏။မှန်၏- အမျိုးဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၁၀)

၆၁၀။ ဝမ်းပိုက်ရေလျှင် အခြေရှိကုန်သော ရှည်သော ကျောက်ကုန်းရှိကုန်သော မြွေတို့ကိုလည်း သင်တို့သိကြကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသွင်အပြင်သည် အမျိုး ဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်၏။မှန်၏- အမျိုးဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ များ ပြားလှကုန်၏။ (၁၁)

၆၁၁။ ထိုမှတစ်ပါး ရေ၌ ပေါက်ဖွား၍ ရေ၌ ကျက်စားတတ်ကုန်သော ငါးတို့ကိုလည်း သင်တို့သိ ကြကုန်၏။ ထိုရေသတ္တဝါတို့၏ အသွင်အပြင်သည် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်၏။မှန်၏-အမျိုး ဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၁၂)

၆၁၂။ ထိုမှတစ်ပါး အတောင်ဖြင့် သွားကုန်သော ကောင်းကင်၌ ပျံကုန်သော ငှက်တို့ကိုလည်း သင်တို့သိကြကုန်၏။ ထိုငှက်သတ္တဝါတို့၏ အသွင်အပြင်သည် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်၏။ မှန်၏ -အမျိုးဇာတ်တို့သည် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ များပြားလှကုန်၏။ (၁၃)

၆၁၃။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အမျိုးဇာတ်တို့၌ ဇာတ်ဖြင့်ပြီးသော အသီးသီးသော အသွင်အပြင်ရှိ သကဲ့သို့ ဤအတူ လူတို့၌ အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ပြီးသော အသီးသီးသော အသွင်အပြင် မရှိ။ (၁၄)

၆၁၄။ လူတို့၌ ဆံပင်တို့ဖြင့်မူလည်း အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဖြစ်သော အသွင်အပြင် အထူး မရှိ၊ ဦးခေါင်းနားရွက် မျက်စိ နှာခေါင်း နှုတ်ခမ်း မျက်ခုံးတို့ဖြင့်မူလည်း အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဖြစ်သော အသွင်အပြင်အထူးမရှိ။ (၁၅)

၆၁၅။ လည်ပင်း ပခုံး ဝမ်းဗိုက် ကျောက်ကုန်း ခါး ရင် ကျဉ်းမြောင်းရာအင်္ဂါ မေထုန်အားဖြင့်မူ လည်းအမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဖြစ်သော အသွင်အပြင် အထူးမရှိ။ (၁၆)

၆၁၆။ လက်သည်း ခြေသည်း ခြေသလုံး ပေါင် အဆင်းအသံတို့ဖြင့်မူလည်း အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဖြစ်သော အသွင်အပြင် အထူးမရှိ၊ လူမှတစ်ပါးသော သစ်ပင်စသော ဇာတ်တို့၌ ဇာတ်ဖြင့်ဖြစ်သော အသွင်အပြင်ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူ လူတို့၌ ဇာတ်ဖြင့်ဖြစ်သော အသွင်အပြင် အထူးမရှိ။ (၁၇)

၆၁၇။ လူတို့တွင် (ပုဏ္ဏားအစရှိသူတို့၏) ကိုယ်တို့၌ အသီးသီးဖြစ်သော ဤဆံပင်အစရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်ထူးခြားမှု မရှိ၊ (သို့ ပင်မရှိပါသော်လည်း) လူတို့ဝယ် ဗြာဟ္မဏ ခတ္တိယဟု ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းခန္ဓာကိုယ်တို့၌ အမည်ပညတ်အားဖြင့်သာ ခေါ်ဆိုရ၏။ (၁၈)

၆၁၈။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို လယ်ထွန်မှုကိုမှီ၍ အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် လယ်သမား 'ကဿက' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၁၉)

၆၁၉။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အထူးထူးသော လက်မှုပညာဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် လက်မှုပညာသည် 'သိပ္ပိက' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၀)

၆၂၀။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အရောင်းအဝယ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် ကုန်သည် 'ဝါဏီဇ' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၁)

၆၂၁။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို သူတစ်ပါးတို့၏ အစေအပါးအဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် အစေခံ 'ပေသိက' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၂)

၆၂၂။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှုဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် သူခိုး 'စောရ' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၃)

၆၂၃။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို မြားလှံစသော လက်နက်ဖြင့် အသက် မွေး၏။ ထိုသူသည် စစ်မှုထမ်း 'ယောဓာဇီဝ' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၄)

၆၂၄။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ပုရောဟိတ်အမှုဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် ယဇ်ပူဇော်တတ်သူ 'ယာဇက' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ'မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၅)

၆၂၅။ လူတို့တွင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို မြို့ ရွာကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းနိုင်ငံကိုလည်းကောင်း သုံးဆောင်ခံစား၏။ ဤသူသည် မင်း 'ရာဇာ' မည်၏။ 'ဗြာဟ္မဏ' မမည်၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့။ (၂၆)

၆၂၆။ (ဝါသေဋ္ဌ) ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်သော ပုဏ္ဏေးမမှဖြစ်သောသူကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ မဆို၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် ရာဂစသောကြောင့်ကြမှု ကိလေသာရှိခဲ့မှု ဘောဝါဒီ အမည် ရှိ၏။ကြောင့်ကြမှု ကိလေသာလည်း မရှိ၊ စွဲလမ်းမှုလည်း မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၂၇)

၆၂၇။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော အနှောင်အဖွဲ့ သံယောဇဉ်အားလုံးကို ဖြတ်၍ထိတ်လန့်ပူပန်မှု မရှိ၊ ကပ်ငြိတတ်သည့် ကိလေသကို လွန်သော ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါဆို၏။ (၂၈)

၆၂၈။ (ဝါသေဋ္ဌ ဒေါသတည်းဟူသော) နှောင်ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ (တဏှာတည်းဟူသော) လွန်ကြိုးကိုလည်းကောင်း ကိန်းအောင်းနေသော ကိလေသာနှင့် တကွသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိခြောက်ဆယ့် နှစ်ပါးတည်းဟူသော ထူးကြိုးကိုလည်းကောင်း ဖြတ်၍ အဝိဇ္ဇာတံခါးကျင် မင်းတုပ်ကို ပယ်နုတ် ပြီးလျှင် သစ္စာလေးပါးကို သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၂၉)

၆၂၉။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆဲရေးခြင်း ပုတ်ခတ်ညှဉ်းဆဲခြင်း နှောင် ဖွဲ့ခြင်းကို အမျက်မထွက်ဘဲသည်းခံ၏။ သည်းခံခြင်းအားတည်းဟူသော စစ်သည် ဗိုလ်ပါရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၀)

၆၃၀။ (ဝါသေဋ္ဌ) အမျက်လည်းမထွက်၊ စုတင်အကျင့်လည်းရှိသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ တဏှာပြန့်ပြောခြင်းလည်း မရှိ၊ ယဉ်ကျေး၍ အဆုံးစွန်သော ကိုယ် ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၁)

၆၃၁။ (ဝါသေဋ္ဌ) ကြာဖက်၌ ရေမတင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ပွတ်ဆောက်) စူးဖျား၌ မုန်ညှင်းစေ့မတည်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း ကာမတို့၌ မကပ်ငြိ မလိမ်းကျသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါဆို၏။ (၃၂)

၆၃၂။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝ၌ပင် မိမိ၏ ဆင်းရဲကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိ၏။ ချအပ်သော ခန္ဓာဝန်ရှိ၍ ကိလေသာတို့နှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၃)

၆၃၃။ (ဝါသေဋ္ဌ) နက်နဲသော ပညာရှိသော ထက်မြက်သော ပညာရှိသော လမ်းမှန်ကိုဟုတ် သည်မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၄)

၆၃၄။ (ဝါသေဋ္ဌ) လူတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းတို့နှင့်လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသောသူတို့နှင့်မ ရောယှက်သောတဏှာကင်းကြောင်း အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ အလို နည်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၅)

၆၃၅။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိတ်လန့်တတ်သော ပုထုဇဉ် သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် တို့၌လည်းကောင်း၊ မကြောက်မလန့်တည်တံ့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်းကောင်း တုတ် လက်နက်ကို ပယ်ချထားပြီးဖြစ်၍ မိမိလည်း မသတ် သူတစ်ပါးကိုလည်း မသတ်စေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါဆို၏။ (၃၆)

၆၃၆။ (ဝါသေဋ္ဌ) ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသူတို့၌ မဆန့်ကျင်သော ဓားတုတ်ရှိသူတို့၌ ဓားတုတ်ချ ပြီးသည်ဖြစ်၍ ရန်ငြိမ်းသော စွဲလမ်းအပ်သောတရားတို့၌ စွဲလမ်းခြင်း မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၇)

၆၃၇။ (ဝါသေဋ္ဌ) မုန့်ညင်းစေ့သည် (ပွတ်ဆောက်) စူးဖျားမှ လျောကျသကဲ့သို့ စွဲမက်မှု
'ရာဂ'အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ထောင်လွှားမှု 'မာန' သူတစ်ပါး၏ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးမှု 'မက္ခ'တို့
ကင်းပလျောကျပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၈)

၆၃၈။ (ဝါသေဋ္ဌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) မည်သည့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ အမျက်ဒေါသဖြင့် မ
ထိခိုက်မငြိစွန်းစေမှု၍ နူးညံ့ပြေပြစ်လျက် သဘောအဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်စေသောမှန်သော စကားကို
ပြောဆိုရာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၃၉)

၆၃၉။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ ပိုင်ရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ရှည်သည်ဖြစ်စေ၊
တိုသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ
မခိုးယူ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၀)

၆၄၀။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤလောက၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း
မက်မောမှု 'တဏှာ'တို့ မရှိကုန်၊ မက်မောမှု 'အာသာ' ကင်း၍ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၁)

၆၄၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းတို့ မရှိကုန်၊ တရားမှန်ကို သိ၍သို့လောသို့လော
တွေးတောခြင်း မရှိ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ရောက်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၂)

၆၄၂။ (ဝါသေဋ္ဌ) ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးစုံတို့ကို
လည်းကောင်း၊ ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာကိုလည်းကောင်း လွန် မြောက်၏။ စုံရိမ်ခြင်းမရှိသော
ကိလေသာမြူကင်းသော စင်ကြယ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၃)

၆၄၃။ (ဝါသေဋ္ဌ) အညစ်အကြေးကင်းသော လမင်းကဲ့သို့ ကိလေသာမရှိ၍ စင်ကြယ်သော
အထူးသဖြင့်ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသော နောက်ကျခြင်းမှ ကင်းလျက် ဘဝတို့၌ နှစ်သက်တတ်
သည့်တဏှာကုန်ပြီးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၄)

၆၄၄။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂတည်းဟူသော ဘေးကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာ
တည်းဟူသော အသွားခက်သည့် ခရီးကိုလည်းကောင်း၊ သံသရာတည်းဟူသော အကူးခက်သည့်
သမုဒ္ဒရာကိုလည်းကောင်း၊ မောဟတည်းဟူသော အမိုက် မှောင်ကိုလည်းကောင်းလွန်မြောက်ပြီး
ဩဃလေးပါးကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်၏။
ကိလေသာတို့ကို ရှို့မြှိုက်လေ့ ရှိ၏။ တဏှာကင်း၏။ သို့လောသို့လော တွေးတောမှု မရှိ၊
အစွဲအလမ်းကင်း၍ ငြိမ်းအေး၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၅)

၆၄၅။ (ဝါသေဋ္ဌ) ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့ကို ပယ်၍ အိမ်ရာ မထောင်ဘဲ
ရဟန်းပြု၏။ ကုန်ပြီးသော ကာမကုန်ပြီးသော ဘဝရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။
(၄၆)

၆၄၆။ (ဝါသေဋ္ဌ) ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာကို ပယ်၍ အိမ်ရာ မထောင်ဘဲ ရဟန်းပြု၏။ ကုန်ပြီးသောတဏှာကုန်ပြီးသော ဘဝရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မြာဟ္မဏဟု ငါဆို၏။ (၄၇)

၆၄၇။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ၌ ဖြစ်သော အစီးအပွားကို ပယ်စွန့်၍ နတ်၌ ဖြစ်သော အစီးအပွားကို လွန်မြောက်၏။ အလုံးစုံသော အစီးအပွားနှင့် မယှဉ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါဆို၏။ (၄၈)

၆၄၈။ (ဝါသေဋ္ဌ) ကာမဂုဏ်၌ မေ့လျော့ခြင်း (ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌) မေ့လျော့ခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ငြိမ်းအေးပြီးသော ဥပဓိမရှိသော အလုံးစုံသော လောကကို လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ရဲရင့်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၄၉)

၆၄၉။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါတို့၏သေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကိုလည်းကောင်း အလုံးစုံအားဖြင့် သိ၏။ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိသောသူတော်ကောင်းအကျင့်ကို ကောင်းစွာကျင့်၍ သစ္စာလေးပါးကို သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါဆို၏။ (၅၀)

၆၅၀။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ လားရာဂတိကို နတ် ဂန္ဓဗ္ဗနတ် လူတို့သည် မသိနိုင်ကုန်၊ အာသဝေါကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၅၁)

၆၅၁။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား (အတိတ်) ခန္ဓာ၌လည်းကောင်း၊ (အနာဂတ်) ခန္ဓာ၌လည်းကောင်း၊ (ပစ္စုပ္ပန်) ခန္ဓာ၌လည်းကောင်းကြောင့်ကြမှု မရှိ၊ကြောင့်ကြမှုမရှိသော စွဲလမ်းမှုကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၅၂)

၆၅၂။ (ဝါသေဋ္ဌ) ရှေ့ဆောင် နွားလားဥဿာနှင့်တူသော မြတ်၍ လုံ့လရှိသော သီလက္ခန္ဓစသည်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော မာရ်သုံးပါးကို အောင်ပြီးသောတဏှာကင်းသော ကိလေသာအညစ်အကြေးဆေးလျှော်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးကို သိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၅၃)

၆၅၃။ (ဝါသေဋ္ဌ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိ၏။ နတ်ပြည် ငရဲပြည် ကိုလည်း မြင်၏။ ပဋိသန္ဓေကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မြာဟ္မဏ'ဟု ငါ ဆို၏။ (၅၄)

၆၅၄။ လောက၌ အမည်အနွယ်ကို အထူးထူးအထွေထွေ ကြံဆအပ်၏။ ဤသို့ ကြံဆခြင်းသည် အမည်ပညတ်မျှသာတည်း၊ အမည်ပညတ်သည် ခေါ်ဝေါ်သမုတ် သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုထိုမွေးဖွားရာအချိန်ကာလကပင် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် အထူးထူးအထွေထွေမှည့်ခေါ်ကြံဆအပ်၏။ (၅၅)

၆၅၅။ မသိကြကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံး၌ မိစ္ဆာအယူသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး ကိန်းဝပ်၏။ မသိကြကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် 'ဗြာဟ္မဏဖြစ်၏'ဟု ဆို ကြကုန်၏။ (၅၆)

၆၅၆။ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် 'ဗြာဟ္မဏ'မဖြစ်နိုင်၊ အမျိုးဇာတ်ကြောင့် 'ဗြာဟ္မဏ' မဟုတ်သူလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ပြုလုပ်သော အမှုကြောင့် သာ 'ဗြာဟ္မဏ'ဖြစ်၏။ ပြု လုပ်သော အမှုကြောင့် သာ'ဗြာဟ္မဏ'မဟုတ်သူ ဖြစ်၏။ (၅၇)

၆၅၇။ အလုပ်ဖြင့် လယ်သမားဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် လက်မှုပညာသည် ဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် ကုန်သည် ဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် အစေခံ ဖြစ်၏။ (၅၈)

၆၅၈။ အလုပ်ဖြင့် ခိုးသူ ဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် စစ်မှုထမ်းသူလည်း ဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် ယဇ်ပူဇော် တတ်သူဖြစ်၏။ အလုပ်ဖြင့် မင်း ဖြစ်၏။ (၅၉)

၆၅၉။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ရှုမြင်ကုန်သော ကံ ကံ၏အကျိုး၌ လိမ္မာကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဤအကြောင်းကံကို မြင်ကုန်၏။ (၆၀)

၆၆၀။ လောကသည် ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ သွားနေသော ရထား၏နားပန်းစောင့်သည် (ရထားဘီးကို) ထိန်းဖွဲ့ထားသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့ကို ကံသည် ထိန်းဖွဲ့ ထား၏။ (၆၁)

၆၆၁။ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျင့်မြတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စောင့်စည်းမှု 'သီလ'ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့်လည်းကောင်း ဤမြတ်သော ကံကြောင့် သာ 'ဗြာဟ္မဏ'ဖြစ်၏။ ထိုဗြာဟ္မဏအဖြစ်သည် မြတ်၏။ (၆၂)

၆၆၂။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကိလေသာငြိမ်းအေးပြီးသောတစ်ဖန်ဘဝ သစ်၌ ဖြစ်မှုကုန် ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာရှိတို့၏ မြဟ္မာလည်း မည်၏။ သိကြားလည်း မည်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ သိလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၆၃)

ဤသို့ ဟောတော်မူသော် ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇလုလင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဂေါတမတရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ ယနေ့မှ အစပြု၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာတို့ဟူ၍မှတ်တော်မူပါ"ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ကိုးခုမြောက် ဝါသေဋ္ဌသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၀-ကောကာလိကသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောအရပ်၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလုလားတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အလိုတို့၏နိုင်ငံသို့ လိုက်ကြကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ကောကာလိကရဟန်းအား "ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ထိုက်သူ စိတ်ချထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော်လည်း သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့သည် ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အလိုတို့၏နိုင်ငံသို့ လိုက်ကြကုန်၏"ဟု လျှောက်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ကောကာလိကရဟန်းအား "ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြု၍ ဖဲသွား၏။ ဖဲသွား၍ မကြာသေးသော ကောကာလိကရဟန်းအား မုန်ညင်းစေ့ခန့်ရှိကုန်သော အဖုအပိန်တို့ဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့၍ ဖြစ်၏။ မုန်ညင်းစေ့ခန့်လောက်မှ ပဲနောက်စေ့ခန့်လောက် ပဲနောက်စေ့ခန့်လောက်မှ စားတော်ပဲခန့်လောက် ဖြစ်ကုန်၏။ စားတော်ပဲခန့်လောက်မှ ဆီးစေ့ခန့်လောက် ဆီးစေ့ခန့်လောက်မှ ဆီးသီးခန့်လောက် ဆီးသီးခန့်လောက်မှ သျှိသျှားသီးလုံးခန့်လောက် သျှိသျှားသီးလုံးခန့်လောက်မှ ဥသျှစ်သီးခန့်လောက် ဥသျှစ်သီးခန့်လောက်မှ ဥသျှစ်သီးမှည့်ခန့်လောက် ဥသျှစ်သီးမှည့်ခန့်လောက် ဖြစ်ပြီး၍ ပေါက်ကွဲကုန်၏။ ပြည် သည်

လည်းကောင်း၊ သွေးသည်လည်းကောင်း ယိုစီးကုန်၏။ ထို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် ထို အနာဖြင့်သာလျှင် သေလေ၏။ သေသော ကောကာလိကရဟန်းသည်သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂ လ္လာန်တို့၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့သောကြောင့် ပဒုမဇရဲ၌ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ အလွန်နှစ်သက် ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ကောကာလိကရဟန်းသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်သော ကောကာလိက ရဟန်းသည်သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့သော ကြောင့် ပဒုမဇရဲ၌ ဖြစ်၏"ဟု လျှောက်၏။ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်လေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ သဟ မ္ပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအချိန်၌။ပ။ ရဟန်းတို့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာ သည်ဤစကားကို လျှောက်ပြီး၍ ငါဘုရားကို အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ် လေ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ပဒုမဇရဲ၌ အသက်ပမာဏသည် အဘယ်မျှ ရှည်ပါသနည်း"ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ပဒုမဇရဲ၌ အသက် ပမာဏကား ရှည်သည်သာတည်း၊ ထိုပဒုမဇရဲ၏ အသက်ပမာဏကို "ဤမျှလောက်သော နှစ် တို့"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက်သော နှစ်အရာတို့"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဤမျှလောက် သော နှစ်အထောင်တို့"ဟူ၍လည်းကောင်း "ဤမျှလောက်သော နှစ်အသိန်း တို့"ဟူ၍လည်းကောင်း ရေတွက်ခြင်းငှါ မလွယ်ကူဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏လောဟု လျှောက်၏။ "ရဟန်း တတ်ကောင်း၏"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်း ကောသလတိုင်း၌ ဖြစ်သောတို့နှစ်ဆယ်ဝင် နှမ်းလှည်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုနှမ်းလှည်းမှ ယောကျ်ားသည် အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာထက်လွန်သဖြင့် တစ်စေ့တစ်စေ့သော နှမ်းကို ထုတ်ပစ်ရာ၏။ ရဟန်း ကောသလတိုင်း၌ ဖြစ်သောတို့နှစ်ဆယ်ဝင် ထိုနှမ်းလှည်းသည် လုံလဖြင့် လျင်မြန်စွာသာလျှင် ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ တစ်ခုသော အဗ္ဗုဒ္ဓဇရဲသည်ကုန်ခြင်းသို့ မ ရောက်ရာ၊ ရဟန်း အဗ္ဗုဒ္ဓဇရဲနှစ်ဆယ်သည် နိရဗ္ဗုဒ္ဓဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း နိရဗ္ဗုဒ္ဓဇရဲနှစ် ဆယ်သည် အဗဗဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဗဗဇရဲနှစ်ဆယ်သည် အဟဟဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဟဟဇရဲနှစ်ဆယ်သည်အဋ္ဌဋ္ဌဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း အဋ္ဌဋ္ဌဇရဲနှစ်ဆယ်သည် ကုမုဒ ဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်းကုမုဒဇရဲနှစ်ဆယ်သည်သော ဂန္ဓိကဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်းသော ဂ ဂန္ဓိက ဇရဲနှစ်ဆယ်သည်ဥပ္ပလဇရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ဥပ္ပလဇရဲနှစ်ဆယ်သည် ပုဏ္ဏရိက

ငရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်းပုဏ္ဏရိကငရဲနှစ်ဆယ်သည် ပဒုမငရဲတစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ကောကာ လိကရဟန်းသည်သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့သောကြောင့် ပဒုမငရဲ၌ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ကောင်းသော စကား ကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ထို့နောက် ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏-

၆၆၃။ မွေးဖွားလာသော ယောကျ်ား၏ ခံတွင်း၌ ဓားမနှင့်တူသော စကားသည် ဖြစ်၏။ မ ကောင်းသဖြင့်ဆိုအပ်သော စကားကို ပြောဆိုသောသူမိုက်သည် ယင်း စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။ (၁)

၆၆၄။ အကြင်သူမိုက်သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ချီးမွမ်း၏။ ချီးမွမ်းထိုက်သူကို မူကား ကဲ့ရဲ့၏။ ထို သူမိုက်သည် ခံတွင်းဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူး၏။ ထိုသူမိုက်သည် ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရ။

(၂)

၆၆၅။ လောင်းတန်းကစားရာတို့၌အားလုံးသော စည်းစိမ် မိမိကိုယ်နှင့်တကွ ဥစ္စာဆုံးရှုံးခြင်း ဟူသော အပြစ်သည် အနည်းငယ်သော အပြစ်မျှသာတည်း။ အကြင်သူသည် ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားကုန်သော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏။ ထိုသူ၏ ဤပြစ်မှား သော အပြစ်သည်သာလျှင် (ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြစ်ထက်) ကြီးလှစွာသော အပြစ်မည်၏။ (၃)

၆၆၆။ ယုတ်ညံ့သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ကိုလည်းကောင်း ဆောက် တည်၍ အရိယာ ကို ကဲ့ရဲ့သောသူမိုက်သည် တစ်သိန်းသုံးဆယ့်ခြောက်ခုသော နိရဗ္ဗဒတို့နှင့် ငါးအဗ္ဗဒတို့ ပတ်လုံး ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ (၄)

၆၆၇။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသောသူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ (မိမိ) ပြုလုပ်လျက် မ ပြုလုပ်ဟု ပြောဆိုသောသူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူ နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း ယုတ်သော အမှုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နောင်တမလွန်ဘဝ၌ (ငရဲခံခြင်း) တူကုန်၏။ (၅)

၆၆၈။ အကြင်သူမိုက်သည် မပြစ်မှားထိုက်သော စင်ကြယ်၍ ကိလေသာကင်းသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အားပြစ်မှား၏။ လေညာသို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော သိမ်မွေ့သော မြူမှုန်သည် ထိုပစ်လွှင့်သူသို့ သာပြန်ကျလာဘိသကဲ့သို့ မကောင်းမှုသည် ထိုသူမိုက်သို့သာ ရှေးရှု ပြန်ကျလာ၏။ (၆)

၆၆၉။ အကြင်သူသည် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် မပြတ်ဖြစ်သော လောဘ၌ အမြဲအားထုတ်သူ (ဘုရားစသည်တို့၌) မယုံကြည်သူ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်တတ်သူ (ဘုရားစသည်တို့၏) အဆုံးအမ ကို မနာယူသူ ဝန်တိုတတ်သူ ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှု၌အားထုတ်သူဖြစ်၏။ ထိုသူသည် သူတစ်ပါး တို့ကို နှုတ်ဖြင့် ဆဲရေး၏။ (၇)

၆၇၀။ နှုတ်မငြိမ်သူ အမှန်ကင်းသူ သူတော်မဟုတ်သူ ကြီးပွားမှုကို ဖျက်ဆီး တတ်သူ ယုတ်မာ သူမကောင်းပြုလေ့ရှိသူ ကျက်သရေမဲ့သူ မြတ်စွာဘုရား၏ အဝဇာတသားဖြစ်သူ (ဟယ်) ယောကျ်ားယုတ်သင်သည် စကားများစွာ မပြောဆို လင့်၊ သင်သည် ငရဲသို့ ကျမည့်သူဖြစ်၏။ (၈)

၆၇၁။ ကောကာလိက သင်သည် အစီးအပွားမဲ့ရန်အတွက် ကိလေသာမြူကို (မိမိ အပေါ်၌) ဖြန့်ကြဲ ဘိ၏။ ကြမ်းတမ်းသော အမှုကို ပြုလျက် သူတော်ကောင်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့ဘိ၏။ များစွာသော မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို ပြုကျင့်၍ ကာလရှည်စွာ ငရဲတည်းဟူသော ချောက်သို့ ရောက်ရမည် သာတည်း။ (၉)

၆၇၂။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ ပြုလုပ်ပြီးကံသည် မပျောက်ပျက်နိုင်သည်သာတည်း၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကံသည် ဆည်းပူးသူတံသို့ ရောက်လာ၏။ ဆည်းပူးသူ ကံရှင်သည် ဆည်းပူး အပ်သော ကံကို ရသည်သာတည်း၊ ကြမ်းတမ်းသော အမှုကို ပြုလေ့ရှိသော ပညာနဲ့သူသည် တမလွန်လောကဝယ် မိမိကိုယ်၌ပင် ဆင်းရဲတွေ့မြင်ရ၏။ (၁၀)

၆၇၃။ ထိုသူသည် သံစူး သံငြောင့် အပြည့်နှက်ထားရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အသွား ထက်သော သံတံကျင်သို့လည်းကောင်း မိမိပြုသော ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သည့် ခြစ်ခြစ်ပူသော သံတွေခဲလျှင်အစာရှိသော ငရဲသို့လည်းကောင်း ကပ်ရောက်ရ၏။ (၁၁)

၆၇၄။ ဖမ်းကြကုန် ပုတ်ခတ်ကြကုန်ဟု ဆိုသော ငရဲထိန်းတို့သည်သာယာသော စကားကို မ ပြောဆိုကြကုန်၊ မျက်နှာချိုသာ ကပ်ရောက်လာကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ စောင့်ရှောက်လို၍ကပ် ရောက်လာကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ငရဲသူသတ္တဝါတို့သည် မီးကျိုးအခင်း၌ အိပ်ကြရကုန်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော မီးထဲသို့ ဝင်ကြရကုန်၏။ (၁၂)

၆၇၅။ သံကွန်ရက်ဖြင့်လည်း ရစ်ဖွဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုသံကွန်ရက်အတွင်း၌ သံတူတို့ဖြင့်နှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ကုန်၏။ ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သည့် အမိုက်မှောင် ထူထပ်သော ဓူမရောရူဝငရဲသို့ ဝ ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုအမိုက်မှောင်သည် မြေကြီးကဲ့သို့ ပြန့်ကျယ်၏။ (၁၃)

၆၇၆။ ထိုမှတစ်ပါး ငရဲသူတို့သည် မီးလျှံတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြောင်ပြောင် တောက်သော လောဟကုမ္ပီငရဲအိုးသို့ ဝင်ကြရကုန်၏။ မီးနှင့် အညီအမျှ ဖြစ်ကုန်သော ထိုသံအိုးတို့၌ ကာလ ရှည်ကြာစွာ အဖန်ဖန် ပေါ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျက်ကြရကုန်သည်သာတည်း။ (၁၄)

၆၇၇။ ထို့ပြင်လည်း မကောင်းမှုပြုသူသည် ပြည် သွေးတို့နှင့်ရောသော သံအိုး၌ ကျက်ရ၏။ ထို သံအိုး၌ အဘယ်သို့ ကျက်ရသနည်း၊ အကြင် အကြင်အရပ်သို့ သွားရောက်ရ၏။ ထိုထို သွားရောက်ရာအရပ်၌လည်း ပြည် သွေးတို့ဖြင့် တွေ့ထိသည်ဖြစ်၍ ညစ်ညူးပင်ပန်းဆင်းရဲရ၏။ (ဤသို့ ကျက်ရ၏)။ (၁၅)

၆၇၈။ မကောင်းမှုပြုသူသည် ပိုးလောက်တို့၏ နေရာဖြစ်သော ဘင်ပုပ်ရေငရဲ၌ ကျက်ရ၏။ ထို ဘင်ပုပ်ရေငရဲ၌ အဘယ်သို့ ကျက်ရသနည်း၊ အိုးကင်း ထက် အောက်ဝန်းကျင်သည်အရပ် ခပ်သိမ်းတို့၌ အညီအမျှဖြစ်သောကြောင့် ထိုဘင်ပုပ်ရေ ငရဲ၌ ဖဲသွားရန် လမ်းမရှိ၊ (ဤသို့ ကျက် ရ၏)။ (၁၆)

၆၇၉။ ထို့ပြင်လည်း ထက်မြက်သာ သန်လျက်ရွက်တောငရဲသို့ ကိုယ်အပိုင်း အပိုင်း ပြတ် ကုန်သည်ဖြစ်၍ဝင်ကြရကုန်၏။ ငရဲထိန်းတို့သည် လျှာကို သံများ ချိတ်ဖြင့် ဖောက်ကုန် ဖောက် ကုန်၍ဆွဲထုတ်ကြပြီးလျှင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ နှိပ်စက် ကြကုန်၏။ (၁၇)

၆၈၀။ ထို့ပြင်လည်း သွားလာရန် ခဲယဉ်းလှသော သင်တုန်းဓားသွားကဲ့သို့ ထက်သော အသွားရှိ သော ဝေတ္တရဏီမည်သော ကြိမ်ပိုက်ချောင်းငရဲသို့ ရောက်ကြ ရပြန်၏။ မကောင်းမှုကို ပြု ကြကုန်သော လူမိုက်တို့သည် မကောင်းမှုတို့ကို ပြုကြကုန်၍ ကြိမ်ပိုက် ချောင်းငရဲ၌ ကျရောက် ကြရကုန်၏။ (၁၈)

၆၈၁။ ထိုကြိမ်ပိုက်ချောင်းငရဲ၌ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကြသော ငရဲသူတို့ကို ရွှေသော အဆင်း ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိသော အိမ်ခွေး မြေခွေးတို့သည် အလွန်မက် မောကုန်သည် ဖြစ်၍စားကြကုန်၏။ တောကျီးအ အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ စွန်ရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ အိမ်ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏။ (၁၉)

၆၈၂။ ဤငရဲ၌ မကောင်းမှုပြုပြီးသော သတ္တဝါသည် အကြင်ကမ္မကရဏ အမျိုး မျိုးကို တွေ့ထိ ရ၏။ ဤသို့ ကမ္မကရဏအမျိုးမျိုး ဖြစ်ရခြင်းသည် အလွန်ဆင်းရဲ ပင်ပန်းလေစွတကား၊ ထို့ ကြောင့် ဤလောက၌ သတ္တဝါသည် အသက်အကြွင်း ရှိနေသေးပါမူ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရာ၏။ မမေ့ မလျော့ရာ။ (၂၀)

၆၈၃။ အကြင်တို့နှစ်ဆယ်ဝင် နှမ်းလှည်းတို့ကို ပညာရှိတို့သည် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ထိုနှမ်း လှည်းတို့ကို ပဒုမငရဲ၌ အရေအတွက်အားဖြင့် ဆောင်ပြအပ်ကုန်၏။မှန်၏-ကုဋေငါးသော င်း တစ်ထောင့်နှစ်ရာတို့သည် ပဒုမငရဲသက် ဖြစ်ကုန်၏။ (၂၁)

၆၈၄။ ဤလောက၌ ငရဲတို့ကို အကြင်မျှလောက် ဆင်းရဲလှကုန်၏ဟူ၍ ဆို အပ်ကုန်၏။ ထိုမျှ လောက်ဆင်းရဲလျက်လည်း ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုငရဲ၌ နေရ၏။ ထို့ကြောင့် စင်ကြယ်သော သီလကို ချစ်၍ ကောင်းမြတ်သော ဂုဏ်ရှိသူ အရိယာတို့၌ နှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ကိုလည်းကောင်းအမြဲမပြတ် စောင့်ရှောက်ရာ၏။ (၂၂)

ဆယ်ခုမြောက် ကောကာလိကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၁-နာလကသုတ်

၆၈၅။ အသိတမည်သော (ကဏ္ဍဒေဝီလ) ရှင်ရသေ့သည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန် စင်ကြယ်သည့်အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သော နတ်ပုဆိုးကို မြှောက်လွှင့်ကုန်လျက် အတိုင်းထက် အလွန် ကခုန် မြူးထူးကုန်သောတာဝတိံသာနတ်အပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကိုလည်းကောင်း နေ့သန့်စင်ရာတာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ မြင်လေ၏။ (၁)

၆၈၆။ တက်ကြွဝမ်းမြောက်သည့် စိတ်ရှိကုန်သော နတ်တို့ကို မြင်၍ လေးလေး စားစား ပြုလျက် ထိုနတ်အပေါင်းတို့ထံ၌ ဤစကားကို ဆို၏- နတ်အပေါင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် အလွန်လျှင် ကောင်းသော အမူအရာ ရှိသနည်း၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ နတ်ပုဆိုးကို မြှောက်လွှင့်လျက် သင်တို့ မြူးထူး ပျော်ပါးကြပါကုန်သနည်း။ (၂)

၆၈၇။ အသုရာတို့နှင့် စစ်ထိုးကြကုန်သည်ရှိသော် နတ်တို့အောင်နိုင်၍ အသုရာတို့ရှုံးသောအခါ၌သော်မှလည်း ဤကဲ့သို့ သဘောရှိသော ကြက်သီးမွေးညင်း ထအောင် ဝမ်းမြောက်မှု မဖြစ်စဖူး၊ အဘယ်သို့ သော မဖြစ်စဖူး ထူးကဲသော အာရုံကို မြင်၍ နတ်တို့ဝမ်းမြောက်ကြပါကုန်သနည်း။ (၃)

၆၈၈။ နတ်တို့သည် လေလည်း ချွန်ကြကုန်၏။ သီချင်းလည်း ဆိုကြကုန်၏။ တီးမှုတ်လည်း တီးမှုတ်ကြကုန်၏။ လက်ပမ်းပေါက်လည်း ခတ်ကြကုန်၏။ ကလည်း ကကြကုန်၏။ မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ်၌ နေသော နတ်တို့ သင်တို့ကို ငါ မေးပါ၏။ အိုနတ်တို့ သင်တို့သည် ငါ၏ ယုံမှားခြင်းကို လျင်မြန်စွာဖျောက်ကြကုန်လော့။ (၄)

၆၈၉။ ရတနာမြတ်ဖြစ်သော အတုမရှိသော ဘုရားလောင်းသည် လူ့ပြည် သာကီဝင်မင်းသားတို့၏ဂါမခေတ်နယ်မြေ လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်ဝယ် (သတ္တဝါတို့၏) စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်တော်မူပါ၏။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့သည် နှစ်သက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အလွန်လျှင် ကောင်းသော အမူအရာ ရှိကြပါကုန်၏။ (၅)

၆၉၀။ သတ္တဝါအားလုံးတို့ထက် မြတ်၍ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော သတ္တဝါအားလုံးတို့ ထက်ထူးချွန်၍ လူတို့၌ ဥဿာသဖွယ်ဖြစ်သော ထိုဘုရား လောင်းသည် ဣသိပတနတောအုပ် ဝယ်ခွန်အားရှိသည့် သားတို့သနင်း ခြင်္စေ့သုမင်း ကဲ့သို့ ရဲတင်းသော စကားကို မြွက်ဆိုလျက် ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူလိမ့်မည်။ (၆)

၆၉၁။ ထိုအသိတရသရသေ့သည် ထိုနတ်တို့ ပြောဆိုသံကို ကြား၍ အဆော တလျင် နတ်ပြည်မှ ဆင်းသက်ပြီးနောက် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဝင်ကာ ထိုင်နေပြီးလျှင် မင်းသားသည် အဘယ်အရပ်၌ ရှိနေသနည်း၊ ငါ ကြည့် ရှု လိုပါ၏ဟု သာကီဝင်မင်းသားတို့ကို ပြောဆို၏။ (၇)

၆၉၂။ ထို့နောက် အလွန်လိမ္မာသော ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် ဖိုဝ်၌ အကြိမ်ကြိမ် လှော်၍အဖန်ဖန် ခတ်အပ်သော တောက်ပသော ရွှေကဲ့သို့ အသရေဖြင့် တောက်ပသော မြတ်သော အဆင်းရှိသော မင်းသားငယ်ကိုသာကီဝင်မင်းသားတို့က အသိတမည်သော ကဏ္ဍဒေဝီလရသေ့အား ပြ ကြကုန်၏။ (၈)

၆၉၃။ အသိတရသေ့သည် အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်ပသော မီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ သွားသော အထူးစင်ကြယ်သော ကြယ်တို့၏ အကြီးအမှူး လကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သရဒအခါ၌ မိုးတိမ်မှလွတ်၍ ထွန်းလင်းတောက်ပသော နေကဲ့သို့လည်းကောင်း ထွန်းတောက်ပ သော သတို့သားကို မြင်ရသော်ဝမ်း မြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ပြန့်ပြောများမြတ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'ကို ရလေ၏။ (၉)

၆၉၄။ နတ်တို့သည် များသောအခက်အလက်ရှိသောတစ်ထောင်သောအချက် ဝန်းရှိသော ထီးကို ကောင်းကင်၌ ဆောင်းမိုးပေးကြကုန်၏။ ရွှေအရိုးတပ်သော စာမရီသားမြီး ယပ်တို့သည် တငြိမ့် ငြိမ့်လွှဲခပ်နေကြကုန်၏။ သားမြီးကိုင်သူ ထီးကိုင်သူကို မူကား မမြင်ကြရကုန်။ (၁၀)

၆၉၅။ ကဏ္ဍသိရီဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဆံကျစ်ထုံးဒေဝီလရသေ့သည် တစ်နိက္ခ အချိန်စီး သော ရွှေတုံးကဲ့သို့ ကမ္မလာနီ၌ ထားအပ်သော သတို့သားကိုလည်းကောင်း၊ ဦးထိပ်၌ ဆောင်း မိုးထားအပ်သော ထီးဖြူကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရသော် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူလှမ်းလင့်၏။ (၁၁)

၆၉၆။ လှမ်းယူပြီးလျှင် လက္ခဏာကျမ်း ဗေဒင်ကျမ်းတို့၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးသော ထို ဒေဝီလရသေ့သည်သာကီဝင်မင်းတို့၏ အကြီးအမြတ်ဖြစ်သော သတို့သားကို ဉာဏ်ဖြင့်စုံစမ်း ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ရကား "ဤသတို့သားသည် အခြေနှစ် ချောင်းရှိနတ်လူတို့တွင် အထွတ်အမြတ်ဖြစ်၍ အတုမရှိ မြတ်သောသူတည်း"ဟု မြွက်ဆို ပြော ကြားလေ၏။ (၁၂)

၆၉၇။ ထို့နောက်မှ မိမိလားရမည့် ဂတိကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် စိတ် မချမ်းမြေ့သော သဘောရှိရကား မျက်ရည်ကျလေ၏။ သာကီဝင်မင်းတို့သည် ရှင် ရသေ့ ငိုသည်ကို မြင် ကြကုန်၍ "သတို့သားငယ်၌ အန္တရာယ်ဖြစ်လတ္တံ့လော"ဟု ပြောဆိုမေးမြန်းကြကုန်၏။ (၁၃)

၆၉၈။ ရသေ့သည် စိတ်မချမ်းမြေ့သော သာကီဝင်မင်းတို့ကို မြင်၍ ငါသည် သတို့သားငယ်၌ အစီးအပွားမဲ့ ဖြစ်မည်ကို မတွေ့မမြင်ရပေ၊ ထိုမင်းသားအား အန္တရာယ်ဖြစ်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်၊ ဤမင်းသားသည် သေးသိမ်ယုတ်ညံ့သူ မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ဝမ်းမြောက်သော စိတ် ရှိ

ကြပါကုန်လော့။ (၁၄)

၆၉၉။ ဤမင်းသားသည် မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်လတ္တံ့၊ ထိုမင်းသားသည်မြင့် မြတ်စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ပြီးလျှင် များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်လျက် ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟော တော်မူလတ္တံ့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်သည် ကျယ်ပြန့်သည် ဖြစ်လတ္တံ့။ (၁၅)

၇၀၀။ ဤလူ့ပြည်၌ ငါ၏အသက်ကြွင်းသည် ကြာမြင့်တော့မည် မဟုတ်၊ ဤမင်းသားဘုရားမဖြစ်မီ အတွင်း၌ပင် ငါသည် သေရလတ္တံ့၊ ထိုငါသည် သူတစ်ပါးတို့နှင့်မတူသည့် ဝီရိယရှိသော ဘုရားရှင်၏ တရားကို နာကြားရတော့မည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် စိတ်ထိခိုက်သူပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ စိတ်ဆင်းရဲသူ ဖြစ်ရပါ၏။ (၁၆)

၇၀၁။ ထိုရသေ့သည်သာကီဝင်မင်းတို့အား ပြန့်ပြောများမြတ်သော နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'ကို ဖြစ်စေပြီးလျှင် နန်းတွင်းမှ ထွက်ခဲ့၏။ အကျင့်မြတ်ရှိသူ ထိုရသေ့သည် မိမိတို့ကို သနားသည် ဖြစ်၍သူတစ်ပါးတို့နှင့် မတူသည့် ဝီရိယရှိသော ဘုရားရှင်၏ တရား၌ ကျင့်သုံးဆောက်တည်စေ၏။ (၁၇)

၇၀၂။ နောင်အခါ၌ သင်သည် ဘုရားဟူသော အသံကို ကြားခဲ့မှု သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်သို့ ရောက်လတ်တော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်သည် နိဗ္ဗာန်လမ်းခရီးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ မှု ထိုအခါ ထိုဘုရားထံသို့ ကိုယ်တိုင်သွား၍ အယူဝါဒကို မေးလျက် မြတ်စွာဘုရား ထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေလော့။ (၁၈)

၇၀၃။ အစီးအပွားကို လိုသော စိတ်ရှိသောတာဒိဂုဏ်ရှိသော နောင်အခါ၌ အလွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ထိုအသိတရသေ့ဆုံးမသော နာလကသည် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုအစုရှိသည်ဖြစ်၍မြတ်စွာဘုရားကို မျှော်လင့်လျက် ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းကာ ရသေ့အသွင်ဖြင့် နေလင့်၏။ (၁၉)

၇၀၄။ အသိတရသေ့၏ ဆုံးမသောအချိန်အခါ ရောက်လတ်သော် ထိုနာလကသည် မြတ်စွာဘုရား၏မြတ်သော ဓမ္မစကြာတရားဟောခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြွေးကြော်သော အသံကို ကြား၍ဣဒိပတနမိဂဒါဝုန်တောသို့ သွားလျက် မြတ်သော ဣဒိဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သောကြောင့်ကြည်ညို၍ မုန့်တို့၏ အမြတ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားအား မောနေယျအကျင့်မြတ်ကို မေး လျှောက်လေ၏။ (၂၀)

ဝတ္ထုဂါထာ ပြီး၏။

၇၀၅။ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား အသိတရသေ့ ပြောဆိုခဲ့သော စကားသည် မချွတ်မယွင်းအမှန်ပင် ဖြစ်တော့သည်ဟု အကျွန်ုပ်သိအပ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် တရားအားလုံးတို့၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်ပါ၏- (၂၁)

၇၀၆။ မြတ်စွာဘုရား အိမ်ရာမထောင်သော ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း ဖြင့်ရှာမှီးသော အကျွန်ုပ်သည် မေးလျှောက်သည်ဖြစ်၍ အသျှင်ဘုရားသည် မောနေယျအကျင့် မြတ်ကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၂၂)

၇၀၇။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏) -

မောနေယျကျင့်ဝတ်ကို သင့်အား ငါဘုရား သိစေအံ့၊ ပြုနိုင်ခဲ့ ဖြစ်စေနိုင်ခဲ့သော ထိုမောနေယျအ ကျင့်ကို ယခု ဟောကြားအံ့၊ သင်သည် မိမိကိုယ်ကို (ဝီရိယဖြင့်)အားပြုထောက်ပံ့ထားလော့၊ (ဝီရိယဖြင့်) ခိုင်မြဲသူ ဖြစ်လော့။ (၂၃)

၇၀၈။ ရွာ၌ ဆဲရေးသူနှင့် ရှိခိုးသူကို ထပ်တူထပ်မျှပြုရာ၏။ (ဆဲရေးခံရသော်) စိတ်ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ (ရှိခိုးခံရသော်) မတက်ကြွဘဲ ကျင့်ရာ၏။ (၂၄)

၇၀၉။ တော၌ မီးလျှံနှင့်တူကုန်သော ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအားဖြင့် အမြတ်အယုတ်ဖြစ်သည့် အာရုံ တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကုန်၏။ ထိုတော၌ မိန်းမတို့သည် ရဟန်းကို ဖြား ယောင်းတတ် ကုန်သေး၏။ ထိုမိန်းမတို့သည် သင့်ကို မဖြားယောင်းစေကုန်လင့်။ (၂၅)

၇၁၀။ ကောင်း မကောင်းကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်စွန့်၍ မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်သူ သတ္တဝါတို့၌ မဆန့်ကျင်သူ တပ်မက်မှုမရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ (၂၆)

၇၁၁။ တဏှာရှိသော သတ္တဝါ တဏှာမရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ငါသည် ချမ်းသာကို အလိုရှိ သကဲ့သို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်လည်း ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်သကဲ့သို့ ငါသည်လည်း ချမ်းသာကို အလိုရှိ၏ဟု မိမိကိုယ်ကို ဥပမာပြု၍ မိမိလည်း မသတ်ရာ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်းမသတ်စေရာ။ (၂၇)

၇၁၂။ အကြင် (ပစ္စည်းလေးပါး)၌ ပုထုဇဉ်သည် ကပ်ငြိ၏။ ထိုပစ္စည်းလေးပါး၌ အလို 'ဣဒု ဆာ'ကိုလည်းကောင်း၊ လောဘကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍ ပညာမျက်စိ ရှိလျက် ကျင့်ရာ၏။ ပြ ည့်နိုင်ခဲ့သော ဤတဏှာ (ချောက်နရက်) ကို ကူးခပ်ရာ၏။ (၂၈)

၇၁၃။ ယုတ်လျော့ပါးလျှပ်သော ဝမ်းရှိသူ နှိုင်းရှည့်ပိုင်းခြားအပ်သော အာဟာရ ရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ အလိုနည်းသူ မလျှပ်ပေါ်သူ ဖြစ်ရာ၏။ အခါ ခပ်သိမ်း လောလုပ္ပ တဏှာဖြင့် အလိုမရှိသူ ဖြစ် ရာ၏။ အလိုမရှိခြင်းကြောင့် (တဏှာဟူသော) မှတ်သိပ်မှု မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ၏။ (၂၉)

၇၁၄။ မောနေယျအကျင့်ကို ကျင့်သော ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံသွားပြီးလျှင် တောသို့သာလျှင် ပြန်သွားရာ၏။ သစ်ပင်ရင်း၌ ရပ်တည်၍သော်လည်းကောင်း၊ ထိုင်သည် ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်းနေရာ၏။ (၃၀)

၇၁၅။ ထိုရဟန်းသည် ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသူ တည်တံ့သူ တော၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်ရာ၏။ မိမိကိုယ် ကို အလွန်နှစ်သက်စေသည်ဖြစ်၍ သစ်ပင်ရင်း၌ ဈာန်ဝင်စား ရာ၏။ (၃၁)

၇၁၆။ ထိုညဉ့်လွန်မြောက်သည်ရှိသော် ရွာသို့ ဆွမ်းခံသွားရာ၏။ ပင့်ဖိတ်၍ လှူသော ဆွမ်းကို လည်းမနှစ်သက်ရာ၊ ရွာမှ ဆောင်ယူ၍ လှူသော ဆွမ်းကိုလည်း မနှစ်သက်ရာ။ (၃၂)

၇၁၇။ မောနေယျအကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းသည် ရွာသို့ ရောက်သည်ရှိသော် ဒါယကာတို့၌ ရောရောနှောနှော မနေရာ၊ ပြတ်သော စကားရှိသည်ဖြစ်၍ နိမိတ် ဝိညတ်နှင့် ယှဉ်၍ အစားရှာမှီး ကြောင်းစကားကို မပြောဆိုရာ။ (၃၃)

၇၁၈။ ထိုရဟန်းသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ရလျှင်လည်းကောင်း၏။ မရလျှင် လည်းကောင်း၏ဟု ရ မရ နှစ်ပါးဖြင့်ပင်လျှင် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ သစ်ပင်ကို လျစ်လျူရှုသကဲ့သို့ လျစ်လျူရှုကာ ပြန်လှည့်ရာ၏။ (၃၄)

၇၁၉။ ထိုရဟန်းသည် မအပါဘဲလျက် အသူဟု သမုတ်ခံလျက် သပိတ်ပိုက်ကာဆွမ်းခံလှည့် လည်သည်ရှိသော် အနည်းငယ်မျှ ပေးလှူခြင်းကိုလည်း မရှုတ်ချရာ၊ ပေးလှူ သူကိုလည်း မထီမဲ့မြင် မပြုရာ။ (၃၅)

၇၂၀။ မဂ်ရကြောင်း အကျင့်ကို သုခပဋိပဒါစသည် အမြတ်အယုတ်ရှိ၏ဟူ၍ ဘုရားတည်း ဟူသော သမဏသည် ပြတော်မူ၏။သို့ ပင် အမြတ်အယုတ်ရှိသော်လည်း တစ်ခုတည်းသော မဂ် ဉာဏ်ဖြင့်နိဗ္ဗာန်သို့ နှစ်ကြိမ်သော်ကား မရောက်ကုန်၊ ကိလေသာတို့ တစ်ပြိုင်နက် မကုန်ရကား နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းသို့ တစ်ကြိမ်သာရောက်သည်လည်း မဟုတ်ပေ။ (၃၆)

၇၂၁။ အကြင်ရဟန်းအား ပျံ့နှံ့သောတဏှာ (ဝိစရိတ) မရှိ၊ တဏှာအလျဉ် ပြတ်စဲပြီးသော ပြုသ င်သော ကိစ္စ မပြုသင့်သော ကိစ္စကို ပယ်ပြီးသော ထိုရဟန်းအား ရာဂစသည်ကြောင့် ဖြစ်သော ပူပန်မှု မရှိ။ (၃၇)

၇၂၂။ (နာလက) သင့်အား မောနေယျအကျင့်ကို ငါ ဟောအံ့၊ (ထိုမောနေယျ ရဟန်းသည်) သင်တုန်းသွား ဥပမာရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ အာစောကကို လျှာဖြင့် ထိကပ်ပြီးလျှင် ဝမ်း၌ စောင့်စည်း သူဖြစ်ရာ၏။ (၃၈)

၇၂၃။ မတွန့်ဆုတ်သော စိတ်ရှိသူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ များစွာလည်း မကြံစည် ရာ၊ (ကိလေသာ) အညှီအဟောက်ကင်းသူ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော ဘဝ၌ မမှီသူ အကျင့်မြတ်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ (၃၉)

၇၂၄။ အဖော်မမှီး တစ်ယောက်တည်းနေနိုင်ရန် ကျင့်ရာ၏။ ရဟန်းတို့သည် ကပ်၍ ရှုသင့်ရှုထိုက် သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌အားထုတ်နိုင်ရန်လည်း ကျင့်ရာ၏။ တစ်ယောက်တည်းနေခြင်းကို မောန ဟူ၍ ငါဘုရားဟောကြား၏။ သင်သည် တစ်ယောက်ထီးတည်း မွေ့လျော်နိုင်ခဲ့မှု အရပ်ဆယ် မျက်နှာတို့၌ ကျော်စောထင်ရှားလတ္တံ့။ (၄၀)

၇၂၅။ ငါဘုရားကို မြတ်နိုးသောသူသည် ဈာန်ဝင်စားကုန်၏။ ကာမကို စွန့်လွှတ်ကုန်ပြီးသော ပညာရှိတို့၏ ကြွေးကြော်သံကို ကြားရသောကြောင့် ရှက်မှု 'ဟိရီ'ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'ကိုလည်းကောင်း အတိုင်းထက်အလွန် ပြုရာ၏။ (၄၁)

၇၂၆။ ထိုစကားကို မြစ်ဥပမာတို့ဖြင့် သိကုန်လော့၊ မြစ်ငယ်တို့သည် မြောင်း ငယ် ချောက်ကြား တို့၌ အသံမြည်လျက် စီးသွားကုန်၏။ မြစ်ကြီးတို့သည်ကား တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် စီးသွား ကုန်၏။ (၄၂)

၇၂၇။ ရေမပြည့်သော အိုးသည် အသံမြည်၏ (ဘောင်ဘင်ခတ်၏)၊ ရေပြည့်သော အိုးသည်ငြိမ် သက်သည်သာတည်း၊ သူမိုက်သည် ရေမပြည့်သော အိုးနှင့် တူ၏။ ပညာရှိသည် ရေပြည့်သော အိုးကြီးနှင့် တူ၏။ (၄၃)

၇၂၈။ မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော သမဏသည် အကျိုးအကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အစီးအပွား နှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို များစွာ မြွက်ဆိုတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို သိ တော်မူသည်ဖြစ်၍သာ ဟောတော်မူ၏။ သိတော်မူသည်ဖြစ်၍ များစွာ မြွက်ဆိုတော်မူ၏။ (၄၄)

၇၂၉။ တရားကို သိသောသူသည် စောင့်စည်းသော စိတ် ရှိ၏။ တရားကို သိသောသူသည် စကား ကို များစွာ မပြောဆို၊ ထိုရဟန်းသည် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရထိုက်၏။ ရလည်းရ၏ဟု (မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏)။ (၄၅)

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် နာလကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၂-ဒုယတနုပဿနာသုတ်

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၍ လပြည့်နေ့ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ငါးရက် မြောက် ဥပုသ်နေ့ညဉ့်၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် လွင်တီးခေါင်ဝယ် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုတော်မူကာ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ဖြူစင်ကုန်၏။ လောကမှ ထွက်မြောက်စေတတ်ကုန်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော လောကမှ ထွက်မြောက်စေတတ်ကုန်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော ထိုတရားတို့ကို သင်တို့ ကြားနာရန် အကြောင်းသည် အဘယ်နည်းဟု မေးကြကုန်မူ ထိုမေးသူတို့ကို နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိကုန်သောတရားတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိဖို့ရန်သာ တည်းဟု ဖြေဆိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ်သို့လျှင် နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိသောတရားကို ဆိုကြကုန်သနည်း။

(၁) ဤတရားသည် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'တည်း၊ ဤတရားသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း 'သမုဒယ'တည်း၊ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း။ ဤတရားသည် ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ 'နိရောဓ'တည်း၊ ဤတရားသည် ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်'မဂ္ဂ'တည်း၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း။ ဤသို့ နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိသောတရားကို ကောင်းစွာ ရှုသည်ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ အပြင်းအထန်အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိလျက် နေထိုင်သော ရဟန်းအား ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို သော် လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အကြွင်းရှိသေးမူ အနာဂါမိဖိုလ်ကို သော်လည်းကောင်း ထိုနှစ်မျိုးသော ဖိုလ်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဖိုလ်ကို မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် ထိုမှနောက်၌ ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ -

၇၃၀။ "အကြင်သူတို့သည် ဆင်းရဲကို မသိကြကုန်၊ ထို့ပြင် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကြကုန်၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း၊ လမ်းစဉ်ကိုလည်းကောင်း မသိကြကုန်။ (၁)

၇၃၁။ ထိုသူတို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမှ ယုတ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ ဧကန် ရောက်ကြရကုန်၏။ (၂)

၇၃၂။ အကြင်သူတို့သည်ကား ဆင်းရဲကို သိကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိကြကုန်၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ်ကိုလည်းကောင်း သိကြကုန်၏။ (၃)

၇၃၃။ ထိုသူတို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံး ကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ မကပ်ရောက်ကြရကုန်"ဟု (ဟောတော် မူ၏)။ (၄)

(၂) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော တရားကို ကောင်းစွာရှုခြင်းသည် ဖြစ်ရာအံ့လောဟု ဤသို့ မေးသူတို့ရှိကြကုန်မှု (ထိုမေးသူတို့ကို) "ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု ဖြေဆိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ရာသနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှ အားလုံးသည် လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံဟူသော (ဥပဓိ) အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ တို့၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤ သည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကား ကို ဟောတော်မူ၏-

၇၃၄။ "လောက၌ များသော သဘောရှိကုန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှတို့သည် ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ မသိသည်ဖြစ်၍ လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို ပြုသော ပညာနဲ့သူ (ပုထုဇဉ်)သည် အဖန်တလဲလဲ ဆင်းရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ရှုမှတ်ဆင်ခြင်လျက် လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို မပြုလုပ်ရာ"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၅)

(၃) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော တရားကို ကောင်းစွာရှုခြင်းသည် ဖြစ်ရာအံ့လောဟု ဤသို့ မေးသူတို့ ရှိကြကုန်မှု (ထိုမေးသူတို့ ကို) "ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု ဖြေဆိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ရာသနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာ

သော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ အဝိဇ္ဇာသာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၃၅။ "အကြင်သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေရမှု သေရမှုဟူသော ခန္ဓာအစဉ်သို့ အဖန်တလဲလဲ ရောက်ကြရကုန်၏။ ဤလူ့ဘဝ အခြားသောဘဝသို့ (ရောက်ကြရကုန်၏)၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုသို့ လားရောက်ရခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ (၆)

၇၃၆။ ထိုစကား မှန်၏။ သတ္တဝါအပေါင်းသည် အကြင်အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဤသံသရာ၌ ကြာမြင့်စွာ နစ်မြုပ်ရ၏။ ဤအဝိဇ္ဇာသည် ကြီးစွာသော မောဟပင်တည်း။ အရဟတ္တမဂ် ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံ သော သတ္တဝါတို့သည် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်ကြရကုန်"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၇)

(၄) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှ အားလုံးသည် သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ သင်္ခါရတို့၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့။ပ။ ထို့နောက်မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၃၇။ "ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ် ပေါ်လာ၏။ သင်္ခါရတို့၏သာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ (၈)

၇၃၈-၇၃၉။ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိ၍သင်္ခါရအားလုံးတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ကာမစသော) သညာတို့၏ချုပ်ခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤနှစ်မျိုးကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းသိ၍ ကောင်းစွာမြင်ကုန်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော ပညာရှိတို့သည် (သင်္ခါတ စသည်တို့၏ သဘော ကို) ကောင်းစွာသိကုန်၍ မာရ်၏အရာဖြစ်သော တေဘူမကဝဠာကို နှိမ်နင်းလျက် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်ကြရကုန်"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၉-၁၀)

(၅) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ဝိညာဏ်တည်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဝိညာဏ်၏သာလျှင် (အရဟတ္တ မဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှု တည်း၊ ဤသို့။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၄၀။ "ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဝိညာဏ်၏သာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ။ (၁၁)

၇၄၁။ ရဟန်းသည် ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိ၍ဝိညာဏ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် တဏှာကင်းသဖြင့် ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏"ဟု (ဟောတော် မူ၏)။ (၁၂)

(၆) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဖဿ၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၄၂။ "ဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သည့် ဖဿသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဘဝ တဏှာတည်း ဟူသော အလျဉ်သို့ အစဉ်လျှောက်ကာ လမ်းမှားသို့ သွားကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား သံယောဇဉ်ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သည် ဝေးကွာလှ၏။ (၁၃)

၇၄၃။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ဖဿကို ပရိညာသုံးပါးဖြင့် သိပြီးလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဖြင့်သိလျက်နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖဿ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာကင်းသ ဖြင့်ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၁၄)

(၇) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဝေဒနာ၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၄၄။ "အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း ဥပေက္ခာ ဝေဒနာလည်း ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းဖြစ်သော ခံစားမှုဟူသမျှသည် ရှိ၏။ (၁၅)

၇၄၅။ အကြင်ရဟန်းသည် ဤဝေဒနာကို ဆင်းရဲကြောင်းဟု သိ၍ ပျက်တတ်သော သဘော ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကို ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ အပျက်ကို ရှုကာ ထိုဝေဒနာတို့၌ ဤသို့ ဆင်းရဲသော အဖြစ်ကို သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့် တဏှာကင်း သည်ဖြစ်၍ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် စံရ၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၁၆)

(၈) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ တဏှာ၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၄၆။ "တဏှာလျှင် အဖော်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံးကျင်လည် ရသည်ဖြစ်၍ ဤလူ့ဘဝ တစ်ပါးသော ဘဝဟူသော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်။ (၁၇)

၇၄၇။ သတိရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတဏှာကို အပြစ်အားဖြင့် သိ၍တဏှာကင်းသောကြောင့် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေကို မယူ တော့ဘဲ (သံသရာမှ) ထွက်မြောက်နိုင်ရာ၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၁၈)

(၉) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဥပါဒါန်၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၄၈။ "ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါသည် ဆင်းရဲ သို့ ရောက်ရ၏။ ပဋိသန္ဓေနေရသူအား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရ၏။ ဤပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသေရ ခြင်းသဘောသည် ဆင်းရဲဖြစ်ရခြင်းပင်တည်း။ (၁၉)

၇၄၉။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိတို့သည် အောက်မဂ်သုံးပါးဖြင့် ကောင်းစွာ သိကြ ပြီးလျှင်ဥပါဒါန်ကုန် ခြင်းကြောင့် ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိကြကုန်၍ တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်ကြရတော့ကုန်"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၂၀)

(၁၀) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည်အားထုတ်အပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊အားထုတ်အပ်သော ကံ တို့၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤ သည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၅၀။ "ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည်အားထုတ်အပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။အားထုတ်အပ်သော ကံတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းမရှိ တော့ပေ။ (၂၁)

၇၅၁-၇၅၂။ ဆင်းရဲသည်အားထုတ်အပ်သော ကံကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိ သောကြောင့်အားထုတ်အပ်သော ကံအားလုံးကို စွန့်ပြီး၍အားထုတ်မှုကံ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ဘဝတဏှာပြတ်ပြီးသော ငြိမ်းအေးသော စိတ် ရှိသော ရဟန်း အားဇာတိဟူသော သံသရာကုန်ပြီ၊ တစ်ဖန် ဘဝသစ် မရှိတော့ပြီ"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၂၂-၂၃)

(၁၁) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ အာဟာရတို့၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှု တည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၅၃။ "ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ အာဟာရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ ပေ။ (၂၄)

၇၅၄။ အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိသော ကြောင့် အာဟာရအားလုံးကို ပိုင်းခြား သိ၍ အာဟာရအားလုံးကို မမှီ တော့ပေ။ (၂၅)

၇၅၅။ ကိလေသာ အနာရောဂါကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာသိ၍ အာသဝေါကုန်ခြင်းကြောင့် ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍မှီဝဲသော သစ္စာတရား၌ တည်သော ရဟန္တာသည် သတ္တဝါဟူသော ရေတွက် ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်တော့ပေ"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၂၆)

(၁၂) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် ကံ၏အဆောက်အဦးဟူသောတုန်လှုပ် ခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ကံ၏အဆောက်အဦးဟူသောတုန်လှုပ်ခြင်းတို့၏သာလျှင် (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်) အကြွင်းမဲ့ ချုပ် ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်း စွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၅၆။ "ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဟူသမျှအားလုံးသည် တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ တုန်လှုပ်ခြင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း မရှိ။ (၂၇)

၇၅၇။ သတိရှိသော ရဟန်းသည် တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိသောကြောင့် တဏှာစွန့်လွှတ်လျက် ကမ္မသင်္ခါရတို့ကို ချုပ်စေပြီးလျှင် တဏှာမရှိသည်ဥပါဒိန်မရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသံသရာမှ ထွက်မြောက်ရာ၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၂၈)

(၁၃) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့)မှီသူအား ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်မှု ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုး သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့) မမှီသောသူသည် မတုန်လှုပ်၊ ဤသည်ကား ဒုတိယ ဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၅၈။ "တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ မမှီသူသည် မတုန်လှုပ်၊ မှီသောသူကား ဤလူ့ ဘဝ တစ်ပါးသော ဘဝကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍ သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်။ (၂၉)

၇၅၉။ သတိရှိသော ရဟန်းသည် တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟူသောမှီရာတို့ကြောင့် ကြီး စွာသော ဘေး ဖြစ်၏ဟု ဤသို့ သော အပြစ်ကို သိသောကြောင့် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့ကို မမှီမှု၍ မစွဲလမ်းဘဲ သံသရာမှထွက်မြောက်ရာ၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၃၀)

(၁၄) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရူပဘဝတို့ထက် အရူပဘဝတို့သည်သာလွန်ငြိမ်သက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ အရူပဘဝတို့ထက် ကိလေသာချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်သာလွန်ငြိမ် သက်၏။ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၆၀။ "ရူပဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သတ္တဝါ အရူပဘဝ၌ တည်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ဘဝချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မသိကြကုန်သောကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝ သစ်သို့ ရောက်လာကြကုန်၏။ (၃၁)

၇၆၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ရူပဘဝတို့ကို ပိုင်းခြားသိကုန်၍ အရူပဘဝတို့၌လည်း မတည် ကုန်၊ နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင် နှလုံးသွင်းကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းသဘောကို စွန့်လွှတ်နိုင် ကုန်၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၃၂)

(၁၅) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း ဖြစ်ရာအံ့လော။ပ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ သနည်း၊ ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကသည် နိစ္စ သုဘ သုခ အတ္တသဘောမှန်၏ဟု ယူဆထားသော နာမ်ရုပ်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဤအယူအဆသည်မှားယွင်း၏ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ကောင်းသော မဂ်ပညာဖြင့် မြင်ကြ၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွ သော လူလောကသည်ရုပ်ဝေဒနာသည် မရှိခြင်းကြောင့်မှား၏ဟု ယူဆထားသော နိဗ္ဗာန်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဤနိဗ္ဗာန်သည်ပရမတ္ထအားဖြင့်မှန်၏ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ကောင်းသော မဂ်ပညာဖြင့် မြင်ကြ၏။ ဤသည်ကားဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ။ပ။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏-

၇၆၂။ "အတ္တမဟုတ်သော နာမ်ရုပ်၌ စွဲမှီလျက် အတ္တဟု ထင်မှတ်ယူဆသော နတ်နှင့်တကွသော လောကကို ကြည့်ရှုပါလော့၊ ဤနာမ်ရုပ်သည် နိစ္စစသည်တို့ အဖြစ်ဖြင့်မှန်၏ဟု နတ်နှင့်တကွ သော လောကက ထင်မှတ်ယူဆနေ၏။ (၃၃)

၇၆၃။ နာမ်ရုပ်သည် အတ္တဟု ထင်မှတ်ယူဆထားသည်မှ တစ်ပါးသော အနတ္တ အခြင်းအရာအား ဖြင့်ဖြစ်၏။မှန်၏-ထိုနာမ်ရုပ်ကို ငါ၏အတ္တဟု ထင်မှတ်ယူဆခြင်းသည် ထိုလောက၏မှားယွင်း ချက်တည်း၊ အကြောင်းကား ထိုနာမ်ရုပ်သည် အခိုက် အတုံဖြစ်ပေါ်၍ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ သောကြောင့် ပင်တည်း။ (၃၄)

၇၆၄။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို အမှန် အတိုင်းသိ ကြကုန်၏။ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိခြင်းကြောင့် တဏှာကင်း သည်ဖြစ်၍ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်စံရကုန်၏"ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၃၅)

(၁၆) ရဟန်းတို့ အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း နှစ်မျိုးသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော တရားကို ကောင်းစွာ ရှုခြင်းသည် ဖြစ်ရာအံ့လောဟု ဤသို့ မေးသူတို့ ရှိကြကုန်မူ (ထိုမေးသူတို့ ကို) "ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု ဖြေဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ် လောကနှင့်သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကသည် ချမ်းသာဟု ယူဆ ထားသော ဣဋ္ဌအာရုံခြောက်မျိုးကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဤအာရုံသည် ဆင်းရဲဟု ဟုတ်မှန်သ ည့်အတိုင်း ကောင်းသော မဂ်ပညာဖြင့် မြင်ကြ၏။ ဤသည်ကား တစ်မျိုးသော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုနတ် မာရ်နတ်ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူ များနှင့် တကွသော လူလောကသည် ကာမဂုဏ်မရှိသောကြောင့် ဒုက္ခဟု ယူဆထားသော နိဗ္ဗာန် ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဤနိဗ္ဗာန်သည်ချမ်းသာလှ၏ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ကောင်းသော မဂ်ပညာဖြင့် မြင်ကြ၏။ ဤသည်ကား ဒုတိယဖြစ်သော ရှုမှတ်မှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ နှစ်မျိုး သော အစိတ်အပိုင်းရှိသောတရားကို ကောင်းစွာရှုသည်ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ အပြင်းအထန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိလျက်နေသော ရဟန်းအား ယခုဘဝ၌ပင် လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အကြွင်းရှိသေးမူ အနာဂါမိဖိုလ်ကို သော်လည်းကောင်း ထိုနှစ်မျိုးသော ဖိုလ်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဖိုလ်ကို မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို ဟော တော်မူ၏-

၇၆၅။ "အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သောအားလုံးကုန်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဓမ္မာရုံဟူသော အာရုံခြောက်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏ဟူ၍ ဆိုရ၏။ (၃၆)

၇၆၆။ နတ်နှင့်တကွ လောကသည် ဤအာရုံတို့ကို ချမ်းသာဟု ခေါ်ဆိုသမုတ် အပ်ကုန်၏။ ဤ အာရုံတို့ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မူကား ဆင်းရဲဟု ခေါ်ဆိုသမုတ်အပ်၏။ (၃၇)

၇၆၇။ ခန္ဓာဟူသော သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို သုခဟူ၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မြင် ကြကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်ကို သုခဟု မြင်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဤအမြင်သည် လောကအားလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်သော အမြင်ဖြစ်၏။ (၃၈)

၇၆၈။ တစ်ပါးသောသူတို့သည် သုခဟု ပြောဆိုကြသော ဝတ္ထုကာမကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဒုက္ခဟု ဆိုကြကုန်၏။ တစ်ပါးသောသူတို့က ဒုက္ခဟု ပြောဆို ကြသော နိဗ္ဗာန်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က သုခဟု သိကြကုန်၏။ (၃၉)

၇၆၉။ သိရန်ခဲယဉ်းလှသော နိဗ္ဗာန်ကို ရှုပါလော့၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌ သူမိုက်တို့သည် ပြင်းစွာ တွေဝေကုန်၏။ (အဝိဇ္ဇာ) ဖုံးပိတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်ကို) မမြင်သောသူမိုက်တို့အား ဉာဏ်မျက်စိကန်းအောင်ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်သည် ဖြစ်၏။ (၄၀)

၇၇၀။ အလင်းရောင်သည် အပိတ်အဆီးမရှိ ဟင်းလင်းပွင့်သကဲ့သို့ ပညာဖြင့် ရှုကြည့်သော သူတော်ကောင်းတို့အား နိဗ္ဗာန်သည် ဟင်းလင်းပွင့်၏။ သစ္စာတရားကို မလိမ္မာကုန်သောသူမိုက်တို့သည် အနီး၌ တည်ရှိနေသော နိဗ္ဗာန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ (၄၁)

၇၇၁။ ဘဝရာဂ အနှိပ်စက်ခံကြရကုန်သည်ဖြစ်၍ ဘဝတည်းဟူသောတဏှာ ရေအလျဉ်၌ မျောကုန်သော မာရ်မင်း၏ နယ်ပယ် တေဘူမကဝဋ်၌ လှည့်လည်နေကုန်သော ပုထုဇဉ်တို့သည် ဤနိဗ္ဗာန်တရားကို အလွယ်တကူ မသိနိုင်ကြကုန်။ (၄၂)

၇၇၂။ အာသဝေါမရှိသော ရဟန္တာတို့သည် အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာသိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏။ အရိယာတို့မှ တစ်ပါးသော အဘယ်သူသည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါမည်နည်း"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄၃)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောတရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံကြလေကုန်၏။ ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်သော အကြောင်းတရားတော်ကို ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော် ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရဟန်းတို့၏စိတ်သည် (တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ) မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်မြောက်ကြလေကုန်၏။

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် ဒွယတာနုပဿနာသုတ် ပြီး၏။

သုံးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-ကာမသုတ်

၇၇၃။ ဝတ္ထုကာမကို အလိုရှိသော သတ္တဝါအား ထိုဝတ္ထုကာမကို အလိုရှိတိုင်း အပြည့်အစုံရခဲ့မှု ယင်းသို့ အလိုရှိတိုင်း ရသောကြောင့် ဧကန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ (၁)

၇၇၄။ ကာမကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ လိုလားတောင့်တမှု ဖြစ်ပေါ်နေသော ထို သတ္တဝါအား ထို ကာမတို့ဆုတ်ယုတ်ကုန်မှု မြားပစ်ခံရသူကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်တော့၏။ (၂)

၇၇၅။ မြွေ၏ ဦးခေါင်းကို (မိမိ၏) ခြေဖြင့် ရှောင်ဖယ်သွားသကဲ့သို့ အကြင်သူသည် ကာမတို့ကို ရှောင်ဖယ်၏။ သတိရှိသော ထိုသူသည် လောက၌ ဤကပ်ငြိမှု 'တဏှာ'ကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်နိုင်၏။ (၃)

၇၇၆-၇၇၇။ အကြင်သူသည် လယ်ယာ မြေ အိမ်ရာ ရွှေ ငွေ နွား မြင်း ကျွန် အမှုလုပ် မိန်းမ ဆွေမျိုးတို့နှင့် အခြားကာမဂုဏ်မျိုးတို့ကို တပ်မက်မော၏။ အားမရှိသော ကိလေသာတို့သည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိပ်စက်ကုန်၏။ ထိုထိုဘေးရန်တို့ နှိပ်စက်ခံရသောကြောင့် ရေသည် လှေကဲ့သို့ မပြတ် ဝင်ဘိသကဲ့သို့ ဆင်းရဲသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မပြတ်လိုက်နေတော့၏။ (၄-၅)

၇၇၈။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါသည် သတိထားလျက် ကာမတို့ကို အခါ ခပ်သိမ်း ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ လှေကို ရေပက်ထုတ်လျက် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ လှော်ခတ်သွားသကဲ့သို့ ထိုကာမတို့ကို ပယ်ထုတ်၍ သြဃလေးဖြာသံသရာကို ကူးမြောက်ရာ၏။ (၆)

ရှေးဦးစွာသော ကာမသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၂-ဂူဟဋ္ဌကသုတ်

၇၇၉။ (ခန္ဓာတည်းဟူသော) လိုဏ်ဂူ၌ ငြိကပ်တတ်သော များစွာသော ကိလေသာ အပေါင်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခံရသော တွေဝေစေတတ်သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ နစ်မြုပ်လျက် တည်သူသည် လောက၌ ကာမတို့ကို ပယ်ရန် မလွယ်ကူန်သောကြောင့် အမှန်အားဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'မှ ဝေးကွာလှ၏။ (၁)

၇၈၀။ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော ဘဝ၌သာယာမှုတဏှာ၏ အချည်အ နှောင်ခံရ ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် နောက်အနာဂတ်ကာမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရှေးအတိတ်ကာမတို့ ကိုလည်းကောင်း ဝှဲကွက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤပစ္စုပ္ပန်ကာမ ရှေးဆိုပြီးအတိတ် အနာဂတ်ကာမတို့ ကို လိုလားတောင့်တကုန်သည် ဖြစ်ရကား မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လွတ်မြောက်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏။ အခြားသူတို့ကိုလည်း မလွတ်မြောက်စေနိုင်ကုန်။ (၂)

၇၈၁။ ကာမတို့၌ မက်မော လိုက်စား မိုက်မှားကုန်သောတရားကို မနာယူကြကုန်သော မညီညွတ် မှုဒုစရိုက်၌ သက်ဝင်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် မရဏ ဒုက္ခနီးကပ်လာခဲ့ကုန်သော် ငါတို့သည် ဤဘဝမှစုတေကုန်မှုကား အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်မည်နည်းဟု ငိုကြွေးကြကုန်၏။ (၃)

၇၈၂။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါသည် ဤသာသနာတော်၌ပင် သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ရာ၏။ လောက၌ မည်သည့်တရားကို မဆို မညီညွတ်မှု ဒုစရိုက်တရားဟူ၍ သိခဲ့မှု ထိုမညီညွတ် မှု၏အကြောင်းကြောင့် မညီမညွတ် မကျင့်ရာ၊ အကြောင်းသော်ကား ဤအသက်သည် တိုတောင်းလှ၏ဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကြသောကြောင့် တည်း။ (၄)

၇၈၃။ လောကဝယ် ဘဝသုံးပါးတို့၌ တဏှာနှိပ်စက်ခံရသည်ဖြစ်၍ အမျိုးမျိုး တုန်လှုပ်နေသော ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို ငါ မြင်ရ၏။ ဘဝကြီးငယ်တို့၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မကင်းကြကုန်သော ယုတ်ညံ့သူတို့သည် သေခါနီးအခါ သေမင်း၏ ခံတွင်း၌ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကြရကုန်၏။ (၅)

၇၈၄။ ရေစီးပြတ်စဲ၍ ရေနည်းသော ချောင်းမြောင်း၌ လှုပ်ရှားနေသော ငါးတို့ကို တွေ့မြင်ကြရသ ကဲ့သို့ မြတ်နိုးဖွယ် ဝတ္ထုအာရုံ၌ လှုပ်ရှားနေသူတို့ကို ရှုကြကုန်လော့၊ ဤသို့ သော အပြစ်ကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရသဖြင့် မြတ်နိုးခြင်းမရှိဘဲ ဘဝတို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းမပြုမူ၍ ကျင့်ရာ၏။ (၆)

၇၈၅။ ပညာရှိသည် ဖဿနှင့် ဖဿဖြစ်ကြောင်း နှစ်ပါးသောတရားအစုတို့၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်
ဖျောက်၍ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကို ပိုင်းခြားသိပြီးလျှင် တပ်မက်မောမှု မရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကို မိမိကဲ့ရဲ့
အပ်သော အမှုကို မပြုလုပ်သောကြောင့် မြင်ရ ကြား ရသောတရားတို့၌ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်မ
လိမ်းကျံ မကပ်ငြိတော့ပေ။ (၇)

၇၈၆။ (ထိုပညာရှိသည်) ကာမ ရူပ အရူပသညာကို ပိုင်းခြားသိပြီး၍ ဩဃ လေးဖြာ သံသရာကို
ကူမြောက်ရာ၏။ သိမ်းဆည်းမှု တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၌ မလိမ်းကျံသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကိလေသာမြားငြောင့်ကို နုတ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ကျင့်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကနှင့်
တမလွန်လောကကို မတောင့်တတော့ပေ။ (၈)

နှစ်ခုမြောက် ဂုဟဋ္ဌကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၃-ဒိဋ္ဌကသုတ်

၇၈၇။ အချို့သောသူတို့သည် (မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်သာဝကကို) ပြစ်မှား လိုစိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍စွပ်စွဲကြကုန်၏။ အချို့သူတို့ကားမှန်ကန်သည်ဟုမှတ် ထင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ စွပ်စွဲ ကြကုန်၏။ (သို့ ဖြစ်သော်လည်း) မြတ်စွာဘုရားအား တစ်စုံတစ်ခုမျှ ရာဂ ဒေါသ မောဟငြောင့် တံသင်းမရှိသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြစ်ပေါ်လာသမျှသော စွပ်စွဲမှုသို့ မရောက်နိုင်သည် သာတည်း။ (၁)

၇၈၈။ ဒိဋ္ဌိအယူသည် ဆွဲဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိအယူ၌ သက်ဝင်ကာကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌိအယူ တို့ကို အပြည့်အစုံ ယူဆပြုလုပ်လျက် သိမြင်သမျှ ပြောဆိုသူသည် မိမိမိစ္ဆာ အယူကို အဘယ်မှာ လျှင်ကျော်လွန်နိုင်ရာအံ့နည်း။ (၂)

၇၈၉။ အကြင်သူသည် မိမိ၏ သီလနှင့်အကျင့်တို့ကို မမေးပါဘဲလျက် သူတစ်ပါးတို့အား ပြောဆို၏။ အကြင်သူသည်ကား မိမိ (အကြောင်းအရာ) ကို ကိုယ်တိုင်ပင် ပြောဆို၏။ ထို ပြောဆိုခြင်းဟူသမျှကို ဘုရားထုတ်မာတို့သဘောဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆိုကြကုန်၏။ (၃)

၇၉၀။ လောက၌ အကြင်ရဟန်းသည် ကိလေသာငြိမ်းအေးသူ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိ သူဖြစ်လျက် ငါသည် သီလတို့၌ တည်သူဟု မကြိုးဝါး မပြောဆို၊ အကြင်ရဟန်းအားသံသရာပွား စီးကြောင်း ကိလေသာတို့ အနည်းငယ်မျှ မရှိကုန်၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သူတော်ကောင်းသဘောဟူ၍ ပညာ ရှိတို့ ဆိုကြကုန်၏။ (၄)

၇၉၁။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျိုးမျိုးကြံစည်လျက် ပြုစီရင်အပ်ကုန်သော (မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိလျှင်) ရှေး သွားရှိသဖြင့် မဖြူစင်ကုန်သော (မိစ္ဆာ) တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူသည် မိမိ၌ တွေ့မြင်ရ သော အကျိုးအာနိသင်နှင့် အယူပျက်စီးမှု 'ကုပ္ပ' အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စ' သမုတ် အပ်သော 'သန္တိ'ဟု ခေါ်ဆိုရသော မိစ္ဆာအယူကိုမှီ၏။ (၅)

၇၉၂။ ဒိဋ္ဌိအယူရှိသူတို့သည် ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတရားတို့၌ စွဲမြဲယူဆအပ်သော ဒိဋ္ဌိ အယူကို ဆုံးဖြတ်ပြီးသောကြောင့်မှားသော နှလုံးသွင်းယူဆမှုတို့ကို မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်၊ ထို့ ကြောင့် သတ္တဝါသည် ထိုဒိဋ္ဌိအယူကို နှလုံးသွင်း ယူဆခြင်းတို့၌ ဒိဋ္ဌိတရားကို စွန့်လည်းစွန့်၏ ယူလည်းယူ၏။ (၆)

၇၉၃။ တစ်စုံတစ်ခုသော လောက၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူအားလုံးကို ခါတွက် ပစ်လွှင့်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အားဘဝကြီးငယ်တို့၌ အမျိုးမျိုး ကြံစည်အပ်သော မိစ္ဆာ အယူသည် မရှိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီသော ထိုမိစ္ဆာအယူအားလုံးကို ခါတွက်ပစ်လွှင့်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'ကိုလည်းကောင်း၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်ပြီး၍ အဘယ်လားရာ 'ဂတိ'ဖြင့် သွားရာအံ့နည်း။ (၇)

၇၉၄။ အကြောင်းသော်ကား တဏှာဒိဋ္ဌိကိုမှီသူသည် ရာဂကြီးသူ ဒေါသကြီးသူဟူသော သဘောတရားတို့၌ ပြောဆိုစွပ်စွဲခံရ၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဘယ်မည် သော ရာဂဒေါသတရားဖြင့် အဘယ်သို့ ဆိုနိုင်ရာအံ့နည်း၊ မှန်၏- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား အတ္တဒိဋ္ဌိ ဌိနှင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမရှိ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤအတ္တဘောဉ်ပင် ဒိဋ္ဌိအယူအားလုံးကို ခါတွက်ပစ် လွှင့်ပြီးပြီ။ (၈)

သုံးခုမြောက် ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၄-သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ်

၇၉၅။ မြတ်သော အနာရောဂါမရှိသော စင်ကြယ်သော အဆင်းကို ငါ မြင်ရ၏။ အဆင်းကို မြင်ရုံမျှဖြင့်သတ္တဝါအား ကောင်းစွာ စင်ကြယ်၏ဟု သိမြင်သူသည် (ထိုအမြင်ကို) မွန်မြတ်၏ဟု သိ၍ စင်ကြယ်မှုကို အဖန်တလဲလဲ ရှုလျက် (ထိုအမြင်ကို) မဂ်ဉာဏ်ဟူ၍ ယုံကြည်နေ၏။ (၁)

၇၉၆။ မြင်ရုံမျှဖြင့် သတ္တဝါအား စင်ကြယ်နိုင်ခဲ့မှု အဆင်းကို သိရုံမျှဖြင့် ဆင်းရဲကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ့မှုကိလေသာဥပဓိနှင့် တကွသာဖြစ်သော ထိုသူသည် အရိယမဂ်မှ တစ်ပါးသော လမ်းစဉ်ဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ဟု ဆိုရာသို့ ရောက်၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုသူကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟု ပြောဆိုရ၏။ (၂)

၇၉၇။ ဤလောက၌ ရဟန္တာမြာဟူဏသည် (အရိယမဂ်မှ) တစ်ပါးသော မိစ္ဆာ ဉာဏ်ဖြင့် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဓါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌လည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှားခွေးစသည်တို့၏ အကျင့်'ဝတ'၌လည်းကောင်း စင်ကြယ်၏ဟူ၍ မဆို၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်၌လည်း မကပ်ငြိ မလိမ်းကျ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုလည်း စွန့်ပြီးဖြစ်၏။ (ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုလည်း) မပြု လုပ်တော့ပေ။ (၃)

၇၉၈။ မျောက်သည် သစ်ခက်တစ်ခက်ကို လွှတ်၍ သစ်ခက်တစ်ခက်ကို ဆွဲကိုင် ဘိသကဲ့သို့ ဤအတူတဏှာနောက်သို့ အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြသူတို့သည် ငြိမိပုံ တွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်ရကား လက်ဦးဆရာကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် နောက်ဆရာကိုမှီကြကုန်လျက် (ထိုထိုဆရာ အယူဝါဒကို) သင်ယူလည်း သင်ယူကြကုန်၏။ စွန့်လွှတ်လည်း စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏။ (၄)

၇၉၉။ (ကာမ) သညာစသည်၌ ကပ်ငြိတွယ်တာသော သတ္တဝါသည် (နှားခွေး စသည်တို့၏) အကျင့်တို့ကို ကိုယ်တိုင်ယူ၍ အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ဆရာတစ်ဦးမှ ဆရာတစ်ဦးထံသို့ ဆည်းကပ်၏။ မြတ်သော ပညာရှိဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်သူသည် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိပြီးသောကြောင့် အယုတ် အမြတ်ဖြစ်သော ဆရာတစ်ဦးမှ ဆရာတစ်ဦးသို့ မဆည်းကပ်တော့ပေ။ (၅)

၈၀၀။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်သမျှသော ရူပါရုံ ကြားသမျှသော သဒ္ဓါရုံ ရောက်သမျှသော ဂန္ဓ ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟု ဆိုအပ်သောတရားအားလုံးတို့၌ ကိလေသာစသော မာရ်စစ်သည်ကို လွှမ်းမိုးဖျက်ဆီးနိုင်၏။ ဤသို့ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ တဏှာအမှီးကို ဖွင့်

လျက် နေထိုင်လှည့်လည်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤလောက၌ အဘယ်မည်သောတဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် အထူးထူး အထွေထွေကြံစည်တော့အံ့နည်း။ (၆)

၈၀၁။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့်) မကြံစည်ကြကုန်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိကရှေး သွားမပြုကုန်၊ (သဿတစသော မိစ္ဆာအယူကို စင်စစ် စင်ကြယ်၏ဟူ၍ မဆိုကြကုန်၊ (ရူပါရုံ စသည်တို့ကို) စွဲလမ်း ချည်နှောင်တတ်သော အထုံး အဖွဲ့ကို (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ဖြေချွတ် ပြီး၍တစ်စုံတစ်ခုသော လောက၌ တောင့်တမှုကို မပြုတော့ကုန်။ (၇)

၈၀၂။ ကိလေသာအပိုင်းအခြားတို့ကို လွန်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာဗြာဟ္မဏအား (အမှန်အတိုင်း) သိပြီးမြင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် (တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ) စွဲလမ်းမှုမရှိ၊ ကာမရာဂဖြင့်လည်း တပ်မက် မှု မရှိ၊ ရူပရာဂ အရူပရာဂဖြင့်လည်း တပ်မက်မှု မရှိ၊ ဤလောက၌ ဤအရာဝတ္ထုသည် မွန်မြတ်၏ဟု လည်းစွဲလမ်းမှုမရှိ။ (၈)

လေးခုမြောက် သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၅-ပရမဋ္ဌကသုတ်

၈၀၃။ လောကသည် (ဤအယူသည်သာ) မြတ်၏ဟု (မိမိ) မိစ္ဆာအယူတို့၌ စွဲယူ နေသော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် မိမိအမွန်အမြတ်ပြုလုပ်ထားသည့် ဆရာမှ တစ်ပါးသော ဆရာအားလုံးတို့ကို ယုတ်ညံ့သူတို့ဟု ပြောဆို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပြောဆိုသူသည် ငြင်းခုံခြင်းတို့ကို မလွန်မြောက်နိုင်။ (၁)

၈၀၄။ အကြင်သူသည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗ ဗျာဓိလည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'၌လည်းကောင်း မိမိ၌ အကျိုးအာနိသင်ကို မြင်၏။ ထိုသူသည် ထို အယူ၌ ထိုအကျိုးအာနိသင်ကိုသာလျှင် စွဲယူ ပြီး၍အခြားဆရာအားလုံးကို ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် မြင်၏။ (၂)

၈၀၅။ မိမိဆရာစသည်ကို အမှီပြုလျက် အခြားသော ဆရာစသည်ကို ယုတ်ညံ့ သူဟု ရှုမြင်ခြင်း ကိုလည်း ချည်နှောင်တတ်သော 'ဂန္ဓ'တရားဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆို ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပင် ရဟန်းသည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ဗျာဓိလည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'၌လည်းကောင်း မ မှီခိုရာ။ (၃)

၈၀၆။ လောက၌ ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'ဖြင့်လည်းကောင်း မိစ္ဆာအယူကိုလည်း မဖြစ်စေရာ၊ မိမိကိုယ်ကို သူတစ်ပါးနှင့် တူသူ ဟူ၍လည်းမနှိုင်းယှဉ်ရာ၊ ယုတ်ညံ့သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထူးမြတ်လွန်ကဲသူဟူ၍လည်းကောင်း မအောက်မေ့ရာ။ (၄)

၈၀၇။ ထိုသူသည် အတ္တဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်၍ မစွဲလမ်းတော့ဘဲ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဉာဏ်၌သော်လည်းတဏှာဒိဋ္ဌိဟူသောမှီရာကို မပြု၊ အယူဝါဒကွဲပြားသူတို့၌ ကွဲပြားသော အစု အဖွဲ့နောက်သို့ မလိုက်မူ၍ မိစ္ဆာအယူ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှလည်း မယုံကြည်တော့ပေ။ (၅)

၈၀၈။ ဤလောက၌ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဤဘဝ မိမိအတ္တဘော၌လည်းကောင်း၊ တမလွန် ဘဝအခြားသော အတ္တဘော၌လည်းကောင်း နှစ်ပါးသော အဖို့ အစု၌ အဖန်တစ်လဲလဲဖြစ်ရန် တောင့်တမှုတဏှာ မရှိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတရားတို့၌ စွဲမြဲယူဆအပ်သော ဒိဋ္ဌိအယူ

ကို ဖြတ်တောက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (အမှား) နှလုံးသွင်းမှု တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိတော့ကုန်။ (၆)

၈၀၉။ ဤလောက၌ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌လည်းကောင်း ကြံဆအပ်သော သညာကြောင့် ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ အနုမြူမျှ မရှိ၊ မိစ္ဆာအယူကို မယူသော ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤလောက၌ အဘယ်မျှသော တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ဖျက်ဆီးနိုင်ရာအံ့နည်း။ (၇)

၈၁၀။ ထိုရဟန္တာတို့သည် တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မကြံစည်ကြကုန်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ ရှေးသွား မပြု ကြကုန်၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတရားတို့ကို လက်မခံကြကုန်၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မ လွန်ကျူးမှု 'သီလ' နွားခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'သည် မဆွဲဆောင်နိုင်၊ တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သံသရာတည်း ဟူသော ဤမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ပြန်မလာတော့ပြီ။ (၈)

ငါးခုမြောက် ပရမဋ္ဌကသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၆-ဇရာသုတ်

၈၁၁။ (လူတို့၏) ဤအသက်သည် နည်းငယ်တိုတောင်းလှလေစွ၊ အနှစ်တစ်ရာ အတွင်း၌သော်လည်းသေတတ်၏။ အနှစ်တစ်ရာကို လွန်၍ အသက်ရှင်စေကာမူ အိုမင်းရင့်ရော်၍သော်လည်း သေတတ်၏။ (၁)

၈၁၂။ လူတို့သည် မြတ်နိုးဖွယ်ဝတ္ထုကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးကြကုန်၏။မှန်၏-အမြဲထာဝရ သိမ်းဆည်းထားနိုင်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့မည်သည် မရှိကြကုန်၊ ဤသို့ အမြဲထာဝရသိမ်းဆည်း မထားနိုင်ခြင်းသည် (လောက၌) ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေသော ကွေကွင်းပျက်စီးခြင်းပင်တည်းဟု မြင်၍ အိမ်ရာတည်ထောင် လူတို့ ဘောင်၌ မနေရာ။ (၂)

၈၁၃။ ယောကျ်ားသည် အကြင်မြတ်နိုးဖွယ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဤဥစ္စာကား ငါ့ဥစ္စာတည်းဟုမှတ် ထင်၏။ ထိုဥစ္စာရှင်ယောကျ်ား သေသောအခါ ထိုမြတ်နိုးဖွယ် ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပယ်စွန့်သွားရ၏။ (ရတနာသုံးပါးကို) မြတ်နိုးသော ပညာရှိသည် ဤအကြောင်းကိုလည်း သိ၍ ငါ့ဟာဟု စွဲလမ်း အပ်သော ဝတ္ထု၌ မညွတ်ကိုင်းရာ။ (၃)

၈၁၄။ ယောကျ်ားသည် အိပ်မက်ထဲ၌ တွေ့ဆုံကြုံကြုံသောသူကို နိုးသောအခါ မတွေ့မြင်ရ တော့သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောတမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားကွယ်လွန်လေပြီး သောသူကို မတွေ့မြင်ရတော့ပေ။ (၄)

၈၁၅။ အကြင်သူတို့၏ ဦးဖြူ ဦးမည်းစသော ဤအမည်ကို ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရာ၏။ ထိုသူတို့ကို မြင်လည်း မြင်ရ ကြားလည်း ကြားရကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါကွယ်လွန်သည်ရှိသော်မှည့်ခေါ်ထား သော ဦးဖြူ ဦးမည်းစသော အမည်မျှသာ ကြွင်းကျန် ရစ်တော့၏။ (၅)

၈၁၆။ မြတ်နိုးဖွယ်ဝတ္ထု၌ မက်မောတွယ်တာသူတို့သည် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမှု ဝန်တိုမှုကို မစွန့် လွှတ်နိုင်ကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို မြင်ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိမ်းဆည်းမှုကို စွန့်လွှတ်၍ ကျင့်ကြကုန်ပြီ။ (၆)

၈၁၇။ ဆိတ်ငြိမ်သောနေရာသို့ ချဉ်းကပ်လျက် (မြတ်နိုးဖွယ်အာရုံမှ) တွန့် ဆုတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်သော ရဟန်း၏ ထိုအကျင့်ကို ညီညွတ် ကောင်း မြတ်သောအကျင့်ဟူ၍ဆို ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ကျင့်သော ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၌ မမြင်စေတော့ပေ။ (၇)

၈၁၈။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မမှီသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အတွင်းအပ တရားအား လုံးတို့၌ ချစ်ခြင်းကိုလည်း မပြု၊ မုန်းခြင်းကိုလည်း မပြု၊ ကြာဖက်၌ ရေသည် မကပ်ငြိသကဲ့သို့ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ငိုကြွေးမှု ဝန်တိုမှုသည် မကပ်ငြိနိုင်။ (၈)

၈၁၉။ ကြာဖက်၌ ရေပေါက်သည် မကပ်ငြိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာ၌ ရေသည်မကပ်ငြိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ မကပ်ငြိတော့ ပေ။ (၉)

၈၂၀။ ကိလေသာကို ခါတွက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ ထိုတဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြင့် မစွဲလမ်း မမှတ်ထင်၊ တစ်ပါးသောအကျင့်ဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုမရှိ၊ ထို ရဟန္တာသည် (ဗာလပုထုဇဉ်ကဲ့သို့) တပ်နှစ်သက်တတ်သူလည်း မဟုတ်၊ (ကလျာဏ ပုထုဇဉ် သေက္ခတို့ကဲ့သို့) တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းဆဲလည်း မဟုတ်၊ (တပ်နှစ် သက်ခြင်းကင်းပြီးသူ ဖြစ်၏)။ (၁၀)

ခြောက်ခုမြောက် ဇရာသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၇-တိဿမေတ္တေယျသုတ်

၈၂၁။ (မေတ္တေယျအနွယ်ဖြစ်သော အသျှင်တိဿသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား မေထုန်အမှုကို ပြုကျင့်အားထုတ်သူ၏ ဆင်းရဲပင်ပန်းရပ်ကို ဟောကြားတော်မူပါ။
အသျှင်ဘုရား အဆုံးအမတော်ကို ကြားနာရ၍ ကိလေသာ ကင်းဆိတ်မှု 'ဝိဝေက'တရားတို့ကို
(တပည့်တော်တို့) ကျင့်ကြံရပါကုန်အံ့။ (၁)

၈၂၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မေတ္တေယျ မေထုန်အမှုကို ပြုကျင့်အားထုတ်သူအား ပရိယတ်, ပဋိပတ် သာသနာ တော်လည်း
ပျောက်ပျက်ကွယ်ပ၏။ မှားယွင်းသောအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်မိတတ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ (ဖြစ်သော)
ဤအကျင့်သည် အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ်။ (၂)

၈၂၃။ အကြင်သူသည် ရှေးအခါ က တစ်ယောက်တည်း နေထိုင်ပြီးလျှင် မေထုန် အကျင့်ကိုမှီဝဲ
ပြန်၏။ လောက၌ ထိုသူကို တုန်လှုပ်သော ယာဉ် (စီးသူ) ကဲ့သို့ ပုထုဇဉ် ယုတ်ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။
(၃)

၈၂၄။ အကြင်လူထွက်သူအား ရှေးရဟန်းဖြစ်သောအခါ က အခြံအရံ အကျော် အစော ရှိခဲ့
ဖူး၏။ ထိုအခြံအရံ အကျော်အစောသည် ထိုလူထွက်သူအား ဆုတ်ယုတ်သည်သာတည်း။ ဤ
အဖြစ်ကိုလည်းမြင်၍ မေထုန်အကျင့်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရန် (သိက္ခာသုံးပါးကို) ကျင့်ရ၏။ (၄)

၈၂၅။ (ကာမဂုဏ်စသည်ကို) ကြံစည်မှုသဘောတရားတို့ အနှိပ်စက်ခံရသော ထိုလူထွက်သည်ခို
ကိုးရာမဲ့သူကဲ့သို့ ကြံမြှင်ပူပန်ရ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသောသူသည် အခြားသူတို့၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသံ
ကို ကြားရသည်ရှိသော် မျက်နှာမသာမယာ ဖြစ်ရ၏။ (၅)

၈၂၆။ တစ်ပါးသော ဝါဒရှိသူတို့ တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ဒုစရိုက်တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ခဲ့၏။
မုသားပြောဆိုမှုသို့လည်း သက်ဝင်ခဲ့၏။ ဤသဘောနှစ်မျိုးသည် ထိုသူ၏ အနှောင်အဖွဲ့ကြီးပေ
တည်း။ (၆)

၈၂၇။ တစ်ယောက်တည်းကျင့်ရသော ရဟန်းအကျင့်ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်၍
ပညာရှိဟု ထင်ရှားကျော်စောခဲ့သူ ဖြစ်ပါလျက် တစ်ဖန် မေထုန်အမှုကို ပြုကျင့်အားထုတ်သော
သူသည် တွေဝေနွဲ့နှေးသူကဲ့သို့ ပင်ပန်းညစ်နွမ်းရ၏။ (၇)

၈၂၈။ ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိရဟန်းသည် ရှေး (ရဟန်းဖြစ်သောအခါ)မှ နောက် (လူထွက်သောအခါ)၌ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပြစ်ကို သိမြင်၍ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရသော ရဟန်းအကျင့်ကို မြဲမြံစွာ ပြုကျင့်ရာ၏။ မေထုန်အကျင့်ကို မမှီဝဲရာ။ (၈)

၈၂၉။ ကိလေသာကင်းဆိတ်မှု 'ဝိဝေက' တရားကိုသာလျှင် ကျင့်ရာ၏။ ဤအကျင့်သည် (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာတို့၏ မြတ်သောအကျင့်ပင်တည်း။ ထို အကျင့်ဖြင့် ငါမြတ်၏ဟူ၍မ ထင်မှတ်ရာ၊ ထိုသူသည်သာလျှင် နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏။ (၉)

၈၃၀။ ဒုစရိုက်ကင်းသည်ဖြစ်၍ ကာမတို့၌ မငဲ့ကွက်ဘဲ ကျင့်သော ဩဃ လေးဖြာ သံသရာကို ကူးမြောက်ပြီးသော ရဟန္တာအား ကာမတို့၌ တပ်မက် မောသူတို့သည် ကြည်ညိုမြတ်နိုး ကြကုန်၏။ (၁၀)

ခုနစ်ခုမြောက် တိဿမေတ္တေယျသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၈-ပညာရသုတ်

၈၃၁။ (မိမိ)မှီခိုအားထားရာအယူကိုသာ အကောင်းပြောဆိုတတ်ကြသည့် များစွာသောသူတို့သည် အသီးအခြားမှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသော သဿတဒိဋ္ဌိစသည်တို့၌ သက်ဝင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဤငါ့အယူ၌သာလျှင် စင်ကြယ်မှုရှိ၏ဟု ပြော ဆိုကြကုန်၏။ အခြားသော အယူဝါဒတို့၌ ကားစင်ကြယ်မှုရှိ၏ဟု မပြောဆိုကြကုန်။ (၁)

၈၃၂။ ဝါဒပြိုင်လိုကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပရိသတ်ဘောင်သို့ သက်ဝင်ကြ၍ အချင်းချင်းတစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် လူ့ဗာလဟု ရှုကြည့်ကြကုန်၏။ အခြား အယူဝါဒကိုမှီကုန်သော ချီးမွမ်းခံလိုသော ထိုသူတို့သည် (မိမိကိုယ်ကို မိမိ) ပညာ ရှိဟု ယူဆကုန်သည်ဖြစ်၍ စကားနိုင်ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၂)

၈၃၃။ ဝါဒပြိုင်ဆိုင်ဆိုရန်အားထုတ်သူသည် ပရိသတ်အလယ်၌ ချီးမွမ်းခံလိုသည်ဖြစ်၍ (သူတစ်ပါးတို့ဝါဒကို) ဖြိုဖျက်လေ့ရှိ၏။ သို့ ပင်ဖြစ်သော်လည်း (သင့် စကားသည် အနက်အဓိပ္ပါယ်မရှိဟု) အပယ်အဖျက်ခံရသည်ရှိသော် ထိုသူသည် မျက်နှာမသာမယာ ဖြစ်တတ်၏။ အပြစ်ရှာလျက်ကဲ့ရဲ့သည်ရှိသော် အမျက်ထွက် တတ်၏။ (၃)

၈၃၄။ ထိုသူ၏ အပယ်ဖျက်ခံရသော ဝါဒကို ရှုံးသော ဝါဒဟူ၍ ပြဿနာကို ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်သူ ပညာရှိတို့က ပြောဆိုကြသောအခါ ဝါဒပြိုင်ပွဲ၌ ရှုံးသူသည် ငိုကြွေးမြည် တမ်းရ၏။ စိုးရိမ်ပူဆွေးရ၏။ ငါ့ထက် သာလွန်သွားပြီဟု အဖန်ဖန် ညည်းတွားရလေ၏။ (၄)

၈၃၅။ ဤဝါဒပြိုင်ဆိုင်ငြင်းခုံမှုတို့သည် ပရိဗိုဇ်ဇာဟုခေါ်သော ဖြစ်ကုန်၏။ ဤဝါဒပြိုင်ပွဲတို့၌ (နိုင်ခဲ့သော်) စိတ်ရွှင်လန်း ပွင့်လန်း၍ (ရှုံးခဲ့သော်) စိတ်ညိုးနွမ်း ပင်ပန်းမှု ဖြစ်၏။ ဤအကျိုးအပြစ်ကို မြင်၍ ဝါဒပြိုင်ဆိုင်စကားနိုင် ပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။ (ဤဝါဒပြိုင်ဆိုင်ရာ၌) ချီးကျူးခံရမှုကို ရသည်မှတစ်ပါး အခြားသော အကျိုးအာနိသင်မရှိသည်သာတည်း။ (၅)

၈၃၆။ ယင်းသို့ အကျိုးအာနိသင်မရှိသော်လည်း ပရိသတ်အလယ်၌ ဝါဒကို ပြောပြလျက် ထိုအယူ၌ အချီးမွမ်းခံရ၏။ ထိုသို့ အချီးမွမ်းခံရခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ရွှင်လန်းလည်း ရွှင်လန်း၏။ တက်ကြွလည်း တက်ကြွ၏။ ထိုအချီးမွမ်းခံရမှု အကျိုးကို ရ၍ စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်ရလေ၏။ (၆)

၈၃၇။ ယင်းတက်ကြွမှုသည် ထိုသူအား ဆင်းရဲပင်ပန်းကြောင်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် လွန်လွန်ကဲကဲတက်ကြွသော မာနစကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ဤအပြစ်ကိုလည်း မြင်၍ မငြင်းခုံရာ၊ အကြောင်းသော်ကား ထိုငြင်းခုံခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟု ပညာရှိတို့ မဆိုကြသောကြောင့် တည်း၊ (၇)

၈၃၈။ မင်း၏ ရိက္ခာဖြင့် အသက်မွေးသူ သူရဲကောင်းသည် ပြိုင်ဘက်သူရဲ ကောင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကြိုးဝါးလျက် သွားသကဲ့သို့၊ သူရဲကောင်း 'ပသူရ' ထိုသင်သည်ဝါဒပြိုင်ဘက်ရှိရာ အရပ်သို့သာ သွားလေလော့၊ (ငါ့မှားကား) သင်နှင့် ပြိုင်ဆိုင် စစ်ထိုးရန် ကိလေသာဟူသမျှသည် ဗောဓိပင်ရင်းဝယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရရာ ရှေးအခါ ကပင် မရှိခဲ့ပေ။ (၈)

၈၃၉။ အကြင်သူတို့သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူကြကုန်လျက် ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ဤငါ၏အယူသည်သာလျှင် မှန်၏ဟူ၍လည်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ (ပသူရ) ထိုမိစ္ဆာ အယူရှိသူတို့ကို သင်ပြောဆိုချေ၊ ဤနေရာ၌ ဝါဒပြိုင်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့သော် သင်နှင့် ပြိုင် ဆိုင်စစ်ထိုးမှု ပြုမည့်သူတို့မရှိကုန်သည်သာတည်း။ (၉)

၈၄၀။ ပသူရ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်ကား (ကိလေသာ) စစ်သည်အပေါင်း ဖျက် ဆီးကြပြီးလျှင် အယူဝါဒတစ်ခုနှင့်အယူဝါဒတစ်ခုကို မဆန့်ကျင်စေကုန်မူ၍ သွားလာ နေထိုင်ကြကုန်၏။ ဤလောက၌ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်မှ) တစ်ပါး စွဲလမ်းယူဆမှု မရှိ၊ ထိုရဟန္တာတို့၌ သင်သည်အဘယ်မည်သော ဝါဒ စစ်ထိုးမှုကို ရနိုင်ပါမည်နည်း။ (၁၀)

၈၄၁။ သို့ ဖြစ်ပါလျက် သင်သည် (နိုင်ကောင်းနိုင်လိမ့်မည်လောဟု) ကြံစည် တွေးတောကာ လာခဲ့၏။ သင်သည် စိတ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိအယူတို့ကို ကြံစည်ယူဆလျက် ကိလေသာကို ခါတွက်ပြီးသော ဘုရားရှင်နှင့်ဝါဒယှဉ်ပြိုင်ရန် ရောက်လာဘိ၏။ ယင်းသို့ ယှဉ်ပြိုင်ရန် ရောက်လာသော်လည်း သင်သည် ယှဉ်ပြိုင်ရန်စွမ်းနိုင် လိမ့်မည် မဟုတ်။ (၁၁)

ရှစ်ခုမြောက် ပသူရသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၉-မာဂဏ္ဍိယသုတ်

၈၄၂။ တဏှာ အရတိ ရဂါဟူသော (မာရ်မင်းသမီးသုံးယောက်ကို) မြင်ရ၍သော်လည်း မေထုန် အမှု၌ လိုလားတပ်မက်မှု 'ဆန္ဒ' မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီးတို့ဖြင့် ပြည့်သော ဤ (သူငယ်မ) ရုပ်အဆင်းကို (မြင်ရ၍) အဘယ်မှာ လိုလား တပ်မက်မှု ဖြစ်မည်နည်း၊ ထိုသင့်သမီးမာဂဏ္ဍိကို ခြေဖြင့် ထိရုံမျှပင် ငါ အလို မရှိ။ (၁)

၈၄၃။ မင်းပေါင်းများစွာတို့ လိုလားတောင့်တအပ်သော ဤမျှလှပတင့်တယ်သည့် သတို့သမီး ရတနာကိုအကယ်၍ အလိုမရှိခဲ့ပါမူ အသျှင်၏ အယူဝါဒ သီလ အကျင့် အသက်မွေးမှုနှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်ကို အဘယ်သို့ သဘောရှိသည်ကို ပြောပြပါလော့။ (၂)

၈၄၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မာဂဏ္ဍိယ ထိုငါဘုရားအား (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး) ဒိဋ္ဌိတရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်၍ (ဤငါ၏ အယူ သာမှန်၏။ အခြားသူတို့အယူကား အချည်းနှီးသာတည်းဟု) ဤစကားကို ဆိုမည်ဟု စွဲမြဲယူဆမှု မရှိပေ၊ (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော) ဒိဋ္ဌိအယူတို့၌ အပြစ်ကို မြင်သည်ဖြစ်၍ (တစ်စုံတစ်ခုသော ဒိဋ္ဌိအယူကိုမျှ) မယူဘဲ (သစ္စာ လေးပါးတို့ကို) ရွေးချယ် စိစစ်လျက် အဇ္ဈတ္တ၌ ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီ။ (၃)

၈၄၅။ (မာဂဏ္ဍိယပုဏ္ဏားက ဤသို့ လျှောက်၏) -

ရဟန်းမြတ် ဆုံးဖြတ် ယူဆမှုဒိဋ္ဌိ ကြံစည် ယူဆမှု မိစ္ဆာအယူတို့ကို မယူဘဲ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင် ပြောပြခဲ့ပါ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့လျှင် ပညာရှိတို့ ပြောဆိုကြပါသနည်း။ (၄)

၈၄၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မာဂဏ္ဍိယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြားရသော ဗေဒင်ယတြာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောကီသမာပတ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှား ခွေး စသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ငါမဆို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူမှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းတရားကို နာကြားရခြင်းမှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ် သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်မှ ကင်း သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလမှ ကင်းသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဓူတင် အကျင့်မှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း ထိုတစ်မျိုးမျိုးမျှဖြင့်လည်း

စင်ကြယ်၏ဟု ငါ မဆို၊ သူတော်ကောင်းသည် ဤ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော ကဏ္ဍပက္ခတရားငါးမျိုး)တို့ကို စွန့်လွှတ်၍လည်းကောင်း၊ ဤ (သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော သုက္ကပက္ခတရားငါးမျိုး)တို့ကို (ပြောဆိုတိုင်းကျင့်ကြံခြင်းဖြင့်) ယူ၍လည်းကောင်း၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို) မမှီမှု၍လည်းကောင်း ဘဝကို မတောင့်တတော့ပေ။ (၅)

၈၄၇။ (မာဂဏ္ဍိယသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

ရဟန်းမြတ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြားရသော ဗေဒင်ယတြာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောကီသမာပတ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မလွန်ကျူးမှု 'သီလ' နှား ခွေး စသည်တို့၏အကျင့် 'ဝတ'ဖြင့်လည်းကောင်း စင်ကြယ်၏ဟူ၍လည်း အကယ်၍ မဆိုသည် ဖြစ်အံ့၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူမှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဖိုလ်ရ ကြောင်းတရားကို နာကြားရခြင်းမှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ် သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်မှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓူတင်အကျင့်မှ ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း ထိုတစ်မျိုးမျိုးမျှဖြင့်လည်းစင်ကြယ်၏ဟူ၍လည်း အကယ်၍ မဆိုသည် ဖြစ်အံ့၊ ဤသို့ မဆိုခဲ့ပါလျှင် ဤတရားကို မဝေခွဲနိုင်အောင်အလွန်တွေဝေဖွယ် တရားဟု အကျွန်ုပ်မှတ်ထင်ပါ၏။ အချို့သော (သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည်ကားမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ယုံကြည်နေကြပါကုန်၏။ (၆)

၈၄၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မာဂဏ္ဍိယ သင်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုမှီလျက်သာလျှင် အဖန်ဖန် တလဲလဲ မေးသည်ဖြစ်၍စွဲစွဲမြဲမြဲ ယူထားသော အယူတို့ကြောင့် မဝေခွဲနိုင်အောင် အလွန်တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤငါဟောအပ်သောတရားဒေသနာမှု နှလုံးသွင်းမှုအမှတ် သညာကို အနည်းငယ်မျှသော်လည်း မမြင်၊ ထို့ကြောင့် သင်သည် မဝေခွဲနိုင်အောင် အလွန်တွေဝေသောအားဖြင့် ဤတရားကို ရှုကြည့်ဘိ၏။ (၇)

၈၄၉။ မာဂဏ္ဍိယ တူမျှသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထူးချွန် လွန်ကဲသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သူဟူ၍လည်းကောင်းမှတ်ထင်သူသည် ထိုသို့မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့် ငြင်းခုံရာ၏။ မာနသုံးမျိုးတို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သောသူအား တူမျှသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထူးချွန်လွန်ကဲသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သူဟူ၍လည်းကောင်းမှတ် ထင်မှု မဖြစ်နိုင်။ (၈)

၈၅၀။ ထိုရဟန္တာသည် (ငါ့အယူသာ)မှန်၏ဟူ၍ အဘယ်မှာလျှင် ပြောဆိုရာအံ့ နည်း၊ (အခြားသူတို့အယူသည်)မှားယွင်း၏ဟူ၍ အဘယ်မည်သောသူနှင့် ငြင်းခုံ ရာအံ့နည်း၊ အကြင်ရဟန္တာ၌ တူ၏ဟူသော 'သဒိသမာန'သည်လည်းကောင်း၊ မတူဟူသော 'သေဋ္ဌမာန ဟိနမာန'သည်လည်းကောင်း မရှိတော့ပေ၊ ထိုရဟန္တာသည် အဘယ်မည်သောသူနှင့် ဝါဒယှဉ်ပြိုင်ပါတော့မည်နည်း။ (၉)

၈၅၁။ မြင်ခိုက်စသည်၌ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာကို ပယ်စွန့်၍ မြင်ပြီး ရူပါရုံစသောတည်ရာ အိမ်တို့ ကို မအောက်မေ့သူ ရှု၌ လူတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု မပြုသူ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်သူ နောင်အတ္တဘောကို မဖြစ်စေသူ ရဟန္တာသည် လူအများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မပြောဆို တော့ပေ။ (၁၀)

၈၅၂။ လောက၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြင်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော အယူတို့မှ ကင်း ဆိတ်သည် ဖြစ်၍ကျင့်၏။ ထိုအယူတို့ကိုလည်း ယူ၍ မပြောဆို၊ ရေ၌ ပေါက်သော အဆူးရှိသော ပဒုမ္မာကြာ သည်ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညွန်ဖြင့်လည်းကောင်း မလိမ်းကျ မကပ်ငြိဘိသကဲ့သို့ ဤအတူ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေး ရာနိဗ္ဗာန်ကို ပြောဆိုသော ရဟန္တာသည် ကာမ၌လည်းကောင်း၊ လောက၌လည်းကောင်း မတပ်မက် မလိမ်းကျ မကပ်ငြိတော့ပေ။ (၁၁)

၈၅၃။ ရဟန္တာသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူသို့ ရောက်သူ မဟုတ်၊ အတွေ့အကြုံဉာဏ် ပညာကြောင့် ထောင်လွှားမှု 'မာန'သို့ ရောက်သူ မဟုတ်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် ပြုမှုသူ မဟုတ်၊ ကံဖြင့် ဆောင်အပ်သူ လည်းမဟုတ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့် ဆောင်အပ်သူလည်း မဟုတ်၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသောတည်ရာအိမ် တို့သို့ ဆွဲဆောင်အပ်သူလည်း မဟုတ်။ (၁၂)

၈၅၄။ ကာမသညာစသည်၌ တပ်ခြင်းကင်းသောသူအား ထုံးဖွဲ့မှု 'ဂန္ထ'တို့ မရှိကုန်၊ ပညာဖြင့် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ပြီးသောသူအား တွေဝေမှု 'မောဟ'တို့ မရှိကုန်၊ အကြင်သူ တို့သည် ကာမစသော သညာကိုလည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာအယူ 'ဒိဋ္ဌိ'ကိုလည်းကောင်း စွဲယူကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ အချင်းချင်း ထိပါးပုတ်ခတ်ကြကုန်လျက် သွားလာနေကုန်၏။ (၁၃)

ကိုးခုမြောက် မာဂဏ္ဍိယသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၀-ပုရာဘေဒသုတ်

၈၅၅။ အဘယ်သို့ သောဉာဏ်အမြင်ရှိသူနှင့် အဘယ်သို့ သော သီလရှိသူကို (ကိလေသာတို့မှ) ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း၊ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား မေးအပ်သော အသျှင် ဘုရားသည် ထိုသို့ သဘောရှိသော မြတ်သောသူကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါလော့။
(၁)

၈၅၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာမပျက်စီးမီ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကင်းပြီးသူဖြစ်၏။ (တဏှာဒိဋ္ဌိ ဟူသော) ရှေးအတိတ်အဖို့အစုကို မမှီသူ ဖြစ်၏။ အလယ် (ပစ္စုပ္ပန်) ကာလ၌ တပ်မက်သူစသည် ဖြင့် ရေတွက်အပ်သူ မဟုတ်၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား အနာဂတ်ကာလ၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော) ရှေ့သွား မရှိ၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏)။ (၂)

၈၅၇။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) အမျက်ဒေါသမရှိသူ ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသူ သီလစသည်ဖြင့် မ ကြိုးဝါးသူကုက္ကုစ္စမရှိသူ အမြော်အမြင်ပညာဖြင့် ပြောဆိုတတ်သူ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသူ နှုတ်စောင့် စည်းသူသိတတ်သောဉာဏ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏)။ (၃)

၈၅၈။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) အနာဂတ်ကာလ၌ ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ'ကင်း၏။ အတိတ်ကို ပြန်၍ မ စိုးရိမ်၊ ပစ္စုပ္ပန် စက္ခုသပ္ပာယ်စသည်တို့၌ အတ္တစသည်မှ ကင်းဆိတ်သည်ကို ရှုမြင်၏။ ခြောက် ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့၏ အဆောင်ယူ မခံရ၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူ ဟူ၍ ငါ ဆို၏)။ (၄)

၈၅၉။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ရာဂစသည်တို့မှ ကင်း၏။ အံ့ဩဖွယ်ကို မပြု တတ်၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိ၊ ဝန်တိုမှု ကင်း၏။ ကိုယ်အမှုအရာစသည် ကြမ်းတမ်းမှု ကင်း၏။ စက်ဆုပ်ဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှု၌လည်း မယှဉ်၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသော သူဟူ၍ ငါဆို၏)။ (၅)

၈၆၀။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) သာယာဖွယ် ကာမဂုဏ်တို့၌သာယာမှု မရှိ၊ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'မာန'၌လည်း မယှဉ်၊ ကာယကံစသည်တို့ဖြင့် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏။ ပဋိဘာန် (ပညာဉာဏ်) လည်း ရှိ၏။ သာသနာတော်မှတစ်ပါး အခြားအယူကို မယုံကြည်၊ တပ်ခြင်း ကင်းပြီးဖြစ်၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်

ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏။ (၆)

၈၆၁။ (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) လာဘ်ကို လိုသဖြင့် ပရိယတ်ကို မသင်ယူ၊ လာဘ် မရခြင်းကြောင့် လည်းအမျက်မထွက်၊ ဆန့်ကျင်မှုမရှိသည်ဖြစ်၍ 'တဏှာ'ဖြင့် ရသာရုံကိုလည်း မမက်မော၊ (ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏။ (၇)

၈၆၂။ လောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အခါ ခပ်သိမ်း အမှတ်ရမှု 'သတိ'ရှိ၏။ သူနှင့်တူသူဟု (သဒိသမာန်ဖြင့်) မမှတ်ထင်၊ သူထက် ထူးမြတ်သူဟု (ပဏီတမာန်ဖြင့်) မမှတ်ထင်၊ သူ့အောက်ယုတ်သူဟု (ဟိနမာန်ဖြင့်) မမှတ်ထင်၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အားရာဂစသော ပွားစီးခြင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏။ (၈)

၈၆၃။ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော)မှီရာတို့သည် မရှိကုန်၊ အကြင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားကို သိ၍ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီ၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားသဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း တပ်မက်မှု 'တဏှာ'သည် မရှိ၊ (ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏။ (၉)

၈၆၄။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား အထုံးအဖွဲ့ 'ဂန္ထ'လေးပါးတရားတို့ မရှိကုန်၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သည် ကပ်ငြိတတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်၏။ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသော (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ငါ ဆို၏။ (၁၀)

၈၆၅။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား သားသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ကျွဲ နွားစသော) သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ သလေးစပါးခင်းစသော လယ်သည်လည်းကောင်း၊ အိမ်နေရာစသော မြေယာ သည်လည်းကောင်း၊ မရှိကုန်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အတ္တရှိ၏ဟု ယူသော 'သဿတဒိဋ္ဌိ'တို့ကို လည်းကောင်း၊ အတ္တပြတ်၏ဟု ယူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ'တို့ကိုလည်းကောင်း မရအပ်၊ (ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၁)

၈၆၆။ အကြင် (ရာဂစသော) အပြစ်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပုထုဇဉ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်းကောင်း (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားတတ်သူဟူ၍) ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (ရာဂစသော) အပြစ်ကို (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့်) ရှေ့သွား မပြုအပ်၊ ထိုသို့ ရှေ့သွားမ ပြုသည့်အတွက် စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့သော စကားတို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှငြိမ်း ပြီးသောသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၂)

၈၆၇။ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကင်း၏။ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'ကင်း၏။ ထူးမြတ်သူတို့အတွင်း၌ (ငါ ထူးမြတ်သူဟု) မဆို၊ တူညီသူတို့ အတွင်း၌ (ငါ တူညီသူဟု) မဆို၊ ယုတ်ညံ့သူတို့အတွင်း၌ (ငါ ယုတ်ညံ့သူဟု) မဆို၊ ကြံစည်မှု ကင်းသည်ဖြစ်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြ

င့်နှစ်ပါးသော ကြံစည်ခြင်းသို့ မရောက်၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏)။ (၁၃)

၈၆၈။ လောက၌ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိ၏ ဥစ္စာဟု (သိမ်းဆည်းမှု) မရှိ၊ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသွားသော ဝတ္ထုကြောင့်လည်း မစိုးရိမ်၊ တရားအားလုံးတို့၌လည်း (ဆန္ဒာဂတိစသည်သို့) မလိုက်၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းပြီးသောသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏)။ (၁၄)

ဆယ်ခုမြောက် ပုရာဏောဒသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၁-ကလဟဝိဝါဒသုတ်

၈၆၉။ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုနှင့် ငြင်းခုံမှုတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သနည်း၊ ဝန်တိုမှုနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော ငိုကြွေးမှု စိုးရိမ်မှုတို့သည်လည်းကောင်း၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှုနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ထောင်လွှားမှု အလွန်ထောင်လွှားမှုတို့သည်လည်းကောင်း ထိုတရားတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏ ထိုအကြောင်းကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၁)

၈၇၀။ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု ငြင်းခုံမှုတို့သည် ချစ်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဝန်တိုမှုနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ငိုကြွေးမှု စိုးရိမ်မှုတို့သည်လည်းကောင်း၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှုနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော ထောင်လွှားမှု အလွန် ထောင်လွှားမှုတို့သည်လည်းကောင်း ချစ်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု ငြင်းခုံမှုတို့သည် ဝန်တိုမှုနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်၏။ ငြင်းခုံမှုတို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှုတို့ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ (၂)

၈၇၁။ လောက၌ ချစ်အပ်သော ဝတ္ထုတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိပါကုန်သနည်း၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း လိုချင်မှု 'လောဘ'ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ လောက၌ သွားလာနေထိုင်ကုန်၏။ (ထိုသူတို့၏) လိုချင်မှု 'လောဘ'သည်လည်း အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိပါသနည်း။ အကြင်တောင့်တမှုပြည့်စုံမှုတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်အားအားထားမှီခိုရန် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုတောင့်တမှု ပြည့်စုံမှုတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိပါကုန်သနည်း။ (၃)

၈၇၂။ လောက၌ ချစ်အပ်သော ဝတ္ထုတို့သည် ကာမစ္ဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် လိုချင်မှု 'လောဘ'ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ လောက၌ သွားလာ နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ထိုလောဘသည်လည်း ကာမစ္ဆန္ဒလျှင် အကြောင်း ရှိ၏။ အကြင်တောင့်တမှု ပြည့်စုံမှုတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်အားအားထားမှီခိုရန် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုတောင့်တမှု ပြည့်စုံမှုတို့သည်လည်းဤ (ကာမစ္ဆန္ဒ)သာလျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၏။ (၄)

၈၇၃။ လောက၌ ကာမစ္ဆန္ဒသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း ရှိသနည်း၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့သည်လည်း အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အမျက် ထွက်မှုမူသားစကား ပြောဆိုမှုသို့လောသို့လောဟု တွေးတောယုံမှားမှုဟူသော အကြင်တရားတို့ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါကုန်၏။ ထိုတရားတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း။ (၅)

၈၇၄။ လောက၌ အကြင်သဘောတရားကို သာယာဖွယ် သဘောတရား မသာ ယာဖွယ် သဘောတရားဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ ထိုသာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် သဘော တရားကို အမှီပြု၍ကာမ ခန္ဓ ဖြစ်၏။ လောက၌ သတ္တဝါသည် ရုပ်တရားတို့၌ ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း မြင်၍ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) ဆုံး ဖြတ်ခြင်းကို ပြု၏။ (၆)

၈၇၅။ အမျက်ထွက်မှု မုသားစကားပြောဆိုမှုသို့လောသို့လော တွေးတော ယုံမှားမှုဟူသော ဤ သဘောတရားတို့သည်လည်း သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် တရားနှစ်ပါးရှိသောလျှင် ဖြစ် ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သိတော်မူ၍ တရားတို့ကို ဟောတော်မူရကားသို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားမှုရှိသူသည် ဉာဏ်အမြင်ကို ရစိမ့်သောငှါ သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ကျင့်ရာ၏။ (၇)

၈၇၆။ သာယာမှုနှင့် မသာယာမှုသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိပါကုန် သနည်း၊ အဘယ် တရားမရှိလတ်သော် ဤသာယာမှု မသာယာမှုတို့သည် မဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ အကြင်အကြောင်း ကြောင့် ပျက်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြင်သဘော တရားသည် ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ထိုသဘောတရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၈)

၈၇၇။ သာယာမှုနှင့် မသာယာမှုသည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'မရှိ လတ်သော် ဤတရားတို့ မဖြစ်ကုန်၊ ပျက်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြင်သဘောတရားသည် ရှိ၏။ ထိုသဘောတရားတို့ကို တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'လျှင် အကြောင်းရှိ၏ဟူ၍ သင့်အား ငါ ဟော၏။ (၉)

၈၇၈။ လောက၌ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် အဘယ်လျှင်အကြောင်း ရှိသနည်း၊ သိမ်းဆည်းမှု တို့သည်လည်း အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိလတ်သော် ငါ့ဟာဟု စွဲလမ်း မှု မရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို လွန်မြောက်သည်ရှိသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'တို့သည် မတွေ့ထိ နိုင်ပါကုန်သနည်း။ (၁၀)

၈၇၉။ နာမ်ကိုလည်းကောင်း ရုပ်ကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'သည် ဖြစ်၏။ သိမ်းဆည်းမှုတို့သည် တဏှာဟု ဆိုအပ်သော အလို 'ဣတ္ထ'လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏။ တဏှာ ဟု ဆိုအပ်သော အလို 'ဣတ္ထ'မရှိလတ်သော် ငါ့ဟာဟု စွဲလမ်းမှု မရှိ၊ ရုပ်တရားကို လွန်မြောက် သည်ရှိသော်တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'တို့သည် မတွေ့ထိကုန်။ (၁၁)

၈၈၀။ အဘယ်သို့ ကျင့်သောသူသည် ရုပ်ကို လွန်မြောက်နိုင်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ သော အကြောင်းဖြင့် ချမ်းသာဆင်းရဲကို လွန်မြောက်နိုင်ပါသနည်း၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် လွန်မြောက်နိုင်၏။ ထိုအခြင်းအရာကို အကျွန်ုပ်အား ဟော ကြားတော်မူပါလော့၊ ထိုအကြောင်း ကို သိကုန်အံ့ဟု အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဖြစ်ပါ၏။ (၁၂)

၈၈၁။ ပကတိသညာ ရှိသူလည်းမဟုတ်သော ဖောက်ပြန်သော သညာရှိသည့် ရူးသွပ်သူလည်း မဟုတ်သော သညာမရှိသည့် အသညသတ်မြဟ္မာနှင့် နိရောဓ သမာပတ် ဝင်စားသူလည်း မဟုတ်သော ရူပသညာကို လွန်မြောက်ပြီးသည့် အရူပ ဈာန်သမာပတ်ကို ရသူလည်း မဟုတ်သော ဤသို့ သဘောရှိသည့် အာကာသာနဉာ ယတနဈာန်ကို ရရန်ကျင့်သူ ရူပစတုတ္ထဈာန်လာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်ကို လွန် မြောက်နိုင်၏။ သံသရာချဲ့တတ်သောတဏှာမာန ဒိဋ္ဌိတရားတို့သည် သညာလျှင်အကြောင်းရှိကုန်သည်သာတည်း။ (၁၃)

၈၈၂။ အကြင်ပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်တို့ မေးခဲ့ပါကုန်၏။ အသျှင်သည် ထိုပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်တို့အား ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပြီ။ အသျှင်ဘုရားအား အခြားသော ပုစ္ဆာကို မေးပါကုန်အံ့၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုပုစ္ဆာကို ဖြေကြားတော်မူပါလော့၊ ဤလောက၌ ပညာရှိကုန်သောအချို့သောသူတို့သည် ဤမျှ (အရူပသမာပတ်ဟူသော) အတိုင်း အရှည်ဖြင့် သတ္တဝါ၏ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ဆိုပါကုန်သလော၊ ထိုသို့ မဟုတ် ဤအရူပသမာပတ်ထက် လွန်သော အခြားသော စင်ကြယ်မှုကို မူလည်း ဆိုပါကုန်သေးသလော။ (၁၄)

၈၈၃။ ဤလောက၌ ပညာရှိကုန်သောအချို့သောသူတို့သည် ဤမျှ (အရူပသမာပတ်ဟူသော) အတိုင်းအရှည်ဖြင့် သတ္တဝါ၏ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ဆိုကုန်၏။ ထိုသူတို့တွင် အနုပါဒိသေသ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သည်ဟု ပြောဆိုကြသောအချို့သူတို့သည် ဥစ္ဆေဒအယူကို ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၁၅)

၈၈၄။ ပညာရှိသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသူတို့ကို (သဿတ ဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို)မှီကုန်၏ဟု သိ၍လည်းကောင်း၊ (ထိုသူတို့၏)မှီရာ သဿတဒိဋ္ဌိတို့ကို သိ၍လည်းကောင်း၊ (တရားတို့ကို အနိစ္စစသည်ဖြင့်) သိ၍လည်းကောင်း လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍ ငြင်းခုံခြင်းသို့ ရောက်တော်မမူ၊ ထိုပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မမူ။ (၁၆)

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ကလဟဝိဝါဒသုတ် ပြီး၏။

၁။ သတ္တဝါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး သေဆုံးသည့်နောက် လုံးဝပြတ်စဲခြင်း တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်း အကြွင်းမရှိခြင်းကို အနုပါဒိသေသဟု ဥစ္ဆေဒအယူရှိသူတို့ ဆိုကြသည်။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၂-စူဠဗျူဟသုတ်

၈၈၅-၈၈၆။ [အမေး] လိမ္မာကျွမ်းကျင်၏ဟု ပြောဆိုသူတို့သည် မိမိ မိမိတို့၏ မိစ္ဆာအယူ၌ တည်နေကုန်လျက် (မိမိ မိမိတို့၏ အယူကို) မြဲမြံစွာ စွဲယူကုန်၍ အသီး အသီး ပြောဆိုကြပါကုန်၏။ အကြင်သူသည် ဤအယူအကျင့်ကို သိ၏။ ထိုသူသည် တရားကို သိသူ မည်၏။ အကြင်သူသည် ဤတရားကို တားမြစ်၏။ ထိုသူသည် မလိမ္မာသူ ဖြစ်ပါ၏။ ဤသို့လည်း မြဲမြံစွာ ငြင်းခုံကြပါကုန်၏။ ငါမှတစ်ပါး အခြား သူတို့သည် မိုက်၏။ မလိမ္မာဟု လည်း ဆိုပါကုန်၏။ ဤသူတို့၏ ဝါဒတို့တွင်အဘယ်အယူဝါဒသည်မှန်ကန်ပါသနည်း၊ ဤသူအားလုံးတို့သည် ပင် လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၁-၂)

၈၈၇။ [အဖြေ] သူတစ်ပါး၏ အယူကို မသိသူသည် အကယ်၍ မိုက်သူ ယုတ် ညံ့သူ ပညာမဲ့သူဖြစ်ပါမူ ဤသူအားလုံးတို့သည် ပင် မိုက်ကြကုန်၏။ အလွန်အလွန် ပညာမဲ့သူ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသူအားလုံးတို့သည် ပင် မိစ္ဆာအယူ၌ တည်နေကြကုန်၏။ (၃)

၈၈၈။ (ထိုသူတို့သည်) မိမိ၏ မိစ္ဆာအယူဖြင့် မဖြူစင်သူ ဖြစ်ကြကုန်လျက် အကယ်၍ စင်ကြယ်သော ပညာရှိကြသူ လိမ္မာကြသူ ဉာဏ်ပညာရှိကြသူ ဖြစ်ကြကုန်မူ ထိုသူတို့တွင် တစ်ယောက်မျှ ပညာမဲ့သူမဖြစ်နိုင်တော့ပေ၊ အကြောင်းသော်ကား ထိုသူတို့၏ အယူသည်လည်း အခြားသူတို့အယူကဲ့သို့ ပင်စွဲမြဲယူဆထားသောကြောင့် တည်း။ (၄)

၈၈၉။ သူနှစ်ယောက်တို့သည် အချင်းချင်း လူ့ဗာလဟု အကြင်စကားကို ပြော ဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကိုမှန်၏ဟူ၍ ငါ မဟော၊ (ထိုသူတို့သည်) မိမိ မိမိ၏ အယူကို အမှန်ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အခြားသူကို မိုက်၏ဟူ၍ ရှုကြည့်ကြကုန်၏။ (၅)

၈၉၀။ [အမေး] အကြင်အယူကိုမှန်ကန်၏ ချွတ်ယွင်းမှု မရှိဟု အချို့သူတို့က ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအယူကိုပင် အခြားသူတို့က အချည်းနှီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်ဟူလည်းကောင်း ပြောဆိုကြပြန်၏။ ဤသို့လည်း မြဲမြံစွာ စွဲယူကြကုန်လျက် ငြင်းခုံကြကုန်၏။ အဘယ်ကြောင့် သမဏတို့သည် တစ်မျိုးတည်းသော စကားကို မပြောဆိုကြကုန်သနည်း။ (၆)

၈၉၁။ [အဖြေ] အကြင်သစ္စာ၌ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မငြင်းခုံရာ၊ ထိုသစ္စာသည်တစ်မျိုးတည်းသာတည်း၊ နှစ်ခုမြောက်သော သစ္စာမည်သည် မရှိ၊ ထိုသူတို့က အမျိုးမျိုးသော သစ္စာတို့ကို ကိုယ်တိုင် ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သမဏတို့သည် တစ်မျိုးတည်းသော စကားကို မ

ပြောဆိုကြကုန်။ (၇)

၈၉၂။ [အမေး] အမျိုးမျိုး ပြောဆိုတတ်ကုန်သော လိမ္မာကျွမ်းကျင်သည်ဟု ပြောဆိုကြသူ တို့သည် အဘယ်ကြောင့် သစ္စာတို့ကို အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြကုန် သနည်း၊ ကြားအပ်သော သစ္စာ တို့သည် များကုန်သလော၊ အမျိုးမျိုးရှိကုန် သလော၊သို့ မဟုတ် ထိုသူတို့သည် ကြံစည်မှုမျှသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သလော။ (၈)

၈၉၃။ [အဖြေ] လောက၌မှတ်သားမှု 'သညာ'မျှဖြင့် မြဲ၏ဟူသော အယူတို့ကို ဖယ်ထား၍သစ္စာ တို့သည် မများကုန်၊ အမျိုးမျိုး မရှိကုန်သည်သာတည်း၊ မိမိ ကြံစည်မှုကို မိစ္ဆာအယူတို့၌ ဖြစ် စေ၍ (ငါ့အယူသာ)မှန်၏။ (သင့်အယူကား)မှား၏ဟု (အမှန်အမှား) တရားနှစ်ပါးကို ပြောဆို ကြကုန်၏။ (၉)

၈၉၄။ မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဒါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ မလွန်ကျူး မှု 'သီလ' နှား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'ဟူသော ဤသဘောတရားတို့ကိုမှီ၍မြတ်နိုးဖွယ် မဟုတ်သည့် စင်ကြယ်မှုကို မြင်သူသည် ဒိဋ္ဌိအဆုံးအဖြတ်၌ တည်လျက် ရယ်သွမ်းသွေးကာ အခြားသူသည် မိုက်မဲ၏။ မလိမ္မာဟူ၍လည်း ပြောဆိုတတ်၏။ (၁၀)

၈၉၅။ အကြင်အကြောင်းဖြင့် အခြားသူကို မိုက်သူဟူ၍ ရှုမြင်၏။ ထိုအကြောင်းဖြင့်ပင် မိမိ ကိုယ်ကို လိမ္မာသူဟူ၍လည်း ပြောဆို၏။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ လိမ္မာသူဟု အယူရှိသော ထိုသူသည် အခြားသူကို မမြတ်နိုးနိုင်၊ ထိုအယူကိုပင် ပြောဆို၏။ (၁၁)

၈၉၆။ ထိုသူသည် အတိသာရဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူနှင့်ပြ ညှစ်သည်ဖြစ်၍ ထောင်လွှားမှု 'မာန'ဖြင့် မာန်ယစ်ရကား ဂုဏ်အားလုံးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူဟုမှတ် ထင်၏။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ (ငါ ပညာရှိဟု) စိတ်ဖြင့် အဘိသိက်သွန်း၏။ အကြောင်းသော်ကားထို သူသည် ထိုအတိသာရ ဒိဋ္ဌိအယူသည် ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် စွဲမြဲယူဆသောကြောင့် တည်း။ (၁၂)

၈၉၇။ သူတစ်ပါး ပြောဆိုသော စကားကြောင့် အကယ်၍ ပညာမဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ထိုပြောဆိုသော သူသည်လည်း အပြောခံရသူနှင့် အတူပင် ပညာမဲ့သူ ဖြစ်တော့၏။ ယင်းသို့ မဟုတ် မိမိကိုယ်ကို မိမိအသိဉာဏ်ရှိသူ ပညာရှိသူ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်ခဲ့မူ သမဏတို့တွင် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မိုက်မဲ သူမရှိနိုင်တော့ပေ။ (၁၃)

၈၉၈။ အကြင်သူတို့သည် ဤမိမိအယူမှတစ်ပါး အခြားသော အယူဝါဒတရားကို စွဲမြဲယူဆ ပြောဆိုကြကုန်၏။ စင်ကြယ်မှု လမ်းစဉ်ကို ချွတ်ယွင်းစေကြကုန်၏။ မပြည့်စုံစေကြကုန်သို့ ပင် ဖြစ်သော်လည်း မိမိအယူ၌ စွဲလမ်းမှု 'ရာဂ'ဖြင့် အလွန်စွဲ လမ်းကုန်သော ထိုသူတို့သည် များစွာ သော မိစ္ဆာအယူကို စွဲမြဲယူဆပြောဆိုကြကုန်၏။ (၁၄)

၈၉၉။ ထိုတိတ္ထိတို့သည် ဤ (ငါ၏) အယူ၌သာလျှင် စင်ကြယ်မှုရှိ၏ဟု ပြော ဆိုကြကုန်၏။ အခြားသော အယူဝါဒတို့၌ ကား စင်ကြယ်မှုရှိ၏ဟု မပြောဆိုကြကုန်၊ မိမိတို့၏ လမ်းစဉ်ဖြစ် သော ထိုအယူ၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဤသို့လည်း တိတ္ထိတို့သည် များစွာသော အယူဝါဒ တို့၌ သက်ဝင်၍ တည်ကြကုန်၏။ (၁၅)

၉၀၀။ မိမိတို့၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်သော အယူဝါဒ၌လည်း (ဤအယူသည်သာလျှင် သင့်၏ဟု) စွဲစွဲမြဲ မြဲပြောဆိုသူတို့သည် ဤအယူ၌ အဘယ်မည်သောသူတစ်ပါးကို မိုက်မဲသူဟူ၍ ရှုမြင်နိုင်အံ့နည်း၊ အခြားသူကို မိုက်မဲသူ စင်ကြယ်သော သဘော မရှိဟု ပြောဆိုသော ထိုသူသည် မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ငြင်းခုံမှုကို ဆောက်ရွက်သည် မည်ရာ၏။ (၁၆)

၉၀၁။ လောက၌ ထိုသူသည် ဒိဋ္ဌိအယူဝါဒ၌ တည်၍ မိမိကိုယ်တိုင် နှိုင်းချိန်လျက် (မိမိ၏အယူ ကို) အထက်၌ ထား၍ ငြင်းခုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ လောက၌ (သူတော်ကောင်း) ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား အလုံးစုံသော ဒိဋ္ဌိအယူ ဝါဒတို့ကို စွန့်ပယ်ပြီးဖြစ်၍ ငြင်းခုံခြင်းကို မပြု။ (၁၇)

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် စူဠဗျူဟသုတ် ပြီး၏။

၁။ အကြောင်းကို လွန်၍ ဖြစ်သောကြောင့် (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကို) အတိသာရဒိဋ္ဌိ ဌိဟု ဆိုသည်၊ (လွန်၍ဖြစ်၏)ဟူသည် အကြောင်းမဲ့ ကြံစည် ယူဆမှုပင်တည်း။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၃-မဟာဗျူဟသုတ်

၉၀၂။ [အမေး] မိစ္ဆာအယူ၌ စွဲမြဲတည်နေကုန်သောအချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤငါ့အယူသာလျှင် မှန်၏ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုသူအားလုံးတို့သည် ထိုအယူ၌ အကဲ့ရဲ့ကိုသာခံကြရပါသလော၊သို့ မဟုတ် ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်း ရပါကုန်သေးသလော။ (၁)

၉၀၃။ [အဖြေ] ဤချီးမွမ်းခံရခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ (ရာဂစသည်တို့) ငြိမ်းအေးရန် မစွမ်းနိုင်၊ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကျိုးတို့ကိုနိုင်ခြင်း ရှုံးခြင်းစသော ကောင်း မကောင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးတို့ဟူ၍ငါ ဆို၏။ ဤသို့ ငြင်းခုံခြင်း၏ အပြစ်ကိုလည်း မြင်၍ ငြင်းခုံမှုမရှိရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဘေးမရှိဟု ရှုလျက်ငြင်းခုံမှုကို မပြုရာ။ (၂)

၉၀၄။ မိစ္ဆာအယူအားလုံးတို့ကို ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ပညာရှိသည်ဤမိစ္ဆာအယူအားလုံးတို့သို့ မကပ်ရောက်၊ မြင်ရသော အရာ ကြားရသော အရာ၌ နှစ်သက်လိုလားမှုကို မပြုသော ကပ်ရောက်တတ်သည့် တဏှာဒိဋ္ဌိမရှိသော ထိုပညာ ရှိသည် အဘယ်မည်သော ကပ်ရောက်ဖွယ်ရုပ်ဝေဒနာစသည်သို့ ကပ်ရောက်တော့ မည်နည်း။ (၃)

၉၀၅။ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ'သာ မြတ်၏ဟု အယူရှိသူတို့သည် သီလ စောင့်စည်းရုံမျှဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ နွား ခွေးစသည်တို့၏ အကျင့် 'ဝတ'ကို ကောင်းစွာ ယူ၍ တည်ကုန်၏။ ဤမိမိအယူ၌သာလျှင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏ဟု ပြောဆိုသူတို့သည် ဘဝ၌ မက်မော နစ်မြုပ်ကုန်လျက်ထိုဆရာ၏ စင်ကြယ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၄)

၉၀၆။ ထိုသူသည် စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'မှ ရွေ့လျော့ခဲ့မှု သီလနှင့်ဝတ ချွတ်ယွင်းပျက်စီးသောကြောင့် တုန်လှုပ်၏။ နေအိမ်မှ (ထွက်ခဲ့၍) အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားသူသည် လှည်းအုပ်မှ ကျန်ရစ်ခဲ့သော် ထိုနေအိမ်နှင့် လှည်း အုပ်တစ်ခုခုကို တောင့်တဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ စင်ကြယ်မှုကို တမ်းတမှုလည်း တမ်းတ၏။ တောင့်တမှုလည်း တောင့်တ၏။ (၅)

၉၀၇။ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'အားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ရှိ အပြစ်မရှိသော ထိုအကုသိုလ် ကုသိုလ်ကံကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍ စင်ကြယ်မှု မစင်ကြယ်မှုကို မတောင့်တသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်သည် မိစ္ဆာအယူကို မယူမှု၍ (စင်ကြယ်မှု မစင်ကြယ်မှုမှ) ကြဉ်ရှောင်လျက် သွားလာနေထိုင်နိုင်ရာ၏။ (၆)

၉၀၈။ သံသရာမှ စင်ကြယ်၏ဟု (ဥဒ္ဓိသရအကိရိယသဿတ) အယူရှိသူတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်သော 'တပေါဇိဂုစ္ဆာ' အကျင့်ကိုလည်းကောင်း ထို့ပြင် မြင်ရသော 'ရူပါရုံ' ကြားရသော 'သဒ္ဓါရုံ' ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ ဘဝကြီးငယ်တို့၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မကင်းကြကုန်ရကား စင်ကြယ်မှုကို ပြောဆိုကုန်၏။ (၇)

၉၀၉။ တောင့်တသူအား တမ်းတမှု 'တဏှာ'တို့ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) ကြံစည်အပ်သော ဝတ္ထုတို့၌ တုန်လှုပ်မှုသည်မူလည်း ဖြစ်၏။ ဤလောက၌ အကြင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အားစုတိပဋိသန္ဓေ မရှိ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ရာဂစသည်ဖြင့်မူလည်း တုန်လှုပ်ရာအံ့နည်း၊ အဘယ်အရာမျိုး၌မူလည်း တမ်းတရာအံ့နည်း။ (၈)

၉၁၀။ [အမေး] အချို့သောသူတို့သည် အကြင်အယူဝါဒတရားကို မြတ်၏ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ အခြားသူတို့ကမူ ထိုအယူဝါဒတရားကိုပင်လျှင် ယုတ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ဤသူအားလုံးတို့သည် ပင်လျှင်လိမ္မာကျွမ်းကျင်၏ဟူ၍ အယူရှိကြကုန်၏။ ဤသူတို့၏ အယူဝါဒတို့တွင် အဘယ်သူ၏ အယူဝါဒသည်မှန်ပါသနည်း။ (၉)

၉၁၁။ [အဖြေ] အချို့သူတို့သည် မိမိအယူဝါဒတရားကိုသာ ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ ပြော ဆိုကုန်၏။ အခြားသောသူ၏ အယူဝါဒတရားကိုမူကား ယုတ်၏ဟူ၍ ပြောဆိုကုန်၏။ ဤသို့လည်း စွဲမြဲယူဆ၍ငြင်းခုံခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ မိမိ မိမိတို့၏ ပညတ်ချက် အယူဝါဒကိုသာမှန်၏ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၁၀)

၉၁၂။ သူတစ်ပါးကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုကြောင့် ယုတ်ညံ့သူဖြစ်ခဲ့မှု အယူဝါဒတရားတို့၌ တစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားချက် မဖြစ်ရာ၊ အကြောင်းသော်ကား များစွာသောသူတို့သည် အခြားသောသူ၏ အယူဝါဒတရားကို ယုတ်ညံ့၏ဟု ပြောဆိုကြကာ မိမိ အယူဝါဒ၌မူကား မြဲမြံစွာ ပြောဆိုတတ်သောကြောင့် တည်း။ (၁၁)

၉၁၃။ (ထိုတိထိတို့သည်) မိမိတို့၏ အယူဝါဒ လမ်းစဉ်တို့ကို ချီးမွမ်းကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူထိုသူတို့၏ မိမိတို့ဆရာနှင့် ဆရာတရားကို ပူဇော်မှုသည်လည်း မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်၏ဟု သာချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် အယူဝါဒအားလုံးတို့သည် မချွတ်မယွင်း အမှန်ချည်းသာဖြစ်ကုန်ရာ၏။သို့ ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုဆရာတို့၏ အယူဝါဒ စင်ကြယ်မှုသည် အသီးအခြား (တစ်မျိုးစီသာ) ဖြစ်၏။ (၁၂)

၉၁၄။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား သူတစ်ပါးတို့ သိစေအပ်သော အရာမျိုးမရှိ၊ (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော) အယူဝါဒတရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်၍ စွဲလမ်းမှုလည်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သတိပဋ္ဌာန်စသည်မှ တစ်ပါးသော မိစ္ဆာဝါဒတရားကို အမြတ်ထား၍မရှုသောကြောင့် ငြင်းခုံမှုတို့ကို လွန်မြောက်တော့၏။ (၁၃)

၉၁၅။ (ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ် စသည်ဖြင့်) ငါ သိ၏။ ငါ မြင်၏။ ထိုငါ သိမြင်သောတရား သည်မချွတ်မယွင်းမှန်သည်သာလျှင် တည်း (ဟု) အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မိစ္ဆာ အယူဖြင့်စင်ကြယ်မှုကို ယုံကြည်ကြကုန်၏။ (ထိုသူတို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်သည် ပရစိတ္တ ဝိဇာနနဉာဏ်စသည်ဖြင့်) အကယ်၍ သိမြင်စေ ကာမူ (သစ္စာလေးပါးတို့ သိမှု ကိစ္စမပြီးသော ကြောင့်) ထိုသူ၏ထိုမြင်ခြင်းဖြင့် အဘယ်သို့ ပြုအံ့နည်း၊ (ထိုတိတ္ထိတို့သည်) သတိပဋ္ဌာန်စသည် တို့ကို ကျော်လွန်၍အခြားသော မိစ္ဆာတရားဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်၏။ (၁၄)

၉၁၆။ (ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ် စသည်ဖြင့်) ရှုမြင်သော နာမ်ရုပ်ကို (နိစ္စသုခ အတ္တအားဖြင့်) ရှု မြင်၏။ ရှုမြင်ပြီး၍မူလည်း ထိုနာမ်ရုပ်တို့ကိုသာလျှင် (နိစ္စသုခ အတ္တအားဖြင့်) သိလတ္တံ့၊ များ စွာရှုမြင်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ် ရှုမြင်သည်မူလည်းဖြစ်စေ ထိုရှုမြင်ခြင်းမျိုးဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟု ခန္ဓာစသည်၌ လိမ္မာကုန်သောသူတို့က မပြောဆိုကြကုန်။ (၁၅)

၉၁၇။ မြဲမြံစွာ စွဲယူ၍ ဆိုလေ့ရှိသော (သဿတစသည့်) အယူရှိသူသည် ဆုံးမလွယ်သူ မဖြစ်နိုင်၊ ကြံစည်အပ်သည့်အယူကို ရှေ့သွားပြုသော်လည်း ဆုံးမ လွယ်သူ မဖြစ်နိုင်၊ ထိုသူသည် အကြင် အယူဝါဒကိုမှီ၏။ ထိုမိမိမှီရာ အယူဝါဒ၌ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်၏ဟု ပြောဆို၏။ စင်ကြယ်၏ဟု ပြောဆိုသော ထိုသူသည် ထိုမိမိအယူဝါဒ၌ မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်၏ဟု ရှုမြင်၏။ (၁၆)

၉၁၈။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာဖြင့် သိ၍ (တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော) ကြံစည်ခြင်းသို့ မကပ်ရောက်၊ မိစ္ဆာအယူတို့ကို အနှစ်သာရအားဖြင့် မယုံကြည်၊ အဘိညာဉ်ဉာဏ် သမာပတ္တိဉာဏ်ဖြင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိ) အနှောင်အဖွဲ့ကိုလည်း မဖြစ်စေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်စေအပ်ကုန် သော မိစ္ဆာအယူဝါဒတို့ကို သိပြီး၍သာလျှင် လျစ် လျူရှု၏။ တစ်ပါးသော ပုထုဇဉ်တို့သည်ကား ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဝါဒတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် စွဲယူကုန်၏။ (၁၇)

၉၁၉။ ဤလောက၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အထုံးအဖွဲ့ 'ဂန္ထ'တရားလေးပါးတို့ကို ဖြေချပြီး၍ဖြစ် ပေါ်လာသော ငြင်းခုံမှုတို့၌ ဆန္ဒစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အဂတိ အုပ်စုသို့ မလိုက်၊ မငြိမ်းအေးမှု တရားတို့၌ လျစ်လျူရှုသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးပြီးဖြစ်ရကား (တဏှာ ဒိဋ္ဌိအစွမ်းအားဖြင့်) မစွဲယူ၊ အခြားသော ပုထုဇဉ်တို့သည်ကား (တဏှာဒိဋ္ဌိအစွမ်းအားဖြင့်) စွဲ ယူကုန်၏။ (၁၈)

၉၂၀။ ပညာရှိသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးအတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို (အာရုံပြု၍ဖြစ်သော) ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်၍ အသစ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို (အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော လိုလားမှုစသည်ကို) မပြုမူ၍ ဆန္ဒာဂတိစသည်သို့ မလိုက်၊ မြဲမြံစွာ စွဲ ယူ၍လည်း ဆိုလေ့မရှိ၊ (ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော) မိစ္ဆာအယူတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ လောက၌ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မလိမ်းကျံမကပ်ငြိ၊ (ဒုစရိုက်ကို ပြုမိလေခြင်း သုစရိုက်ကို မပြုမိလေခြင်း ဟု) မိမိကိုယ်ကို မကဲ့ရဲ့တတ်။ (၁၉)

၉၂။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်သမျှသော ရူပါရုံကိုလည်းကောင်း၊ ကြားသမျှသော သဒ္ဒါရုံကိုလည်းကောင်း၊ ရောက်သမျှသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်းကောင်း ထိုတရားအားလုံးတို့၌ ကိလေသာစသော မာရ်စစ်သည်ကို လွှမ်းမိုး ဖျက်ဆီးနိုင်၏။ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏။ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော ကြံစည်မှုတို့ကို မပြု၊ ပုထုဇဉ်သေ ကွဲတို့ကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်ဆဲမဟုတ်တော့ပေ၊ တောင့်တမှု တဏှာလည်း မရှိတော့ပေ။ (၂၀)

တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် မဟာဗျူဟာသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၄-တုဝဋ္ဌကသုတ်

၉၂၂။ [အမေး] နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအားမေးလျှောက်ပါ၏။ မြတ်သော သီလက္ခန္ဓစသောတရားကို ရှာမှီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌ ရဟန်းသည် ကာယဝိဝေကစသော ဆိတ်ငြိမ်မှု 'ဝိဝေက'ကိုလည်းကောင်း (ရာဂစသည်တို့) ငြိမ်းအေးရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း အဘယ်သို့ ရှုမြင်သည်ရှိသော် (ရုပ်စသော) တစ်စုံတစ်ခုကို စွဲလမ်းမယူမှု၍မိမိသန္တာန်၌ ရာဂ စသည်ကို ငြိမ်းအေးစေနိုင်ပါသနည်း။ (၁)

၉၂၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

(ရဟန်းသည်) သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သောတဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စတရား၏ အရင်း မူလ'အဝိဇ္ဇာ'စသည်ကိုလည်းကောင်း (ရုပ်စသော ခန္ဓာငါးပါး၌) ငါဟူသော ထောင်လွှားမှု 'အသ္မိမာန'ကိုလည်းကောင်း ဤအလုံးစုံကို ပညာဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်စေရာ၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သောတဏှာအားလုံးတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ အခါ ခပ်သိမ်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကျင့်ရာ၏။ (၂)

၉၂၄။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဂုဏ်အားလုံးကိုလည်းကောင်း ထိုမှတစ်ပါး သော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဂုဏ်အားလုံးတို့ကိုလည်းကောင်း သိရာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသိသမျှသော မိမိဂုဏ် ဆရာသမားဂုဏ်ဖြင့် ခက်ထန်မှု 'မာန'ကို မပြုရာ၊ ထိုခက်ထန်မှု 'မာန'ကို ငြိမ်းအေးကြောင်းဟူ၍ သူတော်ကောင်းတို့ မဆိုကြကုန်။ (၃)

၉၂၅။ ထိုမာနဖြင့် ငါသည် မြင့်မြတ်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယုတ်နိမ့်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင်တူညီသူဟူ၍လည်းကောင်း မမှတ်ထင်ရာ၊ များစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ မိမိကိုယ်ကိုအထူးကြံစည်လျက် မတည်ရာ။ (၄)

၉၂၆။ ရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော (ရာဂစသော) ကိလေသာကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရာ၏။ (သတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့မှ) တစ်ပါးသော မိစ္ဆာအကျင့်ဖြင့် ငြိမ်းအေးမှုကို မရှာမှီးရာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော (ရာဂစသော) ကိလေသာကို ငြိမ်းစေပြီး သူအား မိမိကိုယ်ဟူသော (အတ္တဒိဋ္ဌိ) အယူ မရှိ၊ အတ္တမှ ကင်းသော (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ) အယူသည်ကား အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း။ (၅)

၉၂၇။ သမုဒ္ဒရာ၏ (အောက်အထက်တို့) အလယ်၌ လှိုင်းတံပိုးတို့ မဖြစ်မှု၍ (မတုန်မလှုပ်) တည်သကဲ့သို့ ဤအတူ တဏှာကင်းသူသည် (လောကဓံတရား ရှစ်ပါးကြောင့် မတုန်မလှုပ်) တည်၏။ ရဟန်းသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကြောင့် (ရာဂစသည်) ထူပြောများပြားခြင်းကို မပြုရာ။ (၆)

၉၂၈။ [အမေး] အပိတ်အပင်မရှိ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မြင်စွမ်းနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား (မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှား မထင်ရှားသော) ဘေးရန်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ သိပြီးသောတရားကို ဟောကြားခဲ့ပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့်လျော်သော ကျင့်စဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို လည်းကောင်း၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကိုလည်းကောင်း ဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၇)

၉၂၉။ [အဖြေ] မျက်စိတို့ဖြင့် လျှပ်ပေါ်သည် မဖြစ်ရာ၊ တိရစ္ဆာန်ကထာဟူသော ရွာသူတို့၏ စကားမှနားကို ပိတ်ပင်တားဆီးရာ၏။ ရသာရုံ၌လည်း မမက်မော ရာ၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုကို မျှလည်း (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမြတ်နိုးရာ။ (၈)

၉၃၀။ ရဟန်းသည် အနာရောဂါဟူသော အတွေ့ဖြင့် တွေ့ကြုံသောအခါတစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေးခြင်းကို မပြုရာ၊ (ကာမစသော) ဘဝကိုလည်း မတောင့်တရာ၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်တို့ကြောင့်လည်း မတုန်လှုပ်ရာ။ (၉)

၉၃၁။ ထမင်း (မို့ ငါးစသည်)တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှစ်ပါးသော) အဖျော်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ (မို့ သစ်သီးစသော) ခဲဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း ရသည် ရှိသော် သိုမှီးမှုကို မပြုရာ၊ ထိုထမင်းစသည်တို့ကို မရသော်လည်း မစိုးရိမ် မထိတ်လန့်ရာ။ (၁၀)

၉၃၂။ ဈာန်၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်းသည် လှည့်လည်သွားလာခြင်းဖြင့် ခြေလျှပ် ပေါ်သူ မဖြစ်ရာ၊ (လက် ခြေဆော့ခြင်းစသော လှုပ်ရှားမှု) ကုက္ကုစ္စမှ ရှောင်ကြဉ် ရာ၏။ (ကုသိုလ်တရားတို့၌) မမေ့မလျော့ရာ၊ အသံတိတ်ဆိတ်ကုန်သောနေရာ အိပ်ရာတို့၌ နေရာ၏။ (၁၁)

၉၃၃။ (ကိလေသာကို) ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသူသည် အိပ်ခြင်းကို များစွာ မပြုရာ၊ နိုးကြားမှု 'ဝီရိယ'ကိုမှီဝဲရာ၏။ ပျင်းရိမှုကိုလည်းကောင်း၊ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ'ကိုလည်းကောင်း၊ ရယ်ရွှင်မှုကိုလည်းကောင်း၊ မြူးထူးကစားမှုကိုလည်းကောင်း၊ မေထုန်အကျင့်ကိုလည်းကောင်း၊ အသုံးအဆောင်နှင့်တကွ ခန္ဓာကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်မှုကိုလည်းကောင်း ပယ်စွန့်ရာ၏။ (၁၂)

၉၃၄။ (ရတနာသုံးပါးကို) မြတ်နိုးသူသည် သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ကြောင်း (အာထဗ္ဗဏ) အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အိပ်မက်ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခဏာ ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် နက္ခတ်ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သားငှက်စသည်တို့၏ မြည်သံတွန်သံကို သိသော အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်တည်ရေး ဆေး ပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း မစီရင်ရာ၊ ဆေးကုခြင်းကိုလည်း မမှီဝဲမလိုက်စားရာ။ (၁၃)

၉၃၅။ ရဟန်းသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် မတုန်လှုပ်ရာ၊ အချီးမွမ်းခံရသော်လည်း မတက်ကြွရာ၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့်တကွ လိုချင်မှု 'လောဘ'ကိုလည်းကောင်း၊ အမျက် ထွက်မှု 'ကောဓ'ကို လည်းကောင်း၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှုကိုလည်းကောင်း ပယ် ဖျောက်ရာ၏။ (၁၄)

၉၃၆။ ရဟန်းသည် ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း၌ မတည်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် မျှစွပ်စွဲကြောင်း ကိလေသာကို မဖြစ်စေရာ၊ ရွာ၌လည်း (လူတို့နှင့်) မရောယှက် မကပ်ငြိရာ၊ လာဘ်လိုချင်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ အပေါင်းကို မြှောက်ပင့်နှိမ့်ချ၍ မပြောဆိုရာ။ (၁၅)

၉၃၇။ ရဟန်းသည် ဝါကြွားတတ်သူ မဖြစ်ရာ၊ (သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းရရေးနှင့်) စပ်သောစကား ကို မပြောဆိုရာ၊ (ကိုယ်နှုတ်စိတ်) ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းမှုကို မပြုကျင့်ရာ၊ ငြင်းခုံသော စကားကို မပြောဆိုရာ။ (၁၆)

၉၃၈။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် သမ္ပဇဉ်ရှိသူသည် မုသားစကား မပြောဆိုရာ၊ စဉ်းလဲခြင်းတို့ကိုလည်း မပြု ရာ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့်လည်းကောင်း၊ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ'ရူတင်ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့်လည်းကောင်း အခြားသူတို့ကို မထိမဲ့မြင်မအောက်မေ့ရာ။ (၁၇)

၉၃၉။ သူတစ်ပါးတို့ ဖျက်ဆီးကဲ့ရဲ့ခံရသော ရဟန်းသည် ပရိပိုင်ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ များ စွာသောသူတို့၏လည်းကောင်း၊ များစွာသော စကားကို ကြားရသည်ရှိသော်လည်းကောင်း ထိုသူ တို့ကိုကြမ်း၊ ကတ်သော စကားဖြင့် တုံ့ပြန်မပြော ဆိုရာ၊ မှန်၏- သူတော်ကောင်းတို့သည် ရန်တုံ့မှု ခြင်းကို မပြုကြကုန်။ (၁၈)

၉၄၀။ စုံစမ်းဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ထိုဟောပြခွဲပြီးသောတရားကိုလည်း သိ၍ အခါ ခပ်သိမ်းသတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်လျက် ကျင့်ရာ၏။ (ရာဂစသည်တို့) ငြိမ်းအေးရာ သဘောတရားကို 'သန္တိသုခနိဗ္ဗာန'ဓာတ်ဟု သိ၍ ဂေါတမနွယ် ဖွား မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ တော်၌ မမေ့မလျော့ရာ။ (၁၉)

၉၄၁။ အာရုံခြောက်ပါးတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့က မနှိပ် စက်နိုင်သော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် (တစ်ဆင့်ကြားမဟုတ်)၊ မိမိ (ကိုယ်တော်တိုင်) မျက်မှောက်ပြုသောတရားကို ဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မမေ့မလျော့ အခါ ခပ်သိမ်းရှိသေကိုင်ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ကျင့်ရာ၏။ (၂၀)

တစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် တုဝဋ္ဌကသုတ် ပြီး၏။

၁။ ညဉ့်နေ့ကို ခြောက်ပုံပုံ၍ တစ်ပုံ (လေးနာရီ) မျှသာ အိပ်ရာ၏။ (မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်)

၂။ သီတင်းသုံးဖော်အချင်းချင်း လှည့်ပတ်၍ဖြစ်စေ အမြတ်ယူ၍ဖြစ်စေ ဖလှယ်မှုကိုဆိုသည်။ (အဋ္ဌကထာ)

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၅-အတ္တဒဏ္ဍသုတ်

၉၄၂။ (ပစ္စုပ္ပန် သံသရာနှစ်ဖြာသော) ဘေးသည် မိမိ၏ ဒုစရိုက် အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် သာဖြစ် ပေါ်လာရာ၏။ (သို့ ပင်ဖြစ်သော်လည်း) အချင်းချင်း ခိုက်ရန် ငြင်းခုံ နေသော လူအပေါင်းကိုရှု ကြကုန်လော့၊ ငါဘုရားကိုယ်တိုင် ထိတ်လန့်မှု သံဝေဂ ရခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း ထိတ်လန့်ဖွယ်သံဝေဂ တရားကို ဟောကြားပေအံ့။ (၁)

၉၄၃။ ရေနည်းငါးတို့ကဲ့သို့ (ကိလေသာတို့ကြောင့်) တုန်လှုပ်နေသော သတ္တဝါ အပေါင်းကိုမြင် ရ၍လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ခိုက်ရန် ငြင်းခုံနေကြသော လူတို့ကို မြင်ရ၍လည်းကောင်း ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးဘျမ်းသည် ငါ့ထံသို့ ဝင်ရောက် လာ၏။ (၂)

၉၄၄။ ထက်ဝန်းကျင် (အားလုံး) သော လောကသည် အနှစ်သာရ မရှိ၊ အရပ် မျက်နှာအားလုံးရှိ သင်္ခါရတရားတို့သည် (မမြဲခြင်းစသည်ဖြင့်) တုန်လှုပ်ကုန်၏။ မိမိ၏မှီခိုအားထားရာကို အလိုရှိ သူသည် (ဇရာစသည်တို့ဖြင့်) မလွှမ်းမိုးနိုင်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်ကို မမြင်။ (၃)

၉၄၅။ ပျိုသော အရွယ်စသည်တို့၏ ပြီးဆုံးပြီးနောက် ဖြစ်ကုန်သော (ဇရာ စသည်တို့) နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်ရ၍ ငါ့အား မမေ့လျော်မှု ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထို့ပြင်ဤသတ္တဝါ တို့၌ စိတ်နှလုံးကိုမှီနေသည်ဖြစ်၍ မြင်နိုင် ခဲ့သော (ရာဂစသော) မြားငြောင့်ကို ငါ မြင်ပြီ။ (၄)

၉၄၆။ အကြင် (ရာဂစသော) မြားငြောင့် စူးဝင်နေသူသည် အရပ်မျက်နှာအား လုံးတို့သို့ ပြေးသွား ရ၏။ ထို (ရာဂစသော) မြားငြောင့်ကိုပင်လျှင် နုတ်ပယ်လိုက်သည်ရှိသော် မပြေးသွားရတော့ပေ၊ (ဩဃလေးပါး၌) မနစ်မြုပ်ရတော့ပေ။ (၅)

၉၄၇။ လူ့ပြည် လောက၌ အကြင်တပ်မက်မောဖွယ် (ကာမဂုဏ်)တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုတပ်မက် မောဖွယ် ကာမဂုဏ်တို့ကြောင့် (ဆင်အတတ်စသော) အတတ် ပညာတို့ကို အဆင့်ဆင့်သင်ယူ ကြကုန်၏။ ထိုကာမဂုဏ်တို့နှင့် အတတ်ပညာတို့၌ လိုက်စားလေ့လာသူ မဖြစ်ရာ၊ ကာမတို့ကို (အနိစ္စစသောအားဖြင့်) အချင်းခပ်သိမ်း ထိုးထွင်းသိ၍ မိမိ၏ (ရာဂစသည်ကို) ငြိမ်းစိမ့်သောငှါ ကျင့်ရာ၏။ (၆)

၉၄၈။ ရဟန်းသည် ဝစီသစ္စာစသည်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိုယ်နှုတ်စိတ်) မကြမ်းတမ်းသူလှ ညံ့ပတ်မှု 'မာယာ' မရှိသူကုန်းတိုက်မှု ကင်းသူ အမျက်ထွက်မှု မရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ ယုတ်မာသော လော ဘကိုလည်းကောင်း၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'ကိုလည်းကောင်း လွန်မြောက်ရာ၏။ (၇)

၉၄၉။ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော စိတ်ရှိသူသည် ငိုက်မျဉ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ပျင်းရိခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ဖျောက်ဖျက်ရာ၏။ (ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌) မေ့လျော့သဖြင့် မနေရာ၊ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'မာန'၌ မတည်ရာ။ (၈)

၉၅၀။ မုသားစကား မပြောဆိုရာ၊ ရုပ်တရား၌ ချစ်ခင်မှုကို မပြုရာ၊ ထောင် လွှားမှု 'မာန'ကို လည်းပိုင်းခြား၍ သိရာ၏။ အဆောတလျင် ပြုလုပ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျင့်ရာ၏။ (၉)

၉၅၁။ အတိတ်ခန္ဓာငါးပါးကို မနှစ်သက် မမက်မောရာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး၌ နှစ်သက်မက်မောမှုကိုလည်းမပြုရာ၊ ခန္ဓာစသည် ပျက်စီးသည်ရှိသော် မပူဆွေး ရာ၊ ဆွဲငင်တတ်သောတဏှာကို စွဲမှီသူ မဖြစ်ရာ။ (၁၀)

၉၅၂။ မက်မောမှု 'တဏှာ'ကို ကြီးစွာသော ရေအလျဉ်ဟူ၍ ငါ ဆို၏။ လျင်စွာ ဖြစ်တတ်သော တဏှာကို တောင့်တမှု 'ဇပ္ပန်'ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မလွှတ်မှု၍ ဆွဲကိုင်မှု 'အာရမ္မဏ'ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တုန်လှုပ်မှု 'ပကပ္ပန်'ဟူ၍လည်းကောင်း ငါ ဆို၏။ ကာမဟူသော ညွှန်ကို လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သော အရာဟု ငါ ဆို၏။ (၁၁)

၉၅၃။ မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသော ထိုရဟန်းသည် (အဋ္ဌဂီကမဂ်) သစ္စာမှ မလွဲမရှောင်မှု၍ (အာယတန)အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို စင်စစ် ငြိမ်းအေးပြီးသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၂)

၉၅၄။ ဤလောက၌ (ဆန္ဒရာဂစသည်ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၍) ကောင်းစွာ နေထိုင် သွားလာသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီဘဲလျက် သင်္ခတတရား အပေါင်းကို (အနိစ္စ စသောအားဖြင့်) သိပြီးဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မချစ်ခင် တော့ပေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ပညာရှိမည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသူ မည်၏။ (၁၃)

၉၅၅။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လောက၌ လွန်နိုင်ခဲ့သော ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ'ကိုလည်း လွန်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ (တဏှာ) အလျဉ်ကို ဖြတ်ပြီးသော ကိလေသာ အနှောင်အဖွဲ့မရှိသော ထိုသူသည် မပူဆွေးတော့ပေ၊ မကြိမ့်တော့ပေ။ (၁၄)

၉၅၆။ အတိတ်သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ဖြစ်သော) ကိလေသာမျိုးကို ခြောက်ခန်း စေလွှာ၊ အနာဂတ်သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ရာဂစသော) ကြောင့်ကြမှု သင့်အား မဖြစ်စေလင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် သင် မစွဲယူခဲ့မှု (ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍) နေရလတ္တံ့။ (၁၅)

၉၅၇။ အကြင်ရဟန္တာအား နာမ်ရုပ်တရားအပေါင်း၌ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) အချင်း ခပ်သိမ်းမြတ်နိုး စွဲလမ်းမှု မရှိ၊ ထိုနာမ်ရုပ် ပျက်စီးသော်လည်း မစိုးရိမ်၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံးသူ မဟုတ်။ (၁၆)

၉၅၈။ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာ
ဟူ၍လည်းကောင်း (ရုပ်ဝေဒနာစသည်ကို) စွဲယူကြောင့်ကြမှု မရှိ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်နိုး
စွဲလမ်းဖွယ်ဝတ္ထုကို မရသော်လည်း ငါ့အား မရမရှိဟူ၍ မစိုး ရိမ်တော့ချေ။ (၁၇)

၉၅၉။ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ့အား မေးသည်ရှိသော် (အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ငြိစူခြင်း
မရှိ၊ မက်မောတွယ်တာမှု မရှိ၊ တုန်လှုပ်ကြောင်း တဏှာ မရှိ၊ အာယတနအားလုံးတို့၌ အညီအမျှ
လျစ်လျူရှုနိုင်၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌) ထိုအကျိုး အာနိသင် (လေးပါး) ကို ငါ ဆို၏။ (၁၈)

၉၆၀။ တုန်လှုပ်မှုတဏှာကင်းသော (သင်္ခါရတရားတို့၏ အနိစ္စသော အခြင်း အရာကို) သိသော
သူအားတစ်စုံတစ်ခုပြုပြင်တတ်သော သင်္ခါရ မရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးထူးသောအားထုတ်မှု
(ကုသိုလ်အကုသိုလ် သင်္ခါရ)မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော အရာဌာနတို့၌ ဘေးမရှိသည်ကို
မြင်နိုင်၏။ (၁၉)

၉၆၁။ အကြင်ရဟန်းသည် တူညီသူတို့၌ (မာနအစွမ်းဖြင့်) တူညီသူဟု မပြော ဆို၊ ယုတ်နိမ့်သူ
တို့၌ ယုတ်နိမ့်သူဟု မပြောဆို၊ မြင့်မြတ်သူတို့၌ မြင့်မြတ်သူဟု မပြောဆို၊ ကိလေသာငြိမ်းအေး
ပြီးဖြစ်သော ထိုရဟန်းသည် ဝန်တိုမှု 'မဆွေရ' ကင်းသည်ဖြစ်၍ (ခန္ဓာငါးပါးစသည်ကို) စွဲလည်း
မစွဲယူ စွန့်လည်းမစွန့်လွှတ်။ (၂၀)

တစ်ဆယ့်ငါးခုမြောက် အတ္ထဒဏ္ဍသုတ် ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၆-သာရိပုတ္တသုတ်

၉၆၂။ (အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဤသို့ လျှောက်ဆို၏) -

နှစ်သက်မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ နတ်ပြည် လောကမှ ကြွလာတော်မူခဲ့သော ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ဤသို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အသံတော်ဖြင့် ချိုမြိန်သာယာစွာ ဟော ကြားမြှောက်ဆိုတော်မူတတ်သော ဆရာဘုရားကို (သင်္ကဏ်နဂိုရ်ပြည်သို့ သက်ဆင်း တော်မူရာ) ဤအခါမှ ရှေး၌ အကျွန်ုပ်သည်ကိုယ်တိုင်လည်းမမြင်ဖူးပါ။ တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူ၏ ပြောဆိုသံကိုလည်း မကြားဖူးပါ။ (၁)

၉၆၃။ မြတ်သော စက္ခုရှိတော်မူသော ပြိုင်ဘက်မပြု တစ်ဆူတည်းသာ ဖြစ် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော လူအပေါင်းသည် (အချင်း ချင်း) ထင်ရှားတွေ့မြင်နိုင်လောက်အောင် အမှိုက်မှောင်အားလုံးကို ပယ်ဖျောက် တော်မူပြီး၍ မွေ့လျော်မှုကို ရတော်မူပြီ။ (၂)

၉၆၄။ မင်းပုဏ္ဏားစသော များစွာသောသူတို့ အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ အလုပ် အကျွေးတပည့် ရဟန်းတို့ အကျိုးငှါလည်းကောင်း တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီသောသည်းခံခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော အံ့ဩဖွယ် 'ကုဟန' အမှုကို မပြုတတ်သော ဂိုဏ်းဆရာ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာမေးရန်အလို့ငှါ ဤအရပ်သို့ အကျွန်ုပ် ရောက်လာခဲ့ပါ၏။ (၃)

၉၆၅။ (ဇာတိစသည်မှ) ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍ မလျောက်ပတ်သော ရူပါရုံစသည်မှ ဆိတ်သုဉ်းသည့်နေရာဖြစ်သော သစ်ပင်ရင်း သုသာန် တောင် လိုဏ်ဂူတို့၌မှီဝဲဆည်း ကပ်သော ရဟန်းအား (ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးရန်တို့သည် အဘယ်မျှ ရှိပါကုန်သနည်း)။ (၄)

၉၆၆။ အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သည့် အိပ်ရာနေရာတို့တွင် အသံကင်းဆိတ်သော အကြင်အိပ်ရာနေရာ၌ ရဟန်းသည် အကြင်ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်ရာ၊ ထိုအိပ်ရာနေရာ၌မှီဝဲသော ရဟန်းအား ထိုကြောက်မက်ဖွယ် ဘေး ရန်တို့သည် အဘယ်မျှ ရှိပါကုန်သနည်း။ (၅)

၉၆၇။ အစွန်အဖျားကျသော အိပ်ရာနေရာကျောင်း၌ (နေသော) ရဟန်းသည် အကြင် ဘေးရန်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ရာ၏။ လောက၌ မရောက်ဖူးသေးသည့် နိဗ္ဗာန် အရပ်သို့ သွားသော ရဟန်းအားထိုဘေးရန်တို့သည် အဘယ်မျှ ရှိပါကုန် သနည်း။ (၆)

၉၆၈။ ဤသာသနာတော်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသော ထိုရဟန်းအား အဘယ်သို့ သော စကားတို့သည် ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့သော ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'တို့သည် ဖြစ်ပါကုန် သနည်း၊ အဘယ်သို့ သော စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'တို့သည် ဖြစ်ပါကုန် သနည်း။ (၇)

၉၆၉။ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ထို ရဟန်းသည် အဘယ်မည်သောအကျင့်သိက္ခာကို ဆောက်တည်၍ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် ရွှေ၏အညစ်အကြေးကို ထုတ်သကဲ့သို့ ဤအတူ မိမိ၏ (ကိလေသာ) အညစ်အကြေးကို ထုတ်ရာ ပါသနည်းဟု (အသျှင်သာရိပုတ္တရာက လျှောက်၏)။ (၈)

၉၇၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

သာရိပုတ္တရာ (သံသရာဘေးကို) စက်ဆုပ်တတ်သော ဆိတ်ငြိမ်သည့် အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ကိုမှီဝဲသော စင်စစ် (မဂ်ဉာဏ်ကို) အလိုရှိသူ၏ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သောအကျင့်တရားကို ငါ သိသည့်အတိုင်း သင့်အား ဟောကြားပေအံ့။ (၉)

၉၇၁။ အပိုင်းအခြားရှိသည့် သီလစသည်တို့၌ ကျင့်လေ့ရှိသော သတိရှိသော ပညာရှိသော ရဟန်းသည်မှန်နှင့် ခြင် ယင်တို့လည်းကောင်း မြွေ ကင်းသန်းတို့လည်းကောင်း လူတို့ညှဉ်းဆဲ ထိပါးမှုတို့လည်းကောင်း ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့လည်းကောင်း ဤဘေးရန်လေး မျိုးတို့ကို မကြောက်ရာ။ (၁၀)

၉၇၂။ ကုသိုလ်ကို အစဉ်မပြတ် ရှာမှီးလေ့ရှိသူသည် (သီတင်းသုံးဖော် ခုနစ်ယောက်မှ) တစ်ပါး အခြားသော သာသနာပြင်ပဖြစ်သော ထိုသူတို့၏ များစွာသော ကြောက်မက်ဖွယ်တို့ကို မြင် သော်လည်း မထိတ်လန့်ရာ၊ ထို့ပြင် အခြားဘေးရန်တို့ကိုလည်း နှိမ်နင်းတိုက် ဖျက်ရာ၏။ (၁၁)

၉၇၃။ အနာရောဂါ ညှဉ်းဆဲထိပါးမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုဖြင့်လည်းကောင်း တွေ့ထိခံရသူသည် သည်းခံရာ၏။ ထို့ပြင် အချမ်းအပူကိုလည်းသည်းခံရာ၏။ ထိုအနာရောဂါ စသည်တို့ဖြင့် များစွာ တွေ့ထိခံရသူသည် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ တို့၏ ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးမှု၍ လုံ့လ ကြိုးကုတ်အားထုတ်မှုကို မြဲမြံစွာ ပြုရာ၏။ (၁၂)

၉၇၄။ ခိုးယူမှုကို မပြုရာ၊ မုသားစကားကို မဆိုရာ၊ ပုထုဇဉ်သေက္ခနှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မေတ္တာဖြင့် တွေ့ထိပျံ့နှံ့စေရာ၏။ (မိမိ) စိတ်နောက်ကျမှုကို သိသောအခါ၌ မာရ်နတ်၏ အသင်းအပင်းဟု (နှလုံးပိုက်၍) ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ (၁၃)

၉၇၅။ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ' အလွန်ထောင်လွှားမှု 'မာန'၏ အလိုနိုင်ငံသို့ မလိုက်ရာ၊ ကောဓ မာနတို့၏ အမြစ်အရင်းကိုလည်း တူးဖြိုပယ်နုတ်၍ တည် ရာ၏။ ထို့ပြင် ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် ဣဋ္ဌာရုံနှင့်မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ် အနိဋ္ဌာရုံကို လွှမ်း မိုးနှိပ်စက်နိုင်သူသည် ဧကန်မုချ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်ရာ၏။ (၁၄)

၉၇၆။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ကောင်းမြတ်သော ပီတိနှင့် ပြည့်စုံသူသည် ပညာကို ရှေ့သွားပြု၍ ထိုဘေးရန်တို့ကို ပယ်ခွါရာ၏။ အစွန် အဖျားကျသော အိပ်ရာနေရာ၌ မမွေ့လျော်မှုကိုသည်းခံရာ၏။ (ဆိုလတ္တံ့သော) မြည်တမ်းငိုကြွေး ကြောင်းတရားလေးပါးတို့ကို သည်းခံရာ၏။ (၁၅)

၉၇၇။ တဏှာအိမ်၌ ကျက်စားလေ့မရှိသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကို စားရအံ့နည်း၊ အဘယ်အမျိုး၌မူလည်း စားရအံ့နည်း၊ ဤည၌ ဆင်းရဲစွာ အိပ်ခဲ့ ရပြီတကား၊ ယနေ့ည၌မူအဘယ်အရပ်မှာ အိပ်ရပါအံ့နည်း၊ ဤသို့ မြည်တမ်း ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ (၁၆)

၉၇၈။ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လျောက်ပတ်သော ကာလ၌ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း ရခဲ့သော် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းအကျိုးငှါ အတိုင်း အရှည်ကို သိရာ၏။ ရွာ၌ စောင့်စည်းအပ်သည့်အကျင့်ရှိသော ထိုရဟန်းသည် ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲမှုဖြင့်စောင့်စည်းလျက် (သူတစ်ပါးတို့က) ခြံပြခြယ်ထိပါးသော်လည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို မပြောဆိုရာ။ (၁၇)

၉၇၉။ မျက်လွှာချထားသူ ဖြစ်ရာ၏။ မရပ်မတည် လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ခြေမငြိမ် သူ မဖြစ်ရာ၊ ဈာန်ရမှုကိုအားထုတ်သူ များစွာ နိုးကြားမှု ရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ စတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဥပေက္ခာကို အကြောင်းပြု၍ တည်ကြည်သော စိတ် ရှိသည် ဖြစ်လျက် ကာမဝိတက်စသော ကြံစည်မှု ကာမသညာစသောတည်ရာကိုလည်းကောင်း၊ လက်ဆော့ ခြေဆော့ 'ကုက္ကုစ္ဆ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္ဆ'ကိုလည်းကောင်း ဖြတ်တောက်ရာ၏။ (၁၈)

၉၈၀။ ဝိနည်းကံအရ အပ် မအပ်စကားတို့ဖြင့် အပြစ်တင် (စောဒနာ) ခဲ့သော် သတိကို ဖြစ်စေ လျက်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ရာ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ်၌ ပြစ်မှားမှု ငြောင့်တံသင်းကို ဖျက်ဆီးရာ၏။ ကုသိုလ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို မြှက်ဆိုရာ၏။ ကာလအပိုင်းအခြား သီလအပိုင်းအခြားကို လွန်၍လည်း မမြှက်ဆို ရာ၊ လူအများ စွပ်စွဲခြင်းခံရမည့် (သီလပျက်စီးမှုစသော) သဘောကိုအားမထုတ်ရာ။ (၁၉)

၉၈၁။ ထို့ပြင် လောက၌ (ရှုပရာဂစသော) မြူငါးမျိုးတို့ ရှိကုန်၏။ သတိရှိသူတို့သည် ှယင်းမြူငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ရန် ကျင့်ရာ၏။ ဤသို့ ကျင့်သူသည် ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကိုသည်းခံနိုင် ရာ၏။ (၂၀)

၉၈၂။ သင့်လျော်သောအခါ၌ သင်္ခတတရားကို အမှန်အတိုင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်သူ နိဝရဏစသည်မှလွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသူ သတိရှိသူ ထိုရဟန်းသည် ထို (ရူပါရုံစသော) တရားတို့၌ အလို 'ဆန္ဒ'ကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာစသော အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ (၂၁)

တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် သာရိပုတ္တသုတ် ပြီး၏။

လေးခုမြောက် အဋ္ဌကဝဂ် ပြီး၏။

၁။ သတ္တသဟဓမ္မိကေ ဌပေတွာဟူသော မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်လာ သတ္တသဟဓမ္မိကအရ
ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ သာမဏေရ သာမဏေရီ သိက္ခမာန် ဥပါသကာ ဥပါသိကာတို့ကို ယူလေ။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-ဝတ္ထုဂါထာ

၉၈၃။ ဝေဒကျမ်းတို့၌ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် တတ်မြောက်ပြီးသော (ဗာဝရီ) ပုဏ္ဏားသည် ကြောင့်ကြ မရှိမှုကို လိုလားတောင့်တလျက် ကောသလတိုင်းသူတို့၏ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာဖြစ်သော သာဝတ္ထိ ပြည်မှ ဒက္ခိဏာပထတိုင်းသို့ သွားလေ၏။ (၁)

၉၈၄။ ထို (ဗာဝရီ) ပုဏ္ဏားသည် အဿကတိုင်း အဠကတိုင်း၏ အလယ်ဗဟို အရပ် ဂေါဓာဝရီမြစ် အလယ်ကျွန်း၌ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစ်သီး သစ်မြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း မျှတနေ၏။ (၂)

၉၈၅။ ထိုကျွန်းကိုပင် အမှီပြု၍ ပြန်ပြောကြီးကျယ်သော ရွာသည် ဖြစ်လေ၏။ ထိုရွာကြီးမှ ထွက်သော အခွန်အတုတ်ဖြင့် အလှူပွဲကြီးကို လှူဒါန်းပြုလုပ်၏။ (၃)

၉၈၆။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် အလှူကြီး လှူပြီး၍ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ပြန်ဝင်သွားပြီးနောက် အခြား သော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် ရောက်လာ၏။ (၄)

၉၈၇။ ထိုရောက်လာသော ပုဏ္ဏားသည်ကား ခြေထောက်ချင်း တိုက်ခတ်၍ သွား တတ်သူ ဖြစ်၏။ ငတ်မွတ်သူ ဖြစ်၏။ သွားချေးထူသူ ဖြစ်၏။ ဦးခေါင်း၌ မြူမှုန် အလိမ်းလိမ်း ကပ်ငြိသူ ဖြစ်၏။ (၄င်းပုဏ္ဏားသည်) ဗာဝရီပုဏ္ဏားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသပြာငါးရာတို့ကို တောင်း၏။ (၅)

၉၈၈။ ထိုပုဏ္ဏားကို ဗာဝရီပုဏ္ဏား မြင်သည်ရှိသော် နေရာဖြင့် ဖိတ်မန်၏။ ချမ်းသာမှု ကျန်းမာမှု ကို မေးပြီးလျှင် ဤစကားကို ပြောဆို၏။ (၆)

၉၈၉။ ပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ်၏ ပေးလှူဖွယ်ရာအားလုံးကို အကျွန်ုပ် စွန့်လှူလိုက်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ် အားခွင့်ပြုပါလော့၊ အကျွန်ုပ်အား အသပြာငါးရာ မရှိတော့ပါဟု ပြောဆို၏။ (၇)

၉၉၀။ အကျွန်ုပ် တောင်းခံနေပါလျက် အရှင်သည် အကယ်၍ မပေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ရက်မြောက် သော နေ့၌ အရှင်ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ်ကွဲပါစေဟု ကျိန်ဆဲ၏။ (၈)

၉၉၁။ အံ့ဖွယ်သရဲပြုလုပ်တတ်သော ထိုပုဏ္ဏားသည် ဟန်ဆောင်ပြုပြင်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ကို ကျိန်ဆိုရေရွတ်၏။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏား၏ စကားကို ကြားရသဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်လေ၏။ (၉)

၉၉၂။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် သောကမြား စူးဝင်နေသဖြင့် အစာအာဟာရကို မသုံးဆောင်နိုင် ရကား အသားအရေ ခြောက်ခန်း၏။ ထို့ပြင်လည်း ဤသို့ စိတ်ဆင်းရဲနေသော ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ စိတ်သည် ဈာန်သမာပတ်၌ မမွေ့လျော်နိုင်တော့ပေ။ (၁၀)

၉၉၃။ အကျိုးကို လိုလားသော နတ်သည် ထိတ်လန့်မှုဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲနေသော ဗာဝရီပုဏ္ဏားကို မြင်သည်ရှိသော် ချဉ်းကပ်လျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏။ (၁၁)

၉၉၄။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ဦးခေါင်းကို သိသူ မဟုတ်၊ ဥစ္စာကို အလိုရှိသဖြင့် အံ့ဖွယ် သရဲပြုတတ်သူ သာ ဖြစ်၏။ ဦးခေါင်း၌လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှု၌လည်းကောင်း သိနိုင်သောဉာဏ်ရှိ သူ မဟုတ်။ (၁၂)

၉၉၅။ အရှင်နတ်မင်း ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကိုလည်းကောင်း အကယ်၍ သိခဲ့မှု မေးအပ်သော သင်နတ်သည် ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြားလော့၊ သင်၏ ထိုစကားကို နားထောင်ပါကုန်အံ့။ (၁၃)

၉၉၆။ ဤအရာကို ငါလည်း မသိပါ။ ဤအရာ၌ ငါ့အား အသိဉာဏ် မရှိပါ။ ဤအရာ၌ ဦးခေါင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကိုလည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရားတို့သာ သိမြင်နိုင်ပါ၏။ (၁၄)

၉၉၇။ အရှင်နတ်မင်း ယင်းသို့ ဖြစ်မှု ဤမြေပြင်၌ ထိုဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ် ကျမှုကိုလည်းကောင်း အဘယ်သူ သိပါသနည်း၊ ထိုသိနိုင်သူကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြားပါ လော့။ (၁၅)

၉၉၈။ ဩက္ကာကရာဇ်မင်း၏ အဆက်အနွယ် သာကီဝင်မင်းသား သိဒ္ဓတ္ထသည် ကပိလ ဝတ်နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွါပြီးလျှင် လောက၏ အကြီးအကဲဖြစ်တော်မူ၍ ပညာအရောင်ကို ပြု တော်မူ၏။ (၁၆)

၉၉၉။ ဗာဝရီပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသောတရားတို့၏ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက် တော်မူ၏။ အလုံးစုံသော အဘိညာဉ်အစွမ်းအားသို့ ရောက်တော်မူ၏။ အလုံးစုံသောတရားတို့၌ မြင်သောဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူ၏။ ကံအားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ဥပဓိကုန် ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် လွတ်မြောက်သောစိတ် ရှိတော်မူ၏။ (၁၇)

၁၀၀၀။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ လောက၌ တရားကို ဟော တော်မူ၏။ ပညာစက္ခုနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ သင် သွား၍ ထို မြတ်စွာဘုရားကို မေးလျှောက်ချေ လော့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား ထိုအရာကို ဖြေကြားလတ္တံ့။ (၁၈)

၁၀၀၁။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဘုရားဟူသော စကားကို ကြားရလျှင် ဝမ်းမြောက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၏။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ ပူဆွေးမှု 'သောက'သည် နည်းပါးသွားလေ၏။ များစွာ သော နှစ်သက်မှု 'ပီတိ'ကိုလည်း ရလေ၏။ (၁၉)

၁၀၀၂။ နှစ်သက်တက်ကြွသော စိတ်ရှိသော ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍အဘယ်ရွာ အဘယ်နိဂုံး အဘယ်နေပုဒ်၌ မြတ်စွာဘုရား နေတော်မူပါသနည်းဟု ထိုနတ်ကို မေး၏။ ယင်းဘုရားရှိရာအရပ်သို့ သွား၍ အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသောသူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့ ဖူးမြင်ကြပါကုန်အံ့။ (၂၀)

၁၀၀၃။ မာရ်ကို အောင်တော်မူပြီးသော ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိတော်မူသော မြေကြီးအထက်သို့ မြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော ပြိုင်ဘက်ကင်းတော်မူသော အာသဝေါတရား ကင်းတော်မူသော ထိုသာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလမင်း၏မြို့တော် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ လူတို့ ထက်မြတ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှု ကို သိတော်မူ၏။ (၂၁)

၁၀၀၄။ ထို့နောက် (ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်) ဝေဒကျမ်းတို့၌ ကမ်းတစ်ဖက်ရောက် တတ်မြောက် သောတပည့်ပုဏ္ဏားတို့ကို ခေါ်ပြီးလျှင် "လုလင်ပုဏ္ဏားတို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့အား ပြော ကြားအံ့၊ ငါ၏ စကားကို နားထောင်ကုန်လော့။ (၂၂)

၁၀၀၅။ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားပွင့်ခြင်းသည် အလွန်ရခဲလှ၏။ ဘုရားဟူ၍ ကျော်စောသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ယခုပွင့်တော်မူပြီ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့ လျင်စွာ သွား၍ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ကြချေကုန် လော့" (ဟု မိန့်ဆို၏)။ (၂၃)

၁၀၀၆။ ဆရာပုဏ္ဏား အကျွန်ုပ်တို့ မြင်သည်ရှိသော် ဘုရားဟု အဘယ်သို့ သိနိုင်ကုန်အံ့နည်း၊ ဘုရားဟု မသိသေးကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား အကျွန်ုပ်တို့ သိနိုင်လောက်သည့် အကြောင်းကို ပြောကြားပါလော့။ (၂၄)

၁၀၀၇။ ငါပြောပြပေအံ့၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့သည် ဝေဒကျမ်းတို့၌ လာကုန်၏။ သုံးဆယ့်နှစ် ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ငါ ပို့ချခဲ့ပြီ။ (၂၅)

၁၀၀၈။ အကြင်သူ၏ကိုယ်တို့၌ ထိုမဟာပုရိသလက္ခဏာတို့ ရှိကုန်၏။ ထို သူအား နှစ်မျိုးသော အဖြစ်တို့သာ ရှိကုန်၏။ သုံးခုမြောက် အဖြစ်ကား မရှိနိုင်။ (၂၆)

၁၀၀၉။ ထိုသူသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေငြားအံ့၊ ဒဏ်မထား လက်နက် မကိုင်မူ၍ တရားသ ဖြင့်ဆုံးမလျက် ဤမြေအပြင်ကို အောင်မြင်နိုင်ရာ၏။ (၂၇)

၁၀၁၀။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ငြားအံ့၊ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ကိလေသာအပိတ်အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော အတုမရှိသော ဘုရား ဖြစ်နိုင်၏။ (၂၈)

၁၀၁၁။ ငါ၏ အသက်အရွယ် အမျိုးအနွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခဏာနှင့် ဝေဒကျမ်းကို လည်းကောင်း၊ သင်ကြားထားအပ်သော ငါ့တပည့်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ဦးခေါင်းနှင့် ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကိုလည်းကောင်း (ဤအမေး ခုနစ်ခုတို့ကို) စိတ်ဖြင့်သာလျှင် မေးကြကုန် လော့။ (၂၉)

၁၀၁၂။ အကယ်၍ အပိတ်အပင်မရှိ မြင်စွမ်းတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ခဲ့မှု စိတ်ဖြင့်မေး အပ်သော ပြဿနာတို့ကို နှုတ်ဖြင့် ဖြေကြားတော်မူလိမ့်မည်။ (၃၀)

၁၀၁၃-၁၀၁၅။ အဇိတ တိဿမေတ္တေယျ ပုဏ္ဏက မေတ္တဂူ ဇောတက ဥပသီဝ နန္ဒ ဟေ မကတောဒေယျ ကပ္ပ ဇေတကဏ္ဍိပညာရှိ ဘဒြာပုဓ ဥဒယ ပေါသာလ ပုဏ္ဏား မောဃရာဇ ပညာရှိပိင်္ဂီယရသေ့ကြီးဟူသောတပည့်ပုဏ္ဏား တစ်ဆယ့် ခြောက်ယောက်တို့သည် ဗာဝရီ ပုဏ္ဏား၏ စကားကို ကြားရ၍ (၃၁-၃၃)

၁၀၁၆-၁၀၁၇။ ဂိုဏ်းအသီးသီးရှိကုန်သော၊ လောကအားလုံး၌ ထင်ရှား ကျော်စောကုန်သော၊ ဈာန်ရကြသဖြင့် ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မွေ့လျော်ကုန်သော၊ ပညာရှိကုန်သော၊ ရှေးဝါသနာ (သမ္မာဆန္ဒ)ဖြင့်ထုံအပ်ကုန်သော၊ ဆံကျစ်ထုံး၍ သစ်နက် ရေကို ဆောင်ကုန်သော ထိုတပည့် ပုဏ္ဏားအားလုံးတို့သည် ဗာဝရီရသေ့ကို ရှိခိုးကြ ပြီးလျှင် အရိုအသေပြုလျက် မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုကာ ဖဲသွားကြကုန်၏။ (၃၄-၃၅)

၁၀၁၈။ ထိုသို့ သွားသောအခါ၌ အဋ္ဌကမင်း၏ တည်နေရာ အာဟိဿတိမြို့တော်သို့ ဝင်ရောက် ကုန်၏။ ဥဇ္ဇေနီပြည် ဂေါနဒ္ဒမြို့ ဝေဒိဿမြို့ ဝနသမည်သော မြို့သို့လည်းကောင်း။ (၃၆)

၁၀၁၉။ ကောသမ္ဗိပြည် သာကေတမြို့သို့လည်းကောင်း၊ မြို့ တကာတို့ထက်မြတ်သော သာဝတ္ထိပြည်သို့လည်းကောင်း၊ သေတဗျမြို့သို့လည်းကောင်း၊ ကပိလဝတ် ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ ကုသိနာရုံပြည်သို့လည်းကောင်း။ (၃၇)

၁၀၂၀-၁၀၂၁။ ပါဝါမြို့သို့လည်းကောင်း၊ ဘောဂနဂရမြို့သို့လည်းကောင်း၊ ဝေသာလီပြည်သို့ လည်းကောင်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပြီးလျှင် ရေငတ်သောသူသည် အေးမြသော ရေကို ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကုန်သွယ်သူသည် များစွာသော လာဘ်ကို ရသ ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နွေရာသီအပူနှိပ်စက်ခံရ သူသည် အရိပ်ကို ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း နှစ်သက်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသောပါသာ ဣကနတ်ကွန်းရှိရာ တောင်သို့ အဆောတလျင် တက် ကြကုန်၏။ (၃၈-၃၉)

၁၀၂၂။ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ထိုအချိန်၌ ရဟန်းသံဃာဒြရံလျက် တောအတွင်း၌ ခြင်္စေ့သု မင်းဟောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့အား တရားဟောတော်မူ၏။ (၄၀)

၁၀၂၃။ အဇိတသည် နေမင်းကို မြင်ရဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ၌ ထွက်လာသော လပြည့်ဝန်းကို မြင်ရဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း အရာမကသော ရောင်ခြည်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရလေ၏။ (၄၁)

၁၀၂၄။ ထို့နောင် မြတ်စွာဘုရား၏ကိုယ်တော်၌ ပြည့်စုံသော လက္ခဏာတော်ကို မြင်ရ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ရွှင်လန်းနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် အမေးပြဿနာတို့ကို မေးလျှောက်လေ၏။ (၄၂)

၁၀၂၅။ ရည်ညွှန်း၍ (ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏) အရွယ်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ လက္ခဏာ အင်္ဂါနှင့်တကွ အနွယ်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ ဝေဒကျမ်းတို့၌ တစ်ဖက်ကမ်းရောက်သည်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် အဘယ်မျှလောက်သော တပည့်အပေါင်းကို ပို့ချသနည်းဟု စိတ်ဖြင့်သာ အမေးပြဿနာတို့ကို (မေးလျှောက်၏)။ (၄၃)

၁၀၂၆။ (အဇိတ) ပုဏ္ဏား၏အသက် တစ်ရာနှစ်ဆယ် ရှိ၏။ ထိုပုဏ္ဏားသည် အနွယ်အားဖြင့် ဗာဝရီဖြစ်၏။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ ကိုယ်၌ လက္ခဏာအင်္ဂါတို့ကား သုံးပါးတို့တည်း၊ ဝေဒကျမ်း၌ တစ်ဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်၏။ (၄၄)

၁၀၂၇။ အဘိဓာန် 'နိဿယျ'ကျမ်း အလင်္ကာ 'ကေဠာ' ကျမ်းနှင့် တကွသော လက္ခဏာကျမ်း ဣတိဟာသကျမ်းတို့ကို တပည့်ငါးရာတို့အား သင်ကြားပို့ချ၏။ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဝေဒကျမ်း၌ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏ (ဟု ဟောတော်မူ၏)။ (၄၅)

၁၀၂၈။ ယုံမှားမှုကို ဖြတ်တောက်တော်မူနိုင်သော လူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ လက္ခဏာတို့ကို အကျယ် စိစစ်တော်မူလျက် ထင်စွာ ပြတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား ယုံမှားမဖြစ်ပါစေလင့်။ (၄၆)

၁၀၂၉။ လုလင် ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် လျှာဖြင့် မျက်နှာကို ဖုံးအုပ်နိုင်၏။ ထို ဗာဝရီ၏ မျက်မှောင် အကြား၌ ဥဏ္ဏလုံမွေးရှင် ပေါက်၏။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားအား အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသအင်္ဂါ ရှိ၏ဟု သိလော့။ (၄၇)

၁၀၃၀။ တစ်စုံတစ်ရာ အမေးပုစ္ဆာကို တစ်စုံတစ်ရာ မကြားရဘဲ မြတ်စွာဘုရား ဖြေတော်မူသော ပြဿနာတို့ကို ကြားနာရ၍ ရသေ့အားလုံးသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီကာ အထူးထူး ကြံဆ၏။ (၄၈)

၁၀၃၁။ စိတ်ဖြင့်မေးအပ်သော ပြဿနာတို့ကို အဘယ်သူ မေးပါသနည်း၊ နတ်သည်ပင်လျှင် မေးသလော၊ မြဟ္မာသည်ပင် မေးသလော၊ သုဇာသခင် သိကြားမင်းသည်ပင် မေးသလော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအဖြေကို အဘယ်သူအား ဖြေကြား တော်မူပါသနည်း။ (၄၉)

၁၀၃၂။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဦးခေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကိုလည်းကောင်း မေးလိုက်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော အသျှင်ဘုရားသည် ထိုအမေးကို ဖြေကြားတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံမှားကို ဖျောက်တော်မူပါလော့။ (၅)

၁၀၃၃။ အဓိတ အမှန်မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် ဦးခေါင်းမည်၏။ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'အောက်မှေမှု 'သတိ'တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကို အလိုရှိမှု 'ဆန္ဒ' အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'နှင့်လည်းကောင်း ယှဉ်သော (အရဟတ္တမဂ်) ဝိဇ္ဇာသည် ဦးခေါင်းကို ဖြုတ်ချသော တရားမည်၏ဟူ၍ သင်မှတ်လေလော့။ (၅၁)

၁၀၃၄။ ထိုသို့ ဖြေကြားတော်မူသောအခါမှ အဓိတလုလင်သည်အားကြီးသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုဖြင့် တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပခုးတစ်ဖက်၌ သစ်နက်ရေကို တင်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်လေ၏။ (၅၂)

၁၀၃၅။ ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော အသျှင်ဘုရား တပည့်တို့နှင့် အတူတကွ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသျှင်ဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ (၅၃)

၁၀၃၆။ တပည့်တို့နှင့် အတူတကွ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ချမ်းသာစေသတည်း၊ အဓိတလုလင် သင်သည်လည်း ချမ်းသာစေသတည်း၊ အသက်ရှည်စေသတည်း။ (၅၄)

၁၀၃၇။ ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏လည်းကောင်း၊ သင်အဓိတ၏လည်းကောင်း၊ တပည့်အားလုံးတို့၏လည်းကောင်း ယုံမှားအားလုံးကို သင်တို့အား ငါဘုရား မေးခွင့် ပြုပြီ၊ သင်တို့၏ စိတ်၌ မေးလိုသော ပုစ္ဆာဟူသမျှကို မေးကြကုန်လော့။ (၅၅)

၁၀၃၈။ မြတ်စွာဘုရားက မေးခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့် အဓိတလုလင်သည် ထိုင်ပြီးလျှင် လက်အုပ်ချီကာ ပဌမအမေးပြဿနာကို ထိုပါသဏကနတ်ကွန်း၌ မြတ်စွာဘုရားအား မေးလျှောက်လေ၏။ (၅၆)

ဝတ္ထုဂါထာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁-အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၃၉။ (အဇိတသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

လောကကို အဘယ်တရားက ဖုံးလွှမ်းထားပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်တရားကြောင့် မထင်ရှားပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို လိမ်းကျံကပ်ငြိတတ်သောတရားဟု ဟောတော်မူပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် ထိုလောက၏ ဘေးကြီး ဖြစ်ပါသနည်း။ (၁)

၁၀၄၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

အဇိတ လောကကို မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' က ဖုံးလွှမ်းထား၏။ မိမိအားသာ ဖြစ်စေလို၍ သူတစ်ပါးအား မဖြစ်စေလိုမှု 'မစ္ဆရိယ'နှင့် မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ' တရားကြောင့် လောကသည် မထင်ရှား၊ မြည်တမ်းကြောင်း (တဏှာ) ကို (လောကကို) လိမ်းကျံ ကပ်ငြိတတ်သောတရားဟု ငါ ဆို၏။ သံသရာဝဋ် (ဒုက္ခ)သည် ထိုလောက၏ ဘေးကြီး ဖြစ်၏။ (၂၀)

၁၀၄၁။ (အဇိတသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အာယတနအားလုံးတို့၌ တဏှာအလျဉ်တို့သည် စီးကုန်၏။ တဏှာအလျဉ်တို့ကို အဘယ်တရားသည် တားမြစ်ပိတ်ပင်နိုင်ပါသနည်း၊ တဏှာအလျဉ်တို့ကို စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့နိုင်သောတရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အဘယ်တရားက တဏှာအလျဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့နိုင်ပါသနည်း။ (၃)

၁၀၄၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

အဇိတ လောက၌ စီးသွားကုန်သောတဏှာအလျဉ်တို့ကို အောက်မေ့မှု 'သတိ'သည် တားမြစ်ပိတ်ပင်နိုင်၏။ တဏှာအလျဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့နိုင်သောတရားကို ငါဆိုအံ့၊ ပညာက ထိုတဏှာအလျဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့နိုင်၏။ (၄)

၁၀၄၃။ (အဇိတသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အသျှင်ဘုရား ပညာသည်လည်းကောင်း၊ သတိသည်လည်းကောင်း၊ နာမ်ရုပ်သည် လည်းကောင်း ရှိပါ၏။ ဤပညာ သတိ နာမ်ရုပ်တရားသည် အဘယ်၌ ချုပ်ပါသနည်း၊ မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဤအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။ (၅)

၁၀၄၄။ အဇိတ သင်မေးအပ်သော အမေးပြဿနာကို ငါ ဖြေအံ့၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ နာမ်သည် လည်းကောင်း၊ ရုပ်သည်လည်းကောင်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်၏။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဤနာမ်ရုပ်သည် ချုပ်၏။ (၆)

၁၀၄၅။ မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား တရားကိုသိပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ကုန်၏။ များစွာသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ် ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို မေးအပ်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတော်မူသော အသျှင် ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့ (ဟု လျှောက်၏)။ (၇)

၁၀၄၆။ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ မတပ်မက် မတွယ်တာရာ၊ စိတ်ညစ်ညူး နောက်ကျသူ မဖြစ်ရာ၊ တရားအားလုံးတို့၌ လိမ္မာသည် သတိရှိသည်ဖြစ်၍ နေထိုင်ရာ၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ (၈)

ရှေးဦးစွာသော အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၂-တိဿမေတ္တေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၄၇။ (တိဿမေတ္တေယျသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သူအား တုန်လှုပ်မှုတို့ မရှိပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်သူသည် အစွန်းနှစ်ဖက်ကိုလည်းကောင်း၊ အလယ်ကိုလည်းကောင်း ပညာဖြင့်သိ၍ မလိမ်းကျ မကပ်ငြိပါသနည်း၊ အဘယ်သူကို မဟာပုရိသဟူ၍ ဟောတော်မူပါသနည်း၊ ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် ချုပ်စပ်တတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်ပါသနည်း။ (၁)

၁၀၄၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မေတ္တေယျ အကြင်ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ အပြစ်ကို မြင်၍ မဂ်အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးသူ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကင်းသူ အခါ ခပ်သိမ်း အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသူ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ငြိမ်းအေးသူဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား တုန်လှုပ်တတ်သောတဏှာဒိဋ္ဌိတို့ မရှိကုန်။ (၂)

၁၀၄၉။ ထိုရဟန်းသည် ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာဟူသော အစွန်းနှစ်ဖက်ကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓသစ္စာဟူသော အလယ်ကိုလည်းကောင်း မဂ်ပညာဖြင့် သိ၍ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မလိမ်းကျ မကပ်ငြိတော့ပေ၊ ထိုရဟန်းကို မဟာပုရိသဟူ၍ ငါ ဆို၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤလောက၌ ချုပ်စပ်တတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်လေပြီ။ (၃)

နှစ်ခုမြောက် တိဿမေတ္တေယျမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၃-ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၅၀။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

တုန်လှုပ်မှု 'တဏှာ' ကင်းတော်မူပြီးသော အကုသိုလ်အမြစ်အရင်းကို မြင်တော်မူသော အသျှင် ဘုရားကို ပြဿနာမေးရန် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ် ရောက်လာခဲ့ပါ၏။ ဤလောက၌ ရသေ့ တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း အဘယ်ကို မှီကုန်၍ နတ်တို့အား ယဇ်ပူဇော်မှုကို အများအပြား ပြုကြပါကုန် သနည်း မြတ်စွာဘုရား ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။ (၁)

၁၀၅၁။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပုဏ္ဏက ဤလောက၌ ရသေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဤသူအားလုံးတို့သည် လူ နတ် ဗြဟ္မာ အဖြစ်ကို တောင့်တကြကုန်လျက် နတ်တို့အား ပူဇော်မှုကို အများအပြား ပြုကြကုန်၏။ ထိုသူအားလုံး တို့သည် ဇရာစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကိုမှီကုန်လျက် ပူဇော်မှုကို ပြုကုန်၏။ (၂)

၁၀၅၂။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့ လျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား ရသေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း ဤသူအားလုံးတို့သည် နတ်တို့အား ပူဇော်မှုကို အများအပြား ပြုကြပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ပူဇော်မှု၌ မမေ့မလျော့ကုန်သော ထိုသူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှုကိုလည်းကောင်း အိုမှုကိုလည်းကောင်း လွန်မြောက်နိုင်ပါကုန် သလော၊ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါ လော့။ (၃)

၁၀၅၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပုဏ္ဏက အကြင်သူတို့သည် လူ နတ် ဗြဟ္မာအဖြစ်ကို တောင့်တကုန်၏။ လူ့ဖွယ် ဝတ္ထု အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်အလှူ၏ အကျိုးအာနိသင်ကို ချီးမွမ်းကုန်၏။ မြွက်ဆို တမ်း တကုန်၏။ ပူဇော်ပသ ကြကုန်၏။ လူ နတ် ဗြဟ္မာအဖြစ်ကို ရမှုကို စွဲ၍ ကာမတို့ကို တမ်းတကုန်၏။ ထိုသူတို့သည်

ပူဇော်မှုကိုအားထုတ်ကြကုန်သော်လည်း ဘဝကို တပ်စွန်းမှု 'တဏှာ'ဖြင့် တပ်မက်ကုန်သော
ကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှုအိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်ဟု ငါ ဆို၏။ (၄)

၁၀၅၄။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား ထိုသူတို့သည် ပူဇော်မှုကိုအားထုတ်ကြပါကုန်သော်လည်း ပူဇော်မှုတို့ဖြင့်
ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အကယ်၍ မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်ပါမူ အဘယ်သူသည်
နတ်လောက လူ့လောက၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်နိုင်ပါသနည်း၊
မြတ်စွာဘုရား ထိုအကြောင်းကို မေး လျှောက်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အားဟောတော်
မူပါလော့။ (၅)

၁၀၅၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပုဏ္ဏက လောက၌ အကြင်သူအား မိမိအတွင်းအပ သဘောတရားတို့ကို ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍
တစ်စုံတစ်ခုသော လောက၌ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာမရှိ၊ ထိုသူသည် ကိလေသာ ငြိမ်းအေး
သူ ဒုစရိုက်အခိုးကင်းသူ ဆင်းရဲကြောင်း ကိလေသာ ကင်းပြီးသူ တဏှာကင်းပြီးသူ ဖြစ်၍
ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို ကူးမြောက်နိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ (၆)

သုံးခုမြောက် ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၄-မေတ္တဂူမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၅၆။ (မေတ္တဂူသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့ဖြင့် အဆုံးသို့ ရောက်ပြီး သူ ပွားများပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍ အကျွန်ုပ် အောက်မေ့မှတ်ထင်ပါ၏။ လောက၌ ဆင်းရဲဟူသမျှတို့သည် အများအပြားရှိပါကုန်၏။ ဤဆင်းရဲတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာပါကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။ (၁)

၁၀၅၇။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မေတ္တဂူ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းအစကို ငါ့အား သင် မေး၏။ ထိုဆင်းရဲဖြစ် ကြောင်းအစကိုငါ သိသည့်အတိုင်း သင့်အား ဟောကြားအံ့၊ လောက၌ အများ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲအားလုံးတို့သည် ကံကိလေသာစသော ဥပဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ (၂)

၁၀၅၈။ အကြင်သူသည် ပညာမဲ့သည်ဖြစ်၍ ကံကိလေသာစသော ဥပဓိကို ပြု လုပ်၏။ ပညာမဲ့သော ထိုသူသည် အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းစသော ဆင်းရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဇာတိ (စသော) ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို အဖန် ဖန် ရှုဆင်ခြင်လျက် (အနိစ္စ စသည်ကို) ပိုင်းခြားသိသည်ဖြစ်၍ကံကိလေသာ စသော ဥပဓိကို မပြုလုပ်ရာ။ (၃)

၁၀၅၉။ အကြင်ပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်တို့ မေးခဲ့ပါကုန်၏။ အသျှင်သည် ထိုပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပြီ၊ အသျှင်ဘုရားအား အခြားသော ပုစ္ဆာကို မေးပါကုန်အံ့၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ ထိုပုစ္ဆာကို ဖြေကြားတော်မူပါလော့၊ ပညာရှိတို့သည် သံသရာ အလျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုကိုလည်းကောင်း၊ အိုမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုကိုလည်းကောင်း အဘယ်သို့ လွန်မြောက်ပါကုန် သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရား သိတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမေးကို အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူပါ။ (၄)

၁၀၆၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မေတ္တဂူ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကို သင့်အား ငါဟောကြားပေအံ့။ ယင်းသို့ သောတရားကို သိ၍ အောက်မေ့မှု သတိရှိလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ (၅)

၁၀၆၁။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်တရားကို သိ၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိလျက်ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို လွန် မြောက်နိုင်ရာ၏။ မြတ်သောထိုတရားကို အကျွန်ုပ် အလွန်နှစ်သက်လှပါ၏။ (၆)

၁၀၆၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မေတ္တဂူ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ်စသောတရားအားလုံးကို (အနိစ္စစသော အပြားအားဖြင့်) သင်သိ၏။ ထိုတရားအားလုံးတို့၌ နှစ်သက်မှုကိုလည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသောတည်ရာအိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ကိုလည်းကောင်း နုတ်ပယ်လေလော့၊ ဤသို့ နုတ်ပယ်နိုင်သည်ရှိသော် ဘဝ၌ မတည်ရာ။ (၇)

၁၀၆၃။ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း နေလေ့ရှိသော ပညာရှိရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိလျက်မမေ့မလျော့ကျင့်ကာ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မြတ်နိုးမှုတို့ကို ပယ်စွန့်သည်ရှိသော် ဤဘဝ၌ပင်လျှင်ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှုဟူသော ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ (၈)

၁၀၆၄။ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းစွာဟော ကြားတော်မူအပ်သော ကံကိလေသာစသော ဥပဓိကို ပယ်တတ်သည့် ထိုစကားကို အကျွန်ုပ် နှစ်သက်ပါ၏။ ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရား သိတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မချွတ်ကေန်ပင် ဆင်းရဲကို ပယ်တော်မူနိုင်ပါ၏။ (၉)

၁၀၆၅။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ် ကြံစည်မိသည်ကား အသျှင်ဘုရားသည် အကြင်သူတို့ကို မပြတ်ခါခါဆုံးမတော်မူရာ၏။ ထိုသူတို့သည်လည်း ဆင်းရဲကို ပယ်နိုင်ကုန်ရာ၏။ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား ထို့ကြောင့် အသျှင်ဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို မပြတ်ခါခါ ဆုံးမတော်မူတန်ရာပါ၏။ (၁၀)

၁၀၆၆။ မေတ္တဂူ အကြင်သူကို သင်သည် မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသူ မဂ် ဉာဏ်လေးပါးတို့ဖြင့် အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးသူကြောင့်ကြမ္မမရှိသူ ကာမဘဝ၌ ကပ် ငြိခြင်း မရှိသူဟူ၍ သိရာ၏။ ထိုသူသည် မချွတ်လျှင် ဤသံသရာအလျဉ် 'ဩဃ'ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်သို့) ကူးမြောက်ပြီးသူကိလေသာ ဆူး ငြောင့်မရှိသူ ယုံမှားကင်းသူ ဖြစ်နိုင်တော့၏။ (၁၁)

၁၀၆၇။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ပညာ ရှိ၏။ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် အဆုံးသို့ ရောက်၏။ ထိုသူသည် ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ ဤရာဂစသော ကပ်ငြိတွယ်တာမှုကို ပယ်စွန့်သောကြောင့် တဏှာကင်းပြီးသူ ဆင်းရဲကြောင်း ကိလေသာကင်းပြီးသူ တွယ်တာမှု ကင်းပြီးသူဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေမှုအိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို ကူးမြောက်နိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ (၁၂)

လေးခုမြောက် မေတ္တာဂူမာဏဝပုတ္တ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၅-ဓောတကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၆၈။ (ဓောတကသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အမြတ်တရားကို ရှာမှီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားကို မေး လျှောက်ပါ၏။ ထို အကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား၏ စကားတော်ကိုအလွန် ကြားနာလိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြက်ဆိုင်သံကို ကြားနာ ရ၍ မိမိ၏ ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ကျင့်နိုင်ရာပါ၏။ (၁)

၁၀၆၉။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဓောတက ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ပြင်းစွာအားထုတ်မှုကို ပြုလော့၊ ဤငါဘုရား အထံမှ တရားသံကို ကြားနာရ၍ ဤငါဘုရား သာသနာတော်၌သာလျှင် ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသည်အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ ကျင့်ရာ၏။ (၂)

၁၀၇၀။ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား နတ်လောက လူလောက၌ ရာဂစသောကြောင့်ကြမှု မရှိသော မကောင်းမှုကို အပပြုပြီး၍လှည့်လည်ကြွသွား တော်မူသော အသျှင်ဘုရားကို အကျွန်ုပ် ဖူးမြင်ရပါ၏။ ထိုအသျှင်ဘုရားကို အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်ကို ယုံမှားမှုတို့မှ လွတ်မြောက်စေတော်မူပါလော့။ (၃)

၁၀၇၁။ ဓောတက လောက၌ ယုံမှားမှုရှိသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ လွတ် မြောက်စေခြင်းငှါ ငါ ဘုရားတတ်နိုင်မည် မဟုတ်၊ သင်သည် မြတ်သော နိဗ္ဗာန် တရားကို သိလတ်သော် ဤနည်းဖြင့် ဤသံသရာအလျှင် 'ဩဃ'ကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ (၄)

၁၀၇၂။ မြဟ္မာမင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကြင်သင်္ခါရတို့မှ ကင်းဆိတ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကို အကျွန်ုပ် သိရာပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား သနားသည်ဖြစ်၍ ထိုတရားဖြင့်ဆုံးမတော် မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ အထူးထူး အထွေထွေရှိသည်အဖြစ်သို့ မရောက်မူ၍ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင် ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို မမှီဘဲကျ ငုံ့ကြံအားထုတ် လိုပါ၏။ (၅)

၁၀၇၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဧတက ယခုဘဝ၌ပင် တစ်ဆင့်ကြားမဟုတ်ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော ကိလေသာ
ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်တရားကို သင့်အား ငါ ဟောကြားပေအံ့၊ ယင်းတရားကို သိ၍ အောက်မေ့မှု
'သတိ' ရှိလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို လွန်မြောက်
နိုင်ရာ၏။ (၆)

၁၀၇၄။ အမြတ်တရားကို ရှာမှီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကြင်ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးမှု
နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို သိ၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိလျက် ကျင့်ကြံအား ထုတ်သူသည် လောက၌
ကပ်ငြိတွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ ထို ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်တရား
မြတ်ကိုအကျွန်ုပ် နှစ်သက်လှပါ၏။ (၇)

၁၀၇၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဧတက ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ်စသောတရားအားလုံးကို အနိစ္စစသော အပြားအားဖြင့် သင်
သိ၏။ လောက၌ ထိုတရားအားလုံးကို ကပ်ငြိတတ်သောတရားဟု သိ၍ ဘဝကြီးငယ်၌ ဖြစ်ခြင်း
ငှါတပ်မက်တွယ်တာမှု 'တဏှာ'ကို မပြု လေလင့်။ (၈)

ငါးခုမြောက် ဧတကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၆-ဥပသီဝမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၇၆။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တစ်ယောက်တည်း အမှီမရှိဘဲ ကြီးကျယ်သော 'ဩဃ' သံသရာအလျဉ်ကို ကူးမြောက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ။ ထက် ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခုရှိသော မြတ်စွာဘုရား အကြင်တရားကိုမှီ၍ ဤသံသရာ အလျဉ် 'ဩဃ'ကို ကူးမြောက်နိုင်ရာ၏။ ထိုမှီရာ တရားကို ဟော တော်မူပါလော့။ (၁)

၁၀၇၇။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဥပသီဝ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိလျက် အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို အနိစ္စ စသောအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍ (တစ်စုံတစ်ခုမျှ) မရှိဟူသော (အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ကို)မှီ၍သံသရာ အလျဉ် 'ဩဃ'ကို ကူးမြောက်လေလော့။ ကာမတို့ကို ပယ်လျက် ယုံမှားခြင်းတို့မှ ကင်းပျောက်သည်ဖြစ်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ထင်စွာ ရှုလေလော့။ (၂)

၁၀၇၈။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား အကြင်သူသည် အလုံးစုံသော ကာမတို့၌ တပ်မက်မှု ကင်း၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို အမှီပြုလျက် တစ်ပါးသော သမာပတ်ကို စွန့်၍ မြတ်သော အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ဟူသော သညာဝိမောက္ခ၌ နှလုံးသွင်း၏။ ထိုသူသည် အာကိဉ္ဇညာယတနမြဟ္မာ့ဘုံ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍ တည်ရာသလော။ (၃)

၁၀၇၉။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဥပသီဝ အကြင် သူသည် အလုံးစုံသော ကာမတို့၌ တပ်မက်မှု ကင်း၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို အမှီပြုလျက် တစ်ပါးသော သမာပတ်ကို စွန့်၍ မြတ်သော အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ဟူသော သညာဝိမောက္ခ၌ နှလုံးသွင်း၏။ ထိုသူသည် အာကိဉ္ဇညာယတနမြဟ္မာ့ဘုံ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍ တည်ရာ၏။ (၄)

၁၀၈၀။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထိုသူသည် ထိုအာကိဉ္ဇ ဓညာယတနဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍ တည်ခဲမှု ထိုဘုံ၌ပင်လျှင် နှစ်ပေါင်းများစွာငြိမ်းအေး သည်ဖြစ်၍ (ဆင်းရဲတို့မှ) လွတ်မြောက်သည် ဖြစ်ရာ သလော၊သို့ မဟုတ်မူထိုသို့ သဘောရှိသော သူ၏ ဝိညာဉ်သည် ရွေ့လျော့ရာသေး သလော။ (၅)

၁၀၈၁။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဥပသီဝ လေဟုန်ဖြင့် လွင့်သော မီးလျှံသည် ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ တစ်စုံတစ်ခု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အဖြစ်သို့ မရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် နာမကာယမှ လွတ်သည် ဖြစ်၍ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တစ်စုံတစ်ခု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၆)

၁၀၈၂။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ထိုသူသည် ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်သွားသလော၊သို့ မဟုတ် မရှိတော့ပြီ လော၊သို့ မဟုတ်မူ စင်စစ် မြဲသော သဘောဖြင့် မဖောက်ပြန်တော့ပြီလော၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ထို တရားကို အသျှင်ဘုရား သိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြား တော်မူပါလော့။ (၇)

၁၀၈၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) - ဥပသီဝ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသို့ ရောက်သူအား ရုပ်စသော အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိ၊ အကြင်ရာဂစသော အကြောင်းဖြင့် ထိုသူကို (တပ်မက်သူ စသည်ဖြင့်) ဆိုကုန် ရာ၏။ ထိုသူအား ထိုအကြောင်းမျိုးမရှိတော့ပြီ၊ (ခန္ဓာစသောတရား)အားလုံး တို့ကို ပယ်နုတ်ပြီးကုန်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ခေါ်ဆိုရာအကြောင်းမျိုးကိုလည်း ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ (၈)

ခြောက်ခုမြောက် ဥပသီဝမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၇-နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၈၄။ (နန္ဒသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

လောက၌ (မုနိ) အမည်ခံ အာဇီဝကစသည်တို့ ရှိကုန်၏ဟု လူတို့ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကို အဘယ့်ကြောင့် ဆိုကုန်သနည်း၊ သမာပတ်ဉာဏ်စသည်နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို မုနိဟု ဆိုကုန်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို မုနိဟု ဆိုကုန်ပါသလော။ (၁)

၁၀၈၅။ နန္ဒ ဤသာသနာတော်ဝယ် ခန္ဓာစသည်၌ လိမ္မာသူတို့သည် အမြင် စင်ကြယ်မှုဖြင့် မုနိဟူ၍မဆိုကုန်၊ အကြားစင်ကြယ်မှုဖြင့် မုနိဟူ၍ မဆိုကုန်၊ သမာပတ်စသောဉာဏ်ဖြင့် မုနိဟူ၍ မဆိုကုန်၊ အကြင်သူတို့သည် ကိလေသာ စသော မာရ်စစ်သည် ကင်းအောင် ပြုပြီး၍ ဆင်းရဲ မရှိကြကုန်၊ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု 'အာသာ' မရှိကြကုန်ဘဲ ကျင့်ကြံကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို မုနိဟူ၍ ဆို၏။ (၂)

၁၀၈၆။ (နန္ဒသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု ကြားမှုဖြင့် လည်းစင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟူ၍ဆိုကုန်၏။ များသော အပြားရှိသော ကောတု ဟလမင်္ဂလာဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ထိုမိမိ အယူ၌ စောင့်စည်းနေထိုင်ကြကုန်သည်ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို လွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်သလော၊ မြတ်စွာဘုရားထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား ထိုအကြောင်းကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၃)

၁၀၈၇။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

နန္ဒ ဤသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု ကြားမှုဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိအယူ၌ ယူ၍ စောင့် စည်းနေထိုင်ကြစေကာမူ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို မကူး မြောက်နိုင်ကြကုန်ဟု ငါ ဆို၏။ (၄)

၁၀၈၈။ (နန္ဒသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား ဤသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု ကြားမှုဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို သံသရာ အယဉ် 'ဩဃ'မှ မကူးမြောက်နိုင်ကြသူတို့ဟု အကယ်၍ဟောတော်မူခဲ့မှု မြတ်စွာဘုရား နတ်လောက လူ့လောက၌ အဘယ်သူသည် ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို ကူးမြောက်နိုင်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အားထိုအကြောင်းကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၅)

၁၀၈၉။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

နန္ဒ သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုသည် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်၏ဟူ၍ ငါမဆို၊ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြားရသော သဒ္ဓါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူ စောင့် ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူအားလုံးကို ပယ်စွန့်၍ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာအားလုံးကိုလည်း ပယ် စွန့်နိုင်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ပိုင်းခြားသိလျက် အာသဝေါကင်းကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို သံသရာအယဉ် 'ဩဃ'မှ လွန်မြောက်ကုန်ပြီဟု ငါဆို၏။ (၆)

၁၀၉၀။ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းစွာ ဟော ကြားတော်မူအပ်သော ကံကိလေသာစသော ဥပဓိကို ပယ်တတ်သည့် ထိုစကားကို အကျွန်ုပ် နှစ်သက်ပါ၏။ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် မြင်ရသော ရူပါရုံ ကြား ရသော သဒ္ဓါရုံ ရောက်ရသော ဂန္ဓ ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြင့်စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူ စောင့်ထိန်းမှု 'သီလ' ဆောက်တည်မှု 'ဝတ'ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူအားလုံးကို ပယ်စွန့်၍ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာအားလုံးကိုလည်းပယ်စွန့်နိုင်၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ပိုင်းခြားသိလျက် အာသဝေါကင်းကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို သံသရာအယဉ် 'ဩဃ'မှ လွန်မြောက်ကုန်ပြီဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဆို၏။ (၇)

ခုနစ်ခုမြောက် နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၈-ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၉၁။ (ဟေမကသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ဂေါတမဘုရား၏ သာသနာတော် မပေါ်သေးမီ ရှေးအခါ က အကြင်ဆရာတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု အကျွန်ုပ်အား (မိမိတို့အယူအဆကို) ပြောကြားကြပါကုန်၏။ (ထိုသူတို့၏) ထိုအလုံးစုံသော စကားသည် တစ်ဆင့် ကြားကာမျှသာတည်း၊ ထိုအလုံးစုံသည် ကာမဝိတက်စသည်ကိုသာပွားစေနိုင်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအယူတို့၌ မနှစ်သက်နိုင်ပါ။ (၁)

၁၀၉၂။ မြတ်စွာဘုရား အကြင်တရားကို သိ၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိလျက် ကျင့်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ'ကို လွန်မြောက်ရာ၏။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောကြား တော်မူပါလော့။ (၂)

၁၀၉၃။ ဟေမက ဤလောက၌ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန်သော မြင်ရ ကြားရ ရောက်ရသိရသော အာရုံခြောက်ပါး တရားတို့၌ အလွန်တပ်စွန်းမှု 'ဆန္ဒရာဂ'ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရွှေ့လျော့ခြင်း မရှိ။ (၃)

၁၀၉၄။ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိကြသော အကြင်သူတို့သည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိသောကြောင့် တရားကို မြင်ပြီးသူ (ကိလေသာမီး) ငြိမ်းအေးပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အခါ ခပ်သိမ်း (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍ လောက၌ ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ'ကို လွန်မြောက်ကုန်၏။ (၄)

ရှစ်ခုမြောက် ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၉-တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၉၅။ (တောဒေယျသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကာမတို့ မကိန်းအောင်းကုန်၊ အကြင်သူအား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်သို့လောသို့လော တွေးတောမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်သို့ သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ'ကို အလိုရှိ အပ်ပါသေးသနည်း။ (၁)

၁၀၉၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

တောဒေယျ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကာမတို့ မကိန်းအောင်းကုန်၊ အကြင်သူအား တပ် မက်မှု 'တဏှာ' မရှိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်သို့လောသို့လော တွေးတောမှု 'ဝိစိ ကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားအခြားတစ်ပါးသော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ'ကို အလိုမရှိအပ်တော့ပြီ။ (၂)

၁၀၉၇။ သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား ထိုသူသည် တွယ်တာမှု 'အာသာ' ကင်းပြီ လော၊သို့ မဟုတ်တွယ်တာမှု 'အာသာ' ရှိသေးသလော၊ ထိုသူသည် ပညာရှိသူ ဖြစ်သလော၊သို့ မဟုတ် သမာပတ္တိစသောဉာဏ်ဖြင့် တဏှာကပ္ပ ဒိဋ္ဌိကပ္ပကို ဖြစ် စေသူပါလော၊ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ် သိနိုင်လောက်အောင် ထိုမုန့်ကို အကျွန်ုပ်အားဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၃)

၁၀၉၈။ တောဒေယျ၊ ထိုသူသည် တွယ်တာမှု အာသာကင်းပြီ၊ တွယ်တာမှု အာသာ မရှိတော့ပြီ၊ ထိုသူသည် ပညာရှိသူ ဖြစ်၏။ သမာပတ္တိစသောဉာဏ်ဖြင့် တဏှာကပ္ပ ဒိဋ္ဌိကပ္ပကို ဖြစ်စေသူမဟုတ်တော့ပြီ၊ ဤသို့လျှင်ကြောင့်ကြ မရှိသူ ကာမ၌လည်းကောင်း၊ ဘဝ၌လည်းကောင်း ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ' မရှိသူကို 'မုန့်'ဟူ၍ သိလော့။ (၄)

ကိုးခုမြောက် တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၀-ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၀၉၉။ (ကပ္ပသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်ပေါ်နေသော များသော ဘေးရှိသော ဩဃလေးဖြာ သံသရာ အလယ်၌ တည်ကုန်သော အိုခြင်း သေခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သောသူတို့၏ (မှီခိုရာ) ကျွန်းကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရားသည် ဆင်းရဲတစ်ဖန် မဖြစ်နိုင်ရာသော ဤကျွန်းကို အကျွန်ုပ်အားမိန့်ကြားတော်မူပါလော့။ (၁)

၁၁၀၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ကပ္ပ ဖြစ်ပေါ်နေသော များသော ဘေးရှိသော ဩဃလေးဖြာ သံသရာအလယ်၌ တည်ကုန်သော အိုခြင်း သေခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သောသူတို့၏ (မှီခိုရာ) ကျွန်းကို သင့်အား ငါဘုရား ဟောအံ့။ (၂)

၁၁၀၁။ (မှီခိုရာ) ကျွန်းသည် ကြောင်းကြမူမရှိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းယူရာ မဟုတ်၊ ဤကျွန်းမှတစ်ပါး အခြားကျွန်း မရှိ၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ကုန်ရာဖြစ်သော ထိုကျွန်းကို နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ငါဆို၏။ (၃)

၁၁၀၂။ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသော အကြင်သူတို့သည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကျွန်းကို သိခြင်းကြောင့် တရားကို မြင်ပြီးသူ ကိလေသာမီးငြိမ်းသူ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မာရ်၏ နောက်လိုက် မဟုတ်တော့ကုန်၊ မာရ်၏ အလုပ်အကျွေး မဟုတ် တော့ကုန်။ (၄)

ဆယ်ခုမြောက် ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၁-ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၀၃။ (ဇေတုကဏ္ဍိသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ကာမကို လိုလားခြင်း ကင်းတော်မူသော အသျှင်ဘုရားကို (အရဟံစသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု) ကြားသိ ရ၍ ဩဃာလေးဖြာ သံသရာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော လိုလားမှု ကာမကင်းတော်မူသော အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ခြင်းငှါ လာရောက်ခဲ့ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၁)

၁၁၀၄။ တန်ခိုးရှိသော နေမင်းသည် တန်ခိုးဖြင့် မြေကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမတို့ကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်တော်မူ၏။ မြေကြီးကဲ့သို့ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ဤသာသနာတော်၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို ပယ်ဖျက်နိုင်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ် သိရာ၏။ ထိုတရားကို ပညာနည်းသော အကျွန်ုပ် အားဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၂)

၁၁၀၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဇေတုကဏ္ဍိ ကာမမှ ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို ဘေးကင်းရာဟု ရှုမြင်၍ ကာမတို့၌ တပ်မက် မောမှုကို ပယ်ဖျောက်လော့၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့်) စွဲယူအပ်သော ပယ် စွန့်သင့် ပယ်စွန့်ထိုက်သော ရာဂစသောကြောင့်ကြမှုသည် သင့်အား မဖြစ်စေ လင့်။ (၃)

၁၁၀၆။ အတိတ်သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော) ကိလေသာမျိုးကို ခြောက် ခန်းစေလော့၊ အနာဂတ်သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ရာဂစသော) ကြောင့်ကြမှု သင့်အား မဖြစ်စေလင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် သင် မစွဲယူခဲ့မှု ကိလေသာ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍ နေရလတ္တံ့။ (၄)

၁၁၀၇။ ဇေတုကဏ္ဍိ အကြင်အာသဝတို့ဖြင့် သေမင်း၏အလိုသို့ လိုက်ရ၏။ နာမ် တရားရုပ် တရားအားလုံး၌ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) မြတ်နိုးစွဲလမ်းမှု ကင်းပြီးသော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားထိုအာသဝတို့ မရှိတော့ကုန်။ (၅)

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၂-ဘဒြာဓမ္မဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၀၈။ (ဘဒြာဓမ္မသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ခန္ဓာအိမ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို စွန့်တော်မူပြီးသောတပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို ဖြတ်တောက်တော်မူပြီး သောတုန်လှုပ်မှု 'တဏှာ' ကင်းတော်မူပြီးသော နှစ်သက်မှု 'တဏှာ'ကို စွန့်တော်မူပြီးသော 'ဩဃာ' လေးဖြာသံသရာကို လွန်မြောက် တော်မူပြီးသော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသော တဏှာကပ္ပ ဒိဋ္ဌိကပ္ပကို စွန့်တော်မူပြီးသော ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာတောင်းပန်ပါ၏။ မကောင်းမှုရှိတော်မမူသော အသျှင်ဘုရား၏ (စကား တော်ကို) ကြားနာရပြီးသော်ဤ (ပါသာဏကနတ်ကွန်း)မှ ဖဲသွားကြရပါကုန်လတ္တံ့။ (၁)

၁၁၀၉။ လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန် လိုလားကုန် သော လူအမျိုးမျိုးတို့သည် အင်္ဂံ မဂဓစသော ဇနပုဒ်တို့မှ အညီအညွတ် ရောက်လာကြကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် ဤတရားကိုဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိတော်မူပြီးဖြစ်ပါ သောကြောင့် ထိုသူတို့အား အသျှင်ဘုရား ဟောကြားတော်မူပါလော့ ။ (၂)

၁၁၁၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဘဒြာဓမ္မ အနာဂတ်၌လည်းကောင်း၊ အတိတ်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းကောင်း စွဲယူမှု တဏှာအားလုံးကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ မှန်၏- လောက၌ အကြင် အကြင် ရုပ်ဝေဒနာစသော တရားကို စွဲယူကုန်၏။ ထိုထိုတရားဖြင့်သာလျှင် မာရ်သည် သတ္တဝါသို့ အစဉ်လိုက်၏။ (၃)

၁၁၁၁။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့၏ အနိစ္စစသော အခြင်းအရာကို သိသော အောက် မေ့မှု 'သတိ' ရှိ သူရဟန်းသည် သေခြင်းတရား၏ တည်ရာ ကိလေသာခန္ဓာ စသည်၌ ကပ်ငြိတတ်သော ဤ သတ္တဝါအပေါင်းကို စွဲယူတတ်သော သတ္တဝါတို့ဟု ရှုလျက် လောကအားလုံး၌ ရုပ်ဝေဒနာစသည့် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မစွဲယူရာ။ (၄)

တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် ဘဒြာဓမ္မဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၃-ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၁၂။ (ဥဒယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိတော်မူသော ကိလေသာမြူကင်းလျက် နေတော်မူသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုတော်မူပြီးသော အာသဝကင်းတော်မူသောတရားအားလုံးတို့၏ ကမ်း တစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော အသျှင်ဘုရားကို ပြဿနာမေးလိုသဖြင့် ရောက် လာပါ၏။ (အဝိဇ္ဇာကို) ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တ ဖိုလ် ဝိမောက္ခကို ဟောတော်မူပါလော့။ (၁)

၁၁၁၃-၁၁၁၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ဥဒယ ကာမဂုဏ်ကို လိုလားသော 'ကာမစ္ဆန္ဒ' နှလုံးမသာမှု 'ဒေါမနဿ' နှစ်ပါး စုံကို ပယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိန'ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နောင်တတစ်ဖန်ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'ကို တားမြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း လျစ် လျူရှုမှု (စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာ) ကြောင့် ဖြစ်သော အောက်မေ့မှု 'သတိ'၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသောတရားကို ကြံစည်မှု 'ဓမ္မဝိတက်'လျှင်ရှေ့သွားရှိသော အဝိဇ္ဇာကို ဖျက်ဆီးတတ်သောတရားကို ထွက်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမောက္ခ ဟူ၍ဆို၏။ (၂-၃)

၁၁၁၅။ လောကသည် အဘယ်နှောင်ကြိုး 'သံယောဇဉ်' ရှိပါသနည်း၊ ထိုလောကကို သုံးသပ်ခြင်းကားအဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားကို အထူးစွန့်ပယ်ခြင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။ (၄)

၁၁၁၆။ လောကသည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ'လျှင် နှောင်ကြိုး 'သံယောဇဉ်' ရှိ၏။ ထိုလောကကို သုံးသပ်ခြင်းကား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'တည်း၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ပယ်ခြင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၅)

၁၁၁၇။ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသည်ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ နေသောသူအား ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံနှင့် တကွဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ချုပ်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မေးရန် အကျွန်ုပ်တို့လာရောက်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား၏ ထိုစကားတော်ကို ကြားနာလိုပါကုန်၏။ (၆)

၁၁၁၈။ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသည်ဖြစ်၍ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' သန္တာန်၌လည်းကောင်း ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို မနှစ်သက်မှု၍ ဤသို့ နေသောသူအား ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံနှင့်တကွဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ချုပ်၏။ (၇)

တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက် ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၄-ပေါသာလမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၁၉။ (ပေါသာလသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ပြီးအတိတ်ဘဝကို ညွှန်ပြတော်မူ၏။ တုန်လှုပ်မှု 'တဏှာ'ကင်း
တော်မူ၏။ ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ တရားအားလုံးတို့၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်
မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာ မေးလို သဖြင့် ရောက်လာပါ၏။ (၁)

၁၁၂၀။ သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား ရုပ်အမှတ်သညာရှိသော ရူပါဝစရ သမာပတ်ကို
လွန်မြောက်ပြီးသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေအားလုံးကို တဒင်္ဂဝိက္ခမ/နအားဖြင့် ပယ်ပြီးသော အတွင်း
'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ အပ 'ဗဟိဒ္ဓ' သန္တာန်၌လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟု ရှု
သော အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်ကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော
သူကို အဘယ်သို့ သိအပ်ပါသနည်း။ (၂)

၁၁၂၁။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပေါသာလ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်၏တည်ရာ 'ဝိညာဏဋ္ဌိတိ'တို့ကို အမှန်သိသော ငါဘုရား
သည် (ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်) တည်သော (အာကိဉ္ဇညာယတန စသည်တို့၌) ညွှတ်သော ထိုအာ
ကိဉ္ဇညာယတနလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသော ထိုသတ္တဝါကို သိ၏။ (၃)

၁၁၂၂။ (အကြင်အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်သည်) အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်
သော အာကိဉ္ဇညာယတန ကုသိုလ်ကံကို (ပလိဗောဓဟု) သိ၍ အရူပရာဂဟု ဆိုအပ်သော
နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'ကိုလည်း (ဘဝရာဂ) သံယောဇဉ်ဟု သိ၍ ဤသို့ ထိုအာကိဉ္ဇညာ ယတန
သမာပတ်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိပြီးလျှင် ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်မှ (ထလျက်) ထို
သမာပတ်ကို အနိစ္စစသောအားဖြင့် ရှု၏။ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ထို (အာကိဉ္ဇညာယ
တနဈာန်ရ) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဤအရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည် မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သောဉာဏ်ပေ
တည်း။ (၄)

တစ်ဆယ့်လေးခုမြောက် ပေါသာလမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၅-မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၂၃။ (မောဃရာဇသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အကျွန်ုပ်သည်သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်ကြိမ်တိုင် မေးလျှောက်ခဲ့ပါပြီ၊ စက္ခုငါးပါးရှိ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြား တော်မမူခဲ့ပါ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်ရဟန်းမြတ် ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် သုံးကြိမ်တိုင် မေးမှသာလျှင် ဖြေကြားတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရဖူးပါသည်။ (၁)

၁၁၂၄။ ဤလောကသည်လည်းကောင်း၊ အခြားလောကသည်လည်းကောင်း၊ နတ်နှင့်တကွသော မြဟ္မာလောကသည်လည်းကောင်း၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော အခြံအရံ အကျော်အစောရှိ တော်မူသော အသျှင်ဘုရား၏ အယူကို မသိပါ။ (၂)

၁၁၂၅။ ဤသို့ အလွန်မြတ်သည်ကို သိမြင်တော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ပြဿနာမေး လိုသဖြင့် အကျွန်ုပ် လာရောက်ပါ၏။ လောကကို အဘယ်သို့ ရှုသူကို သေမင်းသည်မမြင်နိုင်ပါ သနည်း။ (၃)

၁၁၂၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

မောဃရာဇ အခါ ခပ်သိမ်း အောက်မေ့မှု 'သတိ'ရှိလျက် မိမိကိုယ်ဟု စွဲလမ်းယူမှု 'အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဌိ'ကို နှုတ်ပယ်၍ လောကကို ဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့် ရှုလော့၊ ဤသို့ ရှုသည်ရှိသော် သေမင်းကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ ဤသို့လောကကို ရှုသောသူကို သေမင်းသည် မမြင်နိုင်။ (၄)

တစ်ဆယ့်ငါးခုမြောက် မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

၁၆-ပိင်္ဂယမာဏဝပုစ္ဆာ

၁၁၂၇။ (ပိင်္ဂယသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏) -

အကျွန်ုပ်သည် အိုမင်းပါပြီ၊အားနည်းပါပြီ၊ ရုပ်အဆင်း ယုတ်လျော့ပါပြီ၊ မျက်စိများ မကြည်လင် တော့ပါ၊ နားကောင်းကောင်း မကြားတော့ပါ၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဘုရား တရားကို မျက်မှောက် မပြုရမီ အကြား၌သာလျှင် တွေဝေလျက် မပျက်စီးလိုပါ၊ ဤနေရာ၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ် သိလိုပါ၏။ ထိုတရားကို ဟောကြား တော်မူပါလော့။ (၁)

၁၁၂၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပိင်္ဂယ မေ့လျော့ကုန်သော လူတို့သည် ရုပ်တို့ကြောင့် ပင်ပန်းသည်တို့ကို မြင်၍ ရုပ်တို့ကြောင့် ပ င်ဖောက်ပြန် ပျက်စီးရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သင်သည် မမေ့မလျော့မှု၍ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ မဖြစ် ခြင်းငှါရုပ်ကို စွန့်ပယ်လေလော့ (၂)

၁၁၂၉။ လောကဝယ် တူရူအရပ်လေးမျက်နှာ အထောင့်အရပ်လေးမျက်နှာ အထက်အရပ် အောက်အရပ်မျက်နှာဟူသော ဤအရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌ အသျှင်ဘုရားသည် မမြင်ရ မကြားရ မရောက်ရ မသိရသောတရား တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိပါ၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုကို ပယ်စွန့်ရာဖြစ်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ် သိရာပါ၏။ ထိုတရားကို ဟောကြားတော်မူပါလော့။ (၃)

၁၁၃၀။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏) -

ပိင်္ဂယ တဏှာသည် နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သောကြောင့် (ဇာတိစသည်ဖြင့်) ပူပန်ခြင်းရှိကုန် သော အိုခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သင်တွေ့မြင်နေရ၏။ ပိင်္ဂယ ထို့ကြောင့် သင်သည်မမေ့မလျော့မှု၍ ဘဝသစ်၌ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းငှါ တဏှာကို စွန့်ပယ်လေလော့။ (၄)

တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် ပိင်္ဂယမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

ပါရာယနတ္ထုတိဂါထာ

ဤပါရာယနသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းပါသာဏကနတ်ကွန်း၌ နေတော်မူစဉ် တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်သော (ဗာဝရီ၏) အလုပ်အကျွေး ပုဏ္ဏားတို့သည် တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍ မေးတိုင်းမေးတိုင်းပင် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူ၏။ တစ်ခုတစ်ခုသော ပြဿနာ၏ အနက်တိုင်းကို သိ၍လည်းကောင်း၊ ပါဠိကို သိ၍လည်းကောင်း လောကုတ္တရာတရားနှင့် လျော်သောအကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့မှု အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကမ်းတစ်ဖက်ဖြစ်သော (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်နိုင်ရာသည်သာတည်း။ ဤတရားတို့သည် (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားဒေသနာ၏ အမည်သည် ပါရာယန မည်သည်သာတည်း။

၁၁၃၁-၁၁၃၃။ အဇိတ တိဿမေတ္ထေယျ ပုဏ္ဏက မေတ္တဂူ ဓောတက ဥပသီဝ နန္ဒ ဟေ
မက တောဒေယျ ကပ္ပ ဇေတုကဏ္ဍိပညာရှိ ဘဒြာဝဓ ဥဒယ ပေါသာလပုဏ္ဏား မောဃရာဇ ပိံ
ဂိယရသေ့ကြီး ဟူကုန်သော ဗာဝရီ၏ တပည့်ပုဏ္ဏား တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့သည် အကျင့်
'စရဏ'နှင့်ပြည့်စုံသော ဣသိတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသို့ ဆည်းကပ်ကုန်၏။
သိမ်မွေ့သော ပြဿနာရပ်တို့ကို မေးလိုကုန်၍ ဘုရားမြတ်သို့ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ (၁-၃)

၁၁၃၄။ ထိုပုဏ္ဏားတို့ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာကို ဟုတ်မှန်သော
အတိုင်း ဖြေကြားတော်မူ၏။ မုနိဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာတို့ကို ဖြေကြား
ခြင်းဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို နှစ်သက်စေ၏။ (၄)

၁၁၃၅။ (ပညာမျက်စိ) ရှိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက
နှစ်သက်စေအပ်ကုန်သော ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မြတ်သောပညာ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏
အထံတော်၌ မြတ်သော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးကြကုန်၏။ (၅)

၁၁၃၆။ အကြင်သူသည် တစ်ခုတစ်ခုသော အမေးပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ
သည့်အတိုင်း ကျင့်ရာ၏။ ထိုသူသည် သံသရာတည်းဟူသော ဤမှာဘက်ကမ်းမှ နိဗ္ဗာန်တည်း
ဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ရာ၏။ (၆)

၁၁၃၇။ မြတ်သော မဂ်ကို ပွားများသောသူသည် သံသရာတည်းဟူသော ဤမှာဘက်ကမ်းမှ
နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုမဂ်သည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုမှာဘက်
ကမ်းသို့ သွားခြင်းငှါ ခရီးလမ်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပါရာယနဟု မည်သတည်း။ (၇)

သုတ္တန်ပါတ်ပါဠိတော်

ပါရာယနနုဂီတိဂါထာ

၁၁၃၈။ (ပိနီယသည် ဤသို့ ပြောဆို၏) -

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ပါရာယနသုတ်ကို အတုယူ၍ ဟောပြောအံ့၊ အညစ်အကြေး ကင်းတော်မူသော မြေကြီးကဲ့သို့ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိတော်မူသော ကာမမှ ထွက်မြောက်ပြီး သော (ကိလေသာ) တော ကင်းတော်မူပြီးသော ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူ၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။ အဘယ့်ကြောင့် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားလိမ့်မည်နည်း။ (၁)

၁၁၃၉။ တွေဝေမှု 'မောဟ' အညစ်အကြေးကို ပယ်ပြီးသော ထောင်လွှားမှု 'မာန' ကျေးဇူး ချေဖျက်မှု 'မက္ခ'ကို ပယ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် စပ်ယှဉ်သော တရား စကားကို ယခုအခါ အကျွန်ုပ် ပြောကြားပါအံ့။ (၂)

၁၁၄၀။ ဗာဝရီမည်သော ဆရာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူ၏။ လောကအဆုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ဘဝအားလုံးကို လွန်မြောက်တော်မူ၏။ အာသဝေါ ကင်းတော်မူ၏။ ဆင်းရဲအားလုံးကို ပယ်ပြီး သူ ဖြစ်၏။ (ဗုဒ္ဓဟူသော) အမည်မှန် ရှိတော်မူ၏။ (ထိုမြတ်စွာဘုရားကို) အကျွန်ုပ်သည် ဆည်းကပ်ခဲ့ပြီ။ (၃)

၁၁၄၁။ ငှက်သည် အသီးနည်းပါးသော စက်ဆုပ်ဖွယ်သော တောကို ပယ်စွန့်ကာ အသီးများ စွာရှိ သော တောကိုမှီလျက် နေသကဲ့သို့ ဤအတူ အကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ်အမြင် နည်းသူတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ဟင်္သာသည် ရေများသော အိုင်သို့ သက်ဆင်းသကဲ့သို့ သက်ဆင်းခဲ့ပြီ။ (၄)

၁၁၄၂။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် မပေါ်ပေါက်သေးမီ ရှေးအခါက အကြင်ဆရာ တို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မိမိတို့ အယူအဆကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြား ကြပါကုန်၏။ ထိုဆရာတို့၏ ထိုအလုံးစုံသော စကားသည် ပြောဆိုသံ ကြားကာမျှ သာတည်း၊ ထို အလုံးစုံသည် ကာမဝိတက် စသည်ကိုသာ ပွားစေ၏။ (၅)

၁၁၄၃။ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပြိုင်ဖက်မပြု တစ်ဆူတည်း ဖြစ်တော် မူ၏။ အမှိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီး၍ နေတော်မူတတ်၏။ တန်ခိုး ရှိတော်မူ၏။ ပညာအရောင်ကို ပြု တော်မူတတ်၏။ ဂေါတမနွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ပညာတံခွန် ရှိတော်မူ၏။ မြေကြီးအထုနှင့်တူသော

ပညာရှိတော်မူ၏။ (၆)

၁၁၄၄။ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသောတရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူ၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရားအား တစ်စုံတစ်ခုသော နှိုင်းရှည့်စရာ ဥပမာ မရှိ။ (၇)

၁၁၄၅-၁၁၄၆။ ပိင်္ဂီယ အကြင်ဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသော တရားကို သင့်အား ဟောကြား၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရားအား တစ်စုံတစ်ခုသော နှိုင်းရှည့်စရာ ဥပမာ မရှိ၊ ဂေါတမနွယ်ဖြစ်တော်မူသော ပညာတံခွန်ရှိတော်မူသော မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်မဟုတ်မျှပင် ကင်း၍ အဘယ့်ကြောင့် နေဘိသနည်း။ (၈-၉)

၁၁၄၇-၁၁၄၈။ ဆရာပုဏ္ဏား အကြင်ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်အပ်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသော တရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူ၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရားအား တစ်စုံတစ်ခုသော နှိုင်းရှည့်စရာ ဥပမာ မရှိ၊ ဂေါတမနွယ် ဖြစ်တော်မူသော ပညာ တံခွန်ရှိတော်မူသော မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်မဟုတ်မျှပင် ကင်း၍ အကျွန်ုပ် မနေနိုင်ပါ။ (၁၀-၁၁)

၁၁၄၉။ ဆရာပုဏ္ဏား ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြကတွေ့မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မမေ့မလျော့မှု၍ နေ့ရောညဉ့်ပါ အကျွန်ုပ်စိတ်ဖြင့် မြင်နေပါ၏။ ညဉ့်အခါ၌ ရှိခိုးလျက် နေပါ၏။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ကင်း၍ မနေဟု အကျွန်ုပ် ထင်ပါ၏။ (၁၂)

၁၁၅၀။ အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'သည် လည်းကောင်း၊ သိမှု 'မန'သည်လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ'သည်လည်းကောင်း ဂေါတမသာသနာမှ မဖဲမရှောင်ကြပါကုန်၊ မြေကြီးနှင့်တူသော ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်အကြင်အရပ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထိုထို (မြတ်စွာဘုရားရှိရာ) အရပ်သို့သာလျှင် ညွတ်ကိုင်းသူ ဖြစ်ပါ၏။ (၁၃)

၁၁၅၁။ ဗာဝရီမည်သော ဆရာပုဏ္ဏား အိုမင်း၍ ခွန်အားနည်းသော အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်သည် ထိုသို့ ခွန်အားနည်းသောကြောင့်သာလျှင် ထိုမြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ မသွားရောက်နိုင်ပါ။ စိတ်အကြံ ဟူသော သွားခြင်းဖြင့်သာလျှင် အကျွန်ုပ်သည် အမြဲ သွားရောက်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားနှင့် ယှဉ်စပ်နေပါ၏။ (၁၄)

၁၁၅၂။ အကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ်ညွှန်ထဲ၌ အိပ်လျက် ထက်ဝန်းကျင် တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် မှီခိုရာ ကျွန်းတစ်ခုမှ မှီခိုရာကျွန်းတစ်ခုသို့ မျောပါနေပါ၏။ ထိုအခါ သံသရာအယဉ် 'ဩဃ'ကို လွန်မြောက်တော်မူပြီးသော အာသဝေါကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရပါ၏။ (၁၅)

၁၁၅၃။ ပိင်္ဂယ ဝက္ကလိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဒြာဂုဓသည်လည်းကောင်း၊ အာဠဝီပြည်သား
ဂေါတမသည်လည်းကောင်း ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်လော့၊ ဤသို့
စေလွှတ်သည်ရှိသော် သင်သည် သေမင်းတည်ရာ သံသရာ၏ တစ်ဖက်ကမ်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့
ရောက်ရလတ္တံ့ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ကြွလာ၍ ဟောတော်မူ၏။ (၁၆)

၁၁၅၄-၁၁၅၅။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် မုနိဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ကြားရ၍
အလွန်ကြည်လင်ပါ၏။ ဝဋ်ဟူသော အမိုးကို ဖွင့်ပြီးသော ငြောင့်ကင်းတော်မူပြီးသော ဆင်ခြင်
ဉာဏ် (ပဋိဘာန်) ရှိတော်မူသော အမေးပြဿနာ၏ အဆုံးကို ပြုတော်မူသော ယုံမှားခြင်းရှိ
သည် ဖြစ်ကုန်လျက် ယုံမှားကင်း၏ဟု ဝန်ခံသူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်
သမ္မုတိနတ် ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက် လွန်ကဲထူးမြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိတော်မူ၍ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ ဝိသုဒ္ဓိနတ်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားအားလုံးကို
လည်း သိတော်မူပြီ။ (၁၇-၁၈)

၁၁၅၆။ အကြင်နိဗ္ဗာန်တရားအား တစ်စုံတစ်ခု နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာမရှိ၊ မရွေ့ရှား မပျက်စီးနိုင်
သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ မချွတ်သွားရတော့အံ့၊ ဤနိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာ၌ အကျွန်ုပ်အား ယုံမှားမှု မရှိတော့
ပါ၊ အကျွန်ုပ်ကို ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့။ (၁၉)

ငါးခုမြောက်ပါရာယနဝဂ် ပြီး၏။

သုတ်၏ ဥဒ္ဓါန်း

၁။ ဥရဂသုတ် ဓနိယသုတ် ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ် ကသိဘာရဒ္ဓါဇသုတ် စုန္ဒသုတ် တစ်ဖန်လျှင် ပရာ
ဘဝသုတ် ဝသလသုတ် ကရုဏီယ (မေတ္တာ) သုတ် ဟေမဝတသုတ် ထိုမှတစ်ပါး ယက္ခ (အာဠ
ဝက) သုတ် ဝိဇယသုတ် မြတ်သောမုနိသုတ်။

၂။ ဤသို့ တစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်ကိုဆောင်သော အလုံးစုံသောဝဂ်၏ ရှေးဦးစွာ တည်သည်ဖြစ်၍
မြတ်သော ပညာမျက်စိ ရှိတော်မူသော အညစ်အကြေးကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်း
စွာဝေဖန်အပ်ပြီးသော ဟောအပ်သော မြတ်သောဝဂ်ကို မြတ်သော ဥရဂဝဂ်ဟူ၍ ကြားအပ်၏။

၃။ ရတနသုတ် အာမဂန္ဓသုတ် ဟိရိသုတ် မင်္ဂလသုတ် သူစိလောမသုတ် ဓမ္မာစရိယသုတ်
ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ် နာဝါသုတ် ကိသီလသုတ် ဥဋ္ဌာနသုတ် ရာဟုလသုတ် တစ်ဖန်လည်း ဝံ
ဂီသ (နိဂြောဓကပ္ပသုတ်)။

၄။ ဤ၌ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် မြတ်သော ဓမ္မိကသုတ် ဤသို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်၌ ကောင်းစွာ
ဝေဖန်အပ်သော တစ်ဆယ့်လေးသုတ်၏ အပေါင်းကို ဆောင်သောဝဂ် ထိုဝဂ်ကို မြတ်သော စူဠ
ကဝဂ်ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။

၅။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ် ပဓာနသုတ် သုဘာသိတမည်သောသုတ် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇ (ပုရဇ္ဈာသ)
သုတ် မာဃသုတ် သဘိယသုတ် ကေဏိယသုတ် (သေလသုတ်) သလ္လ မည်သောသုတ်
မြတ်သော ဝါသေဋ္ဌသုတ် ကောကာလိကသုတ်။

၆။ ကောင်းစွာဝေဖန်အပ်သော မြတ်သော နာလကသုတ် ထို့ပြင် ဒွယတာနုပဿနာ မည်သော
သုတ် သုံးကြိမ်မြောက်၌ တစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်ကို ဆောင်သော မြတ်သောဝဂ်ကို မဟာဝဂ်
မည်၏ဟူ၍ ကြားအပ်၏။

၇။ ကာမသုတ် ဂုဟဋ္ဌကသုတ် ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ် သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ် ပရမဋ္ဌကသုတ် ဇရာသုတ်
ကောင်းစွာဝေဖန်အပ်သော မြတ်သော မေတ္တေယျသုတ် တိဿမေတ္တေယျသုတ် ပဿရသုတ်
မာဂဏ္ဍိယသုတ် ပုရာဘောဒသုတ်။

၈။ ကလဟဝိဝါဒသုတ် နှစ်ပါးသော စူဠဗျူဟသုတ် မဟာဗျူဟသုတ် တုဝဋ္ဌကသုတ် အတ္တဒဏှ
သုတ် သာရိပုတ္တသုတ် လေးကြိမ်မြောက်၌ တစ်ဆယ့်ခြောက်သုတ်ကို ဆောင်သော ဝဂ်သည်
အဋ္ဌကဝဂ်မည်၏ဟု ထိုဝဂ်ကို ဆိုကုန်၏။

၉။ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော မြတ်သောဒေသဖြစ်သော ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသူတို့၏ နေရာဖြစ်
သော မဂဓနပုဒ်၌ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သော မြတ်သော ပါသာဏက စေတီအရပ်၌ ဂိုဏ်း
တို့၏ အမြတ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် နေတော်မူ၏။

၁၀။ (ထိုအရပ်၌) လာသော မုဋ္ဌကမင်း အသကမင်းနှစ်ပါးတို့၏ နိုင်ငံစပ်ဖြစ်သော ထိုပုဏ္ဏား
တို့၏နေရာ ဂေါဓာဝရီမြစ်နားမှ တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော ပရိသတ်၌ တစ်ဆယ့်ခြောက်
ယောက်သော ပုဏ္ဏားတို့၏ အဇိတစသော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပုစ္ဆာနှင့် ယှဉ်ထသော
အမေးဖြင့် မေးအပ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (ထိုပုစ္ဆာ၏ အနက်ကို) အကြွင်းမဲ့ ပြုပြီးသတတ်၊
ထိုပုဏ္ဏားတို့အား တရားကို မေးပြီးသတတ်။

၁၁။ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့တွင် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် လောကစီးပွား
အလို့ငှါ အနက်ကို ပြတတ်သော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော (သူတစ်ပါးတို့) နှစ်သက်အပ်သော
မြတ်သောတရားကို ဟောတော်မူ၏။ မြတ်သောသုတ်ဖြစ်သော များစွာသော ဓမ္မဖြင့် ဆန်းကြယ်
သော လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော သုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာမှ လွတ်
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက်
မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၁၂။ ဗျူနုပဒ အတ္ထပဒနှင့် အညီအညွတ်ယှဉ်သော၊ အက္ခရာဖြင့်မှတ်အပ်သော၊ ဥပမာဖြင့် မြဲ
စွာထသော၊ ခန္ဓာစသော လောကကို ဆင်ခြင်တတ်သော၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်ဖြင့်
မြတ်သော၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သော
သုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။

၁၃။ ရာဂဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် အညစ်အကြေးကင်းသော၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ မြတ်သော၊ ဒေါသဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် အညစ်အကြေး ကင်းသော၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ မြတ်သော မောဟဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် အညစ်အကြေး ကင်းသော၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ မြတ်သော၊ ခန္ဓာစသော လောကကို ဆင်ခြင်တတ်သော၊ ဉာဏ်တည်း ဟူသော အရောင်ဖြင့် မြတ်သော၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သောသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။

၁၄။ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် အညစ်အကြေးကင်းသော၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ မြတ်သော၊ ဒုစရိုက်ဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် အညစ်အကြေး ကင်းသော၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ မြတ်သော၊ ခန္ဓာစသော လောကကို ဆင်ခြင်တတ်သော၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်ဖြင့် မြတ်သော၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သောသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။

၁၅။ အာသဝတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့နှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ လိမ်းကျံအပ်သော နီဝရဏ တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညစ်အကြေး သုံးပါးတို့သည်လည်းကောင်း အကြင်သတ္တဝါအား ရှိ ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ၏ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၁၆။ အညစ်အကြေး ကင်းထသော၊ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော၊ ရာဂ ကင်းပြီးသော တဏှာမရှိသော၊ စိုးရိမ်ခြင်းကင်းထသော၊ ငြိမ်သက်သော တောင့်တအပ်သော၊ အလွန်မြင်နိုင်ခဲ့သော လောကုတ္တရာတရားကို ထင်ရှားပြ၍ မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၁၇။ ရာဂကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသကိုလည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကိုလည်းကောင်း အခြေနှစ် ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဖျက်ဆီး၏။ လေးပါးသော ယောနိ ငါးပါးသော ဂတိ ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ တဏှာဂုဋ္ဌ တဏှာရတိ တဏှာဆဒန တဏှာလတာမှ လွတ်မြောက်စေတတ်သော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၁၈။ နက်နဲသည်ဖြစ်၍ မြင်နိုင်ခဲ့သော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ပညာရှိတို့သာ သိအပ်သော၊ သိမ်မွေ့ သော အနက်ရှိသော၊ ခန္ဓာစသော လောကကို ဆင်ခြင်တတ်သော၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင် ဖြင့် မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ၏။

၁၉။ အင်္ဂါကိုးပါးတည်းဟူသော ပန်းဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်ယင်အပ်သော လည်ရွဲတန်ဆာရှိသော ဣန္ဒြေ ဈာန် ဝိမောက္ခတို့ဖြင့် ဝေဖန်အပ်ထသော၊ အဋ္ဌဂီက မဂ်တရားတည်းဟူသော မြတ်သောယာဉ် ရှိသော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက်

မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၀။ လလျှင် ဥပမာရှိသော အညစ်အကြေးကင်း၍ စင်ကြယ်သော၊ မဟာသမုဒ္ဒရာနှင့်အတူ ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ပန်းနှင့်အတူ ဆန်းကြယ်စွာ နေနှင့်အတူ ထွန်းတောက်ပသော တန်ခိုးရှိသော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၁။ မြတ်သော (ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်) အကျိုးရှိသော အရိယာ၏ ရွှေ့ခြင်းမရှိ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ကာလတိုင်အောင် အလွန်ချမ်းမြေ့စွာ ငြိမ်းအေးသော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏။ အလွန် ငြိမ်းအေးသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော မြတ်သောသုတ်ကို အခြေနှစ် ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

ဤကား သုတ်၏ဥဒါန်းတည်း။

သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီးပြီ။